

PROGRAM ROZVOJE ÚZEMNÍHO OBVODU STŘEDOČESKÉHO KRAJE 2014 - 2020

Středočeský kraj

**PROGRAM ROZVOJE
ÚZEMNÍHO OBVODU
STŘEDOČESKÉHO KRAJE
2014 - 2020**

Středočeský kraj

ÚVOD

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje (dále také Programu) je základním střednědobým programem podpory regionálního rozvoje na úrovni kraje, sestávající z cílených opatření a intervencí zaměřených na stimulaci rozvoje kraje. Obsahuje směry a úkoly rozvoje finanční povahy i úkoly nefinanční povahy, jako jsou politiky, nástroje, organizační úkoly, doporučení pro ústřední správní orgány k podpoře kraje atd. Cílem Programu je navrhnout pro stanovené plánovací období promyšlenou množinu opatření na podporu ekonomického a sociálního rozvoje kraje, jež vychází ze strategických záměrů kraje a je realizovatelná dostupnými finančními prostředky.

Program rozvoje kraje plní funkci základního dokumentu orgánů kraje pro koordinaci rozvoje území, hraje klíčovou úlohu při zajišťování podpory regionálního rozvoje, pomáhá zvyšovat povědomí o nejdůležitějších potřebách kraje, pomáhá mobilizovat vlastní kapacity a zdroje kraje, využívá znalostí místních činitelů a odborníků a umožňuje místním činitelům určovat a kontrolovat směr budoucího vývoje kraje.

Aktualizace Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje je zpracována pro časové období let 2014 až 2020 s ohledem na sedmileté programovací období EU.

Aktualizace Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje vychází a navazuje na obsah a koncepci původního dokumentu – Program rozvoje Středočeského kraje z roku 2006 a jeho aktualizace formou dokumentu Implementace situační a trendové analýzy v oblasti cestovního ruchu, školství, zdravotnictví, sociální péče a dopravní obslužnosti ve Středočeském kraji a její implementace do Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje z roku 2009.

Dokument je rozdělen do dvou částí – analytické a návrhové. Analytická část je dále doplněna samostatnou tabulkovou přílohou.

Analytická část

Pro zpracování analytické části Programu měl zpracovatel, kromě výše uvedeného předchozího Programu z roku 2006, k dispozici podklady a dokumenty, zpracované krajem i podklady a dokumenty v úrovni státu či Evropské unie (viz kap. Poznatky z předchozích analýz). Dále bylo čerpáno z veřejně přístupných databází Českého statistického úřadu, ministerstev, organizací státní správy a samozřejmě z údajů zveřejňovaných Středočeským krajem.

Návrhová část

Návrhová část vychází a navazuje na obsah a koncepci původního dokumentu (Programu) Jednotlivá opatření byla však aktualizována na základě výsledků aktualizované analytické části a aktuálních strategických programů a koncepčních dokumentů základních témat, které má Středočeský kraj zpracovány.

OBSAH:

ANALYTICKÁ ČÁST

1.	Poznatky z předchozích analýz	1
2.	Hlavní tendence vývoje kraje a srovnání s EU	4
2.1	<i>Popis kraje a hlavní geografické údaje</i>	4
2.2	<i>Hlavní ukazatele dynamiky sociálního a ekonomického vývoje kraje</i>	9
2.2.1	<i>Produkční základna a ekonomický rozvoj</i>	9
2.2.1.1	Struktura ekonomické základny	10
2.2.1.2	Průmysl	11
2.2.1.3	Stavebnictví	12
2.2.1.4	Podpora a rozvoj podnikání	13
2.2.1.5	Živnostenské podnikání	14
2.2.1.6	Přímé zahraniční investice, investoři a investiční zóny	15
2.2.2	<i>Infrastruktura (dopravní, energetická, vodohospodářská, komunikační, bydlení)</i>	18
2.2.2.1	Dopravní infrastruktura	18
2.2.2.2	Dopravní obslužnost	34
2.2.2.3	Energetická infrastruktura	35
2.2.2.4	Vodní hospodářství	40
2.2.2.5	Telekomunikační a informační infrastruktura a služby	41
2.2.2.6	Pošta	43
2.2.3	<i>Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství, specifické oblasti Středočeského kraje</i>	44
2.2.3.1	Struktura venkovského osídlení	44
2.2.3.2	Občanská a technická vybavenost	44
2.2.3.3	Zemědělství a zaměstnanost v zemědělství	47
2.2.3.4	Struktura zemědělské půdy	48
2.2.3.5	Živočišná a rostlinná výroba	48
2.2.4	<i>Životní prostředí</i>	48
2.2.4.1	Ovzduší	48
2.2.4.2	Voda	52
2.2.4.3	Hluk	53
2.2.4.4	Ekologické zátěže	54
2.2.4.5	Odpady	55
2.2.4.6	Radonové riziko	56
2.2.4.7	Chráněná území a péče o krajinu	59
2.2.5	<i>Rozvoj lidských zdrojů</i>	61
2.2.5.1	Pohyb obyvatelstva	61
2.2.5.2	Věkové složení obyvatel	62
2.2.5.3	Zaměstnanost a mzdy	62
2.2.5.4	Vzdělání	63
2.2.5.5	Kultura	63
2.2.5.6	Sociální služby	65
2.2.5.7	Zdravotnictví	68

2.2.5.8	Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví	69
---------	--	----

3.	Specifikace vnitrokrajských disparit.....	72
3.1	Kategorizace území	72
3.2	Specifické oblasti Středočeského kraje.....	75
4.	SWOT Analýza Středočeského kraje	82

NÁVRHOVÁ ČÁST

Priorita A:	Podnikání a zaměstnanost	90
--------------------	---------------------------------------	-----------

A.1	Zlepšování podmínek pro podnikání v kraji, zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů.....	93
A.1.1	Podpora vytváření příznivého podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury	93
A.1.2	Podpora malého a středního podnikání	96
A.1.3	Podpora rozvoje cestovního ruchu.....	99
A.2	Podpora inovací, vědeckovýzkumných projektů a vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů a výzkumu	102
A.2.1	Podpora inovačních aktivit, vědeckovýzkumných projektů, regionální, národní a nadnárodní spolupráce	102
A.3	Zvyšování zaměstnanosti a zlepšení podmínek trhu práce	104
A.3.1	Využití nabídky pracovní síly.....	104
A.3.2	Zlepšení podmínek uplatnění znevýhodněných osob na trhu práce.....	106
A.4	Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou	108
A.4.1	Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou	108

Priorita B:	Infrastruktura a územní rozvoj	110
--------------------	---	------------

B.1	Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury.....	112
B.1.1	Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury	112
B.1.2	Rozvoj a modernizace technické infrastruktury.....	117
B.2	Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje.....	122
B.2.1	Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje – veřejná doprava.....	122
B.3	Podpora dostupnosti občanské vybavenosti v obcích. Vytváření podmínek pro stabilizaci a nárůst obyvatel. Péče o památky a kulturní dědictví.....	125
B.3.1	Podpora bydlení a budování občanské vybavenosti v obcích	125
B.3.2	Péče o památky a kulturní dědictví.....	128
B.4	Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje.....	130
B.4.1	Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje	130
B.5	Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje.....	132
B.5.1	Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje.....	132

Priorita C:	Lidské zdroje a vzdělávání	134
--------------------	---	------------

C.1	Zajištění podmínek vzdělávání obyvatel a zlepšení možností jejich uplatnění na trhu práce	136
C.1.1	Zvyšování vzdělanosti obyvatel a celoživotní učení	136
C.1.2	Vytvoření podmínek pro zvyšování kvality vzdělání, efektivní a funkční rozvoj vzdělávací soustavy	139
C.1.3	Vzdělávání a zaměstnávání osob se speciálními potřebami a vzdělávání dospělých	143
C.2	Podpora dostupnosti a zvyšování kvality sociální a zdravotní péče	145
C.2.1	Sociální péče.....	145
C.2.2	Zdravotní péče	149
C.3	Zlepšení možností trávení volného času dospělých a dětí, podpora kulturních, sportovních a zájmových činností a uskupení	151
C.3.1	Zlepšení možností trávení volného času dospělých a dětí, podpora kulturních, sportovních a zájmových činností a uskupení.....	151

Priorita D:	Venkov a zemědělství	154
--------------------	-----------------------------------	------------

D.1	Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání ve venkovských obcích. Dopravní dostupnost a vybavenost venkovských obcí.....	156
D.1.1	Dostupnost a vybavenost venkovských obcí.....	156
D.1.2	Podpora podnikání a vytváření pracovních příležitostí na venkově.....	159
D.1.3	Podpora spolupráce venkovských obcí a jejich vzájemná komunikace.....	161
D.1.4	Regenerace venkovských sídel.....	163
D.2	Rozvoj zemědělské výroby a lesnictví, alternativního zemědělství a agroturistiky.....	165
D.2.1	Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví.....	165
D.2.2	Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika.....	167

Priorita E: Životní prostředí 169

E.1	Péče a ochrana jednotlivých složek životního prostředí.....	171
E.1.1	Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody.....	171
E.2	Eliminace rizik spojených s ochranou životního prostředí.....	174
E.2.1	Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie.....	174
E.2.2	Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže.....	176
E.2.3	Snižování emisí a ochrana kvality ovzduší.....	179
E.3	Vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí.....	182
E.3.1	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta.....	182

6. Realizace programu 185

6.1	Implementace a monitoring.....	185
6.1.1	Implementace.....	185
6.1.2	Monitoring.....	186
6.1.3	Financování.....	199

TABULKOVÁ ČÁST

7. Seznam tabulek 203

Tabulka č. 1:	Základní charakteristika okresů Středočeského kraje (1. až 3. čtvrtletí 2012).....	205
Tabulka č. 2:	Základní charakteristiky krajů ČR (k 31.12.2011).....	206
Tabulka č. 3:	Počet obyvatel ve Středočeském kraji, ČR a EU.....	206
Tabulka č. 4:	Největší města Středočeského kraje (k 1.1. 2012).....	207
Tabulka č. 5:	Vývoj počtu obyvatel Středočeského kraje (k 31.12.2011).....	207
Tabulka č. 6:	Nezaměstnanost podle okresů v roce 2012.....	209
Tabulka č. 10:	Vydaná stavební povolení a ohlášení podle okresů v roce 2011.....	216
Tabulka č. 10a:	Dokončené byty v okresech a krajích České republiky v letech 1999 - 2011.....	216
Tabulka č. 11:	Orientační hodnota staveb podle okresů Středočeského kraje v roce 2011.....	217
Tabulka č. 12:	Živnostenská oprávnění ve Středočeském kraji a v ostatních krajích ČR k 31.12. 2011.....	218
Tabulka č. 13:	Významné investice ve Středočeském kraji za rok 2012.....	219
Tabulka č. 14:	Investice v krajích ČR od roku 1993 do 1.pol. 2012.....	219
Tabulka č. 15:	Největší podniky se sídlem ve Středočeském kraji (1000 a více zaměstnanců).....	220
Tabulka č. 16:	Vybrané údaje z dopravní infrastruktury.....	221
Tabulka č. 17:	Vývoj spotřeby el. energie ve Středočeském kraji.....	221
Tabulka č. 18:	Plánované investice distribuční soustavy el. energie.....	222
Tabulka č. 19:	Vybrané údaje za Středočeský kraj - PC, internet.....	223
Tabulka č. 20:	Občanská vybavenost obcí venkovského prostoru v roce 2000 a 2006 (2007).....	224
Tabulka č. 21:	Občanská vybavenost obcí venkovského prostoru v roce 2000 a 2006 (2007) - lékařská péče, pečovatelská služba.....	224
Tabulka č. 22:	Technická vybavenost obcí venkovského prostoru v roce 2000 a 2006 (2007).....	225

Tabulka č. 23: Využití půdy ve Středočeském kraji.....	226
Tabulka č. 24: Hodnoty emisí základních znečišťujících látek REZZO 1–3 podle okresů Středočeského kraje v roce 2010 a porovnání s ostatními kraji a ČR.....	227
Tabulka č. 25: Překročení imisního limitu (LV) a cílového imisního limitu (TV) v rámci zóny Středočeský kraj (bez přízemního ozonu), % plochy územního celku, 2009	228
Tabulka č. 26: Seznam lokalit s ekologickými zátěžemi, hrozící vznikem neakceptovatelného zdravotního rizika (P4), včetně stavu nápravných opatření.....	229
Tabulka č. 27: Produkce průmyslového odpadu.....	230
Tabulka č. 28: Produkce komunálního odpadu.....	231
Tabulka č. 29: Plocha chráněných území na území Středočeského kraje	232
Tabulka č. 30: Maloplošná chráněná území podle krajů k 31.12.2009	232
Tabulka č. 31: Evropsky významné lokality na území Středočeského kraje	233
Tabulka č. 32: Pohyb obyvatelstva na území Středočeského kraje 2001 - 2011	237
Tabulka č. 33: Počet obyvatel ve Středočeském kraji a jeho okresech k 30.9.2012.....	238
Tabulka č. 34: Průměrná míra registrované nezaměstnanosti v ČR a krajích	238
Tabulka č. 35: Průměrná míra registrované nezaměstnanosti v okresech Středočeského kraje	239
Tabulka č. 36: Průměrná hrubá měsíční mzda v regionech.....	239
Tabulka č. 37: Vývoj vzdělanostní struktury ve Středočeském kraji – obyvatelstvo ve věku 15 let a více.....	240
Tabulka č. 38: Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání podle krajů.....	241
Tabulka č. 39: Počty žáků mateřských, základních, středních a vysokých škol ve Středočeském kraji	242
Tabulka č. 40: Vybrané ukazatele zdravotnictví ve Středočeském kraji.....	243
Tabulka č. 41: Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích (NUTS III) v roce 2011	244
Tabulka č. 42: Kapacity hromadných ubytovacích zařízení ve Středočeském kraji podle kategorie v r. 2011	246
Tabulka č. 43: Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie ubytovacího zařízení v roce 2011.....	247

8. SEZNAM ZKRATEK 249

Analytická část

1. POZNATKY Z PŘEDCHOZÍCH ANALÝZ

Pro zpracování aktualizace Programu čerpal zpracovatel z podkladů, poskytnutých objednatelem, z vlastních průzkumů, analýz a z dalších dokumentů, zpracovávaných na úrovni kraje, státu nebo Evropské unie:

Sociální oblast a zdravotnictví

- Analýza současného stavu v oblasti sociálních věcí (2011)
- Strategie prevence kriminality ve Středočeském kraji na léta 2009 – 2012, průběžně aktualizovaný v souladu s Programem prevence kriminality 2014,
- Strategie integrace romské komunity ve Středočeském kraji (2004 - 2006, následně průběžně aktualizovaný)
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji na období 2012-2013
- Koncepce zdravotnictví Středočeského kraje (březen 2004, navrhovaná aktualizace zatím nebyla schválena),

Školství

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji – leden 2012, do roku 2015

Cestovní ruch

- Program rozvoje cestovního ruchu ve Středočeském kraji a jeho aktualizace (poslední aktualizace v roce 2012)
- Aktualizace Generelu cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje (2008 a probíhající aktualizace)

Regionální rozvoj, infrastruktura

- Územní energetická koncepce Středočeského kraje, vydal Středočeský kraj, 2004 – 2010 a aktualizace dat z r. 2011,
- Katalog investičních příležitostí ve Středočeském kraji, vydal Středočeský kraj, odbor regionálního rozvoje Krajského úřadu Středočeského kraje, bez data, zřejmě 2008 a probíhající aktualizace,
- EVROPA 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, vydala Evropská komise, 2010,

- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje do roku 2015, včetně jeho schválených změn, vydal Středočeský kraj, odbor životního prostředí Krajského úřadu Středočeského kraje, 2004-2011,
- ZÚR Středočeského kraje, textová část – návrh a odůvodnění a vybraná výkresová dokumentace, pořizovatel Krajský úřad Středočeského kraje, odbor regionálního rozvoje, březen 2011 – pracovní znění,
- ÚAP - Rozbor udržitelného rozvoje území Středočeského kraje - vyhodnocení podkladů pro rozbor - Textová část, pořizovatel Krajský úřad Středočeského kraje - odbor regionálního rozvoje,

Životní prostředí

- Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje – aktualizace 2012 - Nařízení Středočeského kraje č. 19/2012,
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje v letech 2011 – 2020, vydal Středočeský kraj, 2010,
- Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje a jeho vyhodnocení, vydal Středočeský kraj, 2004 – 2014,
- Povodňový plán Středočeského kraje, vydal Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, 2004 a následující pravidelné aktualizace,,
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje do roku 2015 – změna 2013, vydal Středočeský kraj, odbor životního prostředí Krajského úřadu Středočeského kraje,
- Plány oblasti povodí Horní Vltavy, Plán oblasti povodí Berounky, Plán oblasti povodí Dolní Vltavy, Plán oblasti povodí Horního a středního Labe a Plán oblasti povodí Ohře a dolního Labe pro správní obvod Středočeského kraje – dokončená 1. etapa, 2. etapa plánování k r. 2013,
- Nařízení Středočeského kraje č.7/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Dolní Vltavy (platné do dokončení 2. etapy plánování),
- Nařízení Středočeského kraje č.8/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Berounky (platné do dokončení 2. etapy plánování),
- Nařízení Středočeského kraje č.9/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Horní Vltavy (platné do dokončení 2. etapy plánování),
- Nařízení Středočeského kraje č.10/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe (platné do dokončení 2. etapy plánování),

- Nařízení Středočeského kraje č. 11/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Ohře a dolního Labe (platné do dokončení 2. etapy plánování).

Další údaje byly čerpány z dokumentů a statistik státní správy a dalších organizací, jejichž činnost je relevantní pro zpracováváný dokument, například:

- Český statistický úřad (www.czso.cz),
- Eurostat (epp.eurostat.ec.europa.eu),
- Ministerstvo práce a sociálních věcí (www.mpsv.cz),
- Ministerstvo pro místní rozvoj (www.mmr.cz),
- Ministerstvo zdravotnictví (www.mzcr.cz),
- Ministerstvo životního prostředí (www.mzp.cz),
- Ministerstvo dopravy (www.mdcr.cz),
- Ministerstvo průmyslu a obchodu (www.mpo.cz),
- Ústav zdravotních informací a statistiky ČR (www.uzis.cz),
- Krajská hygienická stanice středočeského kraje (www.khsstc.cz),
- Český hydrometeorologický úřad (www.chmi.cz),
- Regionální informační servis (www.risy.cz),
- Energetický regulační úřad (www.eru.cz),
- Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism (www.czechtourism.cz),
- Státní ústav radiační ochrany (www.suro.cz),
- Ředitelství silnic a dálnic (www.rsd.cz),
- Správa železniční dopravní cesty, státní podnik (www.szdc.cz),
- ČEPS, a.s. (www.ceps.cz),
- RWE Transgas, a.s. (www.rwe.cz),
- NET4GAS, s.r.o. (www.net4gas.cz),
- ČEZ Distribuce, a.s. (www.cezdistribuce.cz),
- PREdistribuce, a.s. (www.predistribuce.cz),
- Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest Hlavní tendence vývoje kraje a srovnání s EU (www.czechinvest.org).

2. HLAVNÍ TENDENCE VÝVOJE KRAJE A SROVNÁNÍ S EU

2.1 Popis kraje a hlavní geografické údaje

Středočeský kraj svou polohou v centrální části České republiky tvoří prstenec okolo území hl. m. Prahy, které je i jedinou jeho vnitřní hranicí. Na severu hraničí s krajem Ústeckým a Libereckým, na východě s Královéhradeckým krajem a krajem Vysočina. Jižní hranici tvoří Jihočeský kraj a západní Plzeňský. Středočeský kraj nemá vlastní hranici s některým ze sousedních evropských států.

Svou rozlohou i počtem obyvatel je k roku 2011 největším krajem v České republice.

Středočeský kraj historicky, geograficky i ekonomicky kooperuje s hl. m. Prahou, které doplňuje i absenci krajského města – v Praze je sídlo krajského úřadu.

V kraji je celkem 12 okresů. Okresní úřady na území České republiky ukončily svoji činnost 31. prosince 2002, takže od 1. ledna 2003 představují okresy pouze územní obvody policie, soudů a některých jiných státních institucí. Základní charakteristika okresů Středočeského kraje je uvedena v Tabulce č. 1.

Z hlediska administrativního členění CZ-NUTS je kraj jedinou součástí NUTS 2 – Střední Čechy. Podrobné členění kraje na jednotky NUTS 3 a LAU 1:

Kód	NUTS 2	NUTS 3	LAU 1 (NUTS 4)
	oblast	kraj	okres
CZ02	Střední Čechy		
CZ020		Středočeský kraj	
CZ0201			Benešov
CZ0202			Beroun
CZ0203			Kladno
CZ0204			Kolín
CZ0205			Kutná Hora
CZ0206			Mělník
CZ0207			Mladá Boleslav
CZ0208			Nymburk
CZ0209			Praha-východ
CZ020A			Praha-západ
CZ020B			Příbram
CZ020C			Rakovník

Základní údaje o Středočeském kraji:

- rozloha 11 015km², cca 14% z rozlohy ČR, přibližně 1,9 krát větší než průměrná rozloha kraje v ČR (k 30.12.2011),

- počet obyvatel ke konci 3. čtvrtletí 2012 byl 1 288 945 - kraj s největším počtem obyvatel v ČR,
- průměrná hustota obyvatel je 117 obyv./km² – pod průměrem ČR (134 obyv./km²) a nad průměrem EU (27) 108 obyv./km² (viz Tabulka č. 2 a 3)
- počet obcí: 1145, z toho 82 měst.

Ve Středočeském kraji je celkem 19 měst s více než 10 000 obyvateli. Největším městem je Kladno, kde k 1.1. 2012 žili celkem 68 682 obyvatelé. Kladno je také jediným městem kraje s více než 50 000 obyvateli. Druhým největším městem je Mladá Boleslav (44 252 obyvatelé) a třetím Příbram (33 793 obyvatelé). Nad hranici 30 000 obyvatel dosahuje už jen město Kolín (31 042 obyvatelé) – viz Tabulka č. 4

Vývoj počtu obyvatel od roku 1991 má stoupající tendenci. Nejvyšší nárůst obyvatel Středočeského kraje probíhá od roku 2005 (nárůst 14 038 obyvatel), v roce 2008 byl celkový roční přírůstek obyvatel nejvyšší (celkem 28 864 obyvatelé) od tohoto roku se roční přírůstek obyvatel pohybuje od 15 do 20 tis. obyvatel – viz Tabulka č 5. Středočeský kraj zaznamenal v roce 2010 nejvyšší přírůstek obyvatelstva mezi kraji České republiky a stal se krajem s nejvyšším počtem obyvatel. Mezi novými obyvateli výrazně ubylo přistěhovalých ze zahraničí a dominuje stěhování z jiných oblastí republiky, především z hlavního města a zároveň kraje Prahy. Více než polovina nově přistěhovalých směřuje právě do okresů v jejím těsném sousedství (výstavba satelitních celků v okolí Prahy).

Budoucí demografický vývoj (viz ČSÚ – Projekce obyvatelstva do r. 2065) v kraji předpokládá (bez uvažování migrace obyvatel) zmírňující se nárůst obyvatel do roku 2016 a od tohoto roku pak úbytek obyvatel.

Území dnešního Středočeského kraje, ze kterého nelze z historického hlediska vyjímát hl. m. Prahu, představuje nejen geografický, ale i významový střed Čech, v němž se odehrávaly a odehrávají nejdůležitější události našich dějin. Údolí kolem Berounky, ve středním Polabí, na Kolínsku a území Pražské kotliny byla osídlována již od pravěku. Na celém území kraje se nacházejí významná archeologická naleziště, odkrývaná od druhé poloviny 19. století až do současnosti. Řada z nich je unikátní a má celostátní, celoevropský, či dokonce celosvětový význam. Nejstarší stopy lidského osídlení na území Středočeského kraje byly objeveny v okolí Berouna (Beroun – dálnice) a jsou datovány do období nejstaršího paleolitu (2,5 mil. až 750 tis. let). Z území Českého krasu pocházejí rytiny kozoroha a koně, jediné projevy mladopaleolitického výtvarného umění v Čechách.

Středočeský kraj je z hlediska geomorfologického součástí Českého masivu. Geograficky lze kraj rozdělit na dvě části, jež jsou odděleny přibližně linií Kladno – Praha – Kutná Hora.

Severně od této hranice je kraj převážně nížinatý, zatímco jižní část středních Čech představuje oblast pahorkatin a vrchovin s výrazně členitějším reliéfem a také s větší rozlohou lesů. Nejvýše položené místo Středočeského kraje se nachází v Brdech (Tok – 865 m n. m.), nejnižší bod je u řeky Labe na Mělnicku (hladina Labe – 153 m n. m.).

Převážná část vodních toků na území Středočeského kraje náleží do dvou základních povodí – povodí horního a středního toku Labe a povodí Vltavy. Pouze malá část území na severu kraje – severně od Mělníka – a při severozápadní hranici kraje patří do povodí řek Ohře a dolního Labe. Mezi významné vodní toky v kraji patří řeky Labe, Vltava, Berounka, Sázava, Jizera a Cidlina. Na území Středočeského kraje se nachází řada významných vodních nádrží, převážně s účelem ochranným, vodárenským, hydroenergetickým a rekreačním. Mezi nejdůležitější patří např. Slapy, Orlík, Vrané nebo Štěchovice.

Na spraších a naplaveninách v rovinatém území České tabule se vyvinuly živinami bohaté půdy. Nosnou zemědělskou oblastí kraje je Polabí, kde zemědělská výroba těží z vynikajících přírodních podmínek. Přispělo k tomu teplé podnebí – proto má např. zemědělství v severní a východní části příznivější přírodní podmínky než v jiných oblastech Středočeského kraje. V nížinaté části území se vyskytují ve velkém rozsahu úrodné černozemě i půdy humusokarbonátové a hnědozemě, ve výše položených oblastech kraje převládají půdy podzolové. Ve Středočeské vrchovině a Českomoravské vrchovině pak převažují hlinitopísčité půdy. Ve Středočeském kraji, zejména v okresech Kladno, Příbram a Kutná Hora, bylo narušeno horninové prostředí, především v důsledku intenzivní těžby ve 20. století.

Celkově je podnebí na většině území příznivé, ale západní a částečně i severní část má pro zemědělství málo srážek. Důvodem je dešťový stín Krušných hor. Nejteplejší podnebí je v Polabí a dolním Povltaví. Dlouhodobé průměrné roční teploty se na většině území kraje pohybují mezi 6 a 10 °C v závislosti na nadmořské výšce a konfiguraci terénu – průměrná teplota v kraji v roce 2010 byla 8,4°C (průměr ČR je 7,2°C). Srážkové úhrny a charakter rozložení srážek se na území kraje výrazně mění ve směru severozápad – jihovýchod. Jihovýchodní část kraje je výrazně vlhčí než oblast Kralupska a Kladenska. Roční srážkové úhrny se pohybují v rozmezí 450 mm až 700 mm – průměrný srážkový úhrn za rok 2010 byl 590mm/m² (průměr ČR 867mm/m²).

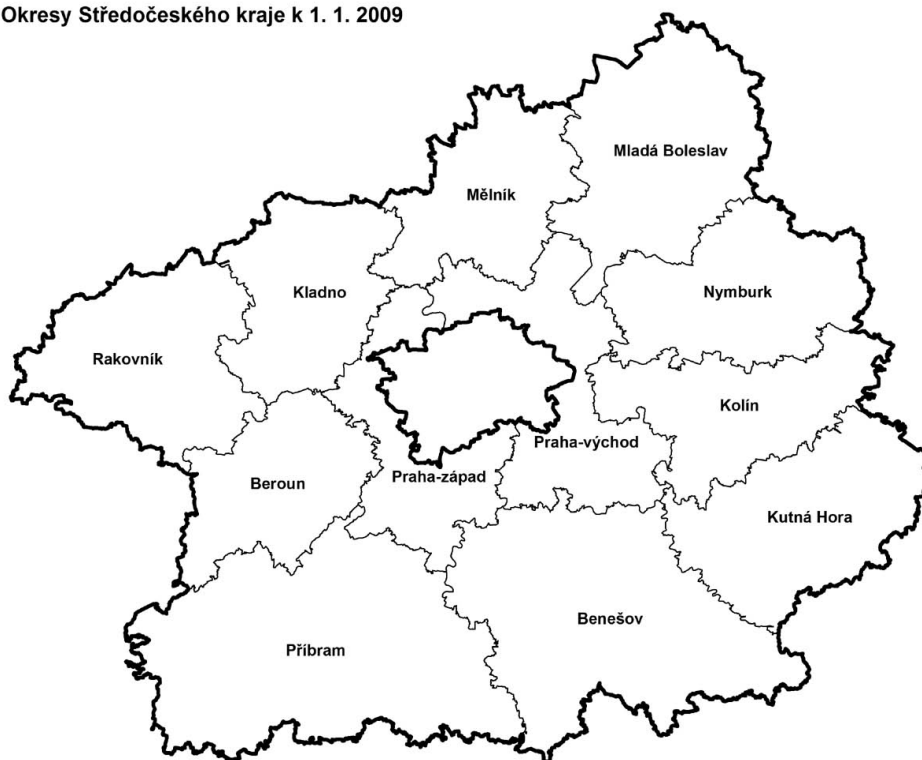
Celkem 28% rozlohy kraje pokrývají lesy – celkem 305 576 ha lesních pozemků (v roce 2010). Nižší zalesněnost má pouze hl. m. Praha. Dlouhodobé osídlení a historicky intenzivní hospodářské využívání půdy se projevilo v odlesnění poměrně velké části území na severu kraje. Naopak v jižní části kraje je lesní bohatství poměrně značné, a to zejména na Dobříšsku, Rožmitálsku a v Posázaví.

Na území kraje se nachází několik unikátních přírodních oblastí, z nichž pět bylo prohlášeno za chráněnou krajinnou oblast (CHKO Blaník, Český kras, Český ráj, Kokořínsko a Křivoklátsko). Křivoklátsko, krajina hlubokých lesů, je chráněno i jako biosférická rezervace UNESCO a Český ráj byl v roce 2005 vyhlášen geoparkem UNESCO.

◆ **Správní hledisko**

Středočeský kraj tvoří teritoriálně dvanáct okresů. Základní charakteristiky okresů Středočeského kraje uvádí Tabulka č. 1, vymezení okresů v rámci území kraje znázorňuje obrázek (viz níže). Okresy lze nadále používat k územní identifikaci příslušnosti jednotlivých sídelních lokalit (obcí), neboť územím okresů má svoji územní působnost vymezena řada specializovaných orgánů státní správy (např. katastrální úřady, úřady práce, okresní správa sociálního zabezpečení, pozemkový úřad aj.) a toto členění je využíváno i Českým statistickým úřadem. Specifikou kraje v regionálním systému je fakt, že ve svém středu uzavírá hl. m. Prahu, jež je samostatným krajem. Středočeský kraj nemá své krajské město a správní centrum kraje není na území regionu. Kraj tvoří dohromady s hl. m. Prahou přirozenou aglomeraci propojenou ekonomicky, historicky a kulturně. Těsné prostorové vazby jsou patrné v dojížděcí záměstnání a do škol, v organizaci veřejné dopravy atd.

Okresy Středočeského kraje k 1. 1. 2009

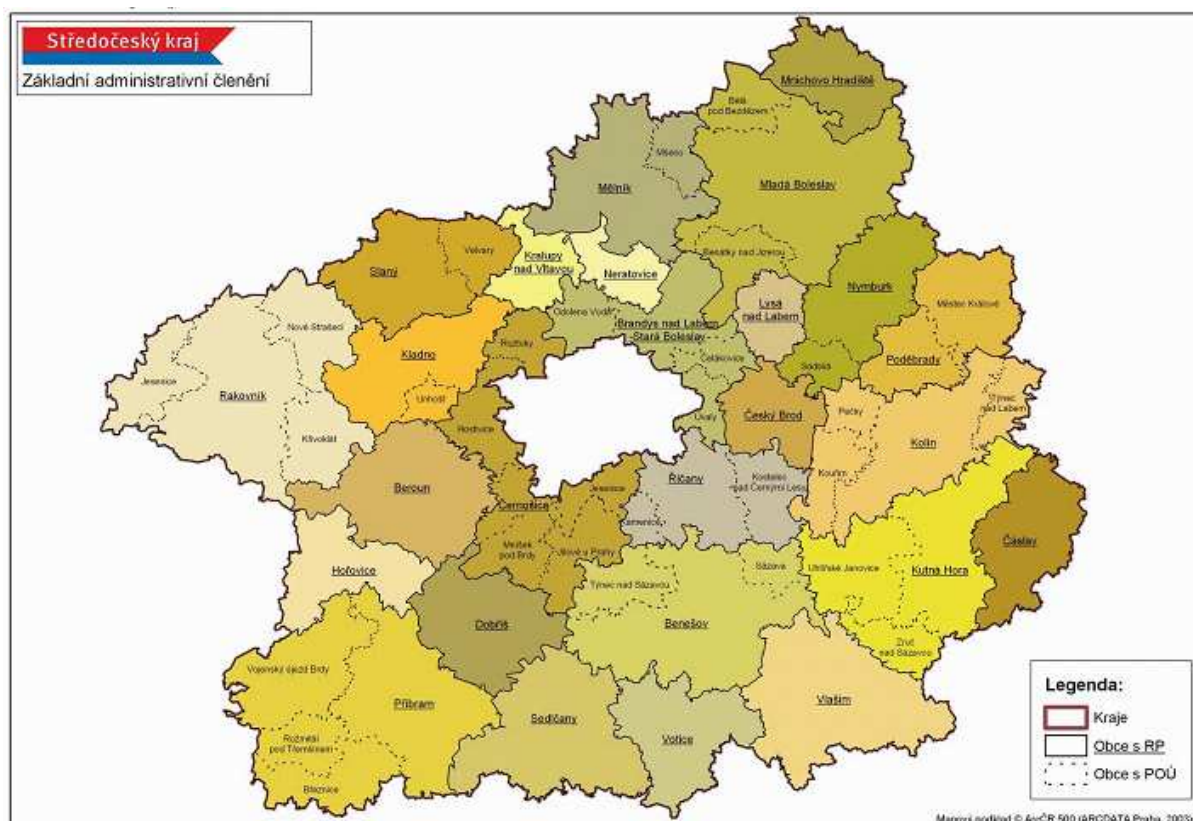
Největšími okresy Středočeského kraje co do rozlohy byly v roce 2011 (viz Statistická ročenka Středočeského kraje 2012, vydal ČSÚ) okresy Příbram a Benešov. Nejmenší rozlohu měly okresy Praha – západ a Beroun.

Nejvyšší hustotu zalidnění vykazovaly v roce 2011 okresy Kladno a Praha – západ, nejméně lidnaté byly okresy Benešov a Rakovník.

Sto a více obcí měly v roce 2011 okresy Mladá Boleslav (120), Příbram (121), Benešov (114), Praha – východ (110) a Kladno (100), nejméně obcí měl okres Mělník (69).

Středočeský kraj je charakteristický výrazným zastoupením malých obcí do 2 000 obyvatel, které v roce 2011 tvořily více než 90 % všech obcí a žilo v nich více než 40 % obyvatel.

V souladu s reformou veřejné správy byla k 31. 12. 2002 ukončena činnost okresních úřadů. Dne 1.1. 2003 nabyl účinnosti zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Na území Středočeského kraje bylo vymezeno 26 obcí s rozšířenou působností a 55 obcí s pověřeným obecním úřadem, které byly doposud stanoveny vyhláškou č. 349/2000 Sb. Na obce s rozšířenou působností byla přímo přenesena část působnosti okresních úřadů, obce s pověřeným obecním úřadem dále vykonávají část přenesené působnosti pro více obcí.

2.2 Hlavní ukazatele dynamiky sociálního a ekonomického vývoje kraje

2.2.1 Produkční základna a ekonomický rozvoj

Po hospodářské stránce lze Středočeský kraj charakterizovat jako průmyslově-zemědělský s velkým vlivem hl. m. Prahy v jeho středu. Z ekonomického hlediska jsou nejvýznamnější čtyři tzv. jádrové oblasti. Je to oblast v širším soutoku Labe s Vltavou (chemické továrny – Kaučuk, a.s., v Kralupech nad Vltavou a Spolana Neratovice; elektrárna Mělník v Horních Počaplech). Druhou oblastí je Kladensko, jehož význam po roce 1989 dočasně poklesl zastavením těžby uhlí a omezením hutní výroby. Postupně však dochází k pozitivní změně struktury zdejšího průmyslu příchodu nových zahraničních investorů. Podnikem světové úrovně je bezpochyby ŠKODA AUTO a.s. Mladá Boleslav, která představuje třetí jádrovou oblast. Čtvrté ekonomické centrum se vytvořilo na Kolínsku – automobilka Toyota Peugeot Citroën Automobile (TPCA) v průmyslové zóně Kolín – Ovčáry.

Ekonomický rozvoj Středočeského kraje i celé ČR je ovlivňován několika aspekty. Obecně dochází k negativnímu jevu stárnutí populace, přirozený přírůstek vykazuje dlouhodobě záporné hodnoty. Přesto dochází ve Středočeském kraji, díky vysoké migraci do regionu, k nárůstu počtu obyvatel. Stejně tak dochází k nárůstu počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva. Stálý růst, nejen v oblasti mezd, ale i celkového rozvoje, vykazují největší podniky zpracovatelského průmyslu. Většinu průmyslových podniků kontrolují zahraniční firmy, které mají lepší finanční zázemí i odbyt. Nejvýznamnějším odvětvím je výroba motorových vozidel. Mezi klíčová odvětví patří také výroba potravin. Pro rozvoj všech odvětví je důležitá konkurenceschopnost domácích firem, zejména s ohledem na dovoz levnějšího zboží ať už z okolních, nebo vzdálených zemí. V důsledku toho může v některých firmách docházet ke snižování počtu zaměstnanců, případně i k tomu, že řada výrobců trh opustí. Výrobcům vzrůstají náklady také kvůli náročnější legislativě EU a rostoucím cenám energií. Podniky vlastněné nadnárodními koncerny se pravděpodobně na trhu udrží i přes rostoucí cenu práce. Menší podniky mohou najít uplatnění v obsazení mezer na trhu především v oblastech s tradiční produkcí.

V regionu je v porovnání s celou republikou vysoký počet ekonomicky aktivních obyvatel, kteří do zaměstnání dojíždí do jiné obce, než ve které bydlí. Vyšší dojížděka je ovlivněna jednak vysokým procentem „malých“ obcí v kraji, jednak možností dojíždět za lepším pracovním uplatněním i vyššími výdělky do hlavního města, případně do Mladé Boleslavi.

2.2.1.1 Struktura ekonomické základny

K SLDB 2011 měl Středočeský kraj 1 274 633 obyvatel, toho bylo ekonomicky aktivních celkem 639 851 obyvatel. K tomuto datu bylo ve Středočeském kraji celkem 587 539 zaměstnaných osob, z toho v zemědělství, lesnictví a rybnářství pracovalo 16 530 osob (2,8% z celkového počtu zaměstnaných), v průmyslu 136 071 (23,2%), stavebnictví 39 278 (6,7%), velkoobchodě, maloobchodě, opravách a servisu motorových vozidel 65 774 osoby (11,2%), dopravě a skladování 41 908 (7,1%), v ubytování, stravování a pohostinství 17 908 (3,0%), ve vzdělávání 30 348 osob (5,2%) a v ostatních oborech 239 722 osob (40,8%).

Obecná míra nezaměstnanosti měla od roku 2005 do roku 2008 klesající tendenci. Vlivem ekonomické krize se během 1 roku zvýšila nezaměstnanost o 2,6% (v roce 2008 byla míra nezaměstnanosti 1,8%, v roce 2009 již 4,4%). Míra nezaměstnanosti má stále stoupající tendenci – v roce 2012 je průměrná míra nezaměstnanosti v kraji 7%, což odpovídá i celorepublikovému průměru. V meziokresním srovnání je nejnižší nezaměstnanost v okrese Praha – východ (3,4%), nejvyšší v okrese Příbram (9,6%) a Kolín (9,6%) – viz Tabulka č.6.

V porovnání se zeměmi EU (27) je míra nezaměstnanosti jak v České republice, tak ve Středočeském kraji nižší, než průměr (viz Tabulka č.7).

V hodnocení ekonomické výkonnosti dle HDP na jednoho obyvatele vykazoval Středočeský kraj za rok 2011 celkem 322 811 Kč/obyvatel, což je po Praze (776 968 Kč/obyvatel) a Jihomoravském kraji (335 983 Kč/obyvatel) třetí nejvyšší hodnota v ČR. V porovnání s ČR dosahuje HDP na 1 obyvatele Středočeského kraje 89,9% průměru ČR – viz Tabulka č. 8.

Z Tabulky č. 8 v příloze je dále zřejmé, že v porovnání s průměrným HDP na 1 obyvatele EU Středočeský kraj zaostává – v roce 2009 dosahuje necelých 72%, obdobně jako ostatní kraje ČR vyjma Prahy.

Srovnání s EU 27 dle míry inflace, jakožto jednoho ze základních ekonomických ukazatelů, které udávají v jakém stavu se nachází ekonomická situace, je k dispozici pouze v celorepublikové hodnotě, neboť statistické údaje o míře inflace pro jednotlivé kraje nejsou k dispozici.

Zdroj: Internetové stránky Evropské komise

2.2.1.2 Průmysl

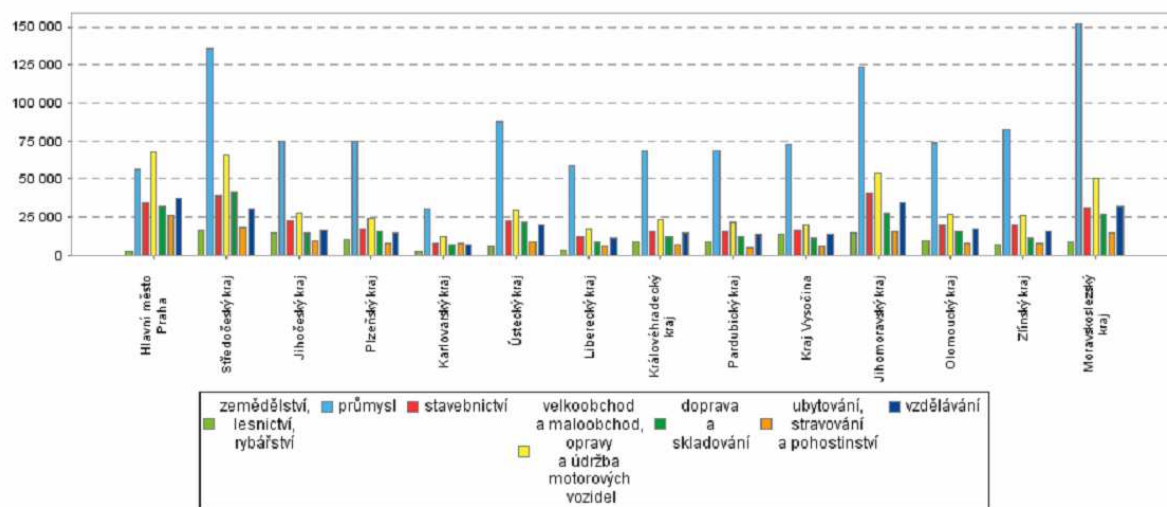
Na území Středočeského kraje se nachází několik oblastí s dlouholetou průmyslovou tradicí. Orientace průmyslových odvětví se změnila ve prospěch zpracovatelských oborů, na úkor těžby nerostných surovin, jež byla dříve typická pro okresy Kladno a Příbram.

V počtu celkových ekonomických subjektů ve Středočeském kraji (k 30.9. 2012 jich bylo 322 855) je průmysl zastoupen 12,4%, tj. 40 098 ekonomickými subjekty. k 30.9.2011 bylo registrováno v průmyslu 39 889 ekonomických subjektů – jedná se tedy meziroční nárůst o více než 200. Spolu se stavebnictvím byl průmysl druhým a třetím nejčastějším zaměřením v podnikatelské sféře. Z hlediska převažující ekonomické činnosti působilo v roce 2012 nejvíce subjektů ve Středočeském kraji v oblasti velkoobchodu, maloobchodu a služeb spojených s opravou a údržbou motorových vozidel.

Mezi nejrozvinutější odvětví patří strojírenství, zejména automobilový průmysl, a to díky koncernu ŠKODA AUTO a.s. v Mladé Boleslavi a Toyota Peugeot Citroën Automobile Czech, s.r.o. (TPCA) v okrese Kolín.

V porovnání s ostatními kraji je Středočeský kraj v pořadí druhým krajem (za krajem Moravskoslezským) s nejvyšším počtem zaměstnaných v průmyslu:

Obyvatelstvo podle odvětví ekonomické činnosti v krajích
definitivní výsledky podle obvyklého pobytu

Zdroj: ČSÚ

V průmyslu pracovalo ve Středočeském kraji v roce 2011 celkem 86 426 zaměstnanců. Ekonomických subjektů, činných v průmyslu, s 50ti a více zaměstnanci bylo ke konci roku 2011 celkem 423. Průměrná hrubá měsíční mzda za rok 2011 v průmyslu činila 30 365 Kč.

Nejvyšší produkci vykazoval v roce 2005 (novější údaje nejsou publikovány) okres Mladá Boleslav (226 157 mil. Kč), což tvoří téměř polovinu produkce průmyslových podniků celého kraje (482 189 mil. Kč). Naopak nejnižší produkce byla v okrese Nymburk (8 632 mil. Kč).

2.2.1.3 Stavebnictví

Středočeský kraj je krajem s nejvyšším počtem dokončených bytů – v roce 2011 to bylo celkem 6 376 bytů, což je téměř dvojnásobek ve srovnání s dalšími dvěma kraji – Jihomoravský kraj 3 608 a Praha 3 480 dokončených bytů. Nejvíce bytů bylo dokončeno v roce 2011 v okresech Praha – východ 1 762 a Praha – západ 1 070, nejméně pak v okrese Rakovník (95). Podrobnější údaje, porovnání s kraji v České republice i časový vývoj počtu dokončených bytů jsou patrné z Tabulky č. 10a.

V kraji bylo ke konci 3. čtvrtletí 2012 registrováno celkem 43 588 ekonomických subjektů s činností ve stavebnictví, nejvíce na Praze – východ 5 404, nejméně v okrese Rakovník 1 538.– viz Tabulka č. 9.

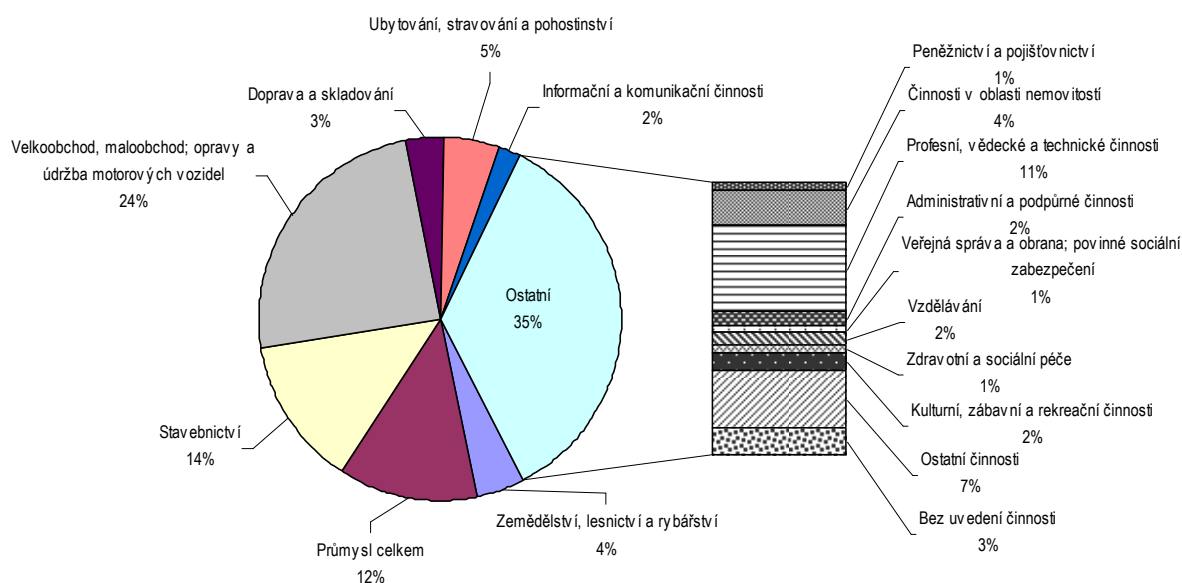
Celkem bylo v roce 2011 vydáno 20 377 stavebních povolení a ohlášení, orientační hodnota staveb za tento rok byla celkem 50 731 mil. Kč. Nejvyšší počet stavebních povolení a ohlášení byl vydán v okresech Praha – východ (3 313) a Praha Západ.(2 346). Okresy Kladno a Mladá Boleslav dosáhly nejvyšších orientačních hodnot stavem (Kladno 10 946 mil. Kč, Mladá Boleslav 6 067 Mil. Kč) - viz Tabulka č. 10, 11.

2.2.1.4 Podpora a rozvoj podnikání

Ve Středočeském kraji je v porovnání s ostatními kraji v České republice vysoký počet ekonomicky aktivních obyvatel, kteří do zaměstnání dojíždí do jiné obce, než ve které bydlí. Vyšší dojízdka je ovlivněna jednak vysokým procentem „malých“ obcí v kraji, jednak možností dojíždět za lepším pracovním uplatněním i vyššími výdělky do hlavního města, případně okresu Mladá Boleslav, který má jako jediný z okresů Středočeského kraje kladné saldo dojíždky za prací.

Struktura ekonomických subjektů ve Středočeském kraji k 30.9. 2012 (aktuální data dle Statistického bulletinu Středočeského kraje, ČSÚ, 2013) vypovídala o stavu podnikání v jednotlivých okresech i celém kraji. Ze statistiky, uvedené v Tabulce č.9 a v grafu níže, vyplývá, že nejvyšší podíl z ekonomických subjektů připadá na velkoobchod, maloobchod, opravy a údržbu motorových vozidel (24%), dále pak následuje stavebnictví (14%) a průmysl (12%).

Ekonomické subjekty podle převažující činnosti CZ-NACE ve Středočeském kraji a jeho okresech k 30. 9. 2012

Zdroj: ČSÚ, http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/ekonomicke_subjekty_ve_stredoceskem_kraji_v_roce_2012

Nejvyšší počet ekonomických subjektů v zemědělství, lesnictví a rybářství k 30.9.2012 vykazovaly okresy Benešov (1 721) Příbram (1 614) a Praha – východ (1 290), naopak nejnižší podíl byl zaznamenán v okresech Beroun (810), Kolín (812) a Rakovník (917).

Okresy s největším podílem ekonomických subjektů činných v průmyslu byly Praha – východ (4 921), Praha – západ (4 384) a Příbram (4118) a nejméně v okresech Rakovník (1 515), Kutná Hora (2 436) a Beroun (2 752).

Ve stavebnictví měly největší podíl evidovaných ekonomických subjektů k 30.9.2012 okresy Praha - východ (5 404), Kladno (4 736) a Příbram (4 654), nejmenší počet vykazoval okres Rakovník (1 538), Kutná Hora (2 722) a Beroun (2 917).

V počtu ostatních sektorů byl evidován největší podíl ekonomických subjektů v okresech Praha – východ (19 489), Praha - západ (18 946) a Kladno (15 083). Nejméně ostatních ekonomických subjektů je v okrese Rakovník (5 035), Kutná Hora (6 296) a Kolín (8 391).

Informačními a komunikačními činnostmi se zabývala 2% ekonomických subjektů (6 405) z toho informačními technologie zahrnují 3 866 ekonomických subjektů.

Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ve Středočeském kraji k 30.9.2012 byla 23 493 Kč, což je jen o málo nižší než celorepublikový průměr (23 585 Kč).

2.2.1.5 Živnostenské podnikání

Na území Středočeského kraje je ke konci roku 2012 celkem 26 živnostenských úřadů (odpovídá počtu obcí s rozšířenou působností), které vykonávají, jako odbory městských úřadů nebo magistrátů, státní správu na úseku živnostenského podnikání a funkci tzv. Centrálního registračního místa (CRM). Prostřednictvím Centrálního registračního místa je umožněno podnikatelům učinit podání i vůči dalším institucím (např. finanční úřad, správa sociálního zabezpečení, úřad práce a zdravotní pojišťovna). Dále je při Obecním živnostenském úřadu Černošice zřízeno Jednotné kontaktní místo, které poskytuje poradenskou činnost pro podnikatele v otázkách podnikání v Evropské unii, přeshraniční poskytování služeb a registraci podnikatelských činností.

Ve Středočeském kraji bylo evidováno k 31.12. 2011 celkem 373 519 živnostenských oprávnění, z toho pro fyzické osoby 323 064, pro právnické osoby 50 455. Nejvíce živnostenských oprávnění je vydáno na provozování volných živností – 213 776, dále řemeslných 110 674, vázaných 32 057 a koncesovaných 17 012. - viz Tabulka č. 12.

Podnikatelům cizincům je k 3. čtvrtletí 2012 evidováno 11 123 vydaných živnostenských oprávnění.

Porovnáním 271 100 podnikatelů spolu s 373 519 jimi provozovaných živnostmi vychází 1,38 živnostenského oprávnění na podnikatele, což je údaj srovnatelný s republikovým průměrem. Průměrný počet vydaných živnostenských oprávnění na 1000 obyvatel kraje je 212.

2.2.1.6 Přímé zahraniční investice, investoři a investiční zóny

Přímé zahraniční investice se vyskytují v mnoha firmách ve Středočeském kraji. Významné investice zahraničních společností jsou uvedeny v následujícím přehledu:

Investor	Česká právnická osoba	Sektor	Země původu	Investice (mil. Kč)	Pracovní místa	Rok	Místo
VOLKSWAGEN	ŠKODA AUTO a.s.	1	Německo	18 996	600	1998	Mladá Boleslav
Česká rafinérská	Česká RAFINÉRSKÁ, a.s.	2	ČR	6839	0	2000	
Danone	Danone a.s.	4	ČR/Francie	1086	0	2000	
Mitsubishi Electric	MITSUBISHI ELECTRIC AUTOMOTIVE CZECH s.r.o.	1	Japonsko	1277	235	2000	Slaný
VALEO SYSTEMES THERMIQUES	VALEO AUTOKLIMATIZACE s.r.o.	1	Francie	1913	877	2001	Rakovník
Cebal	CEBALSOL s.r.o.	4	Německo	1339	150	2001	nespecifikováno
Ingersoll Rand	IRCR Manufacturing s.r.o.	1	USA	1589	578	2001	Uničov, Dobříš
Siemens VDO Automotive	VDO Česká Republika, s.r.o.	1	Německo	6271	1900	2002	Brandýs nad Labem
Lonza Biotec	Lonza Biotec, s.r.o.	3	Nizozemsko	1565	80	2002	Kouřim
Toyota/PSA	Toyota Peugeot Citroën Automobile Czech, s.r.o.	1	Japonsko/Francie	29 788	3000	2002	Kolín
Peguform	Peguform Plastic s.r.o.	1	ČR	1743	702	2002	Nymburk
Behr Czech	Behr Czech s.r.o.	1	Německo	1166	350	2002	nespecifikováno
VOLKSWAGEN	ŠKODA AUTO a.s.	1	Německo	1210	370	2004	Mladá Boleslav
Baxter	Baxter BioScience s.r.o.	2	USA	1974	184	2004	nespecifikováno
Behr Czech	Behr Czech s.r.o.	1	Německo	1200	60	2005	nespecifikováno
BIOFERM - lihovar Kolín	BIOFERM - lihovar Kolín, a.s.	2	ČR	2005	80	2006	nespecifikováno
Synthos S.A.	SYNTHOS PBR s.r.o.	2	Polsko	2583	88	2008	Mělník
LEGO Group	LEGO production s.r.o.	4	Dánsko	1631	600	2011	Kladno - Kročehlavy
Sektor:							
1	výroba dopravních prostředků						
2	chemický a farmaceutický						
3	biotechnologický a medicínská technika						
4	ostatní						

<http://czechinvest.org/data/files/1993-1-pol-2012-public-62-cz.xls>

Investoři obecně považují za nejperspektivnější automobilový průmysl, strojírenství a logistiku. Přehled významných investic za rok 2012 je uveden v Tabulce č. 13.

Ve Středočeském kraji (čerpáno z dat uváděných na stránkách agentury Czechinvest) bylo od roku 1993 do první poloviny roku 2012 realizováno za pomoci agentury Czechinvest celkem 264 projektů, které vytvořily 38 143 pracovní místa. Celková výše investic přesáhla 139 mld. Kč. V mezikrajském srovnání se jedná o nejvyšší podíl investic, s nejvyšším počtem nově vytvořených pracovních míst – viz Tabulka č. 14.

V Tabulce č. 15 jsou uvedeny největší podniky Středočeského kraje s 1000 a více zaměstnanci. Těchto podniků, které měly zapsané sídlo ve Středočeském kraji a vyvíjely aktivitu (statistické podniky), bylo v RES evidováno celkem 22. Z toho 3 podniky měly uvedeno více než 5 000 zaměstnanců. Ve dvou těchto případech se však jednalo o řetězce supermarketů, jejichž sídla jsou zapsána v okrese Praha - východ a tedy i celkový počet zaměstnanců. Největším zaměstnavatelem v kraji je ŠKODA AUTO a.s.

Region disponuje širokou nabídkou investičních příležitostí. Zóny skýtají možnost realizace nových investic buď do volných nebo zčásti obsazených území. Velký důraz je kladen na využití brownfieldů. Kraj má zpracovaný katalog brownfields a greenfields, kde se potenciální zájemce o investování dozví základní informace o dané investiční příležitosti. Velkými projekty revitalizace brownfieldů ve Středočeském kraji jsou např.: Poldi Kladno, bývalý důl Tuchlovice a bývalé vojenské výcvikové prostory (BVVP) Milovice - Mladá a Ralsko. Z lokality Ralsko zasahuje na území Středočeského kraje pouze část Vrchbělá, zbývající část lokality je situována v Libereckém kraji.

Středočeský kraj v roce 2006 převzal do vlastnictví od státu části majetku v bývalých vojenských výcvikových prostorech Mladá a Ralsko (Vrchbělá). Jedná se o nemovitosti na Nymbursku a Mladoboleslavsku - v případě BVVP Mladá poblíž města Milovice a v případě BVVP Ralsko (Vrchbělá) poblíž města Bělá pod Bezdězem. Správu nemovitostí v BVVP Mladá a BVVP Ralsko (Vrchbělá) v majetku Středočeského kraje zajišťovala v období 2006 - 2010 akciová společnost STŘEDOČESKÁ ROZVOJOVÁ – MLADÁ, a. s., vlastněná Středočeským krajem. Základním cílem Středočeského kraje a společnosti STŘEDOČESKÁ ROZVOJOVÁ-MLADÁ, a.s. je revitalizace a konverze BVVP Milovice-Mladá a jeho propojení s krátkodobými opatřeními, směřujícími ke kultivaci území a jeho využití pro podnikání, bydlení a rekreaci obyvatel Středočeského kraje i hl. m. Prahy. Podporu kraje budou mít zejména rozvoj průmyslové zóny, technologického a logistického parku, bydlení, cestovního ruchu, volnočasových aktivit a dalšího občanského vybavení, které se podílejí na rozvoji přilehlého regionu.

◆ **Vědeckotechnologické parky a inovační centra**

Výzkum, vývoj, inovace a technologický rozvoj jsou důležitou součástí zvyšování konkurenceschopnosti Středočeského kraje. Vytváření podmínek pro rozvoj inovačního potenciálu a znalostně orientované ekonomiky představuje jednu ze stěžejních priorit Středočeského kraje. Mezi významné priority kraje patří též vytváření podmínek pro zvyšování kvality lidských zdrojů a podpora spolupráce mezi podnikatelskou sférou a vědeckovýzkumným sektorem. Ve Středočeském kraji jsou v provozu nebo ve stádiu přípravy následující vědeckotechnologické parky a podnikatelské inkubátory:

- Centrum aplikovaného výzkumu Dobříš (v přípravě),
- Středočeské inovační centrum Zlatníky – Hodkovice (v přípravě)
- Podnikatelský inkubátor Nové Strašecí (v přípravě – projekt v r. 2009 pozastaven)
- Inovační technologické centrum – VÚK Panenské Břežany (v provozu)
- Podnikatelský inkubátor Nymburk, p.o. (v provozu)
- Vědecko technický park Řež (v provozu)
- Vědecko – technický park Mstěnice (v provozu)
- VYRTYCH – Technologický park a Inkubátor s.r.o. Březno (v provozu)
- VTP AT Milovice (v provozu)
- Středočeské centrum rostlinných biotechnologií Kladno (v provozu)

Dále má do roku 2015 vzniknout v Husinci – Řeži vědecko-výzkumné centrum – projekt SUSEN (Udržitelná energetika). Projekt za téměř 2,5 miliardy korun je realizován v rámci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Druhým velkým projektem připravovaných vědeckých center ve Středočeském kraji je realizace Biotechnologického a biomedicínského centra Akademie věd a Univerzity Karlovy ve Vestci (BIOCEV). Předpokládané investiční náklady jsou 2,3 miliardy korun. Oba projekty byly schváleny Evropskou komisí v listopadu 2011. Třetím významným projektem na území Středočeského kraje je projekt superlaseru ELI (Extreme Light Infrastructure), schválený Evropskou komisí v dubnu 2011. Projekt, celkově za téměř 7 miliard korun, by měl začít fungovat v roce 2016 a kromě Maďarska a Rumunska bude jedna z částí projektu umístěna ve středočeských Dolních Břežanech.

2.2.2 Infrastruktura (dopravní, energetická, vodohospodářská, komunikační, bydlení)

Veřejná infrastruktura se vztahuje jak ke specifickým funkcím – dálnice, ulice, silnice a mosty; hromadná doprava, letiště a letecká síť; vodárny a vodní zdroje; čistírny odpadních vod; zpracování komunálního odpadu; výroba a přenos elektrické energie; telekomunikace a zpracování nebezpečného odpadu – tak i ke složeným polyfunkčním systémům.

Význam infrastruktury nespočívá jen ve veřejném zařízení, ale i v jeho správě, údržbě a rozvoji, který souvisí se společenskými požadavky a fyzickým světem, aby usnadnil dopravu lidí a zboží, poskytl vodu k pití i technickému využití, bezpečně naložil s komunálním odpadem, poskytl energii, kde je třeba a přenesl informace v rámci a mezi komunitami.

2.2.2.1 Dopravní infrastruktura

◆ Silniční doprava

Silniční doprava ve Středočeském kraji je silně ovlivněna polohou kraje, který tvoří prstenec kolem hl. města Prahy. V kraji je relativně kvalitní radiální síť komunikací, která zajišťuje dobré spojení většiny sídel Středočeského kraje s hlavním městem a ostatními krajskými centry ČR. V posledních letech stát vydával značné prostředky na budování hlavních silničních tras. V současné době se vzhledem k ekonomickým poměrům předpokládá pomalejší nárůst objemu prací na rozvoji zejména dálniční sítě.

Také se ale nedaří zefektivnit údržbu, zvrátit zaostávání silniční sítě za potřebami a standardem v zemích EU (Německo, Nizozemsko, Rakousko) a získat dostatečné finanční prostředky na odstranění vnitřního dluhu a dobudování silniční infrastruktury.

Pro nezbytnou obnovu a modernizaci silniční sítě je třeba v maximální míře využít synergických účinků:

- možnost využití ekonomické výkonnosti kraje k vytvoření finančních zdrojů
- vícezdrojové financování (ze zdrojů obcí, státu, kraje a EU) při modernizaci silniční infrastruktury,
- účelné využívání finančních prostředků investovaných do obnovy silniční sítě komunikací nižšího řádu prostřednictvím obcí - např. místní komunikace uvnitř obcí,
- využití zájmu investorů (průmyslové, komerční, skladovací zóny, bytová výstavba) k získání příspěvku na obnovu silniční sítě

Dálnice a silnice I. třídy ve Středočeském kraji jsou vlastněny státem a spravovány Ředitelstvím silnic a dálnic ČR. Středočeský kraj může aktivně ovlivňovat jejich koncepci svým působením a vydáváním stanovisek k chystaným záměrům investičních akcí na těchto komunikacích. Hlavní silniční tahy ve Středočeském kraji – síť sestávající z mezinárodních dálnic a rychlostních silnic:

- D1 Praha – Brno (Slovensko, Rakousko, Maďarsko, Polsko)
- D3 Praha – České Budějovice, křižovatka s II/155 a dále R3 (Rakousko) – není dokončena v plném rozsahu
- D5 Praha – Plzeň (SRN)
- D8 Praha – Ústí nad Labem (SRN) - – není dokončena v plném rozsahu
- D11 Praha – Poděbrady – Hradec Králové – Jaroměř a dále R11 (Polsko) – není dokončena v plném rozsahu
- R4 Praha – Příbram – Nová Hospoda, dále I/4 (Strakonice, SRN) – není dokončena v plném rozsahu
- R6 Praha – Nové Strašecí – Karlovy Vary (Cheb, SRN)
- R7 Praha – Slaný – Louny, Chomutov, dále I/7 (SRN) – není dokončena v plném rozsahu
- R10 Praha – Turnov
- Silniční okruh kolem Prahy.

Silniční okruh kolem Prahy je stále ve výstavbě a termín jeho dokončení, jak je patrné z následujících tabulek, je zatím neznámý.

STAVBA	EIA	Stanovisko MŽP	DÚR	ÚR	DSP	SP	možné zahájení výstavby
SOKP 510/I Satalice - Horní Počernice							provoz od 1984
SOKP 510/II Horní Počernice - Běchovice							provoz od 1993
SOKP 511 Běchovice - D1	02 / 2001	11 / 2002	08 / 2005	2011	2011	2012	nejdříve 2013
SOKP 512 D1 - Vestec	02 / 2001	12 / 2002	03 / 2005	09 / 2007	11 / 2007	10 / 2008	provoz od 09/2010
SOKP 513 Vestec - Lahovice	04 / 2000	04 / 2001	04 / 2002	11 / 2004	2005	06 / 2006	provoz od 09/2010
SOKP 514 Lahovice - Slivenec	08 / 1998	03 / 2001	12 / 1999	02 / 2004	2005	03 / 2006	provoz od 09/2010
SOKP 515 Slivenec - Třebonice							provoz od 1983
SOKP 516 Třebonice - Řepy	12 / 1992	04 / 1995			1996		provoz od 08/2000
SOKP 517 Řepy - Ruzyně	12 / 1992	06 / 1995	1996	07 / 1997	1998		provoz od 10/2001
SOKP 518 Ruzyně - Suchdol	není uvedeno						
SOKP 519 Suchdol - Březiněves	není uvedeno						
SOKP 520 Březiněves - Satalice	není uvedeno						

Zdroj: www.okruhprahy.cz

Silnice I. třídy - doplňují základní síť dálnic a rychlostních silnic a umožňují propojení významných center osídlení a to nejen na území kraje. U nich je obecně sledováno jejich zkapacitnění, odstranění závadových úseků a přeložení jejich tras mimo zastavěné území

sídel s cílem dosažení odpovídajících návrhových parametrů. Zkvalitnění této sítě silnic je nezbytné pro zrychlení a kvalitu dostupnosti území. Parametrům silnice I. třídy neodpovídají silnice I/2 v úseku Praha – Kutná Hora a I/9 v úseku Mělník – Dubá. Rozbor udržitelného rozvoje území Středočeského kraje – vyhodnocení podkladů pro rozbor ze srpna 2010 navrhuje tyto komunikace k převedení do silnic II.třídy. Silnice I/2 naopak nabývá na významu od silnice I/38 na východ pro propojení Pardubic. Z problematických úseků, které zatím nejsou plně územně stabilizovány je to problematika vedení silnic I/9 a I/16 na území města Mělníka a otázka úprav silnice I/12 v úseku Úvaly – Kolín v souvislosti s jejím cílovým šířkovým uspořádáním.

Aglomerační okruh kolem Prahy – II/101 má dosud charakter administrativně stanovené trasy po nevyhovujících silnicích (s výjimkou zcela krátkých úseků). Podstatná část komunikace, která propojuje 120 obcí Středočeského kraje má nevyhovující stavebně technický stav, který je limitující pro jeho správnou funkci.

Krajský okruh (propojení významných okresních center Mělník – Mladá Boleslav – Nymburk – Kolín – Benešov – Příbram – Rakovník – Mělník) v podstatě neexistuje a je kromě úseků silnic I/16 a I/18 tvořen velmi nekvalitními silnicemi nižších tříd.

Silnice II. třídy - jsou rozhodující pro dopravní obsluhu mezi okresy nebo jednotlivými sídly v území, zejména ve vazbě na nadřazenou síť dálnic, rychlostních silnic a silnic I.třídy. Jejich kvalita a dopravní význam souvisí s hustotou osídlení a konfigurací terénu. Tyto silnice je možné podle jejich dopravního významu rozdělit na silnice dopravně velmi významné (krajského významu) a významné (regionálního významu). U silnic dopravně velmi významných je nutné sledovat jejich zkapacitnění a zkvalitnění obdobně jako u silnic I.třídy, to znamená realizaci i větších přeložek mimo zastavěná území sídel s cílem dosáhnout rychlé a kvalitní dopravní obsluhy území. U silnic dopravně významných je rozsah nezbytných přeložek výrazně nižší a je závislý v podstatě na závažnosti dopravních závad na jejich současném vedení.

Kvalitní síť silnic II.třídy ve vazbě na nadřazený systém je rozhodující pro dopravní dostupnost území. Mezi území se špatnou dopravní dostupností se řadí jižní a západní část Rakovnicka, prostor Mšenska, jižní část Kutnohorska a střední Povltaví, tedy část území Příbramska a Benešovska.

Porovnání délek dálničních a silničních tras Středočeského kraje s ostatními kraji je uvedeno v následující tabulce:

Kraj	Dálnice	Rychlostní silnice	I.třída bez rychlostních silnic	II.třída	III. třída	Celkem
Hlavní město Praha	10,6	33,6	9,7	29,6	-	83,5
Středočeský	194,2	152,1	661,2	2 373,2	6 256,2	9 637,0
Jihočeský	15,4	7,4	653,7	1 643,8	3 808,6	6 128,8
Plzeňský	109,2	-	420,9	1 500,0	3 098,8	5 129,0
Karlovarský	-	27,3	208,7	470,9	1 346,9	2 053,8
Ústecký	52,6	12,3	480,2	906,4	2 751,8	4 203,3
Liberecký	-	22,2	310,2	486,6	1 606,2	2 425,3
Královéhradecký	16,8	-	444,3	892,9	2 419,0	3 772,9
Pardubický	8,8	3,1	456,5	912,4	2 220,0	3 601,7
Vysočina	92,5	-	427,4	1 639,5	2 940,2	5 099,6
Jihomoravský	134,5	25,9	420,8	1 474,0	2 425,0	4 480,1
Olomoucký	33,2	90,5	344,1	923,8	2 174,3	3 565,9
Zlínský	12,5	16,0	342,1	572,6	1 196,7	2 140,0
Moravskoslezský	53,5	32	652,5	809,0	1 884,2	3 431,2
Celkem	733,9	422,3	5 832,3	14 634,8	34 128,6	55 751,9

Zdroj: www.rsd.cz

Vybrané údaje o silniční dopravě ve Středočeském kraji jsou uvedeny v Tabulce č. 16.

◆ **Železniční doprava**

Podobně jako silniční doprava i železniční doprava je ovlivněna polohou kraje obklopující hl. město Praha.

Vysokorychlostní tratě

S realizací těchto tratí se uvažuje v dlouhodobějším časovém horizontu a to ve směrech Praha - Ústí n. Labem – Drážďany – Berlín, Praha - Brno – Vídeň a Praha - Plzeň – Norimberk/Mnichov. Z hlediska dlouhodobějšího rozvoje je nutné tyto koridory územně stabilizovat. V období 2014 – 2020 se dle Koncepce železniční dopravy v ČR předpokládá zahájení výstavby nové trati nová trať Praha – Beroun, modernizace trati Brno – Přerov, Plzeň – Domažlice a přípravu dalších úseků.

Celostátní tratě

Územím kraje prochází tři ze čtyř hlavních železničních koridorů:

- I. transitní koridor – (Německo) – Děčín – Praha– Česká Třebová – Brno - Břeclav – (Slovensko, Rakousko)
- III. transitní koridor – (Německo) – Cheb – Praha – Česká Třebová – Olomouc – Přerov – Ostrava – (Slovensko, Polsko)

- IV. transitní koridor – (Německo) – Děčín – Praha– České Budějovice – Horní Dvořiště (Rakousko)

Kromě I., III. a IV. tranzitního koridoru bylo Středočeským krajem v listopadu 2012 zadáno vypracování Studie proveditelnosti na vybudování V. železničního koridoru ve směru Praha – Mladá Boleslav – Liberec.

Prioritním záměrem ve střednědobém horizontu je modernizace hlavních železničních koridorů, modernizace ostatních tratí celostátního významu. Pro tyto koridory byl stanoven program jejich přestavby ve dvou dimenzích a to modernizace (celková kvalitativní přestavba trati pro rychlosti do 160 km/h s případnými místními přeložkami tratě) a optimalizace (celková přestavba trati ve stávající ose se zachováním současné nejvyšší traťové rychlosti). Na tratích č. 010 (011) a č.090 již proběhla modernizace trati na návrhovou rychlost 160 km/hod a tak se přestavba dotýká současné trati č.170 Praha – Plzeň a zejména pak trati č. 221, 220 Praha – Benešov – České Budějovice – Horní Dvořiště, kde v zásadním řešení představuje zdvojkolejnění, úplnou elektrifikaci trati a zajištění podmínek pro zásadní zvýšení traťové rychlosti. Stávající dvojkolejný elektrifikovaný úsek tratě (Praha -) severní hranice okresu Benešov – Čerčany - Benešov je v návrhovém období do r. 2015 sledován k přestavbě ve stávající stopě, tzv. optimalizace ve stávajícím koridoru. Rozsáhlejší úpravy jsou v rámci optimalizace navrhovány v žst. Benešov. Navrhovaná optimalizace umožňuje zvýšení rychlosti na 90 – 110 km/hod. Pro možnost zkapacitnění IV. tranzitního koridoru je paralelně se stávající optimalizovanou tratí v úseku Praha – Benešov výhledově respektována územní ochrana pro novou výhledovou dvojkolejnou trať pro rychlost 200 – 250 km/hod. v ose Praha - Říčany – Strančice - Čerčany - Bystřice u Benešova s napojením do optimalizované a modernizované tratě. Nová trať je v úseku Praha – Bystřice u Benešova navrhována pro rychlost cca 200 km/hod. Územně je stabilizován pouze úsek Praha – Strančice. Na ostatních tratích celostátního významu je dán jejich významem a potřebami a to především odstranění trvalých omezení rychlosti, elektrizace a nahrazení dožitých zařízení. Významným záměrem zkvalitňující dopravní obslužnost území jsou úpravy na trati č.120 (Praha – Kladno – Rakovník) a to záměr modernizace železnice v úseku Praha – Letiště Václava Havla Praha – Kladno. V současné době (rok 2012) je projekt řešen v rámci nové studie proveditelnosti (zpracovatel Metroprojekt, a.s.), která navrhuje variantní napojení letiště na železniční trať a vhodný dopravní model ve vztahu k propustnosti pražských úseků tratí č. 120 a 122. V souvislosti s rozvojem trati č. 120 je pravděpodobný i rozvoj ve směru Kladno – Rakovník a ve směru Žatec (Chomutov). Ministerstvo dopravy v současné době (rok 2012) neuvažuje o rozvoji dálkové dopravy ve směru Praha - Žatec. Veškeré současné spoje mezi Lužnou u Rakovníka a Žatcem (až Jirkovem) objednává a financuje Středočeský

a Ústecký kraj v rámci regionální dopravy.

Dále úprava trati č.231 (Lysá nad Labem – Nymburk – Kolín) – realizací přeložky Čelákovice – Mstětice s odstraněním protisměrných oblouků před žst. Čelákovice a zlepšení parametrů trasy pro rychlost 120 km/h. Z dalších uvažovaných či připravovaných investičních akcí na železničních tratích se jedná o přeložku trati č. 232 Lysá n. L. – Milovice a prodloužení trati z Milovic do Mladé Boleslavi je řešeno v rámci Studie proveditelnosti železničního spojení Praha – Mladá Boleslav – Liberec, jako V. železničního koridoru. Z dalších záměrů jsou to pak uvažovaná spojení mezi tratěmi č. 010 a 230 východně od Kolína a nové napojení Kutné Hory na trať č. 230.

Regionální trať

Jedná se o poměrně velmi hustou železniční síť, jejíž význam je především v zajištění dopravní obsluhy území s napojením na centra osídlení a na tzv. uzlové body, které umožňují přestup mezi jednotlivými druhy dopravy a především ve vazbě na tratě celostátního charakteru. Z hlediska zajištění dopravní obslužnosti řešeného území je významné zachování provozu na těchto tratích, navíc u regionálních tratí s napojením na Prahu se dá očekávat jejich další rozvoj. Středočeský kraj schválil usnesením Zastupitelstva č. 94-24/2012/ZK ze dne 17. 9. 2012 zavedení pravidelného provozu na trati č. 122 v úseku Hostivice - Rudná u Prahy v souvislosti s výstavbou 4 nových železničních zastávek v Hostivici a Chýni (pravděpodobné dokončení zastávek a zahájení provozu se plánuje na rok 2013). Tato trať se stane spojnicí mezi tratěmi č. 120 a 173. Na trati č. 173 jsou již též vyprojektované nové zastávky v Rudné a Jinočanech. Trať č. 173 v současné době prochází rekonstrukcí (modernizací) z důvodu tvorby odklonové trasy pro vlaky dálkové dopravy, které budou na tuto trať převedeny po dobu výluk na trati č. 170 v úseku Praha-Beroun v důsledku výstavby III. tranzitního koridoru. Trate č. 122 a 173 mají značný význam pro rostoucí sídla pražského předměstí.

Další regionální trať, o které se uvažuje k dalšímu rozvoji je trať č. 210 Praha – Vrané – Čerčany (Dobříš), která zajišťuje přepravu velkého množství cestujících (ať už pravidelně dojíždějících, tak v rámci cestovního ruchu).

Seznam dokončených nebo rozpracovaných projektů, které jsou součástí železniční sítě Středočeského kraje je uveden v následujícím přehledu:

Stav	Zahájení	Dokončení	Název
Realizuje se	01.07.2009	31.12.2013	Modernizace trati Votice – Benešov u Prahy

Stav	Zahájení	Dokončení	Název
Realizuje se	01.10.2011	30.06.2013	GSM-R Děčín - Všetaty - Kolín
Realizuje se	23.1.2012	31.12.2013	Rekonstrukce R 110 kV a T 110 kV trakční měniřny Pečky
Realizuje se	30.7.2012	30.6.2013	Rekonstrukce mostu v km 9,531 Čerčany - Skochovice
Dokončen	01.06.2008	31.12.2012	Koridor E: traťové zařízení ERTMS v České republice
Dokončen	18.07.2011	31.01.2012	Optimalizace trati Lysá nad Labem - Praha-Vysočany, 1. stavba
Dokončen	24.10.2008	31.07.2011	Optimalizace trati Beroun - Zbiroh
Dokončen	27.08.2009	16.08.2010	Elektrizace trati Lysá nad Labem - Milovice
Dokončen	06.10.2006	31.05.2010	Optimalizace trati Benešov u Prahy - Strančice
Dokončen	01.11.2006	17.04.2009	Průjezd železničním uzlem Kolín
Dokončen	22.08.2006	31.03.2009	Racionalizace trati Zdice - Protivín
Dokončen	01.07.2007	01.01.2009	GSM-R dokončení I. NŽK
Dokončen	01.04.2005	01.10.2008	Evropský vlakový zabezpečovací systém, pilotní projekt Poříčany - Kolín
Dokončen	01.09.2006	30.06.2008	Projekt stavby Modernizace trati Votice-Benešov u Prahy
Dokončen	01.03.2006	31.03.2008	Přípravná dokumentace Modernizace trati Praha – Kladno s připojením na letiště Ruzyně, I.etapa
Dokončen	01.06.2006	31.03.2008	Studie modernizace trati v úseku Hostivař - železniční stanice Praha hlavní nádraží a modernizace západní části železniční stanice Praha hlavní nádraží - přípravná dokumentace a zpracování dokumentace
Dokončen	01.12.2002	01.10.2004	Modernizace traťového úseku Zábोř – Přelouč

Zdroj: SZDC

◆ **Letecká doprava**

Na území Středočeského kraje (mimo území hl. m. Prahy) se nachází, případně do něj svým provozem výrazně zasahuje, celkem 15 civilních letišť, 6 heliportů, jedno vojenské letiště v provozu (Čáslav) a jedno bývalé vojenské letiště Boží Dar mimo provoz.

Letecká doprava je koncentrována na následujících letištích:

- Praha – Ruzyně, Letiště Václava Havla (veřejné mezinárodní letiště) má dominantní postavení mezi letišti v ČR a zajišťuje přes 94 % celkových výkonů v osobní přepravě a přes 84 % v nákladní letecké přepravě. Kromě rozvojových záměrů letiště je prioritou zkvalitnit jeho silniční a železniční dopravní napojení. V plánu je výstavba paralelní přistávací dráhy, která zasahuje i na území Středočeského kraje. Územně je paralelní dráha stabilizována v ZÚR Středočeského kraje v souladu s Politikou územního rozvoje 2008 (PÚR). Projekt je v současné době ve fázi řízení EIA.
- Benešov (neveřejné mezinárodní letiště) je letištem zaměřeným na sportovní letecký provoz včetně leteckého výcviku, provoz letadel všeobecného letectví, umožňuje i využití pro aerotaxovou dopravu.

- Mnichovo Hradiště (veřejné mezinárodní letiště) je využíváno pro výcvik, sportovní činnost, letecké práce a v omezené míře i pro dopravu nákladů a osob.
- Vodochody (neveřejné mezinárodní letiště) je určeno pro provádění záletů nově vyrobených, resp. vyvíjených letadel a pro přepravu cestujících a nákladů související s leteckou výrobou. V současné době probíhá řízení o rozšíření letiště a změnou jeho využití jako mezinárodního veřejného letiště. Letiště by mělo být podle dosavadních plánů investora využíváno pro nízkonákladové lety, nepravidelné lety a privátní lety.

Rozdělení letišť na území Středočeského kraje:

- Veřejná mezinárodní letiště: Mnichovo Hradiště
- Neveřejná mezinárodní letiště: Benešov, Vodochody (chystá se změna na veřejné)
- Veřejná vnitrostátní letiště: Benešov, Bubovice, Kolín, Příbram, Rakovník, Kladno, Sazená, Slaný, Vlašim, Mladá Boleslav, Roudnice nad Labem, Zbraslavice.
- Neveřejná vnitrostátní – Hořovice
- Heliporty LZS - Mělník, Neratovice, Rakovník, uvažuje se v Hořovicích
- Vojenská letiště – Čáslav (vojenské neveřejné mezinárodní lety),
- Plochy SLZ (nemají status letiště) – Borek, Buranos Aires, Horní Počáply, Chabeřice, Mělník, Milovice, Nymburk, Osičiny, Rohozec, Říčany, Sázava, Střemy, Škudly, Vrátkov
- Bývalé vojenské letiště – Boží Dar.

Bývalé vojenské letiště Boží Dar je v současné době v majetku Středočeského kraje – bylo převedeno společně s BVVP Mladá a Ralsko. Vzhledem k nevyhovujícímu technickému stavu dráhy i dalších objektů se opětovné využití tohoto prostoru jako letiště jeví jako velmi obtížně realizovatelné.

◆ **Vodní doprava**

Vodní doprava v současné době má minimální dopravní význam v porovnání se silniční či železniční dopravou a současný vývoj zatím nedává předpoklady pro její případný rozvoj.

Na území Středočeského kraje leží části Labsko - vltavské vodní cesty. Vodní doprava ve Středočeském kraji využívá tuto vodní cestu, která je napojena na evropskou síť vodních

cest a spojena s mořskými přístavy. Tato trasa je jedinou vodní cestou v ČR pro vnitrostátní i mezinárodní přepravu. Labsko-vltavská vodní cesta prochází územím Středočeského kraje přibližně 3/4 její délky (celkem 300km).

Česká republika přijala „Klasifikaci vodních cest mezinárodního významu“ vydanou Evropskou hospodářskou komisí při OSN v roce 1992 a Evropskou dohodu o hlavních vodních cestách mezinárodního významu, označenou jako AGN, vydanou Evropskou hospodářskou komisí při OSN v Ženevě v lednu 1996.

Na území Středočeského kraje je lodní doprava provozována na řekách Labe, Vltava a Berounka. Na řece Sázavě je pro malá plavidla splavný úsek od Pikovic po ústí do Vltavy v délce cca 3,5 km. Nejsou garantovány plavební parametry.

Vodní cesty pro velkou plavbu:

- dolní Labe (České Kopisty –Mělník) – délka 41,89km, kanalizovaný tok, max. rozměr plavidla 135x10,6m,
- střední Labe (Mělník – Chvaletice) – délka 102km, kanalizovaný tok, max. rozměr plavidla 84x11,5m,
- dolní Vltava (Mělník – Praha – Jiráskův most) – délka 54,3km, kanalizovaný tok, max. rozměr plavidla 110x10,6m,
- dolní Vltava (Modřany - Štěchovice) – délka 18,9km, kanalizovaný tok, max. rozměr plavidla 110x11,5m,
- dolní Vltava (Štěchovice – Slapy – Třebenice) – délka 9,3km, kanalizovaný tok, max. rozměr plavidla 110x11,5m,
- Berounka (Lahovice – Radotín) – délka 1,2km, kanalizovaný tok, max. rozměr plavidla 110x11,5m,

Vodní cesty pro ostatní plavbu:

- střední Vltava - vodní cesta dopravně významná, kanalizovaný tok, třída I., pro plavidla o nosnosti do 300t, parametry plavební dráhy jsou garantovány sezónně.
 - o vodní dílo Slapy - pro malá plavidla přeprava na podvalníku,
 - o Slapy – Kamýk – délka 43,23km, kanalizovaný tok,
 - o Kamýk – Orlík, délka 9,92km, kanalizovaný tok.

Rozvoj přístavů by měl být zaměřen na rozvinutí přístavních hospodářských zón a hospodářských center, která budou dále napojena na pozemní dopravní obsluhu. Tyto požadavky splňuje ve většině kritérií pouze přístav Mělník, jehož další rozvoj je pro Středočeský kraj a hl. m. Prahu zásadní. Úpravy parametrů vltavské vodní cesty (šířka plavebních komor, podjezdné výšky atd.) jsou obsaženy v záměrech MD ČR do roku 2020. Jedná se také o urychlení postupu při dokončení plavebních zařízení na střední Vltavě (Orlík, Slapy).

Vodní cesty jsou po modernizacích koncem 20. století v poměrně dobrém technickém stavu. Funkční je trh rekreační plavby vázaný zejména na Prahu. Vodní dopravu je možno využívat i v obchodních stycích se zeměmi západní Evropy. Investice do rozvoje vodní dopravy a rozvoje přístavních hospodářských zón jsou podporovány ze zdrojů EU (operační program Doprava).

Rozvoj vodních cest v následujících letech je zajištěn harmonogramem, schváleným usnesením vlády ze dne 19. září 2007 č. 1064, o Harmonogramu výstavby dopravní infrastruktury v letech 2008 až 2013. Spolu s investicemi, zveřejněnými na internetových stránkách Ředitelství vodních cest České republiky jsou v tomto harmonogramu na území Středočeského kraje plánovány nebo dokončeny následující investice:

- železniční most Nymburk (dokončeno 2008)
- silniční most Poděbrady (dokončeno 2007)
- železniční most Kolín (dokončeno 2011)
- 2.etapa nábrežní zdi v přístavu Mělník - povodňová ochrana (dokončeno 2008)
- VD Kostomlátky (dokončeno 2008)
- VD Hradištko – rekonstrukce zdí plavební komory (dokončeno 2007)
- VD Nymburk (dokončeno 2009)
- VD Lobkovice – modernizace vstrojení plavební komory (dokončeno 2009)
- VD Kostelec a Poděbrady (dokončení 2008)
- úprava plavební úžiny Chvatěruby (dokončeno 2010)
- Sportovní přístav Bílé Břehy (předpoklad dokončení 2012)
- 2. plavební komora Brandýs nad Labem (dokončeno 2007),
- plavební úžina Chvatěruby (dokončeno 2010)

- mosty na Vltavě – plavební kanál Vraňany – Hořín – úprava podjezdné výšky mostů Vrbno, Lužec nad Vltavou, Vraňany (předpokl. realizace 2012 – 2015)
- LVC rekonstrukce osvětlení plavebních znaků na mostech (podrobnější informace nejsou známy)
- Veřejný přístav Nymburk (podrobnější informace nejsou známy)
- říční informační služby - telematický systém, DGPS (diferenciální GPS), kilometráž (dokončeno 2007 až 2010)
- Výstavba, rekonstrukce a modernizace drobných objektů bez upřesnění.

Středočeský kraj, Odbor regionálního rozvoje, vytvořil pro rozvoj tzv. Labské vodní cesty studii, která se týká rozvoje infrastruktury zejména pro rozvoj rekreační plavby v rámci cestovního ruchu.

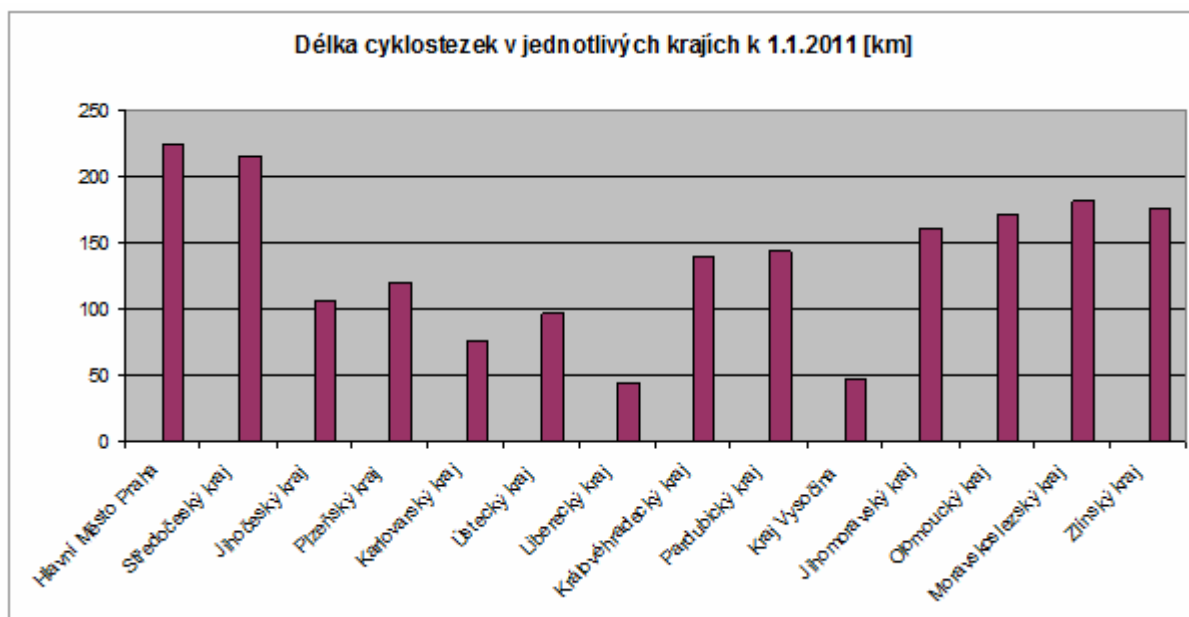
Středočeský kraj prostřednictvím Odboru dopravy spolufinancuje provoz pěti přívozů na řekách Labe, Vltava a Berounka.

◆ **Cyklistická doprava**

Rozvoj cyklotras a cyklostezek patří nejen ve Středočeském kraji k trendu posledního desetiletí. Souvisí se změnou životního stylu a rozvojem nových forem turistiky po vzoru západní Evropy. Především v rovinnatých částech kraje v Polabí, v okresech Nymburk, Kolín, Praha – východ a Mělník je cyklistika hojně využívána ke každodenní dopravě a také jako forma aktivního odpočinku. Rozvojovou aktivitu v budování cyklistické infrastruktury a zvýšení bezpečnosti cyklistů na komunikacích se silným automobilovým provozem lze ale směřovat do všech oblastí kraje. Ukazuje se, že cyklistická doprava se silně rozvíjí i v kopcovitých terénech.

Strategickým podkladem pro rozvoj cyklistické dopravy a pro rozvoj a zkvalitnění sítě cyklotras na území Středočeského kraje je Generel cyklistických tras a cyklostezek. Aktualizace dokumentu byla schválena dne 10.10.2008 Zastupitelstvem Středočeského kraje viz Usnesení č. 19-28/2008/ZK. Zahrnuje návrhy a rozvojové plány v oblasti cyklodopravy a rekreační cyklistiky 155 obcí a měst. Generel navazoval a aktualizoval původní dokument z roku 2003. V současné době se připravuje další aktualizace generelu.

Na území kraje bylo k roku 2008 celkem 3 866 km cyklotras. Cca 1/3 z nich vede částečně po silnicích s vysokou intenzitou motorové dopravy. Z celkové délky cyklotras a cyklostezek je 218 km I. třídy, 333km II. třídy, 563 km III. třídy a 2752km IV. třídy. Cyklostezky ve Středočeském kraji mají celkem 215 km, což je po Praze druhá největší délka. Převážná část cyklistických komunikací je tedy čistě formálních, sestávajících se z dopravního značení a značení na mapě.

Zdroj: Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy, www.cyklostrategie.cz

Návrh páteřních cyklostezek Středočeského kraje, které jsou hlavní prioritou kraje, mají návaznost na evropskou síť EuroVelo a dálkové trasy ČR. Mají zajistit propojení turisticky nejzajímavějších oblastí kraje. Z důvodu dosažení bezpečnosti a pohodlí je navrhováno jejich přetrasování mimo silnice s vyšší intenzitou automobilového provozu a opatření doprovodným mobiliářem. Platný návrh páteřních cyklotras Středočeského kraje a jejich rozdělení na hlavní a ostatní je součástí Aktualizace generelu cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje, která byla zpracována v prosinci 2008 ČVUT v Praze, Fakultou dopravní a společností CityPlan spol. s r.o. (dále jen Aktualizace generelu) a následně byla schválena dne 10.10.2008 Zastupitelstvem Středočeského kraje (Usnesení č. 19-28/2008/ZK) Zahrnuje návrhy a rozvojové plány v oblasti cyklo dopravy a rekreační cyklistiky 155 obcí a měst.

.Popis na následujících stranách je stručným shrnutím návrhu hlavních a páteřních tras uvedených v Aktualizaci generelu cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje.

Hlavní a páteřní cyklotrasy Středočeského kraje

Zdroj: Krajský úřad Středočeského kraje (Aktualizace generelu cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje, prosinec 2008)

EuroVelo n. 4 - Východně od Prahy je značena jako Pražská (CT 1), západně jako Praha – Plzeň – Regensburg (CT 3).

CT 1 - Pražská: Trasa dle Aktualizace generelu vede směrem Křenice – Březí – Babice – Žernovka – Kozojedy - Kostelec nad Černými lesy – Svatbín - Sedliště – Dobré Pole – Kouřim – Zásmyky –Kutná hora ke hranici kraje. Zajíždka k Sázavě bude přeznačena na cyklotrasu IV. třídy. Dále Aktualizace generelu navrhuje Eurovelo n. 4 přeložit do trasy CT 24 (Labská). Kutná Hora, zapsaná na seznam UNESCO, bude s trasou EuroVela propojena trasou Velkého Středočeského kola.

CT 3: Trasa povede po trasách Po stopách českých králů a Podbrdská. Trasa bude přeložena od černošického železničního mostu do Zadní Třebáně. Trasa bude dále procházet obcemi (nebo jejich okrajovými částmi) Lety - Karlštejn– Srbsko - Beroun Závodí – Králův Dvůr – Zdice – Hředle – Žebrák – Tlustice - Sklenářka - Hořovice – Komárov – Osek (odbočka) a k obci Těně, která je již v Plzeňském kraji.

EuroVelo n. 7 - Jižně od Prahy vedena jako Greenways Praha – Wien (CT 11). Severně od Prahy je označena jako Vltavská a Labská. Vltavská vede již z Prahy po CT 2 a napojuje se v Hořině (u Mělníka) na Labskou trasu, která po levém břehu pokračuje také pod označením CT 2.

CT 2: Jedná se o dálkovou trasu č. 2 Praha – Ústí nad Labem – Dresden. Trasa povede z Prahy po pravém břehu Vltavy a dále v trase Řež - Libčice nad Vltavou – Máslovice (přes přívoz) – Chvatěruby - Kralupy nad Vltavou – Nelahozeves – Červený mlýn – Bukol – Lužec nad Vltavou – Zelčín a dále po lesních, polních a potahových cestách, výjimečně v obcích po místních komunikacích po levém břehu Vltavy. V Hořínském parku se trasa napojí na Labskou trasu vedoucí po břehu Labe až na konec Středočeského kraje.

CT 11: Jedná se o páteřní trasu Praha – Lom u Tábora. Vychází z Prahy – Hostivaře, do Středočeského kraje vstupuje u Průhonic. Pokračuje v trase Dobřejovice - Petříkov - Brtnice – Krámský (Velké Popovice) - Dub – Pyšely – Nespeky - Týnec nad Sázavou a dále v současné trase– Tloskov – Neveklov – Hodětice - Kosovu Hora – Janov – Jesenice - Kvasejovice - Sedlec – Prčice - Červený Újezd - Střezimíř a před obcí Borotín, kde CT11 přechází hranici Středočeského a Jihočeského kraje.

Alternativním řešením je dle Aktualizace generelu vedení trasy z Radějovic do Sulice, Kostelce u Křížku a přes Skuheř se v Těptíně napojit na stávající CT 0029 a od Grybly v trase dnešní CT 19 pokračovat k Sázavě, u Zbořeného Kostelce překonat řeku a po levém břehu pokračovat k lávce v Týnci nad Sázavou, kde se napojí na předchozí variantu.

Labská (CT24) - Jedná se o část Labské trasy vedoucí po území Středočeského kraje. Jedná se o páteřní trasu, která sleduje řeku Labe z východních Čech až do Mělníka, kde se napojuje na dálkovou trasu Praha – Dresden. Aktualizace generelu předpokládá přeložení trasy Veletovem a Lžovicemi u Týnce nad Labem na břeh řeky (eliminace úseku po silnici II/322). Dále trasa povede po stávající stopě až do Kolína, odkud do Poděbrad, od Labe se odchýlí pouze u Nové Vsi, kde se přibližuje k vodním nádržím. V Poděbradech se po lávce vrátí na pravý břeh a povede po cyklostezce směrem Čelákovice – Káraný – Nový Vestec – Mělník.

Jizerská - Prozatím vede podél Jizery. V současné době jsou pro ni zpracovávány vyhledávací studie jak v Libereckém, tak Středočeském kraji. Tyto mají mimo jiné upřesnit trasu včetně míst napojení na stávající síť. V budoucnosti umožní kvalitní spojení z Prahy do Českého ráje.

Posázavská Jedná se o páteřní trasu regionu Posázaví č. 19, která spojuje střední Čechy s Vysočinou. Místy je sklonově náročná. Často vede po silnicích s rušným provozem. Aktualizace generelu navrhuje její přetrasování - a to od Prahy dvěma větvemi:

- 19a – Praha – Dolní Břežany – Libeň – Jílové u Prahy
- 19b – Praha – Vrané nad Vltavou – Březová – Oleško – Davle – Dacle (Třešňovka) – Chloumek – Jílové u Prahy – Chotouň – Borek – Turyň – Týnec nad Sázavou – Grybla – Zbořený Kostelec – Čerčany – Rataje nad Sázavou – Český Šternberk – Čejkovice – Kácov - Zliv - Chabeřice - Zruč nad Sázavou – Debř – Horky nad Sázavou – Valstějovice – Pavlovice – Jedlá (kraj Vysočina).

Kladenská - Propojuje Prahu a Kladno v trase CT 201. Aktualizace generelu navrhuje přetrasování do úseku Hájek – Svárov . Kyšice – Malé Kyšice – Kladno.

Greenways Berounka - Střela

Úsek Rakovník - hranice s Plzeňským krajem - Jedná se o regionální trasu Rakovník - Manětín, která propojuje dvě turisticky atraktivní lokality: CHKO Křivoklátsko a severní Plzeňsko se známými barokními památkami – zámek Manětín a klášterem Plasy.

Úsek Rakovník – Roztoky u Křivoklátska - Jedná se o regionální trasu č. 303 Rakovník – Hořovice, která prochází CHKO Křivoklátsko. V úseku Rakovník – Roztoky je sklonově velmi nenáročná.

Pražské kolo - Okružní trasa kolem hlavního města, je trasována částečně po území Středočeského kraje a částečně v Praze. Aktualizace generelu tuto trasu ve velkém rozsahu revidovala. Trasa začíná u přívozu v Klecánkách, přes Veltěž a Zdiby do Březiněvsí. Dále po trase Hovorčovice – Sluhy - Přezletice - Vnoň - Horní Počernice - Klánovice Újezd nad Lesy – Koloděje – Královice – Nedvězí - Říčany – Nupaky- Dobřejovice - Průhonický park – Vestec – Hodkovice – Zlatníky – Dolní Břežany – Točná (kde se napojí na cyklostezku A2) – Praha – Radotín - Choteč - Chýnice – Tachlovice – Nučice – Rudná – Chýně – Středokluky – Černovičky – Tuchoměřice - Horoměřice – Roztoky – přívoz Klecánky.

Vltavská jižní – jedná se o novou trasu, paralelní s CT 11 s tím, že její trasa je volena s ohledem na minimální kontakt s motorovou dopravou. V Jihočeském kraji vede až k pramenům Vltavy a patří k hlavním prioritám tohoto kraje. Vedení trasy bylo navrženo Nadací Jihočeské cyklostezky: Vrané nad Sázavou - Měchenice - Davle – Štěchovice – Buš - přívoz Stará Živohošť – Nová Živohošť - Hrazany – Nalžovice - Křepeň - Líchov - Hojšín - Kamýk nad Vltavou – Milešov - Koubalova Lhota - Klučnice - Voltýřov - hranice Středočeského kraje.

Berlín – Praha - Mezinárodní trasa s návazností na Vltavskou a Labskou cyklotrasu v Mělníku. Sleduje trasu CT 211,203,142 a prochází Kokořínskem.

203 - Jedná se o krátkou trasu – cca 7km, která propojuje Polabskou trasu s cyklistickými trasami v CHKO Kokořínsko.

142 - Jedná se o krátkou trasu – cca 8,5km, sklonově nenáročnou, která prochází CHKO Kokořínsko. Celá trasa je vedena po komunikaci s asfaltovým povrchem. Aktualizace generelu navrhuje její trasu protáhnout od vlakové stanice Lhotka u Mělníka do obce Lhotka, dále do Chloumku. kde se napojí na stávající trasu do Mělníka.

211 - Jedná se o dálkovou trasu, která vede z Kokořínského Dolu přes Dubou, Krásnou Lípu a Šluknov do Německa. Na území Středočeského kraje však má délku jen cca 6km. Aktualizace generelu navrhuje její přeložení na lesní cestu v Planém a Dobřeňském dolu, přes Střezivojice směrem na Dražejov a na hranici Středočeského kraje.

143 - Trasa povede z Vojtěchova k ŽST Lhotka u Mělníka po III/25931. V regionu existuje záměr, dle kterého by byl na tuto silnici časově omezen vjezd motorové dopravy. Bude-li tento záměr realizován, jedná se o opatření z hlediska bezpečnosti cyklistů dostatečné. Případnou cyklostezku bude nutné hledat mimo Kokořínský důl, protože vzhledem k zájmům ochrany přírody, místním prostorovým a terénním podmínkám a pozemkové situaci se zatím záměr cyklostezky v Kokořínském dole jeví jako nereálný.

Velké Středočeské kolo - Při celkovém pohledu na síť cyklistických tras a stezek na území Středočeského kraje je patrná návaznost některých tras, převážně III. třídy, které tvoří části možného okruhu Středočeským krajem. Propojením těchto úseků by vznikla souvislá trasa, propojující další cyklistické trasy, navštěvující nejzajímavější atraktivity Středočeského kraje. Trasu navrhujeme jednotně značit číselnou řadou (je několikrát přerušena trasami II. třídy a vést ji postupně po trasách: Rakovník – CT 303 – Březová – CT 3 – Zdice – CT Litavka – Vysoká u Příbramě – CT 302 – hráz nádrže Orlik – CT 111 – Červený Hrádek – CT 11 – Kosova Hora – CT 112 – Louňovice pod Blaníkem – CT 101 – Čejkovice – CT 19 – Talmberk – CT 0106 (povýšena na III. třídu, nutná opatření na bezpečnost cyklistů) – Kutná Hora – CT 0109 (povýšena na III. třídu) – Kolín – CT 24 – Nymburk – CT Mrlina – Křinec - CT 143 - Vojtěchov – CT142 – Lhotka – CT 203 – Mělník – CT 24 – Brozánky – CT 2 – Nelahozeves – CT Dvořákova - Slaný - CT Královská pivní - CT Lodenice - Řevničov - CT 304 – Rakovník.

Obecně lze říci, že se vzdáleností od Prahy se hustota cyklistických tras a stezek zmenšuje. Vzniká tak několik území, která jsou nedostatečně pokrytá cyklistickými trasami nebo stezkami. Přitom jejich zajímavosti stojí za zpřístupnění ekologickou a zdravou dopravou, jakou cyklistická doprava bezpochyby je.

2.2.2.2 Dopravní obslužnost

Rozvoj dopravní infrastruktury je významnou prioritou Středočeského kraje. Dopravní obslužností se míní efektivní zajištění potřeb Středočeského kraje jak v oblasti nákladní dopravy, tak v oblasti dopravy osob. Pro oba tyto aspekty je nutná řada investičních a organizačních opatření.

K zajištění dopravní obslužnosti osob je možné konstatovat, že je zde vysoká hustota silniční a železniční sítě a linkového vedení autobusů, je zajištěno dobré spojení většiny sídel Středočeského kraje s hlavním městem pomocí veřejné hromadné dopravy, rozvíjející se systém Středočeské integrované dopravy (viz samostatná podkapitola) je pro cestující tarifně výhodný (např. návaznost na pražské tarify, tarifní pásma).

Pro nákladní dopravu Středočeský kraj disponuje infrastrukturou a dalšími zařízeními pro silniční, železniční, vodní i leteckou dopravu nákladů. Dopravní obsluha musí zajišťovat kvalitní a bezkonfliktní dopravu nákladů do regionu i z regionu a také silné tranzitní proudy.

Ve Středočeském kraji je vysoká koncentrace hospodářské činnosti a poměrně velká hustota dopravní sítě. Existuje možnost zřízení hospodářských zón s kompletní dopravní obsluhou a dopravně-logistických center pro redistribuci dopravních proudů, čímž lze celkově snížit relativní dopravní zátěž. Také se využívá výkonné letiště Praha - Ruzyně, včetně možnosti dopravy nákladů. Je zde však nekompletní síť kapacitních páteřních silničních komunikací, nedostatečná modernizace železniční sítě včetně pražského železničního uzlu, chybějící rozvojové zóny v kontaktu s labskou a vltavskou vodní cestou podle dohody AGN o vnitrozemských vodních cestách a chybějící koncepce hospodářských zón, podporující kontakt se všemi druhy dopravy (převládá pouze silniční napojení).

Středočeská Integrovaná doprava

V rámci Středočeského kraje byl v červnu 2005 schválen Návrh Integrovaného dopravního systému Středočeského kraje a s ním úzce související Návrh Tarifu Integrovaného dopravního systému ve Středočeském kraji a Standardy dopravní obslužnosti ve veřejné dopravě. Středočeská integrovaná doprava (SID) je tedy specifický IDS, který vychází ze systému městské hromadné dopravy (MHD) největších obcí s rozšířenou působností (ORP) a jeho propojení na příměstskou autobusovou dopravu (PAD), která zajišťuje jejich obsluhu. Cílem SID je vytvářet postupně jednotný integrovaný systém dopravní obslužnosti celého kraje.

Základem celého integrovaného dopravního systému zaváděného na území Středočeského kraje je propojení SID a PID (včetně železniční dopravy) a zavedení jednotného tarifu a slev.

Základem jednotného tarifu IDS bude vytvoření systému na bázi čipových karet, který bude dostatečně otevřen dalšímu možnému propojení se sousedními kraji a s možností přidávání jednotlivých aplikací dle potřeby.

Za hlavní přínosy po zavedení IDS lze označit :

- dosažení srovnatelného standardu kvality v přepravní nabídce bez ohledu na druh veřejné osobní dopravy
- stanovení jednotného tarifu, který významně podporuje pravidelné zákazníky (předplatní karty)
- dosažení vyšší míry produktivity a rentability celého systému veřejné osobní dopravy v přímých provozních nákladech
- dosažení významné efektivnosti v bilanci vozidel veřejné osobní dopravy.

2.2.2.3 Energetická infrastruktura

◆ Zásobování el. energií

Ve Středočeském kraji se nachází pouze malá část energetických zdrojů, potřebných k pokrytí jeho spotřeby elektrické energie. Jedná se o elektrárny s výkonem nad 50 MW - ECK Generating Kladno (304,90 PE; 66,90 PSE), Energotrans Mělník (352,00 PE), Kaučuk Kralupy (60,00 PE), Spolana Neratovice (76,7 PE), Ško-Energo M. Boleslav (88,00 PE) a ČEZ – Mělník II, Mělník III (220 PE; 500,00 PE). s výkonem nad 10 MW - Příbramská teplárenská (40,00 PE), Elektrárna Kolín (16,56 PE), Královédvorské elektrárny (10,00 PSE), vodní s výkonem nad 10 MW - ČEZ – Orlík, Slapy, Kamýk, Štěchovice I. a Štěchovice II., Vrané.

Ve Středočeském kraji se neuvažuje s novými významnějšími zdroji elektrické energie, pokrytí nárůstu potřeby musí být proto kryto ze zdrojů mimo Středočeský kraj. Proto je elektroenergetika ve Středočeském kraji úzce provázána z velké části s ostatními sousedícími kraji a též s energetickým systémem hl. m. Prahy, které zásobuje přenosovou soustavou 400 kV a 220 kV. V hraničních územích je propojení s okolními kraji a Prahou též na úrovni distribučních soustav 110 kV. Na území kraje je jedna rozvodna 400/220/110kV (RZ Čechy střed), dvě rozvodny 400/110kV (RZ EMĚ, RZ Týnec) a jedna rozvodna 220/110kV (RZ Milín). Z rozveden je napájena soustava distribučních rozveden 110/22kV v

kraji. Další rozvodny 400/110kV (RZ Řeporyje, RZ Chodov) a jedna 220/110kV (RZ Malešice), ze kterých je distribuční soustavou 110kV zásobováno i území Středočeského kraje, leží na území HI. m. Prahy těsně u její hranice se Středočeským krajem. Z těchto rozveden je napájena vedením 110kV i část sítě distribučních rozveden 110 /22kV situovaných v Středočeském kraji.

Stávající rozmístění distribučních rozveden 110/22 kV neodpovídá požadavkům na zásobování nových obytných a průmyslových lokalit. V některých lokalitách vzniká nebo se v blízké době očekává deficit v zásobování elektrickou energií. Je třeba si ovšem uvědomit, že rozvodny a trasy vedení elektrizační přenosové soustavy 400 kV, 220 kV (PS) a distribuční soustavy 110 kV (DS) omezují svým průběhem a ochranným pásmem využití území, ve kterém se nacházejí a proto je obtížné získat potřebná povolení na jejich novou výstavbu či jen rozšíření.

Distribuci elektrické energie zajišťuje na většině území ČEZ Distribuce, a.s. s výjimkou katastrů Roztoky u Prahy a Žalov v okrese Praha – západ, které spadají pod PREdistribuce a.s. Prodej el. energie koncovým spotřebitelům zajišťuje řada dodavatelů s nadregionální i regionální působností.

Celková spotřeba el. energie kraje od roku 2005 do roku 2008 byla na úrovni 9 932 až 10 540 GWh, v roce 2009 došlo k poklesu spotřeby el. energie těsně pod hranici 10 tis. GWh a pod touto hranicí zůstala i v roce 2011, kdy byla spotřeba el. energie na hodnotě 9 600 GWh (viz Tabulka č. 17).

V lokalitách s výhledem zvýšené spotřeby elektrické energie jsou navrženy a připravovány nové napájecí body – distribuční rozvodny 110kV včetně napájecích vedení 110kV. Zásobování části Středočeského kraje přilehlého k severnímu okraji Prahy by mohlo být též posíleno z plánované rozvodny 400/110kV Praha-Sever.

Z investičních akcí provozovatele přenosové sítě ČEPS, a.s., která má plán rozvoje přenosové soustavy do r. 2021 se Středočeského kraje týká:

- Nové vedení 400kV z rozvodny Výškov do rozvodny Řeporyje pro zajištění vzrůstajících požadavků na elektrickou energii na území Středočeského kraje a HI. města Prahy.
- Rozšíření rozvodny Čechy Střed - pro umístění nového technologického zařízení rozvodny se rozšiřuje plocha stávající rozvodny cca o 2ha.

- Přestavba stávajícího vedení 400kV č.410 z rozvodny Čechy Střed do rozvodny Výškov z jednoduchého vedení na dvojité ve stávající trase.
- Přestavba stávajícího vedení 220kV č.206 z rozvodny Chodov (Jižní Město) do rozvodny Čechy Střed na dvojité vedení 400kV s dvojitým vedení 110kV na společných podpěrných bodech (společná akce ČEPS,a.s. a ČEZ a.s.
- Úžice – přeložka – změna trasy přeložky .

Investiční akce provozovatele distribuční soustavy ČEZ Distribuce jsou vybrané investiční akce regionu Střed (bez uvedení harmonogramu) uvedeny v Tabulce č. 18:

◆ **Zásobování plynem**

Kraj je plně zásobován plynem ze zdrojů ležících mimo území kraje. Proto jsou rozhodující rozvody VVTL a VTL. Provozovatelem distribuční soustavy na území kraje je společnost RWE Energie a.s. Společnost RWE Energie a.s. vznikla 1. června 2009 fúzí Středočeské plynárenské a.s., Západočeské plynárenské a.s. a Severočeské plynárenské a.s. Po uvolnění trhu s energiemi jsou v kraji další dodavatelé plynu koncovým zákazníkům (ENERGO KD s.r.o., Alpiq Generation (CZ) s.r.o., ECK Generating, s.r.o., VITOGAZ ČR, s.r.o., Proindustry, s.r.o.)

Přepravní soustavu na území republiky provozuje společnost NET4GAS, s.r.o. Tato společnost sestavila Desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy v České republice pro roky 2013 až 2022. Z tohoto dokumentu je zřejmé, že do roku 2021 technická výstupní kapacita současné přepravní soustavy bude pokrývat předpokládanou spotřebu plynu pro středočeský region.

Stávající hlavní střediska spotřeby plynu na území kraje jsou pokrývány ze sítě VVTL, VTL plynovodů přes regulační stanice RS VTL přímo, část území je zásobována středotlakými plynovody i z větší vzdálenosti. Distribuční síť VTL plynovodů je na území Středočeského kraje je převážně vedena podél hlavních komunikačních směrů mezi městy a hlavními průmyslovými centry.

Rozvody distribuční soustavy VTL plynovodů pokrývají převážně lokality soustředěné v okruhu kolem Hl. m. Prahy a lokality s velkým osídlením nebo s velkou průmyslovou výrobou.

Celkem je ve Středočeském kraji (dle ČSÚ k 1.1. 2011) plynofikováno 474 obcí z celkových 1145 obcí, tj. 41%, což patří v celorepublikovém srovnání spíše k nižší hodnotě (nejvyšší procento plynofikace je v Jihomoravském kraji – 93%). Na území kraje jsou i lokality s rozdrobenou sídelní strukturou a řada malých obcí, které není možno ani v budoucnu zásobovat plynem. Jejich poloha je vzdálená od stávajících tras VTL plynovodů a neleží ani

na trase budoucího uvažovaného VTL plynovodu. Velikost jejich odběru neumožňuje jejich ekonomické napojení na VTL ani STL plynovod. V těchto lokalitách je možno zásobování pouze zaváženým kapalným plynem. Vážným problémem jsou tzv. neaktivní přípojky (to jsou přípojky bez odběru plynu). Těch je ve Středočeském kraji 29%. Vzhledem k rostoucím cenám plynem existuje obava, že se jejich počet bude zvyšovat.

◆ **Zásobování teplem**

Středočeským krajem prochází jediný tepelný dálkovod pro napojení Prahy na zdroj Elektrárny Mělník - Provozní jednotka Mělník a Chvaletice. Tato provozní jednotka dodává teplo do dvou lokalit. První lokalitou jsou města Mělník a Horní Počaply. Společnost ČEZ Teplárenská, a.s., zde dodává tepelnou energii z elektrárny Mělník. Celková délka sítí dosahuje 50,3 km. Druhou zásobovanou lokalitou je město Chvaletice. Zdrojem dodávek je elektrárna Chvaletice. ČEZ Teplárenská, a.s., zde dodává teplo prostřednictvím horkovodní sítě o délce 9,5 km.

Ostatní teplárenské systémy mají výhradně lokální charakter, převážně se jedná o větší města (HOŘOVICKÁ TEPLÁRENSKÁ, s.r.o., Teplo Votice, s.r.o., Městská tepelná zařízení, s.r.o., Tepo, s.r.o.)

◆ **Využití netradičních energií**

Využívání netradičních zdrojů energií pro výrobu elektrické energie a vytápění zaznamenává poměrně rychlý vývoj. Důvodem pro využívání alternativních zdrojů jsou snahy o úspory provozních nákladů a také šetrný přístup k životnímu prostředí. Spolu s rozvojem technologií se nabízejí široké možnosti využití alternativních zdrojů – fotovoltaika a solární ohřev, využívání biomasy, bioplynu, větrné energie, tepelných čerpadel apod.

Výrobní náklady elektřiny a tepla získávaných primární přeměnou obnovitelné energie (sluneční, větrné, vodní) jsou tvořeny převážně vysokou počáteční investicí. Po realizaci investice jsou však tyto náklady již „utopené“ (sunk costs), a proto jsou marginální náklady na výrobu elektřiny a tepla vůči fosilním zdrojům velmi nízké (neplatí se za žádné palivo). Tyto již vybudované zdroje energie tak mohou být velkými konkurenty fosilních a jaderných zdrojů energie.

Vláda na svém zasedání dne 8.11.2012 vzala na vědomí aktualizaci Státní energetické koncepce ČR a schválila její předložení do procesu posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (SEA) a schválila hlavní prvky energetické strategie formulované v SEK.

V aktualizované státní energetické koncepci se předpokládá i další rozvoj ekonomicky efektivních OZE s postupným odstraněním finančních podpor pro nové zdroje, a s účinnou

podporou státu v oblasti přístupu k síti, povolovacích procesů, podpory technologického vývoje a pilotních projektů a současně veřejné přijatelnosti rozvoje OZE s cílem dosažení podílu (OZE) na výrobě elektřiny nad 15 %

Podle souhrnné zprávy Obnovitelné zdroje energie v roce 2011 (vydalo MPO) se v roce 2011 hrubá výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů podílela na tuzemské hrubé spotřebě elektřiny 8,3%.

Podíl hrubé výroby tepelné energie z OZE se na celkové výrobě tepelné energie pohybuje zhruba okolo 8%. Tento podíl vychází z odhadu celkové hrubé výroby tepelné energie ve výši cca 700 PJ pro rok 2007, předpokládá se, že celková výroba tepla je v posledních letech zhruba stejná.

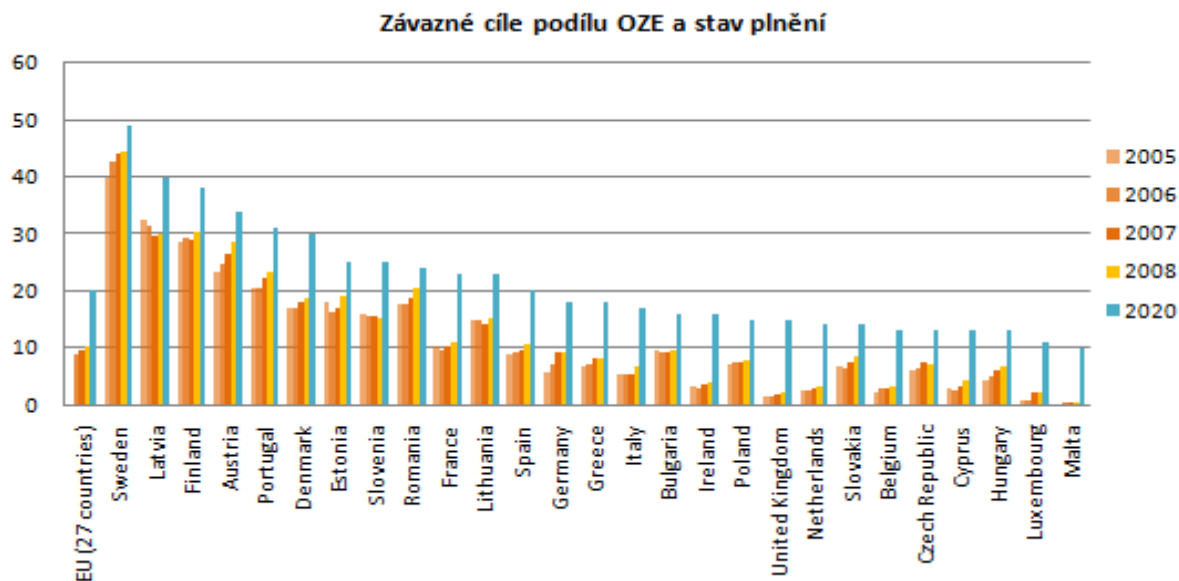
Podíl obnovitelné energie na primárních energetických zdrojích (PEZ) v roce 2011 činil 7%. Tento odhad se vztahuje k energii obsažené v použitém palivu a nezohledňuje účinnosti zařízení. Jako referenční hodnota byl použit odhad PEZ pro rok 2011 ve výši 1 817 PJ, připravený MPO. Podíl na OZE konečné spotřebě se podle mezinárodní metodiky výpočtu pohybuje okolo 10 %.

Celková energie z obnovitelných zdrojů v roce 2011

	Energie v palivu užitém na výrobu tepla (GJ)	Energie v palivu užitém na výrobu elektřiny (GJ)	Primární energie (GJ)	Energie z OZE (GJ)	Podíl na energii z OZE (%)	Podíl na PEZ (%)
Biomasa (mimo domácnosti)	20 784 351	14 925 850	0	35 710 201	2,0%	27,8%
Biomasa (domácnosti)	46 326 036	0	0	46 326 036	2,5%	36,1%
Vodní elektrárny	0	0	7 067 354	7 067 354	0,4%	5,5%
Bioplyn	3 608 156	6 848 275	0	10 456 430	0,6%	8,1%
Biologicky rozl. část TKO	2 555 190	789 494	0	3 344 685	0,2%	2,6%
Biologicky rozl. část PRO a ATP	932 677	0	0	932 677	0,1%	0,7%
Kapalná biopaliva	0	0	12 553 990	12 553 990	0,7%	9,8%
Tepelná čerpadla	2 193 404	0	0	2 193 404	0,1%	1,7%
Solární termální systémy	478 275	0	0	478 275	0,0%	0,4%
Větrné elektrárny	0	0	1 429 211	1 429 211	0,1%	1,1%
Fotovoltaické elektrárny	0	0	7 855 265	7 855 265	0,4%	6,1%
Celkem	76 878 089	22 563 619	28 905 820	128 347 528	7%	100,0%

Zdroj: Obnovitelné zdroje energie v roce 2011, vydalo Ministerstvo průmyslu a obchodu, prosinec 2012

Pro porovnání České republiky s ostatními zeměmi EU se vychází ze směrnice 2009/28/EC, která zahrnuje kromě podpory výroby elektřiny i podporu výroby tepla. Směrnice mimo jiné rozděljuje celoevropský závazek 20 % podílu OZE na hrubé konečné spotřebě energie v roce 2020 mezi jednotlivé státy EU. Tyto cíle jsou pro jednotlivé státy závazné.

Zdroj: Obnovitelné zdroje energie v roce 2010, vydalo Ministerstvo průmyslu a obchodu, říjen 2011

2.2.2.4 Vodní hospodářství

Oblast vodního hospodářství zahrnuje zásobování pitnou a užitkovou vodou, které pokrývá potřeby obyvatelstva, průmyslu a zemědělství, dále odvádění a čištění splaškových odpadních vod a odvádění a likvidaci dešťových vod, vytvoření podmínek pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajištění bezpečnosti vodních děl.

Charakter osídlení Středočeského kraje je určen velkým počtem sídel, které tvoří poměrně rozptýlenou zástavbu.

V roce 2011 bylo podle výsledků šetření o vodovodech a kanalizacích (zpracovaných ČSÚ) ve Středočeském kraji zásobováno vodou 84,5 % obyvatel. Obyvatel disponujících přípojkou na veřejný vodovod každoročně přibývá, v porovnání s rokem 2009 došlo k nárůstu podílu o 0,7 procentního bodu. I přes nárůst dosahoval podíl Středočeského kraje v mezikrajském srovnání druhého nejnižšího výsledku hned po Plzeňském kraji (83,7%). V celé České republice bylo celkem zásobeno vodou z veřejného vodovodu 93,4% obyvatel, z regionálního pohledu pak nejvíce v hl. m. Praze (100 %), v Moravskoslezském kraji (99,9%) a v Karlovarském kraji (99,7%).

Středočeská vodárenská soustava (zdroje nádrž Želivka 6750 l/s, podzemní zdroje Káraný 1900 l/s) zásobuje především hl.m. Prahu a v návaznosti okrajové oblasti Zruče nad Sázavou a Havlíčkova Brodu, Humpolec - Pelhřimov - Padov, Benešov - Sedlčany a Beroun - Zdice - Hořovice.

Vodárenská soustava Kladno - Slaný – Kralupy – Mělník (podzemní zdroje křídové, Mělnická Vrutice a Liběchovka) zásobuje oblast Kladna, Slánska a Všetatska.

Vodárenská soustava Kutná Hora – Kolín – Čáslav (zdroj nádrž Vrchlice, 230 l/s, podzemní zdroje 120 l/s) zásobuje uvedená města a jejich zázemí.

Mimo vodárenské soustavy je v kraji několik významných skupinových vodovodů jako Nymburk – Poděbrady, Mladá Boleslav, Příbram a další.

Podíl obyvatel Středočeského kraje žijících v roce 2011 v domech napojených na kanalizaci dosáhl 68,9%, což bylo o 2,3 p.b. více než v roce 2009. Nejvyšší úroveň napojení na kanalizaci mezi ostatními kraji byla vykázána v Hl. m. Praze (100%) a Karlovarském kraji (93,3%). Podíl napojení ve Středočeském kraji je spolu s Libereckým krajem (68,9%) nejnižší v porovnání s celorepublikovým průměrem (82,6%). Proto je odstraňování komunálního a průmyslového znečištění prioritním úkolem, bez něhož není možné dosáhnout dobrého stavu vod a navazujících ekosystémů. Zlepšení v oblasti kanalizací a čistíren odpadních vod (ČOV) bude dosaženo splněním Směrnice Rady č. 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod. Vláda ČR se zavázala ke splnění Směrnice do r. 2010. Její aktualizace byla proto předmětem usnesení vlády ČR č. 451 z r. 2009. Ve Středočeském kraji je celkem 56 aglomerací s počtem ekvivalentních obyvatel (EO) větším než 2000.

Ve Středočeském kraji bylo v roce 2011 v provozu celkem 468 čistíren odpadních vod. Podíl čištěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace byl 99,2%. Současný stav některých ČOV je z technického hlediska nedostatečný a nevyhovující z hlediska kapacit.

Z hlediska rozvoje vodovodní a kanalizační sítě je zpracován Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje do roku 2015. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací obsahuje koncepci řešení zásobování pitnou vodou, včetně vymezení zdrojů povrchových a podzemních vod uvažovaných pro účely úpravy na pitnou vodu, a koncepci odkanalizování a čištění odpadních vod na území celého Středočeského kraje. Schválen byl v roce 2004, od té doby je každoročně aktualizován.

2.2.2.5 Telekomunikační a informační infrastruktura a služby

Telekomunikace a informační služby jsou odvětvím infrastruktury, které zaznamenávaly a zaznamenávají bouřlivý vývoj. V současnosti na trhu působí tři silní mobilní operátoři ovládaní nadnárodními telekomunikačními firmami, kteří svým signálem pokrývají prakticky celé území republiky.

Pevná telekomunikační síť je dostupná prakticky ve všech obcích a městech a umožňuje rychlý rozvoj datových přenosů, privátních sítí a internetu. Dobré ekonomické výsledky umožňují investice do vývoje nových technologií.

V posledních letech byl zaznamenán klesající počet účastníků připojených na pevnou telefonní linku (údaje ČSÚ jsou známa jen za ČR), zejména díky rozvoji mobilní sítě.

V letech 2008 až 2010 bylo zahájeno v celém Středočeském kraji pozemní digitální televizní vysílání (DVB-T), což umožňuje jak příjem televizního vysílání, tak (v budoucnu) i využívání dalších tzv. interaktivních služeb.

V posledních letech se postupně zvyšuje podíl domácností vybavených internetem a osobním počítačem. Středočeský kraj je v obou případech jen mírně nad průměrem České republiky – 65,5% domácností s osobním počítačem (průměr ČR je 63,8%) a 63,5% připojeno k internetu (průměr ČR je 61%). Internet a osobní počítač využívá téměř 70% obyvatel. V roce 2011 bylo zaznamenáno celkem 284 tis. přípojek k vysokorychlostnímu internetu, z toho nejvyšší podíl (cca 244 tis.) měly přípojky xDSL vedením a bezdrátovým přístupem (WLL).

Základní údaje o využívání datových a telekomunikačních služeb jsou uvedeny v Tabulce č. 19.

◆ **Veřejná správa**

Aktuální stav informační struktury veřejné správy byl sestaven na základě průzkumu webových stránek ČSÚ v roce 2010. Do průzkumu webových stránek bylo, stejně jako v předchozích letech, zahrnuto 244 institucí veřejné správy, konkrétně se jednalo o 25 úřadů ústřední státní správy, 14 krajských úřadů (včetně hl. m. Prahy) a 205 obcí s rozšířenou působností.

Z průzkumu vyplynulo, že všechny úřady zařazené do průzkumu měly v roce 2010 vlastní webovou stránku a také kontaktní emailovou adresu. Poskytování základních informací o úřadech i základních informacích pro občany je již dlouhodobě naprostou samozřejmostí. Menší podíl úřadů státní správy měly webovou stránku pro těžce zrakově postižené.

Výsledky webového průzkumu ukázaly, že úřady si plně uvědomují výhody využití informačních a komunikačních technologií. Na webových stránkách již úřady zcela běžně informují o činnosti úřadu, jeho jednáních, rozpočtech, rozhodnutích. Díky informacím o personálním obsazení úřadu, nabídce e-mailového kontaktu a diskusním fórům, je umožněna zpětná vazba na veškerá sdělení a rozhodnutí úřadů. Webové stránky velkých

institucí mají spíše formu portálů, které nabízejí velké množství informací a služeb pro specifické skupiny uživatelů. Webové stránky také slouží jako informační uzel pro společenské a kulturní dění v obci či kraji.

Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál, tedy Czech POINT je projektem, který by měl zredukovat přílišnou byrokracii ve vztahu občan – veřejná správa. Czech POINT slouží jako asistované místo výkonu veřejné správy, umožňující komunikaci se státem prostřednictvím jednoho místa. Pomocí Czech POINTu lze získat výpisy z katastru nemovitostí, obchodního rejstříku, živnostenského rejstříku, rejstříku trestů, centrálního registru řidičů a dále umožňuje přijetí podání ze živnostenského zákona či podání žádosti o zřízení datové schránky. Ke konci roku 2012 je v Česku téměř 6 930 pracovišť Czech POINT, přičemž 78,5 % z nich je umístěno na obecních úřadech. Ze všech vydaných výpisů jich je nejvíce vydáváno na poštách (více než 50%) a na městských či obecních úřadech (40%). Od 1.7.2012 byly spuštěny základní registry na základě zákona č.111/2009 Sb., o základních registrech v pozdějším znění, které umožňují další zjednodušení kontaktů a služeb poskytovaných občanům veřejnou správou (změna jména, bydliště, majitele nemovitosti apod.). Základními registry jsou registr obyvatel (ROB), osob (ROS), práv a povinností (RPP) a registr územní identifikace adres a nemovitostí (RUIAN).

2.2.2.6 Pošta

Česká pošta s.p. zajišťuje podstatnou část poštovních služeb. Konkurencí v zásilkové a kurýrní službě jsou další společnosti soukromých poskytovatelů poštovních, kurýrních nebo zásilkových služeb, které mají i celorepublikovou působnost.

Česká pošta je svými pobočkami a pravidelnou roznáškou dosud nejdostupnějším poskytovatelem služeb. V roce 2012 bylo na území Středočeského kraje celkem 472 poboček České pošty, s.p. Počet poboček v okresech:

- Benešov - 48
- Beroun - 32
- Kladno - 47
- Kolín - 29
- Kutná Hora - 37
- Mělník - 40
- Mladá Boleslav - 43
- Nymburk - 30

- Praha – východ - 43
- Praha – západ - 38
- Příbram - 56
- Rakovník - 32

2.2.3 Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství, specifické oblasti Středočeského kraje

2.2.3.1 Struktura venkovského osídlení

Dle publikace Postavení venkova ve Středočeském kraji (ČSÚ, 2009 – aktualizace této publikace k roku 2011 nebo 2012 nebyla zpracována) jsou venkovským prostorem všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel. Podle tohoto vymezení patřilo k 31. 12. 2008 do venkovského prostoru 92,5% obcí, které představovaly 82,7% výměry Středočeského kraje a v nichž žilo 43,4 % obyvatel. K 1.1. 2012 je z celkového počtu obcí ve Středočeském kraji 91,2% s počtem obyvatel do 2000; celkem v nich žije 42,1% obyvatel.

Podíl obyvatel žijících na venkově ve Středočeském kraji je nejvyšší v ČR. Venkovský prostor Středočeského kraje zaujímá plochu o celkové výměře 9 115 km² je přibližně pětikrát rozlehlejší než městský (1 900 km²) a podílí se 82,7% na celkové rozloze kraje. Největší podíl plochy venkovského prostoru na celkové výměře vykazují správní obvody obce s rozšířenou působností Rakovník (96,4%), Mělník (94,5%), Hořovice (93,6%) a Vlašim (91,6%). Tyto regiony mají zároveň i nejvyšší podíl venkovského prostoru co do celkového počtu obcí i počtu obyvatelstva. Naopak nízký podíl venkovského prostoru obecně je typický pro malé správní obvody v zázemí Prahy (SO ORP Lysá nad Labem, Neratovice).

2.2.3.2 Občanská a technická vybavenost

O stavu občanské vybavenosti obcí venkovského prostoru v jednotlivých krajích dává přehled Tabulka č. 20.

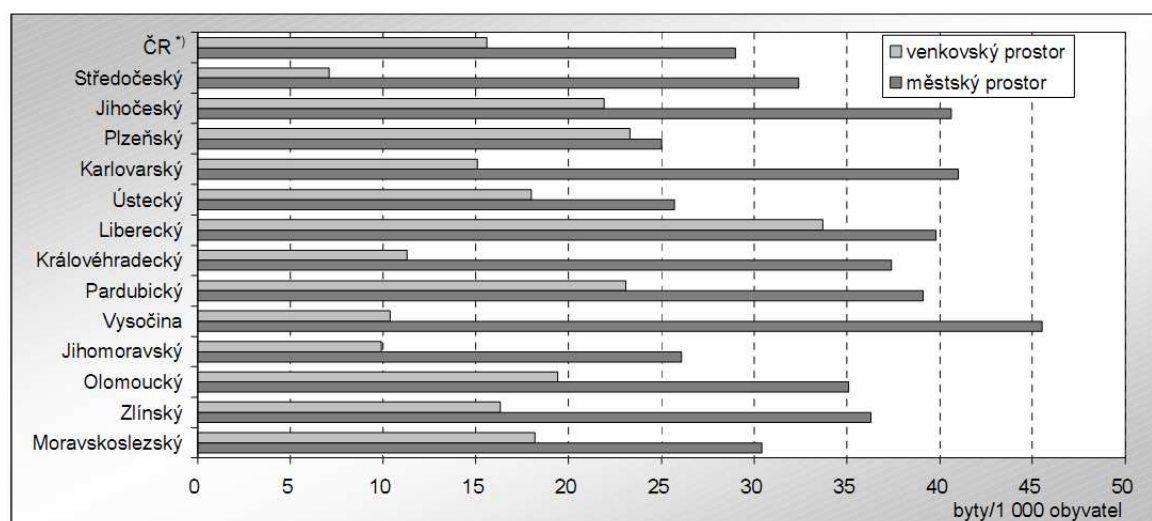
Nejrozšířenějším školským zařízením jsou ve venkovských obcích mateřské školy, které mají k dispozici obyvatelé téměř poloviny obcí. Ve více než třetině obcí je základní škola. Nejvyšší podíl obcí venkovského prostoru s mateřskou i základní školou mají kraje Moravskoslezský a Zlínský.

Nejrozšířenějším a často jediným kulturním zařízením jsou ve venkovských obcích veřejné knihovny, případně jejich pobočky. K dispozici je mají obyvatelé více než tří čtvrtin venkovských obcí.

Základní zdravotní péče je poskytována v ordinacích praktických lékařů, které jsou zřizovány v závislosti na koncentraci obyvatel (potenciálních pacientů). Tato zdravotnická zařízení jsou provozována ve většině případů privátními lékaři. Nejvyšší podíl obcí s dostupným zdravotnickým zařízením mají moravské kraje. Ve všech krajích se zvýšil podíl obcí se zařízením lékařské péče – viz Tabulka č.21.

Vybavenost byty v domech s pečovatelskou službou na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let je celostátně ve venkovském prostoru poloviční oproti prostoru městskému, avšak po roce 2000 se výrazně zvyšovala vybavenost i na venkově (zejména v Plzeňském a Pardubickém kraji). Nejnižší podíl bytů však je dle grafu níže ve Středočeském kraji.

Byty v domech s pečovatelskou službou na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let v roce 2007:

*) Česká republika bez Hlavního města Prahy

Zdroj: ČSÚ, *postavení venkova ve Středočeském kraji*, vydáno 2009

Zásadní vliv na služby poskytované v rámci občanské vybavenosti má i dostupnost jednotlivých obcí venkovského prostoru, případně jejich částí. Postupné omezování veřejné dopravy, rušení linek a snižování počtu spojů, financování dopravy z peněz obecních rozpočtů, to vše jsou faktory, které výrazně limitují rozsah a rozvoj poskytovaných služeb.

Úroveň technické vybavenosti doznala ve svém vývoji výrazných změn zejména v souvislosti s budováním čistíren odpadních vod a rozvodů plynu.

Ve Středočeském kraji bylo v roce 2006 napojeno na vodovod 72% obcí venkovského prostoru (viz Tabulka č. 22). Z hlediska celorepublikového průměru v tomto Středočeský kraj zaostává. Mírně nadprůměrný je podíl obcí napojených na kanalizaci a ČOV – viz Tabulka 22.

K výraznému rozšíření plynofikace venkovských obcí po roce 2000 přispěla dotační politika státu, orientovaná na zkvalitňování životního prostředí. Podíl venkovských obcí připojených na rozvod plynu se ve Středočeském kraji téměř ztrojnásobil. Otázkou je skutečné využívání plynu k vytápění – spolu se stoupajícími cenami plynu velký poměr obyvatel na venkově hledá jiná paliva (např. dřevo, spalování domovního odpadu), která mnohdy nejsou příznivá k čistotě ovzduší.

Dopravní obslužnost obcí veřejnou dopravou závisí mimo jiné na výskytu zastávky veřejné dopravy. Autobusová doprava je zajišťována do většiny obcí v rámci SID i PID. Železniční zastávky jsou pouze v necelé čtvrtině venkovských obcí Středočeského kraje.

Územní plán je významným nástrojem, umožňující rozvoj a regulaci venkovského prostoru. Schválená územně plánovací dokumentace byla v roce 2007 ve více než polovině (51,8%) venkovských obcí Středočeského kraje (viz Tabulka č. 22). Aktuální (ke konci roku 2011) stav počtu územních plánů obcí venkovského charakteru není znám. Vzhledem k tomu, že ke konci roku 2011 má platný územní plán celkem 808 obcí Středočeského kraje (70,6%), přičemž v roce 2007 mělo tento plán celkem 578 obcí (50,4%) lze předpokládat, že obdobně vzrostlo i procento obcí venkovského charakteru s platným územním plánem.

Základním legislativním dokumentem pro rozvoj venkovského prostoru je Národní strategický plán rozvoje venkova ČR na období 2007 až 2013. V praxi je realizován prostřednictvím Programu rozvoje venkova, který je zpracován ministerstvem zemědělství pro roky 2011 až 2013. Tento dokument se člení na čtyři hlavní osy:

Osa I je zaměřena na podporu konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a posílení dynamiky podnikání v zemědělské výrobě a v navazujícím potravinářství. Prioritní oblastí je modernizace zemědělských podniků, dále pozemkové úpravy a přidávání hodnoty zemědělským produktům.

OSA II je zaměřena na zlepšování životního prostředí a krajiny.

Osa III podporuje rozvoj životních podmínek ve venkovských oblastech a diverzifikaci ekonomických aktivit na venkově.

Osa IV Leader je osou metodickou a je uskutečňována prostřednictvím realizace cílů jednotlivých opatření os I – III. Hlavním přínosem osy IV Leader je způsob, jakým jsou akce rozvoje venkova realizovány a vzájemně propojeny.

V rámci Středočeského kraje je realizován Program obnovy venkova formou dotací ze Středočeského Fondu rozvoje obcí a měst.

2.2.3.3 Zemědělství a zaměstnanost v zemědělství

Primární sektor Středočeského kraje má v rámci státu významné postavení. Velikost území, příznivé klimatické i půdní podmínky a potenciál velkého odběratele v podobě hlavního města přispívají k výraznému podílu na celkové produkci zemědělského sektoru České republiky.

Z hlediska zaměstnanosti se podíl odvětví zemědělství postupně snižuje. K roku 2011 činil dle VŠPS podíl zaměstnaných v zemědělství a lesnictví 2,8% ze všech zaměstnaných ve Středočeském kraji, oproti roku 2000 se jedná o pokles 2,6%.

Ve Středočeském kraji je v roce 2011 celkem 5 132 zemědělských podniků. Celková výměra zemědělské půdy v kraji je 663 tis. ha, z toho orné půdy je 551 tis. ha. Výměra zemědělské půdy odpovídá 60,2% celkové plochy kraje a v celorepublikovém měřítku se tento podíl pohybuje nad běžným průměrem (ten činí 53,7% z rozlohy ČR). Většího podílu zemědělsky využívané plochy dosahují už jen kraje Vysočina (60,3%), Pardubický (60,2%) a Jihomoravský (59,4%). Ještě většího procentního podílu v mezikrajském srovnání dosahuje orná půda, která ve Středočeském kraji zaujímá převážnou část zemědělské půdy (83,0%), podobně jako v Jihomoravském kraji. Ostatní kraje ČR dosahují podílu orné a zemědělské půdy do hodnoty 75%, průměr ČR je 71%.

V zemědělství pracovalo ve Středočeském kraji ke konci roku 2011 celkem 17 376 zaměstnanců. Od roku 2000 má počet pracujících v zemědělství klesající tendenci – v tomto roce pracovalo v zemědělství 28 600 zaměstnaných.

Středočeský kraj má, kromě hl. m. Prahy, nejnižší podíl lesů v České republice. Ke konci roku 2010 činil podíl lesních pozemků na celkové výměře území 27,8%, což je o 5,9 procentního bodu méně než průměr České republiky. Ke snížení podílu lesů došla vlivem intenzivní zemědělské výroby (např. Polabí) a díky přítomnosti hlavního města, kdy se část lesní i zemědělské půdy zastavěla. Ve Středočeském kraji jsou, co týče podílu lesní půdy, značné rozdíly. Nejvyšší zalesnění je díky vyšší nadmořské výšce i zachovalým porostům ve vojenských újezdech Brdy a Hřebený, v okresech Příbram, Beroun a Rakovník. SO ORP Příbram a Dobříš mají téměř poloviční podíl lesní půdy na celkové ploše. Naopak v oblastech polabského pásu (SO ORP Kralupy nad Vltavou, Neratovice, Český Brod a Slaný) nedosahuje podíl lesní půdy ani 10%.

2.2.3.4 Struktura zemědělské půdy

Podíl zemědělské půdy z celkové rozlohy půdy byl k 31.12. 2010 ve Středočeském kraji (60,2%) o něco větší než republikový průměr (53,7%). Také podíl orné půdy ze zemědělské půdy byl vyšší ve Středočeském kraji (83,2%) oproti průměru ČR (71,1%).

Využití zemědělské půdy ve Středočeském kraji je patrné z Tabulky č. 23.

2.2.3.5 Živočišná a rostlinná výroba

Hlavní zemědělskou oblastí kraje je Polabí, kde jsou vynikající přírodní podmínky. Středočeský kraj vyniká především rostlinnou výrobou – pěstováním pšenice, ječmene, cukrovky, v příměstských oblastech také pěstováním ovoce, zeleniny a květin. Živočišná produkce není v mezikrajovém srovnání tak výrazná.

Od roku 2000 se v kraji postupně snižovaly osevní plochy – v roce 2000 bylo celkem 553 528 ha osevních ploch, v roce 2011 je evidováno 478 249 ha. Klesají i plochy oseté obilovinami a brambory. Naopak od roku 2000 stoupala výměra ploch osetých řepkou. Díky zvyšování hektarového výnosů od roku 2000 (i přes nepříznivý vývoj výměry osetých ploch) stoupla produkce obilovin – z 1 249 484 t (r. 2000) na 1 639 869 t (r. 2011). Celková osevní plocha brambor v roce 2011 dosahovala pouze 55% výměry z roku 2000. Proto i přes stoupající hektarové výnosy došlo k poklesu celkové produkce z 222 709 t (r. 2000) na 173 839 t (r.2011).

Živočišná produkce v kraji oproti roku 2000 celkově poklesla, nebo stagnuje. Chov skotu poklesl ze cca 192 tis. kusů na 147 tis. kusů, tj. na 77% úrovně roku 2000. V chovu prasat je tento rozdíl ještě výraznější - 527 tis. kusů v roce 2000, 297 tis. kusů v roce 2011, tj. 56% úrovně roku 2000. počet chované drůbeže od roku 2000 do roku 2007 poměrně výrazně vzrostl, v dalších letech však došlo opět k poklesu zhruba na úroveň roku 2000. V roce 2011 bylo evidováno 4 555 tis. kusů drůbeže. Vzrůstající vývoj byl zaznamenán pouze u chovu ovcí, kde jejich počet z 6,8 tis. kusů vzrostl k roku 2011 na 24.,8 tis. kusů.

2.2.4 Životní prostředí

2.2.4.1 Ovzduší

Po roce 1998 dochází – vzhledem k útlumu výroby některých podniků, zastavení činnosti

neodsířených elektráren a odsíření a odprášení ostatních elektráren a velkých zdrojů – ke zlepšení čistoty ovzduší i v oblastech s vyššími emisemi, jako je Mělník, Kladno, Mladá Boleslav a Praha – východ. V Tabulce č. 24 v příloze jsou uvedeny hodnoty emisí základních znečišťujících látek REZZO 1–3 podle okresů Středočeského kraje v roce 2009 a porovnání s ostatními kraji a ČR jako celkem.

Celkové emise *tuhých látek* za období 2001 - 2010 mírně narůstaly, a to zejména z důvodu nárůstu emisí z mobilních zdrojů, které se od r. 2001 zvýšily o 63% a převážily tak pokles v kategoriích REZZO 1 a 2. V současnosti tvoří mobilní zdroje více než polovinu emisí tuhých látek, významný podíl mají i malé zdroje (cca 36%).

Emise *oxidu siřičitého* mají ve sledovaném období klesající tendenci, a to u všech kategorií zdrojů. V posledním sledovaném roce je zaznamenán mírný nárůst emisí. Hlavní podíl na emisích SO₂ mají v současnosti zvláště velké a velké zdroje (REZZO 1) s 70%. Významný je rovněž podíl malých zdrojů (27%), ostatní zdroje jsou z hlediska celkové bilance zanedbatelné. Celkové emise v kraji dosahovaly v roce 2001 téměř k úrovni emisního stropu (97%), vzhledem k setrvalému poklesu však v současnosti činí pouze 80% doporučené hodnoty.

Emise *oxidů dusíku* celkově klesají, i když dvakrát za sledované období došlo k meziročnímu nárůstu (2002/01 a 2006/01). Pokles je však poměrně mírný, za období 2001 – 2010 činí necelých 14%. Hlavní příčinou poklesu jsou klesající emise ze zvláště velkých a velkých zdrojů a mobilních zdrojů, ale i klesající emise v menším měřítku v ostatních kategoriích. Skupiny REZZO 1 a 4 tvoří rozhodující část emisí NO_x – v r. 2010 činil podíl dopravy 56%, podíl zvláště velkých a velkých zdrojů 39%, podíl ostatních zdrojů je tak menší než 5 % z celkových emisí. Emise oxidů dusíku ve Středočeském kraji po několik let překračovaly doporučenou hodnotu emisního stropu, v roce 2010 byl emisní strop splněn (o 16%).

Emise *těkavých organických látek* v celém období spíše klesají, největší pokles byl zaznamenán mezi roky 2008 a 2009 (celkově v období 2001 – 2010 emise klesly o 21%). V celkovém vývoji se projevuje vývoj ve dvou rozhodujících skupinách zdrojů: u emisí z malých zdrojů (v r. 2010 podíl 52 %) a emisí z dopravy (podíl 29 %) převažuje mírný pokles, naopak u skupiny REZZO 1 převažuje mírný nárůst. Celkové emise nepřekračují hodnoty emisního stropu. Ve skupině REZZO 3 je vedle malých spalovacích zdrojů a technologických provozů zahrnuta také tzv. plošná spotřeba organických rozpouštědel. Jedná se o velmi významnou kategorii, která je dopočtena z celkového prodeje hmot obsahujících těkavé organické látky, tato skupina je sama hlavním zdrojem VOC s podílem 34,5% emisí v kraji.

Celkové emise *amoniaku* vykazují od počátku sledovaného období průběžný pokles, způsobený zejména snižováním emisí ze stacionárních zdrojů kategorie REZZO 3. Po roce 2008 je u této kategorie zaznamenán prudký nárůst. Mezi roky 2009 a 2010 je patrný pokles u kategorií REZZO 1, 2 a 4. Největší podíl na emisích v roce 2010 mají malé zdroje (téměř 96%). Doporučený emisní strop pro amoniak je splněn s rezervou 16 %.

U emisí *oxidu uhelnatého* se projevují výkyvy v obou směrech, z dlouhodobého hlediska převažuje mírný pokles. Rozhodující podíl (56%) na emisích má doprava, významné jsou také malé zdroje (36%).

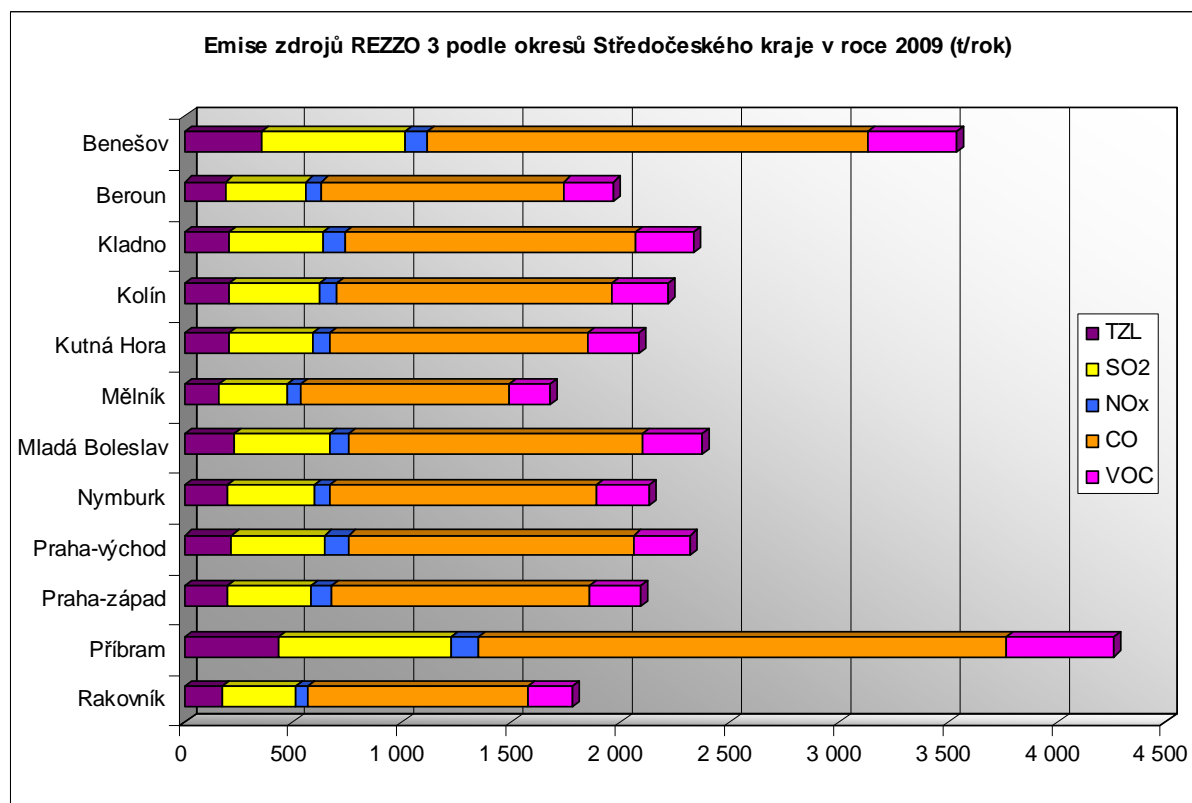
Ze zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší měl Středočeský kraj za povinnost vydat Program snižování emisí Středočeského kraje a Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje. Základním cílem programu je systémová analýza současné emisní a imisní situace a navržení koncepčních, technických a organizačních opatření ke zlepšení kvality ovzduší ve Středočeském kraji. Tento program vede ke snížení emisního zatížení ze zdrojů znečišťování ovzduší a k zajištění dosažení všech stanovených imisních limitů na celém území zóny (kraje), resp. pokud nejsou limity překročeny, zajistit udržení koncentrací znečišťujících látek pod hodnotami imisních limitů. Imisní limity udávají maximální přípustné koncentrace znečišťujících látek v ovzduší. V současné době platí imisní limity stanovené v příloze č. 1 k zákonu 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění. Poslední změna tohoto programu byla provedena v roce 2012 nařízením Středočeského kraje č. 19/2012.

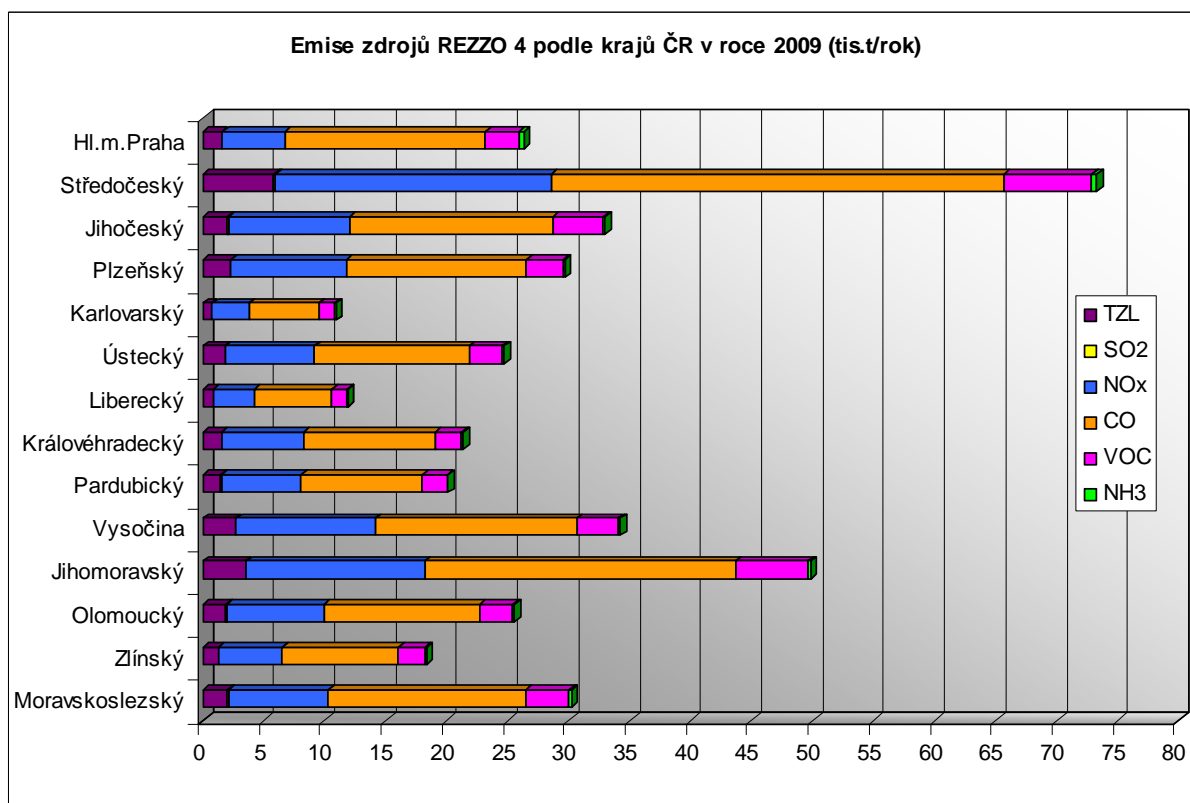
Další povinností Středočeského kraje vyplývající ze zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší je zpracování regulačního řádu v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší. Nařízením Středočeského kraje č. 9/2011 byl vydán Krajský regulační řád, podle kterého jsou vyhlašovány signály regulace a upozornění pro oxid siřičitý, oxid dusičitý, troposférický ozon a při překročení 24 hodinové průměrné koncentrace suspendovaných částic PM₁₀.

Mezi okresy Středočeského kraje vykazuje nejvyšší naměřené hodnoty měrných emisí základních znečišťujících látek okres Mělník, nad průměrem kraje se pohybuje ještě okres Kladno; okresy Příbram, Mladá Boleslav, Benešov a Beroun vykazují vyšší hodnoty oxidu uhelnatého a okresy Mělník, Benešov, Kladno, Kolín, Příbram a Mladá Boleslav nadměrnou emisí tuhých znečišťujících látek. I přes ekologizaci výrobních zařízení a plnění zákonných emisních limitů, byly v roce 2009 největšími znečišťovateli ovzduší na území Středočeského kraje spalovací zdroje společností ČEZ, a.s. - elektrárna Mělník II+III - Horní Počaply, Alpiq Generation (CZ) s.r.o. – elektrárna Kladno, Energotrans, a.s. – elektrárna Mělník I – EMĚ I, Dalkia Kolín a.s. a ŠKO-ENERGO, s.r.o. Mladá Boleslav. Podíl elektrárny Mělník na

celkových emisích činil u TZL cca 38,31%, u emisí SO₂ činil tento podíl 19,40% a u emisí NO_x 38,13%. V emisích z průmyslových technologií byl největším znečišťovatelem (co do výše tuhých znečišťujících látek) zdroj znečišťování ovzduší SYNTHOS Kralupy a.s. – provozovna Kralupy nad Vltavou, SPOLANA, a.s., Neratovice, betonárka Zapa Beton, Společnost Zapa Beton, a.s. provozuje ve Středočeském kraji 14 provozoven, z nichž největší je Betonárna a Kamenolom Votice, které byly v roce 2009 největším eminentem TZL s podílem 14,55%. Z technologických procesů mezi hlavní znečišťovatele TZL se řadí i Vápenka Čertovy schody, a.s.

Největší znečišťovatele těžkých organických látek z technologických procesů zastupují společnosti ŠKODA AUTO, a.s. Mladá Boleslav, která emituje 29,56% z celkového podílu na emisích ze zdrojů velkých a středních znečišťovatelů a druhá automobilka v kraji Toyota Peugeot Citroen Automobile Czech, s.r.o., provozovna Kolín s podílem 5,90%.

V budoucnosti lze očekávat další pokles emisí oxidů dusíku především z velkých spalovacích zdrojů. S rozvojem území a výstavbou nových logistických komplexů i satelitních městeček s rodinnými domy narůstá i dopravní zatížení území. Doprava hraje významnou roli ve znečišťování ovzduší. Je zapotřebí zavádět kvalitnější výrobní technologie na minimalizaci těchto rizik. Nezbytností dalšího období bude snižování emisí z dopravy a z malých zdrojů znečišťování ovzduší.

2.2.4.2 Voda

Správní území Středočeského kraje spadá do povodí Labe, Vltavy, Berounky a částečně Ohře. Na území Středočeského kraje se nachází řada významných vodních nádrží, např. Slapy, Orlík, Štěchovice, Želivka, Klíčava, převážně s účelem ochranným, vodárenským, hydroenergetickým a rekreačním. Mezi nejdůležitější patří např. Slapy, Orlík, Vrané nebo Štěchovice.

Hlavní zdroje znečišťování vodních toků představují ve Středočeském kraji čištěné komunální a průmyslové odpadní vody, které ve svých ukazatelích znečištění ještě nenaplní všechny požadované hodnoty a zemědělská hnojiva. I přes snížení zdrojů znečišťování v posledních letech nedošlo k razantnímu zlepšení.

Znečištěné toky (kvalita III podle ČHMÚ): Berounka, Sázava, Vltava od Slap k soutoku s Bakovským potokem, Doubrava, Jizera, Labe mezi soutokem s Jizerou a Neratovicemi.

Silně znečištěné toky (kvalita IV podle ČHMÚ): Jizera v úseku Mladá Boleslav – Benátky nad Jizerou, zbylé úseky Labe a Vltavy, Blanice, Mrlina, Litavka mezi Lochovicemi a ústím Berounky.

Velmi silně znečištěné toky (kvalita V podle ČHMÚ): zbylý tok Litavky (Příbramsko), Rakovnický potok, Zákolanský potok, přítoky Labe: Cidlina, Klejnárka, Výrovka.

2.2.4.3 Hluk

Hluk je významným fyzikálním faktorem negativních vlivů na životní prostředí a je jednou z podmiňujících okolností pro možné využití území i vnitřních prostorů ze zdravotních hledisek. Z těchto důvodů jsou hlukové vlivy sledovány a pro různé způsoby využívání území i vnitřních prostorů jsou také hlukové hodnoty platnými právními předpisy limitovány.

Zdroje hluku lze z hlediska druhové skladby charakterizovat jako liniové, plošné a bodové. Liniové zdroje představují v zájmovém území silniční a železniční komunikace.

Plošné zdroje hluku mohou být průmyslové, výrobní a skladovací areály, v zájmovém území též sportovní areály a parkoviště a letiště. Jako bodové zdroje hluku působí jednotlivé objekty, technologická zařízení na budovách a různé provozovny. Těchto zdrojů může být celá řada, ovšem nejedná se převážně o významné jevy, které by dosáhly regionálního významu.

Z plošných zdrojů hluku dále působí velká letiště s intenzivním leteckým provozem: Ruzyně, Čáslav, Milovice, Benešov, potenciálně i letiště Vodochody.

Nejvýznamnější liniové zdroje hluku představují pozemní komunikace s automobilovým provozem na silnicích I., II. a III. třídy. Silnice III. třídy nejsou akusticky významné – vzhledem k jejich nižší intenzitě dopravy.

Další hlukovou zátěž představují železniční tratě. Tuto zátěž je však možné požadovat za stabilizovanou - případy překračování hlukových limitů jsou masivně řešeny výstavbou protihlukových stěn. Na železničních tratích s motorovou trakcí je velmi nízká intenzita nákladní dopravy. Osobní doprava je převážně provozována motorovými vozy. Riziko překračování hygienických limitů je při tomto provozu minimální.

Na konci ledna 2008 zveřejnilo Ministerstvo zdravotnictví strategické hlukové mapy. Mapy nejsou zpracovány pro území celé České republiky, ale pro vymezené aglomerace a dopravní tahy, nicméně lze z nich odvodit úroveň zatížení hlukem minimálně pro sledované lokality dle vyhl. 523/2006 Sb.

Podrobný popis metodiky, strategické mapy hlukové zátěže a výsledky jsou k dispozici na portále ministerstva zdravotnictví (http://www.mzcr.cz/Verejne/obsah/iietapa_1672_5.html). Pro Středočeský kraj jsou zásadní výsledky mapování pro oblast I a okolí letiště Ruzyně. Z hlediska hlukové zátěže patří mezi obce, dotčené celodenním hlukem od pozemních komunikací o intenzitě vyšší než 75dB obce Olbramovice, Beroun, Loděnice, Kladno, Kolín, Mělník, Kralupy n.Vltavou, Mladá Boleslav, Židněves, Nymburk, Dlouhopolsko, Odřepsy, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Líbeznice, Mirošovice, Mukařov, Říčany, Vestec, Hostivice, Jeneč, Jesenice, Příbram. Danou zátěží je zasaženo i 9 školských objektů a jeden zdravotnický objekt na území Středočeského kraje (textová část strategických hlukových map je nekonkretizuje). Hluková zátěž letiště Ruzyně uvedené hodnoty nedosahuje v žádné z obcí, dotčených provozem letiště.

Na vypracování strategických hlukových map navazují akční plány ke strategickým hlukovým mapám, které zpracovává ministerstvo dopravy. Z hlediska silniční dopravy byl akční plán samostatně zpracován pro Středočeský kraj - navrhovaná řešení v akčních plánech týkají pouze silnic I. třídy, rychlostních silnic a dálnic v majetku státu. Akční plány jsou zpracovány rovněž pro hlavní železniční tratě a letiště Ruzyně. Podrobné výstupy a plánované investice lze najít na portále http://www.mdcr.cz/cs/Strategie/Akcni_plany/akcni_plany.htm.

2.2.4.4 Ekologické zátěže

Ekologické zátěže na území Středočeského kraje jsou zřejmě nejobsáhleji evidovány v systému SEKM – Systém evidence kontaminovaných míst. V tomto systému je k prosinci 2012 evidováno celkem 607 míst s prokázanou či potenciální ekologickou zátěží. Převážně se jedná o skládky odpadů, bývalých průmyslových podniků nebo čerpacích stanic pohonných hmot.

Z celkového počtu je celkem 26 lokalit, u kterých je potvrzeno aktuální neakceptovatelné zdravotní riziko vyplývající z kontaminace lokality při jejím současném způsobu využívání nebo potvrzeno šíření kontaminace hrozící vznikem neakceptovatelného zdravotního rizika. Seznam lokalit včetně stavu nápravných opatření – dekontaminace je uveden v Tabulce č. 26.

2.2.4.5 Odpady

Množství produkce průmyslového odpadu na území Středočeského kraje je od roku 2007 v porovnání s ostatními kraji na druhém místě v celkové produkci (za Moravskoslezským krajem). V roce 2011 se podílel na celkové produkci průmyslových odpadů téměř 12%, zatímco v roce 2006 to bylo cca 10%. Přesto celková produkce průmyslových odpadů v kraji klesá, ovšem pomaleji a nerovnoměrně (zřejmě i vlivem rostoucí průmyslové výroby), než v ostatních krajích ČR viz Tabulka č. 27.

Produkce komunálního odpadu má naopak stoupající tendenci, a to jak v absolutním množství produkovaného odpadu, tak v přepočtu na 1 obyvatele. V porovnání s průměrnou hodnotou produkce odpadu na 1 obyvatele je více než o 1/3 vyšší – viz Tabulka č. 28. Sklárky a zařízení pro zpracování odpadu jsou využívány i hl.m. Prahou, která nemá na svém území dostatečné kapacity pro likvidaci a ukládání odpadů.

V prosinci 2004 schválilo Zastupitelstvo Středočeského kraje Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje. V březnu 2005 byla vyhlášena ve Věstníku právních předpisů Středočeského kraje „obecně závazná vyhláška, kterou se vyhlašuje závazná část Plánu odpadového hospodářství Středočeského kraje“. V roce 2008 byla provedena aktualizace závazné části POH Středočeského kraje, která byla vyhlášena obecně závaznou vyhláškou Středočeského kraje č. 7/2008 ze dne 10.9.2008.

Účelem POH Středočeského kraje, který navazuje na již schválenou Krajskou koncepci hospodaření s odpady a vychází ze závazné části POH České republiky, je stanovení základních směrů a cílů při nakládání s odpady (předcházení vzniku, minimalizace vznikajícího množství, využívání vznikajících odpadů, omezení nepříznivého vlivu odpadů na ŽP). Současně POH Středočeského kraje stanoví konkrétní opatření, postupy a nástroje, jak cílů dosáhnout.

POH v kraji je průběžně každoročně vyhodnocován; poslední vyhodnocení za rok 2011 bylo zveřejněno v říjnu 2012. Časová platnost cílů, které byly v POH stanoveny je dle jejich charakteru průběžná, konkrétní úkoly byly termínově ukotveny nejpozději do roku 2010 (např. využití komunál. odpadů na území kraje, výtěžnost separovaného sběru využitelných složek, snižování množství odpadů ukládaných na sklárky, snížení podílu skládkovaných komunálních bioodpadů atd.) nebo 2012 (zvýšení podílů využitých kalů na celkové produkci kalů z ČOV, snižování podílů nebezpečných odpadů ze zdravotnictví, zvyšování materiálové recyklace stavebních a demoličních odpadů, zvyšování počtu obcí se systémem odděleného sběru odpadů – tříšložkový systém).

Pro zlepšení informovanosti obcí i veřejnosti o možnostech nakládání s odpady je provozován internetový portál <http://www.stredoceske-odpady.cz/>, kde jsou aktuální

informace o odpadovém hospodářství kraje, legislativě, programových dokumentech a o seznamu osob, oprávněných k nakládání s odpady včetně povolených odpadů.

Tento portál byl rovněž zdrojem k získání počtu oprávněných osob, kterým byl k provozování daného typu zařízení k využívání, odstraňování nebo výkupu odpadů:

Typ zařízení	Počet zařízení ve Středočeském kraji
sběrná místa a zpracování autovraků	49
výkupny, sklady odpadů oprávněných osob	493
sběrný dvůr	72
mobilní sběr a výkup	407
sklárny odpadů	30
kompostárny	40
rekultivace, terénní úpravy	63
biologická dekontaminace	33
spalovny, bioplynové stanice	7
třídění odpadů	34
solidifikace	2
drťící linky	73
fyzikálně - chemická úprava	32
rafinace olejů nebo jiný způsob opětovného použití olejů	5
zpracování elektroodpadů	26

Zdroj: Středočeský kraj, odbor životního prostředí, oddělení nakládání s odpady

Středočeský kraj dále nechal v roce 2011 vypracovat „Návrh vytvoření integrovaného systému nakládání s odpady v jednotlivých regionech kraje za účelem zvyšování využití směsného komunálního odpadu a snižování podílu skládkovaných komunálních bioodpadů (BRKO)“. V roce 2012 byla zpracována technickoekonomická analýza integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady ve Středočeském kraji.

2.2.4.6 Radonové riziko

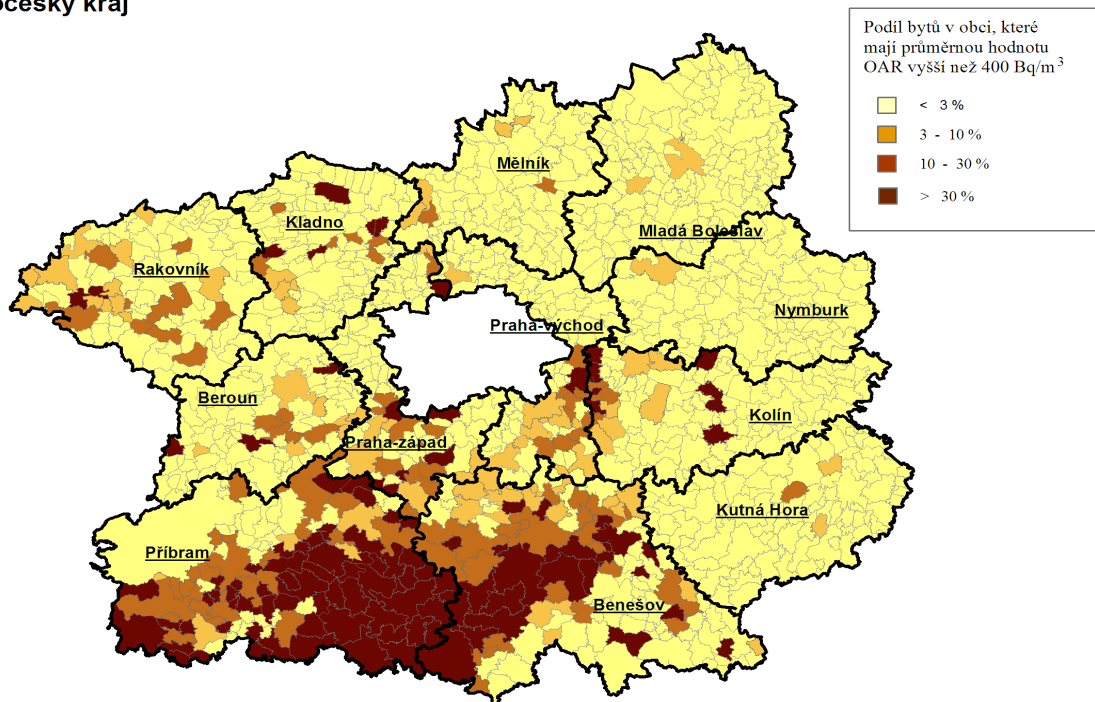
Radon je přírodní plyn, který vzniká postupnou přeměnou uranu, zastoupeného v různém množství v horninách zemské kůry. Radon jako plyn se z hornin uvolňuje a stává se součástí vzduchu vyplňujícího póry zemin. Z povrchu země se radon dostává do atmosféry nebo do objektů. Koncentrace radonu, resp. produktů jeho další přeměny představují svou vysokou ionizační schopností zdravotní riziko – v atmosféře se absorbují na povrch prachových částic a aerosolů, které se po vdechnutí usazují v plicní tkáni a vnitřně ozařují organismus. Dlouhodobé účinky tohoto záření mohou vyvolávat onkologická onemocnění.

Česká republika má jednu z nejvyšších koncentrací radonu v budovách na světě. Riziko není ve všech oblastech republiky stejné, záleží vždy na vlastnostech geologického podloží – koncentraci radonu a propustnosti pro plyny. Průměrná hodnota objemové aktivity radonu v budovách v České republice je 118 Bq/m^3 . Asi 2-3 % objektů má vyšší hodnoty než 400 Bq/m^3 , jsou to především rodinné domy (většinou přízemní části objektu). Jejich rozmístění v rámci republiky je velmi nerovnoměrné. V České republice existuje Státní program vyhledávání budov s vyšším výskytem radonu a přehled dosavadních výsledků v okresech a obcích. Cílem programu je vyhledat co největší počet budov se zvýšeným obsahem radonu tak, aby majitelé budov mohli (s případnou finanční podporou státu) snížit ozáření osob. Kromě toho nabízí tento systém všem občanům možnost získat orientační informaci o množství radonu ve svém obydlí, například po provedení protiradonových technických opatření. Program je koordinován Státním úřadem pro jadernou bezpečnost, účastní se jej Státní ústav radiační ochrany v úzké spolupráci s krajskými úřady.

V rámci radonového programu bylo již proměřeno více než 150 000 objektů. Na základě získaných měření byla zkonstruována mapa výsledků koncentrace radonu v objektech, znázorňující pro každou měřenou obci podíl nalezených objektů nad směrnou hodnotu 400 Bq/m^3 (při ročním pobytu v objektu s koncentrací 400 Bq/m^3 je ozáření srovnatelné např. s ozářením, způsobeným 440 rentgenovými snímky plic). Vážná zdravotní rizika hrozí při překročení průměrné hodnoty objemové aktivity radonu (OAR) vyšší než 1000 Bq/m^3 . Po potvrzení hodnot kontrolními měřeními, může být majiteli stavby nebo bytu na realizaci ozdravných opatření poskytnuta státní dotace. Žádosti o tyto dotace přijímá průběžně během roku Odbor regionálního rozvoje Krajského úřadu Středočeského kraje. Státní dotaci je možné obdržet teprve po provedení ozdravných opatření a následné kontrole jejich účinnosti.

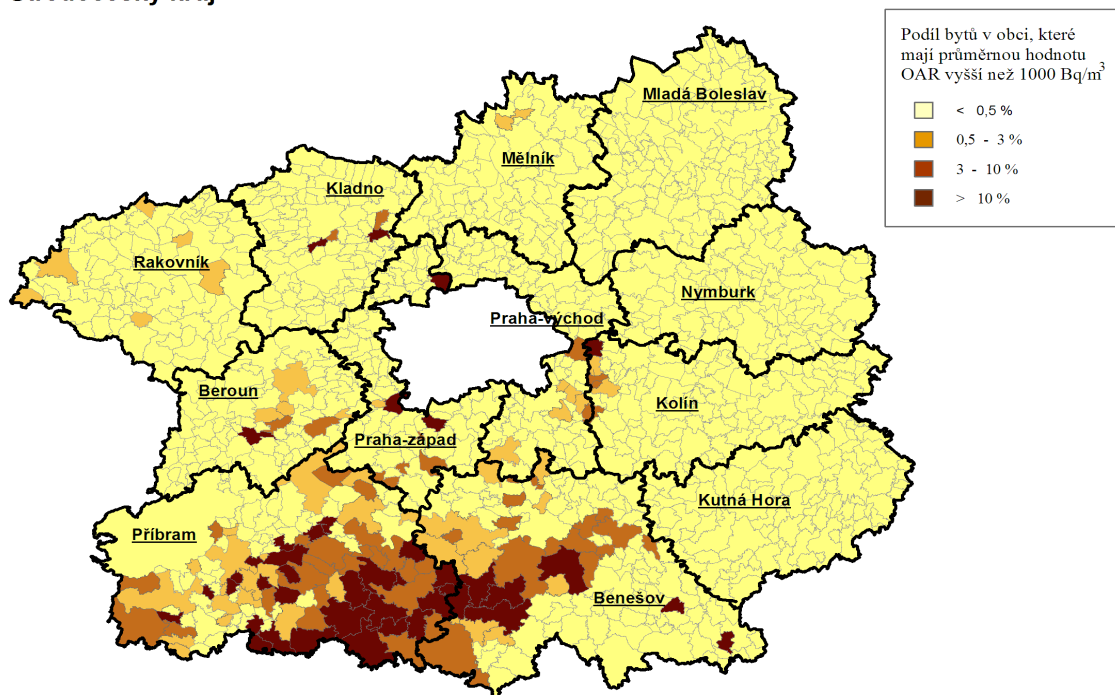
Směrná hodnota radonu (400 Bq/m^3) a hodnota radonu vyšší než 1000 Bq/m^3 je překračována zejména v obcích, které jsou v jižní a jihozápadní části území – viz následující obrázky.

**Podíl bytů s průměrnou objemovou aktivitou radonu (OAR) vyšší než 400 Bq/m³
Středočeský kraj**

Státní ústav radiační ochrany, 2010

**Podíl bytů s průměrnou objemovou aktivitou radonu (OAR) vyšší než 1000 Bq/m³
Středočeský kraj**

Státní ústav radiační ochrany, 2010

2.2.4.7 Chráněná území a péče o krajinu

Chráněná území v České republice jsou definována zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, kde se používá pojem zvláště chráněná území. Na nich je zaveden přísnější režim ochrany, vztažený na konkrétní rozsah vymezeného území. Plošné zastoupení jednotlivých typů chráněných oblastí v kraji je uvedeno v Tabulce č. 29.

◆ **Velkoplošná zvláště chráněná území**

Mezi tato území patří národní parky a chráněné krajinné oblasti. Na území kraje nezasahuje žádný národní park. Středočeský kraj nově usiluje o zřízení velkoplošného chráněného území v kategorii CHKO, v hranicích vojenského újezdu Brdy. Chráněných krajinných oblastí je, nebo na území kraje zasahuje, celkem 5:

	Výměra (ha)	Rok založení	Na území kraje
CHKO Český ráj	18 152	1955	Středočeský, Liberecký
CHKO Kokořínsko	27 000	1976	Středočeský, Ústecký, Liberecký
CHKO Křivoklátsko	63 000	1978	Středočeský, Plzeňský
CHKO Blaník	4 000	1981	Středočeský
CHKO Český kras	13 200	1972	Středočeský, Praha

◆ **Maloplošná zvláště chráněná území**

Do maloplošných zvláště chráněných území patří národní přírodní rezervace (celkem 13), národní přírodní památky (celkem 20), přírodní rezervace (celkem 80) a přírodní památky (celkem 126) – viz Tabulka č. 30.

◆ **NATURA 2000**

Natura 2000 je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat typy evropských stanovišť a stanoviště evropsky významných druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je Natura 2000 tvořena vymezenými ptačími oblastmi a vyhlášenými evropsky významnými lokalitami.

Při vzniku území NATURA 2000 je odlišný postup pro ptačí oblasti a evropsky významné lokality. Ptačí oblasti jsou chráněná území vyhlášená za účelem ochrany ptáků. Vznikají na základě směrnice 2009/147/ES a společně s evropsky významnými lokalitami tvoří soustavu NATURA 2000. Česká republika implementovala tuto směrnici do zákona O ochraně přírody a krajiny (114/92 Sb.) a jednotlivá ptačí území jsou v ČR vyhlášená samostatně formou nařízení vlády. Na území Středočeského kraje zasahuje celkem 5 ptačích lokalit (o celkové ploše 39 162 ha):

- Žehuňský rybník – Obora Kněžičky
- Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady (na území kraje pouze okrajově)
- Rožďalovické rybníky
- Křivoklátsko
- Údolí Otavy a Vltavy

Na území Středočeského kraje zasahuje celkem 176 z celkového počtu 1 082 evropsky významných lokalit zařazených do Národního seznamu – celková rozloha polygonů EVL na území Středočeského kraje je 37 314 ha (viz Tabulka č. 31). Navržené EVL se do různé míry překrývají se stávajícími ZCHÚ.

◆ **Specielní typy ochrany**

Botanicky významná území jsou území s mimořádně bohatou a hodnotnou flórou a vegetací. V současné době je pro Českou republiku vypracován návrh botanicky významných území. Tento návrh však není nijak právně závazný a ani není ukotven v legislativě. V rámci Středočeského kraje se jedná o následující lokality: Prokopské údolí, Dolnokralovické hadce, Karlštejn – Koda, Libický luh, Louky u rybníka Proudnice, Žehuňský rybník, Polabská černava, Rečkov, Týřov – Velká Pleš, Slatinná louka u Velenky.

Ramsarská úmluva je první celosvětová mezivládní úmluva na ochranu a moudré využívání přírodních zdrojů. Jedná se tak o jedinou úmluvu chránící určitý typ biotopu. Úmluva ukládá členským zemím vyhlásit na svém území minimálně jeden mokřad mezinárodního významu, který svými přírodními hodnotami odpovídá schváleným kritériím, a zařadit ho do seznamu mokřadů mezinárodního významu – ve Středočeském kraji se jedná o Mokřady Pšovky a Liběchovky – 350 ha, zapsáno v r. 1998.

Geopark a biosférická rezervace UNESCO - součástí systému evropské sítě geoparků a tedy i geoparkem UNESCO se stal v roce 2010 i Český ráj. Biosférickou rezervací UNESCO je pak CHKO Křivoklátsko.

◆ **Územní systémy ekologické stability**

Územní systém ekologické stability krajiny (ÚSES) definuje zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v § 3 písm. a) jako vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Cílem územních systémů ekologické stability je zejména vytvoření sítě relativně ekologicky

stabilních území, ovlivňujících příznivě okolní, zachování či znovuoživení přirozeného genofondu krajiny, zachování či podpoření rozmanitosti původních biologických druhů a jejich společenstev (biodiverzity).

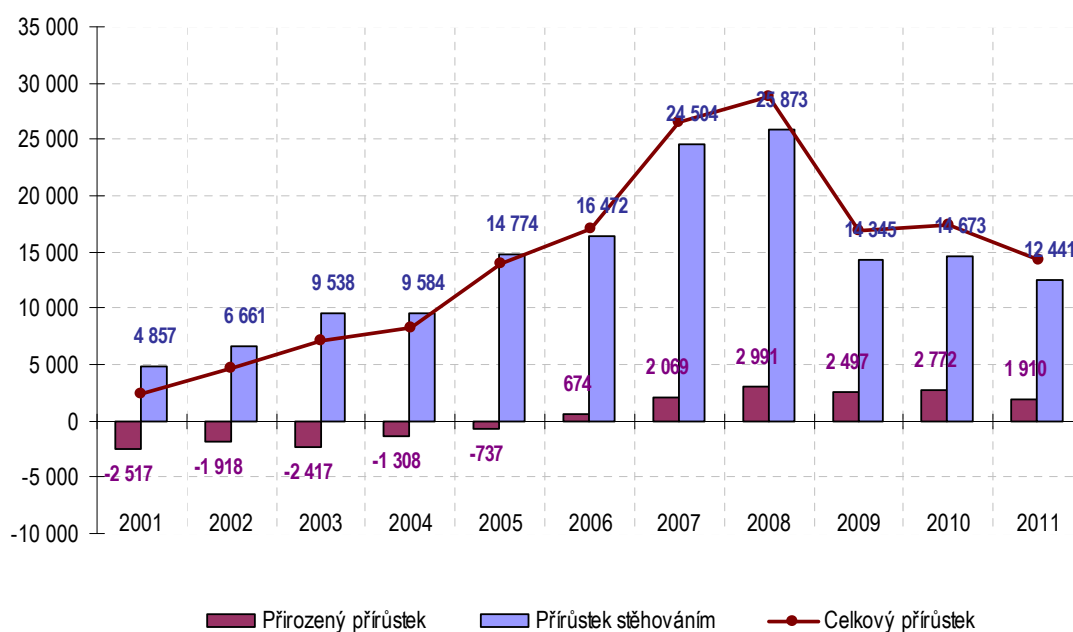
Podle biogeografického významu rozlišujeme místní (lokální), regionální a nadregionální úroveň územního systému ekologické stability.

2.2.5 Rozvoj Lidských zdrojů

2.2.5.1 Pohyb obyvatelstva

Vývoj počtu obyvatel v České republice, stejně jako ve Středočeském kraji se v 90. letech minulého století přiblížil západoevropskému trendu. Mezi hlavní znaky tohoto vývoje patří vyšší věk vstupu do manželství a založení rodiny, častější život v nesezdaných soužitích, nízká úroveň úmrtnosti a umělé potratovosti.

Vývoj počtu obyvatel kraje se od 90. let začal výrazně měnit, zejména díky masivní výstavbě satelitních obytných celků kolem Prahy a jejich zabydlováním. To se, společně s dorůstající generací konce 70. let, která začala zakládat rodiny, odrazilo na celkovém přírůstku obyvatel, zřejmém zejména od roku 2006, kdy přirozený přírůstek obyvatel dosahoval na rozdíl od předchozích let kladných hodnot jak ve Středočeském kraji, tak i v ČR – viz Tabulka č. 32 a graf níže.

Zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze, Pohyb obyvatelstva v krajích

K 31.12. 2011 žilo ve Středočeském kraji 1 279 345 obyvatel, z nichž bylo 631 696 mužů a 647 649, žen, tj. 50,6%. Od data posledního SLDB v roce 2001 se počet obyvatel zvýšil o 156 872 osob, tj. o 14,2%. Na přírůstku počtu obyvatel se podílela především migrace, zejména z hl.m. Prahy do okresů Praha – východ a Praha – západ. Nejvyšší nárůst počtu obyvatel se projevil v obcích, které mají 5000 až 9 999 obyvatel. Zvýšil se podíl cizinců, bydlících v kraji z 13 266 (r. 2001) na 57 522 (r. 2011).

V příštích letech se dá očekávat, že tendence velkých přírůstků obyvatel budou postupně klesat, díky nástupu méně početných ročníků žen, vlivem nepříznivého ekonomického vývoje a útlumu bytové výstavby.

Nejlidnatějším okresem byl okres Kladno s 159 133 obyvateli, dále okres Praha – východ (151 451 obyvatel) a Praha - západ (124 799 obyvatel). Naopak okresem s nejmenším počtem obyvatel je okres Rakovník s 55 498 obyvatel. – viz Tabulka č. 33.

2.2.5.2 Věkové složení obyvatel

Obyvatelstvo v produktivním věku (15 – 59 let) je k 31.12.2011 ve Středočeském kraji zastoupeno nejvyšší měrou, téměř 69%. Cca 16% obyvatel je do věku 15ti let a 15% obyvatel v postproduktivním věku (65 a více let). Vzhledem k tendencím postupného ubývání přirozeného přírůstku a delší době dožití se dá předpokládat zvyšující se podíl obyvatel ve věkové struktuře 65 a více let na úkor ostatních dvou věkových kategorií.

Počet osob starších 65 let, připadajících na 100 dětí ve věku 0 až 14 let (index stáří) je v roce 2011 95,9 –nejnižší hodnota v ČR. Nejmladšími okresy z hlediska indexu stáří byly Praha – západ (index stáří 68,6) a Praha – východ (index stáří 70,6), nejen v měřítku Středočeského kraje, ale i celé republiky (index stáří ČR je 110,4). Nejstarším okresem je okres Příbram, s indexem stáří 110,7.

2.2.5.3 Zaměstnanost a mzdy

Míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji je v roce 2011 po Praze jednou z nejnižších v ČR. Tabulka č. 34 z příloh uvádí registrovanou míru nezaměstnanosti mezi lety 2004 až 2011 pro kraje ČR. Míra registrované nezaměstnanosti se postupně snižovala do roku 2008. Po rozvoji ekonomické krize se nezaměstnanost zvýšila. Taková tendence platí pro všechny kraje v České republice.

Mezi okresy s nejvyšší nezaměstnaností patří Nymburk (9,90%), Kolín (9,70%) a Příbram (9,70%). Naopak nejnižší nezaměstnanost je registrována v okresech navazujících na pražskou aglomeraci - Praha – západ (4,0%), Praha – východ (3,60%) a v okresech Benešov (5,40%) a Mladá Boleslav (4,80%) – viz Tabulka č. 35.

Z hlediska výše průměrné hrubé mzdy je Středočeský kraj opět na druhém místě za Prahou. Mzdy ve Středočeském kraji se pohybují v průměrných hodnotách celé České republiky. Od roku 2004 do roku 2011 (viz Tabulka č. 36) vzrostly z původních 18 223 Kč (2004) na 23 332 Kč. Růst mezd se zpomalil v důsledku globální ekonomické krize po roce 2008.

2.2.5.4 Vzdělání

Z hlediska vzdělanostní struktury obyvatelstva je ke konci roku 2011 ve Středočeském kraji nejvíce zastoupen podíl obyvatel se středním vzděláním bez maturity - celkem 36,2% obyvatel nad 15 let. Nejnižší podíl tvoří vysokoškolsky vzdělaní 13,5% a obyvatelé se základním vzděláním – 14,6%. Z hlediska průměrných hodnot v ČR má Středočeský kraj vyšší poměr vysokoškolsky vzdělaných (průměr ČR je 12,5%) a středoškolsky vzdělaných bez maturity (ČR 32,99%, Středočeský kraj 33,61%). Oproti tomu je ve Středočeském kraji mírně nižší počet obyvatel pouze se základním vzděláním – 16,6% (průměr ČR je 17,56%) – viz Tabulka č. 37 a 38.

Charakteristika školských zařízení a údaje o počtu žáků ve Středočeském kraji od školního roku 2000/2001 do 2011/2012 jsou uvedeny v Tabulce č. 39. Počet mateřských škol se za sledované období snížil, ovšem počet dětí do mateřských škol docházejících se zvýšil o cca 30%. Na jednu mateřskou školu tak připadá z původních 42 dětí dnešních 62 dětí. Počet základních škol i počet jejich žáků od školního roku 2000/2001 rovněž snížil. Průměrný počet žáků na jednu základní školu se snižuje z původních 193 na 185 žáků. Počet středních škol i jejich studentů nevykazuje tak velké rozdíly jako mateřské a základní školy – jejich počet i počet studentů je poměrně stabilní. Středočeský kraj nemá dle statistických údajů žádnou konzervatoř; blízkost Prahy saturuje uchazeče o vzdělání na konzervatoři. Ve Středočeském kraji jsou tři soukromé vysoké školy. „Státní“ vysoké školy zde nemají zastoupení. Výrazně vzrostl počet studentů vysokých škol – z původních 132 (2001/2002) na 3 372 (2010/2011).

2.2.5.5 Kultura

Kulturní zázemí Středočeského kraje sice ovlivňuje bezprostřední přítomnost hlavního města, nicméně v kraji existuje bohatá síť kulturních zařízení a institucí.

Ve Středočeském kraji je ke konci roku 2011 celkem 148 muzeí a galerií, 95 divadel a divadelních spolků, včetně ochotnických, 74 kin včetně letních kin (viz web Středočeského kraje). Samotný Středočeský kraj je zřizovatelem 19ti kulturních institucí, které se dále člení na pobočky. V základním rozdělení zahrnují příspěvkové organizace muzea, galerie, knihovnu a památky. Jde o GASK – Galerii Středočeského kraje, Středočeskou vědeckou knihovnu v Kladně, Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, Ústav archeologické památkové péče středních Čech, Muzeum Podblanicka, Muzeum Českého krasu, Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně, Regionální muzeum Kolín, České muzeum stříbra, Regionální muzeum Mělník, Muzeum Mladoboleslava, Polabské muzeum, Oblastní muzeum Praha – východ, Regionální muzeum v Jílovém u Prahy, Hornické muzeum Příbram, Památník K. Čapka ve Staré Huti u Dobříše, Památník A. Dvořáka ve Vysoké u Příbrami, Muzeum T.G.M. Rakovník a Rabasova galerie Rakovník.

Středočeský kraj je realizátorem velkých projektů z oblasti kultury – Muzejní noc, Dny evropského dědictví, Den Středočeského kraje, GATE Galerie a informační centrum, Památník národního útlaku a odboje a Europa Jagellonica 1386/1572.

Středočeský kraj má největší počet knihoven v České republice - dle sdělení Středočeské vědecké knihovny v Kladně má k roku 2011 kraj 825 knihoven zřizovaných obcemi a jednu knihovnu zřizovanou Středočeským krajem, knihovní fond čítá 6 098 521 knihovních jednotek. Registrovaných čtenářů je 132 184 osob, knihovny měly v roce 2011 celkem 3 007 207 návštěvníků. To představuje 4. místo v porovnání všech krajů ČR. Z celkového počtu knihoven zřizovaných obcemi je 108 profesionálních a 717 neprofesionálních..

Na území kraje je k listopadu 2011 v evidenci Národního památkového ústavu (Monumnet.cz) vedeno celkem 4 309 nemovitých kulturních památek, 27 nemovitých a 1 movitá národní kulturní památka, 2 památky zahrnuté do světového kulturního dědictví UNESCO (Kutná Hora a Park a zámek Průhonice), 8 archeologických památkových rezervací, 2 městské památkové rezervace (Kolín, Kutná Hora), 10 vesnických památkových rezervací, 2 krajinné památkové zóny, 34 městských památkových zón a 26 vesnických památkových zón.

Středočeský kraj v rámci posílení rozvoje kultury a zachování kulturního dědictví vypisuje v roce 2012 prostřednictvím Středočeského fondu kultury a obnovy památek pět oblastí podpory, kterými jsou: podpora obecních knihoven, podpora obnovy kulturních památek, podpora drobných památek, podpora kultury, historických akcí a slavností a podpora divadla.

2.2.5.6 Sociální služby

Přehled, stav a rozvoj sociálních služeb v kraji je sestaven v dokumentu „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji na období 2012 – 2013“, zpracovaný Odborem sociálních věcí Krajského úřadu Středočeského kraje a schválený Radou a Zastupitelstvem Středočeského kraje dne 11.11.2011.

Ve Středočeském kraji bylo k 1.8.2011 dle výše uvedeného dokumentu zaregistrováno celkem 545 sociálních služeb, z toho 58 služeb odborného sociálního poradenství, 350 služeb sociální péče a 137 služeb sociální prevence. Nejvíce zaregistrovaných bylo ambulantních sociálních služeb (40%), dále terénních služeb (34%) a pobytových sociálních služeb (26%). Tento počet se průběžně mění v závislosti na vzniku nových registrací a nebo rušení registrací stávajících. Sociální služby jsou poskytovány ve formě pobytové, ambulantní a terénní. Podle cíle a zaměření existují 3 základní skupiny - sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.

Poskytování sociálních služeb je rozdělení do cílových skupin dle charakteru poskytovaných služeb. Jedná se o :

- seniory
- osoby se zdravotním postižením
- rodina, děti a mládež
- osoby v přechodné krizi
- osoby ohrožené drogou.

Senioři

Ve Středočeském kraji bylo k 31.12. 2011 z celkového počtu 1 279 345 obyvatel 195 120 obyvatel s věkem nad 65 let, z toho 114 610 žen a 80 510 mužů. V roce 2001 bylo obyvatel ve Středočeském kraji ve věkové kategorii nad 65 let celkem 159 963. Vzhledem k celkové tendenci stárnutí české i evropské populace se dá předpokládat, že tento počet se bude dále zvyšovat. Tento trend by však měl být méně výrazný, díky přírůstkům stěhování (zejména z hlavního města Prahy). V oblasti sociální péče pro seniory je potřebné dále zabezpečovat a rozvíjet terénní a ambulantní služby, poskytované v domácím prostředí, zajišťovat dostupnost péče o víkendech a 24 hodinovou péči s cílem omezit potřebu podávání žádostí o pobyt domovech pro seniory. Poptávka po pobytových službách značně přesahuje ve všech regionech kraje stávající kapacity, proto Středočeský kraj podporuje nárůst nových

kapacit prostřednictvím příspěvkových organizací. Ve stávajících domovech pro seniory v současné době chybí možnosti pro bydlení manželských párů ve společných pokojích, specializovaná oddělení a oddělení přizpůsobená pacientům s demencemi.

Osoby se zdravotním postižením

Podle „Analýzy sociálních potřeb pro osoby se zdravotním postižením ve Středočeském kraji“ z roku 2010, zpracované Odborem sociálních věcí Krajského úřadu Středočeského kraje bylo k 31.12. 2008 celkem 124 470 osob se zdravotním postižením (mentálním, tělesným, kombinovaným, s poruchami autistického spektra, s duševním onemocněním). Údaj o počtu zdravotně postižených, vzhledem k nejasnosti definice zdravotního postižení není zcela závazný. Sociální podpora a poradenství se pro tuto cílovou skupinu soustřeďuje na poskytování potřebné zdravotní péče, sociálních služeb, příspěvků na péči, dávky či mimořádné výhody a dále na zmírňování sociálních dopadů a odstraňování bariér.

Rodina, děti a mládež

Další skupinou, na kterou je zaměřeno poskytování sociálních služeb a poradenství, je rodina, děti a mládež. Do této skupiny patří zejména děti, na něž se zaměřuje sociálně-právní ochrana, které § 6 zákona č.359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, označuje jako děti ohrožené. Jde především o děti, na kterých byl spáchán trestný čin, týrané a zneužívané, ohrožované násilím mezi rodiči, a dále děti, které spáchaly trestný čin nebo ohrožené sociálně-patologickými jevy (sociální exkluzí, nízkopříjmové rodiny, či rodiny ohrožené tzv. dluhovou pastí, děti zanedbávané, experimentující či užívající omamné a psychotropní látky apod.). V neposlední řadě se jedná o služby rodinám s dětmi v náhradní rodinné péči (dále jen NRP).

Ve Středočeském kraji existuje fungující síť rodinných poraden (pracoviště Centra psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje), která však nepokryje celé spektrum služeb pro rodiny s dětmi. Nedostatkem se jeví neucelená síť neziskových organizací a návaznost jednotlivých typů služeb. Nejsou dostatečně zajištěny terénní služby pro rodiny, návazné služby pro náhradní rodinnou péči (včetně doprovázení rodin s dětmi v NRP) a rovněž chybí síť organizací, které zajišťují tzv. asistované kontakty. Velkým problémem je nedostupnost služeb pro rodiny s dětmi v regionech Středočeského kraje vzdálenějších od hlavního města Prahy. Chybí i dostatečná síť azylového bydlení, startovacích bytů i sociálních a nízkonákladových bytů.

Osoby v přechodné krizi

Sociální služby pro osoby v přechodné krizi se týkají osob ohrožených domácím násilím, sociálním vyloučením, osob, vyrovnávajících se s těžkou sociální nebo ekonomickou situací a oběti trestných činů.

Kapacita služeb, poskytovaných této skupině je v kraji nedostatečná (chybí kapacity v krizových centrech a azylových domech, zabezpečení utajovaného bydlení a krizová lůžka). V případech, kdy nejsou dostatečné kapacity, je nutno využívat a spolupracovat s poskytovateli těchto služeb v hl.m. Praze. Jako potřebné se jeví vypracování koncepce a plánu poskytování krizových služeb.

Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Cílovou skupinou jsou osoby, vracející se z trestu odnětí svobody, ohrožení trestnou činností, osoby bez přístřeší, žijící v sociálně vyloučených lokalitách (např. romských), osaměle žijící osoby, příslušníci menšin, azylanti apod.

V kraji je poměrně dobře fungující síť terénní sociální práce v romských lokalitách, systém dotací z Humanitárního fondu Středočeského kraje, rozvinutá síť romských asistentů na školách. V rámci dalšího plánu bude třeba se zaměřit na informovanost cílové skupiny, doplnění kapacit následného bydlení, azylových domů, sociálních bytů pro nízkopříjmové skupiny a zajištění návaznosti služeb (ambulantní, pobytové, ostatní služby).

Osoby ohrožené drogou

Skupina zahrnuje osoby, které jsou aktivními uživateli drog, abstinujícími uživateli drog, osoby bez domova, ze sociálně vyloučených komunit a osoby ohrožené drogami a jinými návykovými látkami.

Středočeský kraj se stal v roce 2008 členem sítě Evropského fóra pro městskou bezpečnost a zapojil se do projektu „Democracy, City & Drugs II“. Ve Středočeském kraji funguje Krajská protidrogová komise, jejíž tajemník, krajský protidrogový koordinátor, koordinuje aktivity v kraji v této oblasti, má přehled o projektech a finančních zdrojích. V obcích funguje síť regionálních koordinátorů a kontaktních osob.

2.2.5.7 Zdravotnictví

Popis současného stavu zdravotnictví byl sestaven na základě údajů, uváděných ve Zdravotnické ročence Středočeského kraje 2011 a vybraných ukazatelů zdravotnictví ČSÚ.

Síť zdravotnických zařízení tvoří zejména:

- Nemocnice - zařízení ústavní péče poskytující akutní, popřípadě i následnou péči a zpravidla mají i ambulantní část. Ve Středočeském kraji je celkem 25 nemocnic s 5 804 lůžky. Z 25 nemocnic jsou 4 nemocnice následné péče s 384 lůžky.
- Odborné léčebné ústavy (OLÚ) - zařízení ústavní péče. Jsou určeny k poskytování komplexní zdravotní péče osobám s poruchami zdraví, které mají vleklý průběh; zdravotní péče v nich poskytovaná obvykle navazuje na zdravotní péči poskytovanou v nemocnicích a ambulantních zdravotnických zařízeních. OLÚ jsou zpravidla specializované podle druhu nemocí. Celkem je v kraji 16 těchto zařízení s 2 293 lůžky, z toho 6 léčeben pro dlouhodobě nemocné s 680 lůžky.
- Samostatná ambulantní zařízení - poskytují nelůžkovou základní i specializovanou zdravotní péči, včetně preventivních a dispenzárních služeb. Tato zařízení mohou mít i lůžka, ale pacienti na nich pobývají méně než 24 hodin (aplikační, diagnostická, dialyzační apod.). Součástí ambulantní péče je i návštěvní služba a domácí ošetrovatelská péče. Celkem je v kraji k roku 2011 2 297 samostatných ambulantních zařízení, z toho nejvíce zastoupené jsou samostatné ordinace primární péče (praktický lékař, zubní lékař, ženský lékař apod.) – celkem 1 323 ordinací.
- Zvláštní zdravotnická zařízení - zařízení zajišťující dopravu v souvislosti s poskytováním zdravotní péče; dětské stacionáře a stacionáře pro dospělé poskytují dlouhodobě zdravotní péči pro skupiny dětí (dospělých) stejně zdravotně postižených, které nevyžadují ústavní péči, ale soustavnou ambulantní péči. Poskytují ústavní zdravotní péči dětem, jejichž vývoj je ohrožen nevhodným domácím prostředím (kojenecké ústavy a dětské domovy). V kraji je celkem 28 zvláštních zdravotnických zařízení, z toho 12 obstarává dopravní a záchrannou zdravotnickou službu. Z uvedených zařízení je v kraji 5 kojeneckých ústavů a dětských domovů.

Celkem je v roce 2011 registrováno 327 zařízení lékárenské péče, z toho 272 lékáren.

V roce 2011 pracovalo v kraji 3 985 lékařů, to znamená, že na 1 lékaře připadalo 321 obyvatel. V meziokresním srovnání připadá nejvíce obyvatel na jednoho lékaře v okresech Praha – západ a Praha – východ. Zde se projevuje blízkost a využívání pražských zdravotnických zařízení obyvateli těchto okresů.

Ambulantní péči poskytovalo ke konci roku 2011 celkem 2 701 lékařů (včetně zubních lékařů), z toho 77% lékařů v samostatných ambulantních zařízeních. Na 10 tisíc obyvatel kraje připadá v ambulantní péči 21 lékařů, což je pod celorepublikovým průměrem (v ČR 32). Ve Středočeském kraji bylo provedeno celkem 12 428 308 ambulantních ošetření, tedy v průměru necelých 10 vyšetření či ošetření na 1 obyvatele a rok. Počet ambulantních ošetření na 1 obyvatele a rok v ČR je 13.

Podrobné údaje o zdravotnictví v rámci Středočeského kraje jsou uvedeny v Tabulce č. 40.

2.2.5.8 Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví

Cestovní ruch obecně v České republice byl na počátku desetiletí na vzestupu. Maxima bylo dosaženo v roce 2007, kdy byla návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních téměř 13 mil. návštěvníků, z toho 6,7 mil. zahraničních turistů (viz Tabulka č.41). Po nástupu ekonomické krize se počet turistů snížil o cca 1 mil. V roce 2011 však již bylo registrováno více než 12,9 mil. návštěvníků, z toho 6,7 mil. ze zahraničí, což jsou hodnoty velmi blízké roku s nejvyšší návštěvností, tj. 2007. Vývoj návštěvnosti v hromadných ubytovacích zařízeních ve Středočeském kraji má obecně od roku 2000 klesající tendenci - v roce 2011 bylo zde ubytováno 695 113 návštěvníků, v roce 2000 to bylo 965 604 návštěvníků. Nejnižší počet byl zaznamenán v roce 2010 – 631 356. Podíl návštěvnosti nerezidentů má ve Středočeském kraji obecně klesající tendenci, podíl návštěvnosti rezidentů oproti tomu v období 2008 až 2010 sice poklesl, ale v roce 2011 již dosáhl téměř hodnoty roku 2000. Průměrný počet přenocování na jednoho návštěvníka Středočeského kraje v roce 2011 byl 2,6 - v porovnání s průměrem za ČR je tento počet mírně podprůměrný (ČR 3,0).

Nejnávštěvovanější turistické cíle ve Středočeském kraji (Česká centrála cestovního ruchu - CzechTourism, 2011)

1. Kostnice v Kutné Hoře – Sedlci 286,4 tisíc návštěvníků
2. Chrám sv. Barbory v Kutné Hoře 243,9 tisíc návštěvníků
3. Zámek a arboretum Průhonice 240,0 tisíc návštěvníků
4. Hrad Karlštejn 223,8 tisíc návštěvníků
5. Hornické muzeum v Příbrami 125,4 tisíc návštěvníků

V roce 2007 byl aktualizován Program rozvoje cestovního ruchu ve Středočeském kraji. Program obsahuje analytickou a syntetickou část a dále strategii rozvoje cestovního ruchu, akční plán a databázi investičních příležitostí. K datu aktualizace Programu rozvoje

územního obvodu Středočeského kraje se zpracovává i další aktualizace Programu rozvoje cestovního ruchu ve Středočeském kraji.

Na základě analýzy potenciálu cestovního ruchu a hodnocení území návštěvníky a turisty byl Středočeský kraj rozčleněn do následujících čtyř marketingových subregionů: Střední Čechy – západ: okresy Beroun, Kladno, Rakovník, části okresů Příbram a Praha – západ (od toku Vltavy na západ) a okresu Mělník (od Vltavy, za soutokem od Labe na západ); Střední Čechy – jihovýchod: okres Benešov a části okresů Kutná Hora, Kolín, Praha – východ (pomyslná hranice je dána přibližně železniční tratí Pardubice – Čáslav – Kolín – Praha), Praha – západ a Příbram (od toku Vltavy na východ); Střední Čechy – severovýchod: okres Nymburk, části okresů Kutná Hora, Kolín, Praha – východ (pomyslná hranice je dána přibližně železniční tratí Pardubice – Čáslav – Kolín – Praha), část okresu Mladá Boleslav (mimo území patřícího do turistického regionu Český ráj) a část okresu Mělník (přibližně od toku Vltavy, za soutokem od Labe na východ); Český ráj – část okresu Mladá Boleslav patřící do turistického regionu Český ráj.

Víkendová turistika je ve Středočeském kraji dominantní formou cestovního ruchu, zejména v okresech jihovýchodně, jižně a jihozápadně od hl. m. Prahy (Praha – západ, Praha – východ, Benešov, Beroun) a na Kokořínsku. Chaty převládají v oblastech s vysokou koncentrací rekreačních objektů (povodí Berounky, Sázavy), zatímco chalupy spíše v oblastech s nízkou intenzitou víkendové turistiky.

Na území kraje je řada nemovitých a movitých kulturních památek - viz kap. 2.2.5.5. Kultura.

Na území Středočeského kraje je možné navštívit zoologické zahrady a naučné stezky – např. v Chlebech na Nymbursku, Jenštějně nebo v Zájezdu.

◆ **Cestovní ruch a infrastruktura**

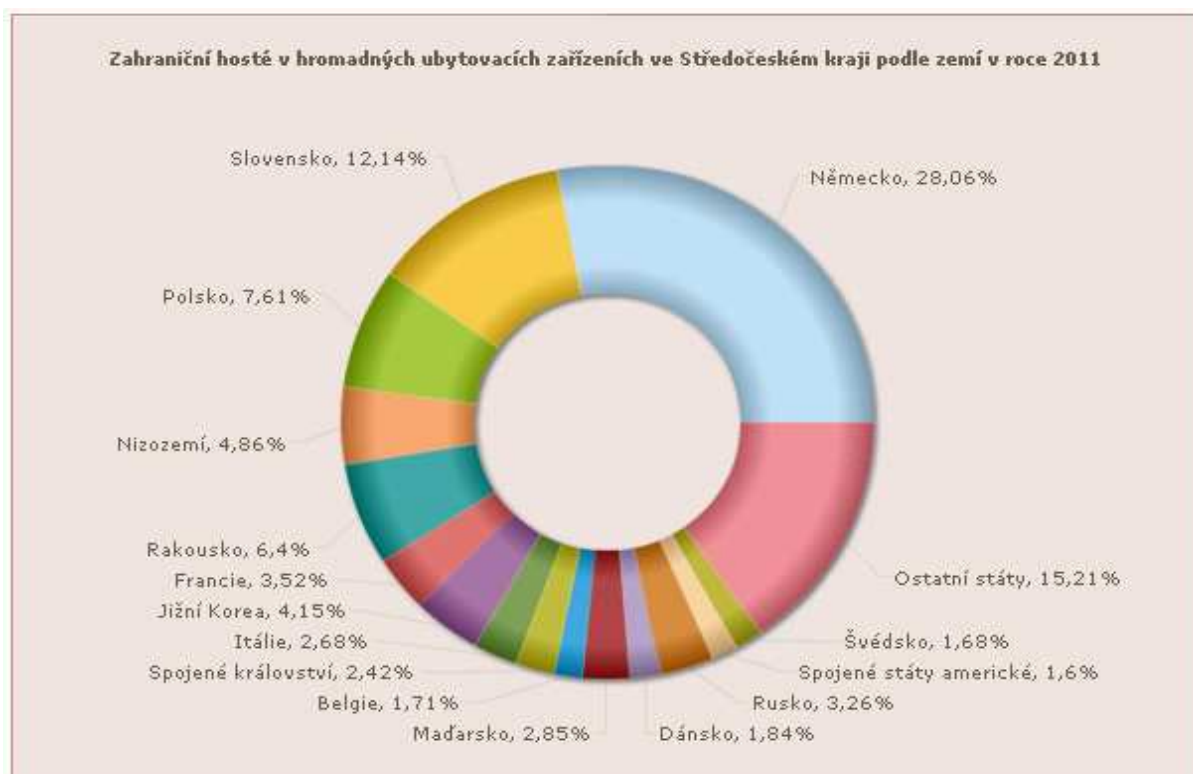
Ve Středočeském kraji bylo v roce 2011 celkem 579 hromadných ubytovacích zařízení (hotely, penziony, ubytovny, kempy, chatové osady apod.). V těchto zařízeních jsou celkem 12 024 pokoje s 32 184 lůžky. Největší podíl dle typu zařízení mají ve výše uvedeném počtu penziony (173) a hotely, motely či botely*** (109). Hotel***** je v celém kraji pouze jeden (SEN Senohraby). Podrobnější informace jsou uvedeny v Tabulce č. 42 a 43 (za jednotlivé okresy v kraji).

Největší kapacity hromadných ubytovacích zařízení hotelového typu jsou v okresech, které jsou turisticky atraktivní (Kutná Hora), využívají blízkost Prahy a letiště (Praha – západ, Praha – východ) nebo patří k tradičním lázeňským centrům (Poděbrady). Podrobné údaje o kapacitách ubytovacích zařízení v okresech Středočeského kraje jsou uvedeny v Tabulce č. 43.

V poslední době přispívá k turistickému ruchu i tzv. golfová či kongresová turistika. Na území kraje bylo ke konci roku 2011 celkem 19 golfových hřišť – největšími jsou GR Konopiště (36 jamek) a GR Karlštejn (27 jamek). 18ti jamková hřiště jsou např. v Berouně, Velkém Újezdě, Mstěnicích, Poděbradech, Benátkách nad Jizerou, nebo v Mladé Boleslavi. Na území kraje je možno využít 29 kongresových zařízení.

Na území Středočeského kraje působí více než tři desítky turistických informačních center, situovaných ve většině turisticky zajímavých lokalit a okresních měst a zprostředkujících kontakt mezi regionem a tuzemskými i zahraničními návštěvníky. Pro zahraniční návštěvníky, kteří navštěvují Prahu, je k dispozici od roku 2012 rekonstruované centrum GATE Galerie a informační centrum Středočeského kraje. Součástí GATE je informační středisko, multimediální expozice v románských sklepech, galerie, kavárna a administrativní prostory.

Z hlediska zemí, ze kterých jsou zahraniční návštěvníci Středočeského kraje, jsou nejčetnější turisté z Německa, dále ze Slovenska a Polska - viz následující graf:

Zdroj: http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/zahranicni_hoste_v_hromadnych_ubytovacich_zarizenich_ve_stredoceskem_kraji_podle_zemi_v_roce_2011

3. SPECIFIKACE VNITROKRAJSKÝCH DIPARIT

3.1 Kategorizace území

Identifikace disparit mezi jednotlivými územími kraje je jedním z potřebných kroků, prováděných v rámci analytické části Programu rozvoje. Určení specifických vlastností, resp. problémových okruhů určité části území umožní podporu těchto oblastí v procesu implementace Programu rozvoje cílenými formami podpory s ohledem na vyvážený rozvoj celého území.

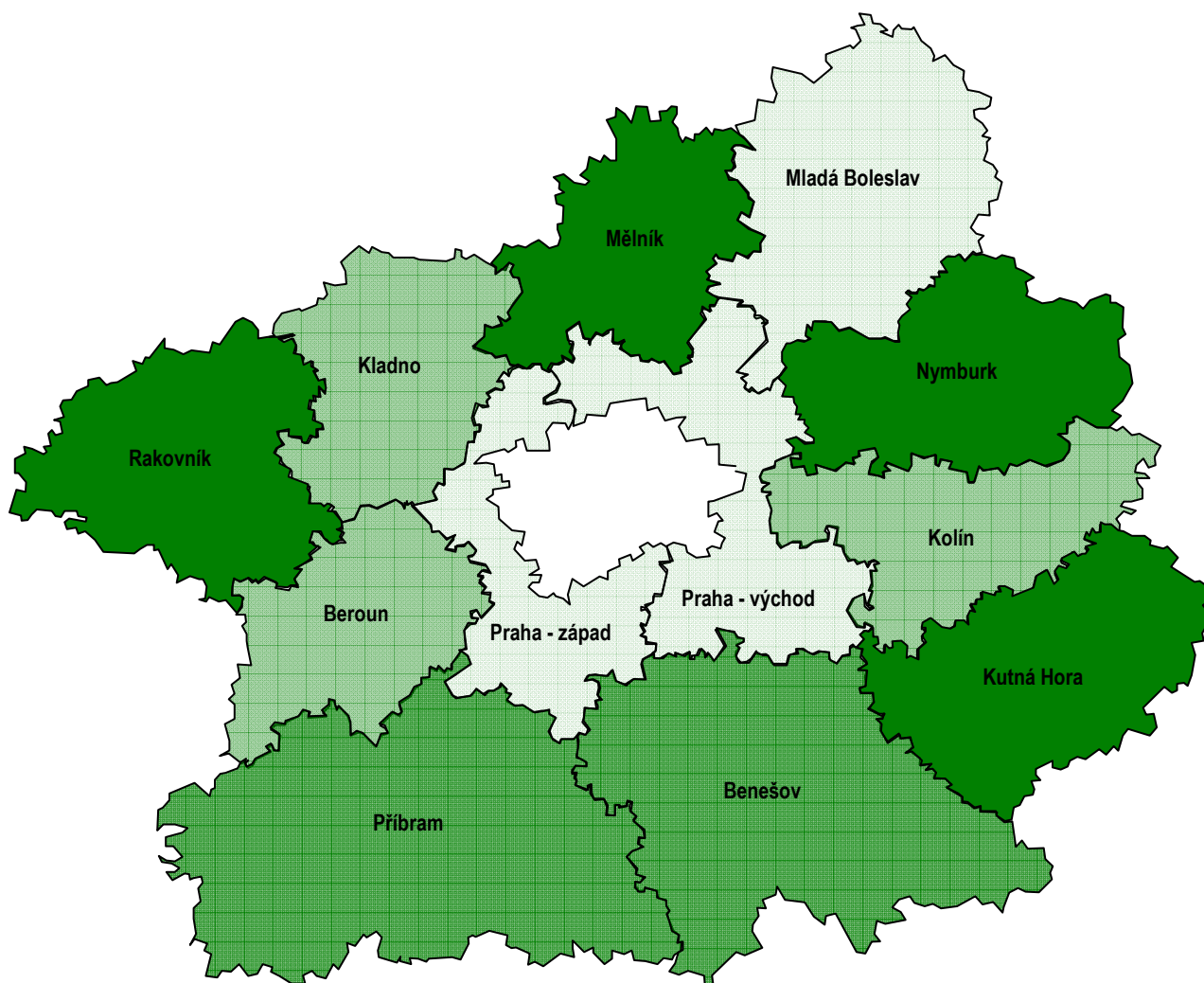
Porovnáním účelově vybraných kritérií a rozdělení okresů Středočeského kraje do čtyř skupin s cílem označit a charakterizovat jejich silné stránky a nedostatky se zabýval dokument Problémová analýza – Kategorizace území Středočeského kraje, zpracovaná v dubnu 2012. Jednotlivá kritéria, která byla pro kategorizaci sledována, charakterizovala:

- ekonomickou stabilitu a vybavenost okresu – sledována byla produktivita práce, míra výdajů na výzkum a vývoj, stav zahraničních investic, vybavenost technickou infrastrukturou a průměrné hrubé měsíční mzdy
- aspekty zaměstnanosti, vyjádřené mírou nezaměstnanosti, počtem zaměstnanců v oblasti výzkumu a vývoje a počtem vysokoškoláků v NH
- intenzitu podnikatelské činnosti, která je vyjádřena počtem vydaných stavebních povolení, počtem registrovaných firem a OSVČ
- kvalitu života, která byla hodnocena z hlediska dostupnosti zdravotních a sociálních služeb, střední délkou života a množstvím vyprodukovaných emisí.
- ostatní aspekty, které jsou z hlediska zpracovatele charakteristické pro životní úroveň a pohodu bydlení, jako je počet zjištěných trestných činů, hustota osídlení nebo saldo dojížděky za prací.

Pro hodnocení byly použity přímo z dostupné databáze statistických údajů, případně nepřímo, postupně, ze vztahů mezi jednotlivými statistickými údaji. Každému z kritérií byla dále přidělena jeho váha, která vyjadřuje jak míru důležitosti daného kritéria, tak možnost ovlivnění tohoto kritéria v rámci cílených programů pro rozvoj kraje.

Následné vyhodnocení rozdělilo celkem 12 okresů Středočeského kraje do 4 kategorií:

Okres	Kategorie
Mladá Boleslav	I.
Praha – východ	
Praha – západ	
Beroun	II.
Kolín	
Kladno	
Kutná Hora	III.
Příbram	
Benešov	
Rakovník	IV.
Nymburk	
Mělník	

I. Mladá Boleslav, Praha–východ, Praha–západ. Tyto okresy maximálně těží z bezprostřední blízkosti Prahy – zejména okresy Praha-východ a Praha-západ, které tvoří v podstatné míře zázemí Prahy zejména z hlediska bydlení a zaměstnanosti. Spádovost Prahy však znamená i poměrně malý podíl vybavenosti službami v těchto okresech, jelikož jejich obyvatelé využívají jejich dostupnost v Praze. Již známým problémem obcí v blízkosti Prahy je i nižší podíl trvale bydlících osob, resp. přihlášených k trvalému bydlení, nicméně bydlících v nově budovaných „satelitech“ a využívajících např. komunální služby, které musí obce pokrývat z vlastního rozpočtu, jehož výše je ale právě závislá na počtu trvale bydlících. Okres Mladá Boleslav je výjimečný z hlediska ekonomických aspektů, vzhledem k existenci automobilky Škoda Auto, a.s., která je jedním z největších podniků a zaměstnavatelů v České republice, o čemž vypovídá vysoký podíl za prací dojíždějících zaměstnanců a poměrně nízká podnikatelská aktivita v okrese.

II. Beroun, Kolín, Kladno – vyspělé okresy, jejichž centra plní roli spádových měst pro tamní obyvatele. Okresní města byla v minulosti průmyslovými centry, jejichž význam v současné době již poklesl. Blízkost hlavního města a jeho dobrá dopravní dostupnost má však stále vliv i na tuto oblast, jak z hlediska dojížděky za prací (např. Kladno), tak z hlediska rekreačního potenciálu (Berounsko). Bydlení původně pražských obyvatel je již méně významnější. Okres Kolín je dalším průmyslovým centrem oblasti, vzhledem k umístění automobilky TPCI.

III. Kutná Hora, Příbram, Benešov – rozlohou velké okresy v jižní a jihovýchodní části kraje. Kutná Hora a Příbram byly v minulosti průmyslovými centry, v současnosti se průmyslové výrobě daří v Kutné Hoře. V okrese Příbram není oživení průmyslu zásadní, oblasti bývalé těžby uranových rud jsou navíc zatíženy ekologickými problémy. Okres Benešov byl okresem s větším podílem zemědělské a lesní výroby. Průmyslová výroba a ekonomický potenciál okresu nejsou z krajského měřítka významné. Vzhledem k výsledkům se jeví v těchto okresech potřeba podpory zaměstnanosti, rozvoje průmyslu a služeb. Okres Benešov je významný z hlediska rekreačního potenciálu, Kutná Hora je významným turistickým centrem.

IV. Rakovník, Nymburk a Mělník. Okres Rakovník a zejména Nymburk jsou charakterizovány tradičně vyšším podílem zemědělské výroby. Okres Nymburk má v současné době nejvyšší nezaměstnanost v kraji, nejnižší mzdy, stav přímých zahraničních investic i nízkou dostupnost sociálních služeb. Okres Rakovník je charakteristický velmi nízkou podnikatelskou aktivitou i obtížnější dostupností sociálních a zdravotních služeb. Vzhledem k obtížnější dopravní dostupnosti se dá předpokládat, že na rozdíl od okresů u Prahy obyvatelé nevyužívají sociální a zdravotní služby v hlavním městě a deficit těchto

služeb není zkreslen. Okres Mělník, i přes poměrně dobrou ekonomickou stabilitu i podnikatelské aktivity je v této kategorii zejména vlivem velmi špatného životního prostředí (emise), které značně zhoršuje kvalitu života.

Závěrem problémové analýzy lze upozornit na vysoké rozdíly mezi okresy dané jednoznačně polohou vůči Praze.

Praha nabízí pracovní příležitosti, rozvinutější infrastrukturu a naopak nedisponuje již prostředím pro kvalitní bydlení. Proto okresy navazující jsou rozšířenou sídelní částí metropole s vyšší zaměstnaností, vyšším počtem firem, OSVČ, hustotou zástavby a technickou vybaveností. Jedná se o okresy Praha-východ, Praha-západ a Beroun.

Významnými okresy jsou rovněž Mladá Boleslav díky automobilovému průmyslu, který zvyšuje zaměstnanost v širším okolí a okres Kolín s průmyslovou zónou Ovčáry s vyšším počtem pracovních příležitostí.

Ostatní okresy svým přírodním charakterem, zemědělským využitím a omezeným průmyslovým využitím, plní spíše funkci rekreační, s nižší zaměstnaností a lepším životním prostředím. Výjimkou je okres Mělník, jehož zatížení škodlivinami v ovzduší přesahuje všechny ostatní okresy. Hlavní příčinou je chemický průmysl a výroba elektrické energie.

3.2 Specifické oblasti Středočeského kraje

Specifické oblasti jsou území Středočeského kraje zahrnují území nebo obce, které jsou problémové z hlediska udržitelného rozvoje území, např. problémy se zajištěním příznivého životního prostředí, hospodářského rozvoje nebo soudržnosti společenství obyvatel. Tyto oblasti jsou republikového či krajského významu. Specifické oblasti republikového významu jsou uvedeny v Politice územního rozvoje ČR 2008. Tento dokument nevymezuje na území Středočeského kraje žádnou specifickou oblast. V krajském měřítku jsou specifické oblasti vymezeny v Zásadách územního rozvoje Středočeského kraje (platnost od 22.2.2012).

Tyto oblasti jsou definovány jako území, dlouhodobě vykazující depresi. Lokalizovány jsou po obvodě kraje a téměř vždy přesahují i do území sousedních krajů. Tato území vykazují dle ZÚR SK některé společné charakteristiky:

- neexistující nebo slabé lokální centrum
- odlehlost území od radiálních os rozvoje i od významnějších center
- nedostatečná hromadná doprava a veřejná infrastruktura

- vyšší podíl primárního sektoru
- nižší vzdělanost obyvatelstva a nízká kvalifikace pracovní síly
- v některých případech limity rozvoje dané ochranou přírody
- obvykle nízká ekonomická výkonnost
- nepříznivá sociální charakteristika obyvatelstva i stavu bytového fondu se sestupnou tendencí
- obvykle hodnotná kvalita životního prostředí.

Na území kraje je ZÚR SK je vymezeno celkem 8 specifických oblastí – viz schéma a popis na následujících stranách:

◆ **Specifická oblast Brdy – Rožmitálsko (SOBk1)**

Oblast zahrnující západní části SO POÚ (správní obvod pověřeného obecního úřadu) Rožmitál pod Třemšínem a SO POÚ Březnice. Není zde zahrnut vojenský prostor Brdy.

V severní části území prochází silnice I/19 umožňující spojení Rožmitálska ve směru na Spálené Poříčí a Plzeň.

Průměrná hustota obyvatel je cca 30 obyv./km², v území žije cca 3,5 tis. obyvatel. Největšími obcemi jsou Hvozdčany (0,8 tis. obyvatel) a Věšín (0,6 tis. obyvatel)

◆ **Specifická oblast Klučenicko – Petrovicko (SOBk2)**

Oblast zahrnuje území od koridoru silnice R4 na levém břehu Vltavy (Bohostice – Kozárovice) při severní části vodní nádrže Orlík až po Nechvalice jižně Sedlčan. Oblast zasahuje do SO ORP Příbram (levobřežní část) a SO ORP Sedlčany (pravobřežní část).

Významným potenciálem cestovního ruchu jsou lokality na pravém břehu vodní nádrže Orlík: Trhovky, Podskalí a Radava. Předpokladem rozvoje je zlepšení silniční sítě a realizace turistické infrastruktury pro celoroční využívání.

Hustota osídlení (mimo Petrovic) nepřevyšuje 25 obyv./km², v území žije cca 4,4 tis. obyvatel. Největšími obcemi jsou Petrovice (1,3 tis. obyv.), Krásná Hora n. Vlt. (1,0 tis. obyv.), Nechvalice (0,6 tis. obyv.) a Klučenice (0,5 tis. obyv.).

◆ **Specifická oblast Neustupovsko - Načeradec (SOBk3)**

Menší oblast ležící jihovýchodně Votic a jižně CHKO Blaník. Oblast má přirozené centrum na území Jihočeského kraje město Mladá Vožice (2,7 tis. obyv.), ke kterému vedou 3 silnice II. třídy. Západní část oblasti zasahuje do SO ORP Votice (Neustupov, Ratměřice). Východní část oblasti do SO ORP Vlašim (Kamberk, Načeradec)

Největší obcí na středočeském území je Načeradec (1,0 tis. obyv.), v Jihočeském kraji Mladá Vožice (2,8 tis. obyv.). Hustota zalidnění je jen 20 obyv./km², v území žije necelých 2,7 tis. obyvatel.

◆ **Specifická oblast Dolní Kralovicko - Zbýšovsko (SOBk4)**

Poměrně rozsáhlá oblast na pomezí tří krajů Středočeského, Jihočeského a Vysočina. Územím prochází dálnice D1, kterou v prostoru Lokte křížuje významná trasa II/150 Čechtice – Ledec n. Sáz.

Osídlení je mimořádně slabé, území dlouhodobě vykazuje ztráty obyvatel. Významným limitujícím faktorem rozvoje je vodní nádrž Švihov, která je zdrojem největší vodárenské soustavy v ČR Želivka (zásobuje vodou Prahu a centrální část Středočeského kraje).

Oblast zasahuje do SO ORP Vlašim (Dolní Kralovicko), SO ORP Kutná Hora (Posázaví s obcí Vlastějovice) a SO ORP Čáslav (Zbýšovsko).

Zlepšení silniční sítě by mohlo přispět k rozvoji ekonomiky středisek Zruč n. Sáz. a Čechtice na obvodě oblasti. Zbýšovsko má relativně dobré vazby na Čáslav.

Hustota zalidnění (s výjimkou Bohdanče, Vlastějovic a Vlkouše) je nižší než 25 obyv./km², v území žije cca 7 tis. obyvatel. Největšími obcemi jsou Dolní Kralovice (0,9 tis. obyv.), Loket (0,5 tis. obyv.), Vlastějovice (0,5 tis. obyv.), Vlkaneč (0,6 tis. obyv.) a Zbýšov (0,6 tis. obyv.).

◆ **Specifická oblast Kněžicko - Rožďalovicko (SOBk5)**

Oblast leží při hranici s Královéhradeckým krajem. Zasahuje do tří SO ORP. Malou částí na severozápadě (Ledce) do SO ORP Mladá Boleslav. Střední část (Rožďalovicko) do SO ORP Nymburk a jihovýchodní část (Chotěšice – Kněžice) do SO ORP Poděbrady.

Území protíná přibližně severojižním směrem silnice I/32 Poděbrady (D11) – Jičín. Nejvýznamnějším malým střediskem severozápadní části jsou Rožďalovice. V jihovýchodní části nejsou větší obce, relativně dobře dostupné je lokální centrum Městec Králové s dobrou sociální infrastrukturou, ale relativně slabým ekonomickým potenciálem. Město leží mimo hlavní silnice.

V okolí Rožďalovic je hustota osídlení více než 50 obyv./km², v některých obcích oblasti je však nižší než 25 obyv./km², průměr málo převyšuje 30 obyv./km², v území žije necelých 5 tis. obyvatel.

Největšími obcemi jsou Rožďalovice (1,6 tis. obyv.), Kněžice (0,5 tis. obyv.), Sloveč (0,5 tis. obyv.) a Chotěšice (0,3 tis. obyv.).

◆ **Specifická oblast Mšensko (SOBk6)**

Oblast se rozkládá při hranici s Libereckým krajem, v malém rozsahu se dotýká kraje Ústeckého. Významná část území na severozápadě oblasti je součástí CHKO Kokořínsko. Větší západní část oblasti je SO ORP Mělník, menší východní část pak v SO ORP Mladá Boleslav.

Území je velmi řídko osídlené, největším střediskem je malé město Mšeno (cca 1,5 tis. obyv.), další významnou obcí jsou Březovice (0,3 tis. obyv.).

Západní částí území prochází silnice I/9 Liběchov – Dubá, na které nelze dosáhnout parametry silnice I. třídy. Spojení Mšena s Mělníkem umožňuje silnice II/273, s Mladou Boleslaví silnice II/259, která rovněž severozápadním směrem propojuje Mšeno s Dubou. Silnice II/273 umožňuje spojení Mšena a Doks.

Oblast má významný potenciál cestovního ruchu, nástupními centry jsou Mšeno a Dubá (v Libereckém kraji).

S výjimkou Mšena je hustota osídlení nižší než 25 obyv./km², v území žije cca 4,7 tis. obyvatel. Největším střediskem je malé město Mšeno (cca 1,5 tis. obyv.), další významnou obcí jsou Březovice (0,3 tis. obyv.).

◆ **Specifická oblast Bílichovsko - Pochvalovsko (SOBk7)**

Jedná se o velmi malé území při hranici s Ústeckým krajem. Západní část oblasti zasahuje do SO ORP Rakovník, východní část do SO ORP Slaný. Oblast je na území Přírodního parku Džbán, který na území Ústeckého kraje dosahuje téměř k Žatci.

V území nejsou větší sídla. Nástupními centry oblasti jsou větší obce na obvodě Hořešovice na R6, Mšec na silnici I/16 a Řevničov na silnici I/6 (R6).

Průměrná hustota zalidnění je cca 25 obyv./km², v území žije jen 1,8 tis. obyv. Jedinou větší obcí uvnitř území na území Středočeského kraje je Pozdeň (0,4 tis. obyv.), na území Ústeckého kraje jsou většími obcemi Ročov (0,6 tis. obyv.) a Domoušice (0,6 tis. obyv.). Další větší obce jsou: Srbeč (0,3 tis. obyv.) a Pochvalov (0,3 tis. obyv.).

Vzhledem k velikosti území ZÚR nevylučují, že tato oblast nemusí být dále z hlediska rozvoje území sledována.

◆ **Specifická oblast Jesenicko - Čistecsko (SOBk8)**

Vymezení na území Středočeského kraje je v celém rozsahu ve SO ORP Rakovník. Zahrnuje celé SO POÚ Jesenice a jihozápadní část SO POÚ Rakovník při hranici s Plzeňským krajem. Toto území je součástí zřejmě nejvýznamnější vnitřní periferie ČR, která mimo Rakovnícka zasahuje i do území tří dalších krajů – Ústeckého, Karlovarského a Plzeňského.

V severní části území prochází silnice I/6, která by měla být nahrazena rychlostní silnicí R6. Mimo MÚK Kolečov (na hranici kraje) se silnicí I/7 je další MÚK v prostoru Hořesedly (s II/227), již mimo specifickou oblast.

Hustota zalidnění jen výjimečně převyšuje 25 obyv./km², na území žije cca 6,7 tis. obyvatel. Největšími obcemi jsou Jesenice (1,7 tis. obyv.) a Čistá (0,9 tis. obyv.).

4. SWOT ANALÝZA STŘEDOČESKÉHO KRAJE

SILNÉ STRÁNKY

- Rozlohou největší kraj v ČR
- Kraj s největším počtem obyvatel a nejvyšším přírůstkem obyvatel – kladné saldo dané převážně stěhováním do okresů sousedících s Prahou
- Intenzivní rozvoj výstavby, zejména bytové a logistické v posledních 20-ti letech, zejména v okresech při hranicích s hl.m.Prahou
- Rozvinutá síť integrovaného záchranného systému
- Nízký průměrný věk obyvatel
- Vysoký podíl ekonomicky aktivních obyvatel (téměř 50%)
- Nízký index stáří
- Nízká míra nezaměstnanosti v průměru
- Nejvýznamnější průmyslová centra v ČR (Mladá Boleslav, Kolín)
- Vysoký podíl zahraničních investic
- Nižší až průměrná míra nezaměstnanosti – v závislosti na okresech
- Vysoká průměrná mzda
- Vysoká hustota silniční, železniční sítě a vodních tras
- Zájem kraje na zachování provozu na regionálních tratích
- Blízkost největšího letiště v ČR
- Intenzivní výstavba cyklistických stezek
- Vysoká dostupnost a využívání informační infrastruktury (pevné linky, mobilní operátoři, digitální TV) – po Praze nejvyšší počet pevných přípojek vysokorychlostního internetu
- Vysoká úroveň infrastruktury veřejné správy
- Tradiční rekreační oblast, zejména pro Pražany
- Velký počet významných kulturních a historických památek na území kraje
- Zlepšování kvality ovzduší i v bývalých rizikových lokalitách (Mělník, Mladá Boleslav, Kladno, Příbram)
- Významný podíl víkendové turistiky
- Aktivity kraje v oblasti cestovního ruchu a kultury – informační centra, galerie, muzea apod.
- Kvalitní síť sociálních služeb
- Stoupající počet dětí v MŠ
- Zvyšující se počet studentů VŠ
- Klesající počet obyvatel se základním vzděláním
- Moderní a vybavená zdravotnická zařízení

SLABÉ STRÁNKY

- Vysoký podíl obcí venkovského prostoru – 90% obcí do 2 000 obyvatel
- Existence problémových venkovských (specifických) oblastí při hranicích kraje
- Výrazné disparity mezi okresy - (např. okresy při Praze a Mladá Boleslav x Nymburk, Kutná Hora, Příbram, Benešov, Rakovník) – nezaměstnanost, dopravní obslužnost, rozvoj služeb a investic apod.
- Nízká diverzifikace průmyslových oborů, resp. vysoká závislost průmyslu a logistiky na automobilovém odvětví
- Vysoká dojíždka za prací do Prahy, resp. Mladé Boleslavi
- Nízká obydlenost nových bytů
- Okresy s vyšším podílem nezaměstnanosti
- Pokles HDP na 1 obyvatele (v současné době 3. nejvyšší v ČR)
- Snižování tradiční zemědělské produkce
- Využívání služeb v Praze
- Stoupající míra nezaměstnanosti
- Neexistující krajský okruh, nedokončený okruh kolem Prahy
- Nevyhovující stav komunikací II. a III. třídy
- Obtížná dopravní dostupnost jižní a západní části Rakovnicka, Mšensko, jižní část Kutnohorska a střední Povltaví (Příbramsko, Benešovsko)
- Minimální dopravní význam vodních cest
- Koordinace záměrů v dopravní infrastruktuře s hl.m. Prahou
- Vysoká dopravní zátěž území, zejména tranzitní dopravou
- Zásobování el. energií neodpovídá požadavkům nových zastavěných obytných a průmyslových lokalit, kraj není energeticky soběstačný
- Nízký podíl plynofikace, napojení obyvatel na vodovod a kanalizaci
- Nevyhovující nebo málo kapacitní stav ČOV
- Nejvyšší produkce komunálního odpadu v ČR – skládky sloužící i pro Prahu,
- Klesající podíl zahraničních návštěvníků
- Podprůměrný počet přenocování na 1 návštěvníka kraje (s výjimkou Poděbrad)
- Obtížná udržitelnost počtu základních škol – počet ZŠ se snižuje, zejména v menších a odlehlejších obcích
- Nevyvážená struktura studijních a učebních oborů v porovnání s požadavky trhu práce (zejména technické obory)
- Nedostatečná spolupráce škol a podnikatelských subjektů
- Nízký zájem o další vzdělávání obyvatel a nedostatečná nabídka těchto produktů
- Nedostatek míst v domovech pro seniory a dalších služeb (ubytování párů, spec. oddělení)
- Nedostatek terénních služeb sociální péče, neexistující síť asistovaných kontaktů
- Nedostatek azyl. bydlení, startovacích bytů, utajovaného bydlení
- Obtížná dostupnost zdravotních služeb v odlehlých oblastech kraje
- Počet ambulantních lékařů hluboko pod průměrem ČR
- Využívání zdravotnických, zejména ambulantních zařízení v Praze
- Nedostatečná koncepce provázanosti sociálních a zdravotních služeb

PŘÍLEŽITOSTI

0

- Využití blízkosti (synergie) Prahy a polohy obklopující Prahu
- Využívání nástrojů územního plánování pro využití území (regulace zastavěných ploch, trasy inženýrských sítí apod.)
- Spolupráce kraje, měst a obcí v oblasti územního plánování, rozvoje infrastruktury a podnikatelských aktivit
- Podpora vzniku sdružení obcí a měst
- Produkční základna, obyvatelstvo
- Využití potenciálu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel
- Dostatek ploch a prostorů pro rozvoj dalšího podnikání (zejména brownfields)
- Vznik vědeckovýzkumných a technologických parků, podnikatelských inkubátorů
- Cílená podpora ekonomicky slabých lokalit kraje
- Využívání informací poskytovaných agenturami na podporu rozvoje podnikání
- Vznik nového letiště (Vodochody) - zlepšení komunikací, zvýšení zaměstnanosti
- Intenzifikace využití stávající sítě vodních cest
- Začlenění cyklotras a cyklostezek do dopravního systému
- Modernizace železničních tratí (koridorů), možnost realizace v. železničního koridoru
- Využívání dotačních programů na zlepšení infrastruktury
- Propojení IDS s PID a s dopravními systémy sousedních krajů
- Podpora využívání ekologicky šetrných technologií
- Využití státních dotací na zvyšování kvality ovzduší,
- Zájem o tradiční místní produkty, produkty ekologického zemědělství
- Podpora spolkové činnosti, sportovních a kulturních aktivit
- Možnost využití a podpora rekonstrukce nevyužívaných budov na střediska sociální a zdravotní péče nebo bydlení pro seniory, azylové byty, chráněné dílny apod.
- Podpora umísťování pracovišť vysokých škol

T

HROZBY

- Intenzivní výstavba – suburbanizace území, zábory zemědělské půdy, zvýšené nároky na dopravní infrastrukturu, individuální a veřejnou dopravu vlivem extenzivního využívání území
- Přistěhovalí z Prahy nepřehlašují trvalé bydliště – dopady do rozpočtů obcí, produkce odpadů na obyvatele apod., zkreslování statistických údajů
- Slabá spolupráce s Prahou a ostatními sousedními kraji v oblasti rozvoje a plánování dopravy, infrastruktury apod.
- Slabá spolupráce se sousedními kraji v oblasti rozvoje hraničních lokali (specifické oblasti)
- Snížení zájmu investorů
- Vysoký podíl jednostranně orientovaného průmyslu (automobilový průmysl a výroba pro produkci aut) – citlivost na změny v produkci, dopady do terciální sféry
- Pokračování nekoordinované výstavby zejména v okresech kolem Prahy
- Snižování kvality komunikací, zhoršení hlukové a prachové zátěže
- Zvyšování podílu individuální dopravy - nedokončený IDS, zapojení železniční dopravy do IDS, koordinace s PID
- Zvyšování počtu tzv. neaktivních přípojek plynu – zhoršení kvality ovzduší
- Nekoordinovaná výstavba fotovoltaických či větrných elektráren – ovlivnění krajinného rázu
- Neuplatnění vlivu kraje v rozhodování o koncepci investic do infrastruktury
- Rušení z pohledu provozovatele neefektivních železničních tratí důležitých pro dopravní systém kraje
- Deficit v zásobování el. energií
- V souvislosti s rychlým rozvojem informační infrastruktury hrozí v případě snižování investic zaostávání v technologické vybavenosti informační infrastruktury
- Zvyšování podílu komunálního odpadu
- Riziko zejména lokálního zhoršení kvality ovzduší (malé zdroje, doprava)
- V souvislosti se stárnutím populace nedostatečnost sociálních služeb
- Snižování počtu školských zařízení v menších obcích, snížení dostupnosti škol
- Složitější dostupnost služeb v malých obcích

Návrhová část

5. STRUKTURA PROGRAMU ROZVOJE ÚZEMNÍHO OBVODU STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Středočeský kraj má výsadní geografické postavení – leží ve středu Čech jeho tvar prstencově uzavírá hlavní město Prahu. Ve Středočeském kraji jsou významné průmyslové lokality a probíhají jím páteřní sítě dopravní infrastruktury republiky. Středočeský kraj je rovněž nejlidnatějším krajem České republiky, krajem s bohatou historickou minulostí a s řadou přírodních hodnot.

Vize

Středočeský kraj je hospodářsky silným, stabilním, konkurenceschopným a zdravým regionem, rozvíjejícím se v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje. Obyvatelé Středočeského kraje mají podmínky ke kvalitnímu životu ve zdravém prostředí.

Hlavní cíle

Středočeský kraj k roku 2020 je:

- **krajem s kvalitní zdravotní a sociální péčí pro své obyvatele,**
- **krajem s možnostmi pro další vzdělávání, kulturní, společenské, sportovní a rekreační vyžití obyvatel,**
- **krajem s kvalitní, kapacitní a nezatěžující dopravní a technickou infrastrukturou a dopravní obslužností**
- **krajem hospodářsky silným, s výrobou a zemědělstvím používajícím inovativní postupy a technologie, šetrné k životnímu prostředí.**

Priority, strategické cíle a navrhovaná opatření

PRIORITA	STRATEGICKÝ CÍL	OPATŘENÍ
A. PODNIKÁNÍ A ZAMĚSTNANOST	A.1 Zlepšování podmínek pro podnikání v kraji, zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů	A.1.1 Podpora vytváření příznivého podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury
		A.1.2 Podpora malého a středního podnikání a inovačních aktivit
	A.1.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu	
	A.2 Podpora inovací, vědeckovýzkumných projektů, vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů a výzkumu	A.2.1 Podpora vědeckovýzkumných projektů a inovačních aktivit, regionální, národní a nadnárodní spolupráce
A.3 Zvyšování zaměstnanosti a zlepšení podmínek na trhu práce	A.3.1 Využití nabídky pracovní síly	
	A.3.2 Zlepšení podmínek uplatnění znevýhodněných osob na trhu práce	
A.4 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou	A.4.1 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou	
B. INFRASTRUKTURA A ÚZEMNÍ ROZVOJ	B.1 Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury	B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury
		B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury
	B.2 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje	B.2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje
	B.3 Podpora dostupnosti občanské vybavenosti v obcích. Vytváření podmínek pro stabilizaci a nárůst obyvatel. Péče o památky a kulturní dědictví	B.3.1 Podpora bydlení a budování občanské vybavenosti v obcích
		B.3.2 Péče o památky a kulturní dědictví
B.4 Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje	B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje	
B.5 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje	B.5.1 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje	
C. LIDSKÉ ZDROJE A VZDĚLÁVÁNÍ	C.1 Zajištění podmínek vzdělávání obyvatel a jejich uplatnění se na trhu práce	C.1.1 Zvyšování vzdělanosti obyvatel a celoživotní učení
		C.1.2 Vytvoření podmínek pro zvyšování kvality vzdělání, efektivní a funkční rozvoj vzdělávací soustavy
		C.1.3 Vzdělávání a zaměstnávání osob se speciálními potřebami
C.2 Podpora dostupnosti a zvyšování kvality sociální a zdravotní péče	C.2.1 Sociální péče	
	C.2.2 Zdravotní péče	
C.3 Zlepšení možností trávení volného času dospělých i dětí, podpora kulturních sportovních a zájmových činností a uskupení	C.3.1 Rozvoj a podpora volnočasových aktivit – kultura, sport, zájmové činnosti	
D. VENKOV A ZEMĚDĚLSTVÍ	D.1 Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání v malých obcích. Dopravní dostupnost a občanská vybavenost malých obcí.	D.1.1 Dostupnost a vybavenost venkovských obcí
		D.1.2 Podpora podnikání a vytváření pracovních příležitostí na venkově
		D.1.3 Podpora spolupráce venkovských obcí a jejich vzájemné komunikace
		D.1.4 Regenerace venkovských sídel
D.2 Rozvoj zemědělské výroby a lesnictví, podpora alternativního zemědělství, agroturistiky.	D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví	
	D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika	
E. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	E.1 Péče a ochrana jednotlivých složek životního prostředí	E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody
		E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie
	E.2 Eliminace rizik spojených s ochranou životního prostředí	E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže
		E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší
E.3 Vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí	E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	

**PRIORITA A:
PODNIKÁNÍ A ZAMĚSTNANOST**

Cílem podpory z hlediska Středočeského kraje je vytvoření příznivých podmínek pro oblast soukromého podnikání, tvořeného podnikatelskými subjekty. Jejich rozvoj, stabilizace a vznik nových subjektů má v současné, ekonomicky nepříznivé situaci význam z hlediska zaměstnanosti v kraji. Fungující podnikatelské subjekty se rovněž významnou měrou podílí formou placení daní na příjmové stránce rozpočtů kraje, měst a obcí. Nová pracovní místa a snižování nezaměstnanosti pak snižují výdajovou stránku rozpočtů ve formě nižších nákladů na vyplácení sociálních dávek a dávek v nezaměstnanosti.

Podpora ze strany státní správy a samosprávy by měla být ve formě činností, směřujících ke vzniku podnikatelských zón a inkubátorů, rozhodování a využití nefunkčních objektů pro podnikatelskou činnost a s tím související rozvoj dopravní a technické infrastruktury. Dobrá dopravní obslužnost a dostatečné kapacity inženýrských sítí mohou být jedním z kritérií, které mohou rozhodovat o vstupu podnikatelského subjektu do konkrétní lokality.

Významná je podpora formou poradenství a poskytování informací, relevantních pro podnikatelskou činnost. Úlohou veřejného sektoru v oblasti podnikání mohou být i iniciativy, které se soustředí na navázání vzájemných obchodních vztahů mezi místními firmami. Rovněž propagace místních společností ze strany veřejné správy může zlepšit jejich postavení v regionu, na národní či nadnárodní úrovni.

Strategické cíle a opatření prioritní osy A:

A.1 Zlepšování podmínek pro podnikání ve Středočeském kraji, zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů

A.1.1 Podpora vytváření příznivého podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury

A.1.2 Podpora malého a středního podnikání a inovačních aktivit

A.1.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu

A.2 Podpora inovací, vědeckovýzkumných projektů, vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů a výzkumu

A2.1 Podpora inovačních aktivit, vědeckovýzkumných projektů, regionální, národní a nadnárodní spolupráce

A.3 Zvyšování zaměstnanosti a zlepšení podmínek na trhu práce

A3.1 Využití nabídky pracovní síly

A3.2 Zlepšení podmínek uplatnění znevýhodněných osob na trhu práce

A.4. Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou

A.4.1 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou

A.1 Zlepšování podmínek pro podnikání v kraji, zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů

A.1.1 Podpora vytváření příznivého podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury

◆ Popis opatření:

Fungující a prosperující firmy mají přímý vliv na zaměstnanost v kraji, uspokojují potřeby obyvatel po zboží a službách. Z hlediska ekonomiky pomáhají zvyšovat HDP na obyvatele, placením daní přispívají do rozpočtů krajů a obcí a zvyšováním zaměstnanosti i snižují náklady na vyplacení sociálních dávek a podpor v nezaměstnanosti. Naplňování opatření by měla stabilizovat stávající podnikatelské subjekty, pomáhat začínajícím podnikatelům a přilákat podnikatele i z jiných regionů či ze zahraničí pro realizaci svých podnikatelských plánů na území kraje. Opatření by se mělo soustředit především na podporu rozvoje oborů a služeb s vysokou přidanou hodnotou a investic v rozvojových plochách (zejména brownfieldů), podporu modernizace výroby (produkční základny) a budování dostatečných kapacit dopravní technické infrastruktury s využitím výsadního postavení Středočeského kraje kolem hl.m. Prahy.

◆ Cíle opatření:

- Vznik nových podnikatelských subjektů v perspektivních oborech se sídlem na území Středočeského kraje
- Vznik nových investic podnikatelské sféry
- Tvorba nových pracovních míst, snížení nezaměstnanosti
- Zavádění nových efektivních technologií, ICT technologií, využívání alternativních zdrojů energií
- Snížení negativního vlivu výroby a služeb na životní prostředí

◆ Aktivita, naplňující opatření

- Podpora revitalizace brownfields a investic na rozvojových plochách
- Podpora budování nebo rekonstrukce dopravní a technické infrastruktury

- Získávání informací o nových investičních příležitostech a aktualizace jejich nabídky a prezentace investorům
- Vytváření zdrojů pro podporu investic, zejména do nových technologií, oborů a služeb s vysokou přidanou hodnotou a strategických služeb
- Podpora vzniku a rozvoje podnikatelských inkubátorů, inovačních center a vědeckotechnologických parků
- Podpora zavádění nových technologií a využívání alternativních zdrojů energií
- Podpora vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů
- Podpora začínajících podnikatelů
- Podpora inovací a inovačního podnikání
- Podpora konkurenceschopnosti formou hodnocení a oceňování podniků, např. z hlediska počtu nově vytvořených pracovních míst, používání ekologických zdrojů energií, komunikace se zákazníky apod.
- Podpora spolupráce podnikatelských subjektů s odbornými školami, obcemi a městy

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Počet ekonomických subjektů ve SK
- Průměrná hrubá měsíční mzda
- Podíl kraje na HDP ČR
- Investice v kraji – počet projektů
- Investice v kraji – výše investice
- Investice v kraji – počet nově vytvořených pracovních míst
- Plocha průmyslových zón

◆ **Cílové skupiny**

- Potenciální a stávající investoři
- Podniky a podnikatelé
- Samosprávy měst, obcí a kraje

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj, odbor regionálního rozvoje, odbor školství a sportu, dopravy, majetku
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Města a obce
- Agentury pro rozvoj podnikání a investic (např. Czechinvest, Czechtourism, Czechtrade)
- Vysoké a střední odborné školy

◆ **Kriteria pro výběr projektů**

- Počet nově vytvořených pracovních míst s požadavkem na vyšší a vysokou kvalifikaci
- Šetrné využívání přírodních zdrojů a krajiny
- Preference volných míst ve stávající zástavbě nebo umístění těsně navazujících na stávající zástavbu měst a obcí
- Redukce rozšiřování nové zástavby do volné krajiny
- Důsledná minimalizace záboru ZPF (celkového a především I. a II. třídy ochrany, popř. PUPFL, řešení výstavby na bonitně málo hodnotných půdách)
- Variantní řešení u projektů se zábořem ZPF
- Nezvyšování stávající hlukové zátěže území, případně její snížení

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné zdroje a rozpočty,
- Soukromé zdroje,
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.2, A1.3, A2.1, A3.1, A4.1, B1.1, B1.2, B2.1, B3.1, B4.1, B4.3, C1.2, C1.3, D1.2, D1.4, E2.1, E2.2, E2.3

A.1.2 Podpora malého a středního podnikání

◆ Popis opatření:

Opatření se zaměřuje na podporu malých a středních podniků jak stávajících, tak nově zakládaných. Zkušenosti ze světa ukazují, že největší dynamiku růstu vykazují právě malé a středně velké podniky. Jejich problémy jsou většinou velmi podobné a naopak ve srovnání s velkými podniky poněkud odlišné. Podpora tohoto sektoru přinese výsledky v podobě nových pracovních míst a omezení negativního vlivu závislosti některých lokalit na jednom velkém zaměstnavateli. Dále bude vyvíjen větší tlak na kvalitu a produktivitu práce. Charakter těchto podniků naopak přispívá k omezení některých negativních jevů, které je možné sledovat u velkých podniků, jako je např. umělá zaměstnanost. Podpora malým a středním podnikatelům přispěje ke stabilizaci podnikatelského prostředí.

◆ Cíle opatření

- Vznik nových začínajících podnikatelských subjektů se sídlem na území Středočeského kraje
- Růst konkurenceschopnosti existujících malých a středních podniků a vznik nových inovačních podnikatelských subjektů
- Zajištění dostatečného přístupu k informacím o dotačních titulech a pomoc s administrací podnikatelských projektů
- Zavádění nových efektivních technologií, využívání alternativních zdrojů energií
- Vytváření nových pracovních míst
- Nabídka obchodů a služeb v místě bydliště, stabilizace obyvatel
- Zvyšování kvalifikace a odbornosti pracovních sil
- Využití místních zdrojů a potenciálu

◆ Aktivita, naplňující opatření

- Podpora podnikatelských záměrů začínajících podnikatelů
- Podpora drobných živností
- Podpora propagace podnikatelských subjektů – výstavy, veletrhy, propagační materiály

- Podpora aktivit, vedoucích k povědomí o nových technologiích mezi podnikatelskými subjekty – semináře, workshopy
- Podpora zavádění nových technologií – pořizování strojů, informačních technologií, software
- Poskytování poradenství o možnostech dotací pro malé a střední podniky a o možných obchodních příležitostech
- Podpora konkurenceschopnosti formou hodnocení a oceňování podniků, např. z hlediska počtu nove vytvořených pracovních míst, používání ekologických zdrojů energií, komunikace se zákazníky apod.
- Podpora vzniku podnikatelských inkubátorů, inovačních center a vědeckotechnologických parků
- Podpora spolupráce podnikatelských subjektů s vysokými a středními odbornými školami, obcemi a městy
- Podpora a propagace ve školách pro získání kvalifikovaných zaměstnanců v nedostatkových oborech
- Podpora rozvoje kooperačních seskupení (např. klastry, technologické platformy)
- Podpora vzdělávání, rekvalifikací a jiných činností stabilizujících pracovní síly v kraji
- Podpora zavádění nových efektivních technologií a využívání alternativních zdrojů energií
- Podpora zvýšení mobility pracovní síly

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Počet ekon. subjektů se 6-249 zaměstnanci (malé a střední podniky)
- Průměrná hrubá měsíční mzda
- Průměrná míra nezaměstnanosti
- Počet klastrů a klastrových iniciativ
- Výše příspěvků na rozvoj produkčního sektoru a podnikání
- Počet podpořených projektů z OP

◆ **Cílové skupiny**

- Malé a střední podnikatelské subjekty
- Poradenská centra

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj, odbor regionálního rozvoje, odbor školství a sportu
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Města a obce
- Podnikatelská uskupení
- Vysoké a střední odborné školy

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné zdroje a rozpočty
- Soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.3, A2.1, A3.1, A3.2, A4.1, B1.1, B1.2, B2.1, B3.1, B4.1, C1.1, C1.2, C1.3, D1.1, D1.2, D1.4, D2.2, E2.1, E2.2, E2.3

A.1.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu

◆ **Popis opatření:**

Středočeský kraj má velký potenciál v oblasti cestovního ruchu. Najdeme v něm významné památky od nejstarší historie po současnost - poutní místa, hrady, zámky, archeologické lokality, muzea. Turistickými cíly jsou přírodní památky, tradici mají rekreační oblasti v údolích řek (např. Sázava, Berounka). Pro ozdravné pobyty lze využít lázně. Sportovně rekreační aktivity nabízí síť cyklistických stezek a cyklotras, vodácké trasy, naučné stezky, sportovní centra, golfová hřiště i lyžařský areál. Venkovské prostředí a zemědělství má potenciál k využití pro agroturistiku.

Cestovní ruch v současnosti se soustřeďuje zejména na tradiční spíše výletní cíle (např. Kutná Hora, Karlštejn, Křivoklát, Koněpruské jeskyně) bez přenocování a trávení delšího pobytu (výjimkou jsou lázně v Poděbradech). Strategie rozvoje cestovního ruchu by se měla soustředit na přilákání většího počtu turistů, kteří by strávili ve Středočeském kraji více než jeden den. Středočeský kraj může těžit z bezprostřední blízkosti Prahy k posílení domácího cestovního ruchu, zejména nabídkou sportovně rekreačních aktivit.

Vhodnými nástroji pro rozvoj cestovního ruchu z pozice kraje je rozvoj informační struktury cestovního ruchu, vytváření jednotného informačního systému, kde potenciální návštěvník najde potřebné informace o lokalitě, možnostech a úrovni ubytování, sportovního vyžití, cenách apod. K tomu by měla sloužit i funkční síť informačních center, společná prezentace regionů na veletrzích cestovního ruchu. Dále lze těžit z tradic jednotlivých regionů a zviditelnovat je pořádáním nebo zaštiťováním kulturních nebo společenských akcí. Nezbytná je spolupráce soukromého a veřejného sektoru, která se bude vzájemně doplňovat.

◆ **Cíle opatření:**

- Zvýšení turistické atraktivity a návštěvnosti Středočeského kraje i mimo tradiční turistické cíle
- Rozšíření nabídky sportovně rekreačních aktivit
- Zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu
- Rozšíření tzv. venkovské turistiky

◆ **Aktivita, naplňující opatření**

- Podpora údržby a oprav památek, investic pro cestovní ruch
- Rozvoj a budování cyklostezek a cyklotras, vodních tras, turistických tras, sportovních areálů
- Podpora marketingu cestovního ruchu – vydávání informačních materiálů, účast na výstavách a veletrzích, pořádání seminářů pro cestovní agentury apod.
- Rozvoj informačního portálu cestovního ruchu ve Středočeském kraji
- Podpora aktivit spojených s tradicemi regionů
- Podpora a péče o krajská či obecní muzea, galerie, výstavní prostory
- Vzájemná spolupráce soukromého a veřejného sektoru

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízeních (rezidenti/nerezidenti)
- Kapacity hromadných ubytovacích zařízení v kraji (počet zařízení/pokoje/lůžka)
- Průměrný počet přenocování na jednoho návštěvníka
- Délka cyklostezek a cyklotras
- Výše podpory na rozvoj cestovního ruchu v kraji
- Počet podpořených projektů z OP

◆ **Cílové skupiny**

- Podnikatelské subjekty v oblasti cestovního ruchu a pohostinství
- Zájmové skupiny a spolky
- Zemědělci a lesníci
- Poradenská centra

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj, odbor regionálního rozvoje, odbor školství a sportu
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Města a obce

- Podnikatelská uskupení
- Vysoké a střední odborné školy

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné zdroje a rozpočty
- Soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A4.1, B1.1, B1.2, B2.1, B3.1, B3.2, B4.1, C3.1, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, D2.1, E1.1, E2.1, E2.3, E3.1

A.2 Podpora inovací, vědeckovýzkumných projektů a vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů a výzkumu

A.2.1 Podpora inovačních aktivit, vědeckovýzkumných projektů, regionální, národní a nadnárodní spolupráce

◆ Popis opatření

Opatření se soustřeďuje na další podporu a rozvoj inovací a inovační infrastruktury ve Středočeském kraji - vědeckotechnologických parků, vědeckých pracovišť, inovačních a vývojových center atd.

◆ Cíle opatření

- Vznik a rozvoj nových pracovišť (výzkumných, vědeckých, inovačních)
- Podpora subjektů, které se zabývají vývojem a inovacemi
- Spolupráce s ostatními kraji a státy

◆ Aktivita, naplňující opatření

- Podpora spolupráce výzkumu a podnikatelských subjektů
- Využití potenciálu vysokých škol a VaV institucí v Praze pro jejich pracoviště nebo aktivity v regionu
- Podpora připravovaných projektů (např. ELI, BIOCEV)
- Rozvoj informačních zdrojů o možnostech podnikání
- Poradenství pro začínající podnikatele v oblasti technologií a inovací
- Podpora spolupráce škol a podniků
- Podpora vzniku a rozvoje podnikatelských inkubátorů, vědeckotechnických parků a inovačních center
- Podpora inovací a inovačního podnikání

◆ Indikátory účinnosti opatření

- Výdaje na vědu a výzkum

- Počet pracovišť výzkumu a vývoje
- Počet klastrů a klastrových iniciativ
- Počet zaměstnanců výzkumu a vývoje
- Investice v kraji – počet projektů
- Investice v kraji – výše investice
- Počet podpořených projektů z OP

◆ **Cílové skupiny**

- Vysoké školy
- Výzkumné a inovační instituce
- Podnikatelské subjekty a uskupení

◆ **Garant a spolupráce**

- Podnikatelé či podnikatelská uskupení,
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Technologické centrum akademie věd ČR
- Středočeský kraj
- Vysoké školy

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné zdroje a rozpočty,
- Soukromé zdroje,
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Program česko – izraelské spolupráce GESHER/MOST (do konce r. 2016)
- Horizon 2020

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A4.1, B1.1, B1.2, B2.1, B4.1, C1.1, C1.2, C1.3, E2.1, E2.3

A.3 Zvyšování zaměstnanosti a zlepšení podmínek trhu práce

A 3.1 Využití nabídky pracovní síly

◆ Popis opatření

Míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji je nižší než průměr v České republice. I přesto bylo ve Středočeském kraji ke konci roku 2011 evidováno celkem více než 50 tis. neumístěných uchazečů o práci, z toho dlouhodobě nezaměstnaných (12 a více měsíců) bylo téměř 17 tis., vysoký podíl je i nezaměstnaných se zdravotním postižením – 6 tis. osob. Z hlediska vzdělání je nevyšší podíl mezi nezaměstnanými pouze vyučených – cca 40%.

Opatření se soustřeďuje na motivaci zaměstnavatelů i osob hledajících práci k aktivnímu přístupu vytváření pracovních míst a k podpoře aktivit, které zvýší konkurenceschopnost a uplatnění se na trhu práce.

◆ Cíle opatření

- Snížení dlouhodobé nezaměstnanosti
- Zvýšení přizpůsobivosti a mobility zaměstnanců
- Aktivní přístup k rekvalifikacím a dalšímu vzdělávání

◆ Aktivity, naplňující opatření

- Motivační aktivity pro uplatnění se na trhu práce
- Podpora mobility pracovní síly
- Podpora drobného podnikání a řemesel
- Podpora zaměstnanosti starších pracovníků
- Rozšiřování nabídky rekvalifikačních kursů
- Podpora informovanosti a možnostech dalšího vzdělávání
- Podpora průzkumů a analýz pro zjištění nedostatkových pracovních oborů

◆ Indikátory účinnosti opatření

- Podíl kraje na HDP ČR
- Průměrná míra nezaměstnanosti

- Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo
- Počet neumístěných absolventů škol a mladistvých
- Počet podpořených projektů z OP

◆ **Cílové skupiny**

- Obyvatelé
- Podnikatelské subjekty
- Školy a organizátoři rekvalifikačních kursů
- Úřady práce

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj
- Podnikatelské subjekty a podnikatelská sdružení
- Školy a organizátoři rekvalifikačních kursů
- Úřady práce
- Ministerstvo práce a sociálních věcí

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné zdroje a rozpočty
- Soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A4.1, B2.1, B3.1, C1.1, C1.2, C1.3, C2.1, C2.2, C3.1, D1.1, D1.2, D2.1, D2.2

A 3.2 Zlepšení podmínek uplatnění znevýhodněných osob na trhu práce

◆ Popis opatření:

Jedná se zejména o podporu zlepšování podmínek a vytváření pracovních míst pro osoby, které jsou zdravotně nebo sociálně znevýhodněny na stávajícím trhu práce.

◆ Cíle opatření:

- Vytvoření vhodného prostředí pro zaměstnání znevýhodněných osob,
- Zvýšení informovanosti o možnostech zaměstnání
- Zvýšení informovanosti zaměstnavatelů

◆ Aktivita, naplňující opatření

- Podpora vzniku chráněných pracovišť
- Podpora programů se zaměřením na pracovní přípravu a pracovní uplatnění znevýhodněných osob
- Podpora dalšího vzdělávání,
- Podpora informovanosti znevýhodněných osob o možnostech zaměstnání a o pracovně právní problematice
- Podpora potenciálních zaměstnavatelů ve vytváření pracovních míst pro znevýhodněné osoby
- Podpora sociálních služeb pečujících o znevýhodněné osoby
- Naplnění odpovídajících cílů z dokumentu Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Středočeského kraje 2009 – 2011, a jeho aktualizace

◆ Indikátory účinnosti opatření

- Počet organizací, zaměstnávajících více než 50% osob se zdrav. postižením nebo osob se zdrav. postižením SVČ
- Počet držitelů průkazů ZP
- Počet evidovaných uchazečů o práci se ZP
- Počet podpořených projektů z OP

◆ **Cílové skupiny**

- Zdravotně či sociálně znevýhodnění občané
- Podnikatelské subjekty a veřejně prospěšné organizace

◆ **Garant a spolupráce**

- Úřady práce
- Středočeský kraj – odbor sociálních věcí
- Školy a školská zařízení
- Organizace či sdružení osob se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním

◆ **Možnosti financování**

- Rozpočet Středočeského kraje
- Veřejné zdroje a rozpočty
- Soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A3.2, A4.1, B2.1, B3.1, C1.1, C1.2, C1.3, C2.1, C2.2, C3.1, D1.1, D1.2, D2.1, D2.2

A. 4 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou

A 4.1 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou

◆ Popis opatření:

Opatření se soustředí na zlepšování vzájemné komunikace a informovanosti mezi státní správou a podnikatelskými subjekty i podnikatelskými subjekty navzájem. Jedná se zejména o podporu a rozvoj poradenských služeb, podporu společných projektů, podporu rozvoje podnikatelských uskupení.

◆ Cíle opatření:

- Zvýšení informovanosti o podnikatelských aktivitách v kraji
- Získání informací o podnikatelském prostředí v kraji a jeho potřebách
- Rozvoj služeb pro podnikatelské subjekty
- Realizace společných projektů
- Vznik podnikatelských kooperačních seskupení

◆ Aktivita, naplňující opatření

- Analýza potřeb podnikatelských subjektů
- Podpora poradenských a marketingových služeb pro podnikatele
- Podpora pořádání seminářů, workshopů apod.
- Podpora rozvoje oborových či mezioborových podnikatelských uskupení
- Podpora komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskými subjekty
- Podpora realizace společných projektů veřejné správy a podnikatelských subjektů

◆ Indikátory účinnosti opatření

- Investice v kraji - počet projektů
- Investice v kraji - výše investice

- Investice v kraji - počet nově vytvořených pracovních míst
- Počet organizovaných workshopů/jejich účastníků na podporu podnikání
- Počet podpořených projektů z OP

◆ **Cílové skupiny**

- Podnikatelské subjekty
- Poradenské subjekty
- CzechInvest
- Vysoké školy

◆ **Garant a spolupráce**

- Podnikatelské subjekty
- Poradenské subjekty
- CzechInvest
- Ministerstvo průmyslu a obchodu

◆ **Možnosti financování**

- Rozpočet Středočeského kraje
- Veřejné zdroje a rozpočty,
- Soukromé zdroje,
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)

◆ **Vazby na jiná opatření**

Týká se všech opatření.

PRIORITA B:
INFRASTRUKTURA A ÚZEMNÍ ROZVOJ

Strategické cíle a opatření prioritní osy B:

B.1 Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury

B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

B.2 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje

B 2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje

B.3 Podpora dostupnosti občanské vybavenosti v obcích. Vytváření podmínek pro stabilizaci a nárůst obyvatel. Péče o památky a kulturní dědictví

B 3.1 Podpora bydlení a budování občanské vybavenosti v obcích

B 3.2 Péče o památky a kulturní dědictví

B.4. Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje

B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

B.5 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje

B 5.1 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje

B.1 Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury

B 1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury

◆ **Popis opatření:**

Opatření se soustředí na zlepšení současného stavu komunikací ve vlastnictví kraje, podporu budování komunikací vyšších tříd (dobudování dálnic, rychlostních silnic) a budování obchvatů obcí a měst.

Pokračovat v realizaci krajského aglomeračního okruhu. Rekonstruovat nevyhovující úseky a mosty, realizovat protihluková opatření na silnicích nižších tříd. Opatření se soustředí dále na bezpečnost silničního provozu - sledování a úpravy nebezpečných úseků na silnicích.

Středočeský kraj je neúměrně zatěžován kamionovou dopravou – řidiči si vybírají objízdné trasy na komunikacích nižších tříd z důvodu obcházení mýtného na dálnicích a silnicích I. tříd. Proto se opatření týká i vyhodnocení způsobu a případného zavedení zpoplatnění vybraných úseků komunikací II. a III. tříd.

Cílem opatření je i snižování hlučnosti ze železniční, silniční i letecké dopravy.

Opatření se soustřeďuje i na podporu cyklistické dopravy, jejíž rozvoj je řešen v aktualizovaném (k roku 2012) Generelu cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje. Cyklistická doprava by se měla stát nedílnou součástí dopravního systému, stejně jako doprava silniční, železniční, vodní nebo letecká.

◆ **Cíle opatření:**

- Realizace protihlukových opatření v oblasti silniční dopravy
- Zlepšení kvality silnic II. a III. třídy
- Budování obchvatů obcí
- Zlepšení dopravní dostupnosti vybraných lokalit
- Kraj se podílí a podporuje budování dopravních terminálů (zejména přestup mezi vlaky a autobusy), včetně zavádění systémů kombinace individuální a hromadné dopravy (P+R, B+R, K+R apod.)
- Realizace bezbariérových opatření v oblasti autobusové a železniční dopravy
- Řešení dopadu hluku na obce v Středočeském kraji - Letiště Praha, případně Letiště Vodochody

- Spolupráce a příprava na zavedení mýtného systému pro silnice I. tříd a vybrané silnice II. tříd
- Podpora a spolupráce na dokončení silničního okruhu kolem Prahy
- Fungující systém cyklistické dopravy osob do práce, škol, za nákupy, do úřadů, za zábavou, za kulturou, za rekreací a za sportem,
- Cyklistická doprava je integrována s železniční, autobusovou a lodní osobní dopravou.

◆ **Aktivity, naplňující opatření**

Silniční doprava

- Spolupráce a aktivní přístup vedoucí k dobudování sítě dálnic a rychlostních komunikací – D3, R4, návaznosti na Pražský okruh, silnic I. třídy. Jedná se zejména o trasy a úseky, které jsou již popsány v analytické části
- Příprava a výstavba aglomeračního okruhu – II/101 a navazujících úseků. Za prioritní úseky jsou považovány zejména: II/101 obchvat Jesenice, II/101 Tachlovice – Rudná, II/101 a II/240 Tuchoměřice (R7) – Tursko, II/101 a II/240 Tursko – Chvatěruby, II/101 Chvatěruby – Úžice, II/101 Úžice – Byškovice, II/101 Byškovice – Lobkovice, II/101 obchvat Kostelce nad Labem, II/101 obchvaty Brandýsa nad Labem a Záp, II/101 Mstěnice - Úvaly, II/101 Úvaly (I/12) – Říčany (Pacov). Jako související stavbu lze do systému aglomeračního okruhu zařadit II/603 Vestec – D1 (Vestecská spojka).
- Rekonstrukce nevyhovujících úseků, mostů a protihlukových opatření na silnicích II. a III. třídy – plánované akce v průběhu dvou let a pro další období jsou uvedeny v návrhové části.
- Sledování a úpravy nebezpečných úseků na silnicích
- Příprava zavedení mýtného systému na vybraných komunikacích II. a III. třídy, spolupráce s ostatními kraji

Železniční doprava

- Podpora realizace výstavby modernizované trati Praha – Kladno
- Podpora modernizace hlavních železničních koridorů (Praha – Plzeň, Praha – Tábor)
- Podpora realizace tzv. Všejské spojky (spojení Praha – Ml. Boleslav – Liberec)
- Podpora realizace koridorů vysokorychlostních tratí – v daném časovém období zejména územní ochranou (Praha – Poříčany, Praha – Beroun, Praha – Lovosice)

- Podpora realizace výstavby V. železničního koridoru
- Podpora pražské příměstské železniční dopravy, kromě tratí celostátních též na tratích regionálních (např. trať č. 122, 173 a 210) – především zrychlení tratí, zkapacitnění a modernizace zabezpečovacího zařízení
- Podpora výstavby nových železničních zastávek na již provozovaných železničních tratích, kde v současné době nejsou zastávky umístěny poblíž zástavby (např. již realizovaný projekt na trati č. 122, uvažovaný projekt železniční zastávky v jižní části Příbrami)

Letecká doprava

- Podpora při realizaci letiště Vodochody
- Spolupráce a koordinace záměrů s Letiště Praha, a.s. při výstavbě paralelní dráhy

Vodní doprava

- Podpora rozvoje a rekonstrukce vodních cest a přístavů dle schváleného usnesení vlády (viz návrhová část)
- Podpora turistického využívání vodních toků.

Cyklistická doprava

- Budování stezek pro cyklisty, budování stezek pro pěší a cyklisty, realizace vyhrazených jízdních pruhů pro cyklisty na stávajících, rekonstruovaných a nových veřejných pozemních komunikacích
- Zřizování parkovišť B+R u železničních a autobusových stanic nejen ve Středočeském kraji, ale i v návaznosti na stanice metra v okrajových částech Prahy, zřizování míst pro bezpečné parkování jízdních kol u škol, úřadů a u nákupních, společenských, kulturních a sportovních center
- Značení cyklistických tras v terénu a tvorba informačních a orientačních systémů pro cyklisty
- Aktualizace a vyhodnocování Generelu cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje.

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Délka dálnic/silnic I. tř/silnic II.tř/silnic III. tř
- Investice na silnice v rámci kraje/délka zrekonstruovaných komunikací II. a III. tř

- Počet dopravních nehod
- Provozní délka železničních tratí
- Délka modernizovaných železničních tratí
- Délka cyklostezek/cyklotras
- Vlakové spoje v rámci kraje
- Přeprava věcí v rámci kraje - lodní doprava
- Počet přepravených cestujících leteckou dopravou/počet pohybů letadel
- Počet podpořených projektů z OP

◆ **Cílové skupiny**

- Obyvatelé a návštěvníci Středočeského kraje
- Podnikatelé

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj
- Obce Středočeského kraje
- Obce a kraje sousedící se Středočeským krajem – Ústecký, Plzeňský, Jihočeský, Královéhradecký, Pardubický a Liberecký kraj, kraj Vysočina a hl.m. Praha
- Ředitelství silnic a dálnic
- Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
- Povodí Labe, státní podnik
- Povodí Vltavy, státní podnik
- Povodí Ohře, státní podnik
- České přístavy, a.s.

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné zdroje a rozpočty
- Soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)

- Program obnovy vozidel veřejné autobusové dopravy

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A4.1, B2.1, B3.1, B4.1, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, E1.1, E2.3

B 1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

◆ Popis opatření:

Cílem opatření je zabezpečení kvalitního zásobování obcí regionu sítěmi technické infrastruktury v dostatečných kapacitách. To znamená jak budování nových sítí, tak rekonstrukce sítí stávajících. Z hlediska kraje se jedná o podporu, spolupráci a uplatnění vlivu především v oblasti plánování sítí technické infrastruktury. Pro kanalizační a vodovodní síť je pravidelně aktualizován Plán rozvoje vodovodů a kanalizací. Zde se předpokládá spolupráce s obcemi či dalšími vlastníky a provozovateli vodovodů a kanalizací, zejména v oblasti zjišťování potřeb, technického stavu a možností financování výstavby nových či rekonstrukce stávajících sítí.

◆ Cíle opatření:

- Zvýšení počtu obyvatel napojených na kanalizaci
- Zvýšení množství a kvality čištěných odpadních vod
- Kapacitní zásobování el. energií, zejména v místech předpokládaného dalšího rozvoje
- Zvýšení počtu obyvatel napojených na vodovod
- Zabezpečení kvality a potřebného množství pitné vody
- Podpora plynofikace a využívání plynu pro vytápění
- Zvýšení pokrytí vysokorychlostním internetem
- Zvýšení počítačové gramotnosti obyvatel a informovanosti o nových technologiích
- Využívání ICT technologií
- Dostupné a využívané služby elektronické komunikace a digitální technologie

◆ Aktivita, naplňující opatření

Zásobování vodou

- Zabezpečit kapacitu zdrojů pitné vody
- Odstranit problémy s kvalitou pitné vody
- Navrhnout výstavbu nových vodovodů

- Podpořit plán rekonstrukce stávajících vodovodních sítí na základě Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje do roku 2015, včetně schválených změn
- Podpora výstavby skupinových vodovodů
- Při plánování investic pro rozvoj zásobování vodou je nezbytné vycházet z těchto schválených dokumentů:
 - o Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje do roku 2015, včetně schválených změn
 - o Plán oblasti povodí Dolní Vltavy
 - o Plán oblasti povodí Berounky
 - o Plán oblasti povodí Horní Vltavy
 - o Plán oblasti povodí Horního a středního Labe
 - o Plán oblasti povodí Ohře a dolního Labe
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 7/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Dolní Vltavy
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 8/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Berounky
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 9/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Horní Vltavy
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 10/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 11/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Ohře a dolního Labe

Kanalizační síť a čištění odpadních vod

- Podpořit ochranu vodních zdrojů výstavbou kanalizací a čistíren odpadních vod v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2 000 obyvatel
- Podpořit čištění odpadních vod v aglomeracích nad 2 000 obyvatel
- Podpořit při vypouštění odpadní vody z čistíren odpadních vod z aglomerací nad 10 000 ekvivalentních obyvatel splnění zpřísněných limitů pro obsah dusíku a fosforu
- Podpořit rekonstrukce kanalizačních sítí a objektů
- Podpořit rekonstrukcí ČOV s nevyhovující kapacitou a potřebou změny technologie

- Zajistit odvádění a likvidaci odpadních vod v souladu s těmito schválenými dokumenty:
 - o Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje do roku 2015, včetně schválených změn
 - o Plán oblasti povodí Dolní Vltavy
 - o Plán oblasti povodí Berounky
 - o Plán oblasti povodí Horní Vltavy
 - o Plán oblasti povodí Horního a středního Labe
 - o Plán oblasti povodí Ohře a dolního Labe
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 7/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Dolní Vltavy
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 8/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Berounky
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 9/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Horní Vltavy
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 10/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe
 - o Nařízení Středočeského kraje č. 11/2010 o vydání závazné části Plánu oblasti povodí Ohře a dolního Labe

Elektroenergetika

- Podpora, spolupráce a uplatňování vlivu při výstavbě a přípravě výstavby vedení elektrické energie a distribučních rozvodů - Chýně, Dobřichovice, Pavlov, Lichoceves, Jílové, Úvaly, Sázava, Kostelec n. Č. L., Brandýs nad Labem, Klecany, Zdice, Kouřim, Pyšely, Dobříš, Mnichovo Hradiště

Zásobování plynem

- Podpora, spolupráce a uplatnění vlivu při rozvoji distribuční soustavy – jedná se o:
 - o VVTL plynovod Drahelčice – Háje, který napojuje podzemní zásobník plynu na Příbramsku
 - o VTL plynovod Veltrusy – Obříství
 - o VTL plynovod Štolmíř – Svatbín, vč. RS Liblice
 - o VTL plynovod léčebna Kladruby – VTL RS Pavlovice

- VTL plynovod Zbenice – Chrašnice, vč. RS Chrašnice a RS Těchařovice
 - VTL plynovod Sv. Jan – Kamýk n. Vlt. – Krásná Hora n. Vlt., vč. 3 regulačních stanic
 - VTL plynovod Sedlčany – Vysoký Chlumeč, vč. RS
 - VTL plynovod Jizbická Zavadilka – Boží Dar, vč. RS
- Podpora a motivace obyvatel pro využívání plynu jako paliva pro vytápění

Informační a komunikační technologie

- Podpora zavádění vysokorychlostního internetu, mobilních komunikací a digitálního vysílání zejména v oblastech, které nejsou plně pokryty soukromými investicemi nebo v oblastech s řídkým osídlením
- Podpora využívání internetu a digitalizace služeb v oblasti cestovního ruchu, kultury, zdravotnictví a sociální oblasti, dopravě, vzdělávání
- Zavádění služeb, které pracují na bázi internetu nebo elektronické komunikace (e-government, služby apod.)
- Podpora využívání ICT v oblastech bezpečnosti, krizového řízení, životního prostředí, dopravy apod.
- Využívání služeb elektronické komunikace a předávání informací mezi soukromou a veřejnou sférou, v neziskových organizacích
- Podpora počítačové gramotnosti a informovanosti obyvatel o možnostech využití informačních a komunikačních kanálů
- Podpora dalšího vzdělávání v této oblasti v občanském i podnikatelském sektoru pro zlepšení uplatnění se na trhu práce

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu
- Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu (%)
- Podíl čištěných odpadních vod (%)
- Podíl domácností vybavených osobním počítačem/internetem
- Počet přípojek k vysokorychlostnímu internetu
- Počet podpořených projektů z OP

◆ **Cílové skupiny**

- Obyvatelé kraje
- Obce a svazky obcí
- Podnikatelské subjekty

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj – odbor životního prostředí a zemědělství, odbor regionálního rozvoje
- Provozovatelé a vlastníci sítí technické infrastruktury
- Obce a svazky obcí

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné zdroje a rozpočty
- Soukromé zdroje provozovatelů sítí technické infrastruktury
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Program obnovy vozidel veřejné autobusové dopravy

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A4.1, B1.1, B3.1, B4.1, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, E1.1, E2.3

B.2 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje

B 2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje – veřejná doprava

◆ **Popis opatření:**

Dopravní obslužnost kraje je dána kvalitou a hustotou sítí silničních komunikací, železnice, cyklistických tras a vodních cest. Tyto kategorie jsou řešeny v samostatném opatření.

Dopravní obslužnost ve formě dostatečně kvalitní, místně dostupné a cenově přijatelné veřejné dopravy je významná pro zvýšení mobility obyvatel kraje. V kraji je budována soustava Středočeské integrované dopravy, která se týká drážní osobní dopravy a osobní linkové dopravy. V souvislosti s tím se předpokládá zavedení jednotného tarifního systému – bezkontaktní čipové karty.

V souladu se zákonem č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů (dále jen zákon č. 194/2010), zpracoval Středočeský kraj Plán dopravní obslužnosti území Středočeského kraje - Zásady objednávky regionální dopravy pro období 2012-2016.

◆ **Cíle opatření:**

- Zajištění kvalitní a místně i cenově dostupné veřejné dopravy pro obyvatele i návštěvníky Středočeského kraje

◆ **Aktivita, naplňující opatření**

- Vytvoření jednotného integrovaného systému na území Středočeského kraje
- Vytvoření a zavedení jednotného tarifního systému IDS pro Středočeský kraj s možným propojením s ostatními kraji, zejména s Prahou
- Vytvoření Clearingového centra pro rozúčtování tržeb mezi za veškeré jízdní doklady v rámci IDS
- Zapojení železniční dopravy do IDS
- Podpora výstavby a rekonstrukce autobusových nádraží a zastávek veřejné dopravy
- Příprava výběrových řízení a specifikace požadavků na nové dopravce (dle stávající legislativy do r. 2019)

- Podpora obnovy vozového parku (zkvalitnění nabízených služeb cestujícím, zatraktivnění veřejné dopravy, snížení emisí)
- Přizpůsobování nabídky objednávaných spojů aktuální přepravní poptávce

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Investice na silnice v rámci kraje/délka zrekonstruovaných komunikací II. a III. tř
- Přeprava cestujících v rámci kraje - veřejná doprava
- Přeprava cestujících v rámci kraje - železniční doprava
- Autobusové spoje v rámci kraje
- Vlakové spoje v rámci kraje
- Výdaje na provoz veřejné silniční dopravy v rámci kraje
- Výdaje na provoz veřejné železniční dopravy v rámci kraje
- Počet podpořených projektů z OP

◆ **Cílové skupiny**

- Obyvatelé a návštěvníci Středočeského kraje

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj – odbor dopravy
- Obce a kraje sousedící se Středočeským krajem – Ústecký, Plzeňský, Jihočeský, Královéhradecký, Pardubický a Liberecký kraj, kraj Vysočina a hl.m. Praha
- Dopravci a provozovatelé veřejné dopravy (železniční i autobusové)
- Obce, svazky obcí

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné zdroje a rozpočty
- Soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Horizont 2020
- Program obnovy vozidel veřejné autobusové dopravy

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A4.1, B1.1, B3.1, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, E1.1, E2.1, E2.3

B.3 Podpora dostupnosti občanské vybavenosti v obcích. Vytváření podmínek pro stabilizaci a nárůst obyvatel. Péče o památky a kulturní dědictví

B 3.1 Podpora bydlení a budování občanské vybavenosti v obcích

◆ Popis opatření:

Ve Středočeském kraji je z hlediska bydlení poměrně nevyrovnaná situace. Okresy, které sousedí s hl.m. Prahou, zažily v posledních letech intenzivní bytovou výstavbu. Jednalo se zejména o vznik nových tzv. satelitních měst, stavěných převážně jako sídliště rodinných domů na „zelené louce“, často bez návaznosti na občanskou vybavenost nebo dopravní obslužnost. Problémem těchto lokalit je i poměrně velký podíl obyvatel, kteří v nových domech nemají svá trvalá bydliště nebo sídla provozoven. To má přímý vliv na položky rozpočtů obcí i kraje, které jsou závislé na příspěvcích dle počtu obyvatel a daňových příjmech. Na druhé straně jsou ve Středočeském kraji obce, ve kterých počet obyvatel stagnuje či klesá.

Středočeský kraj má převážnou většinu obcí venkovského charakteru. Cílem opatření je zachování základní občanské vybavenosti a nabídky služeb zejména i v menších a okrajových obcích kraje. V kraji je vysoký podíl (nejvyšší v republice) dětí, žijících v obcích bez základní školy. V okresech sousedících s Prahou je nedostatek míst ve „státních“ mateřských školách.

◆ Cíle opatření:

- Stabilizace obyvatel, omezení vyklidňování menších sídel v periferních oblastech
- Zajištění dostupnosti občanské vybavenosti
- Zajištění využívání stávajícího bytového fondu
- Koncepční řešení bydlení a lokalit pro bydlení

◆ Aktivita, naplňující opatření

- Provádění analýzy a monitoringu bytové situace
- Zjištění potřeb občanské vybavenosti v jednotlivých obcích

- Podpora koncepce lokalit pro bydlení a vybavenost v úrovni územního plánování
- Podpora revitalizace nevyužívaných objektů pro bydlení a občanskou vybavenost
- Podpora obcí při správě bytového fondu
- Podpora vzniku podnikatelských subjektů, nabízejících služby v menších obcích
- Podpora udržení stávající nabídky služeb a občanské vybavenosti v obcích (knihovny, ordinace, pobočky pošty apod.)
- Podpora zachování základních škol – i při dočasném poklesu žáků

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Dokončené byty
- Počet stavebních povolení a ohlášení
- Počet mateřských škol/tříd/děti/učitelů
- Počet základních škol/tříd/žáků/učitelů
- Počet samostatných ordinací lékařů
- Počet poboček veřejných knihoven
- Počet podpořených projektů z OP

◆ **Cílové skupiny**

- Obce a svazky obcí
- Obyvatelé a návštěvníci Středočeského kraje
- Podnikatelské subjekty

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj – odbor regionálního rozvoje, školství a sportu
- Obce a svazky obcí
- Podnikatelské subjekty
- Ministerstvo místního rozvoje

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné zdroje a rozpočty
- Program podpory bydlení
- Program rozvoje venkova
- Státní fond rozvoje bydlení
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A3.1, A4.1, B1.1, B1.2, B2.1, B3.2, B4.1, C2.1, C2.2, C3.1, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, E1.1, E2.1, E2.2, E2.3

B 3.2 Péče o památky a kulturní dědictví

◆ Popis opatření:

Středočeský kraj disponuje značným kulturním dědictvím, které je potřeba zachovat a dále optimálně využívat pro rozvoj kraje. Ve Středočeském kraji je celkem 123 nemovitostí památek, které jsou zapsány na Seznamu nejohroženějších kulturních památek. Jedná se převážně o objekty tvrzí, zámků nebo hospodářských objektů.

Opatření by mělo přispět k podpoře obnovy a rekonstrukce památek formou spolupráce s jejich majiteli, podpory a informovanosti o možnostech využití a dotačních programech.

Středočeský kraj rovněž spravuje nebo podporuje řadu muzeí, galerií a knihoven. Zpracována byla Koncepce rozvoje muzeí Středočeského kraje na období 2004 – 2008. Tato koncepce nebyla již aktualizována. V roce 2005 byla zpracována Koncepce podpory knihoven z rozpočtu Středočeského kraje.

◆ Cíle opatření:

- Údržba a obnova památek - historických i přírodních a jejich zpřístupnění
- Podpora majitelů při plánování využití a rekonstrukci významných památek či objektů
- Péče a udržování kulturních tradic
- Péče, údržba a rozvoj galerií, muzeí, knihoven a dalších kulturních zařízení zřizovaných krajem
- Zvýšení počtu turistů a návštěvníků kraje
- Zlepšení prostředí obcí

◆ Aktivita, naplňující opatření

- Příprava dotačních programů pro údržbu a obnovu památek
- Podpora pořádní kulturních akcí a akcí vzešlých z lidových tradic– dotace, prezentace
- Podpora aktivního využívání historických a památkových objektů (rekonstrukce na bytovací a restaurační zařízení, objekty pro bydlení a služby apod.)
- Aktualizace koncepčních materiálů zabývajících se zachováním a využíváním kulturního dědictví
- Spolupráce s aktivitami na podporu cestovního ruchu

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Počet muzeí galerií a památníků v provozu
- Počet návštěvníků památkových objektů
- Výše na rozvojové projekty příspěvkových organizací kraje
- Počet podpořených projektů z OP

◆ **Cílové skupiny**

- Obyvatelé a návštěvníci kraje
- Vlastníci nebo zřizovatelé kulturních památek
- Pořadatelé kulturních akcí
- Podnikatelské subjekty
- Obce a svazky obcí

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj - odbor kultury a památkové péče, odbor regionálního rozvoje
- Ministerstvo kultury
- Národní památkový ústav

◆ **Možnosti financování**

- Program rozvoje venkova
- Program podpory bydlení
- Státní fond rozvoje bydlení
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A4.1, B1.1, B1.2, B2.1, B3.1, B4.1, C3.1, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, E1.1, E2.1

B.4 Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje

B 4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje

◆ Popis opatření:

Opatření je zaměřeno na vytváření a aktualizace koncepčních dokumentů Středočeského kraje i jeho obcí a měst. Jedná se o provádění a aktualizaci analýz ukazatelů, charakteristických pro posouzení míry úrovně vyspělosti a stupni rozvoje daného regionu nebo obce a vyhodnocení jejich rozdílů. Může jít o např. běžná data, která jsou statisticky sledována, nebo o specifická data, ze kterých vznikne potřeba změny určitého spektra služeb, vybavení, dopravní obslužnosti, rozvojových ploch apod. Tyto analýzy se pak promítají do úrovně strategických dokumentů a plánů, koncepcí rozvoje a územního plánování v úrovni kraje i obcí.

Nástroj pro zavádění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni představuje proces Místní Agenda 21 (MA21). Tento proces má za cíl zlepšit kvalitu života v obcích i městech prostřednictvím kvalitní veřejné správy, vytvářením strategických plánů, propojujících ekonomické, sociální a ekologické aspekty obce nebo regionu s využitím principů trvale udržitelného rozvoje. Hlavním roli v procesu MA21 hraje místní samospráva a státní správa, která na základě znalostí místních poměrů a spolupráce se širokou veřejností vyhodnocuje a navrhuje konkrétní plány a postupy. V rámci podpory zapojení se obcí a měst do MA 21 byla vypracována Koncepce podpory Místní Agendy 21 v ČR do roku 2020 a akční plán pro období 2012 – 2013, jehož cílem je zvýšení prestiže vnímání MA 21 a zvýšení počtu fungujících MA 21 – obcí i dalších subjektů.

◆ Cíle opatření:

- Aktualizace koncepčních dokumentů Středočeského kraje a obcí
- Získání informací o regionálních rozdílech a následně možnost cílené podpory rozvoje
- Tvorba územně plánovací dokumentace a ohledem na potřeby regionu, obcí, měst
- Koordinovaný a úměrný rozvoj výstavby v obcích a městech

◆ Aktivity, naplňující opatření

- Aktualizace koncepčních dokumentů Středočeského kraje

- Podpora a metodická pomoc obcím a městům při územním plánování

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Podíl obcí s rozpracovanou, vydanou nebo schválenou územně plánovací dokumentací
- Počet subjektů zapojených v MA 21
- Počet místních akčních skupin (MAS)/počet členů národní sítě MAS
- Počet podpořených projektů z OP

◆ **Cílové skupiny**

- Obce, města, mikroregiony, svazky obcí a měst
- Středočeský kraj
- Organizace veřejné správy

◆ **Garant a spolupráce**

- Obce a jimi zřizované organizace
- Středočeský kraj
- Organizace veřejné správy

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné zdroje a rozpočty
- OP ESPON 2013 (do konce roku 2013)
- INTERACT II (do konce roku 2013)
- URBACT II (do konce r.2013, později připravovaný URBACT III)
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)

◆ **Vazby na jiná opatření**

Týká se všech opatření

B.5 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje

B 5.1 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje

◆ Popis opatření:

Opatření je zaměřeno na všestranné zajištění bezpečnosti obyvatel Středočeského kraje. Bezpečnostní systém musí neustále reagovat na měnící se podmínky a změny v bezpečnostním prostředí a vznikající nové hrozby. Zajištění bezpečnosti je proces trvalého udržování komplexního systému složek v rámci státu, krajů a dalších samosprávných celků, podnikatelských i nepodnikatelských subjektů, které jsou schopny eliminovat bezpečnostní hrozby a rizika existující v daném prostředí i čase. Z tohoto důvodu je bezpečnostní systém potřeba vnímat jako otevřený a dynamicky se vyvíjející systém.

◆ Cíle opatření:

- Zajištění aktivní a včasné komplexní prevence vzniku bezpečnostních hrozeb a rizik na území Středočeského kraje
- Zajištění adekvátní eliminace následků bezpečnostních hrozeb a rizik, případně likvidaci následků mimořádných událostí na území Středočeského kraje

◆ Aktivity, naplňující opatření

- Rozšíření spolupráce orgánů krizového řízení kraje, obcí a jednotlivých složek integrovaného záchranného systému
- Zefektivnění postupů orgánů krizového řízení kraje, obcí a složek integrovaného záchranného systému
- Podpora základních a ostatních složek integrovaného záchranného systému v oblasti materiálně technického a speciálního vybavení pro řešení následků rizik
- Rozvoj informační podpory za účelem zajišťování bezpečnosti regionu
- Řízení rizik u krajského úřadu a v organizacích zřizovaných Středočeským krajem.

◆ Indikátory účinnosti opatření

- Počet trestných činů
- Zásahy jednotek požární ochrany

- Počet výjezdů Zdravotnické záchranné služby SK
- Výše podpory a investic do IZS
- Počet podpořených projektů z OP

◆ **Cílové skupiny**

- Obce, města
- Středočeský kraj
- Složky integrovaného záchranného systému
- Podnikatelské a nepodnikatelské subjekty
- Obyvatelé kraje
- Organizace veřejné správy

◆ **Garant a spolupráce**

- Obce, města
- Středočeský kraj, krizový štáb, bezpečnostní rada
- Složky integrovaného záchranného systému

◆ **Možnosti financování**

- Rozpočet Středočeského kraje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)

◆ **Vazby na jiná opatření**

B.1.1, B.1.2, B.2.2, B.4.1, C.1.1, C.2.1, C.2.2, C3.1, D.1.3, E.2.2, E.2.3

**PRIORITA C:
LIDSKÉ ZDROJE A VZDĚLÁVÁNÍ**

Strategické cíle a opatření prioritní osy C:

C.1 Zajištění podmínek vzdělávání obyvatel a jejich uplatnění se na trhu práce

C.1.1 Zvyšování vzdělanosti obyvatel a celoživotní učení

C.1.2 Vytvoření podmínek pro zvyšování kvality vzdělání, efektivní a funkční rozvoj vzdělávací soustavy

C.1.3 Vzdělávání a zaměstnávání osob se speciálními potřebami

C.2 Podpora dostupnosti a zvyšování kvality sociální a zdravotní péče

C 2.1 Sociální péče

C 2.2 Zdravotní péče

C.3 Zlepšení možností trávení volného času dospělých i dětí, podpora kulturních sportovních a zájmových činností a uskupení

C 3.1 Rozvoj a podpora volnočasových aktivit – kultura, sport, zájmové činnosti

C.1 Zajištění podmínek vzdělávání obyvatel a zlepšení možnosti jejich uplatnění na trhu práce

C1.1 Zvyšování vzdělanosti obyvatel a celoživotní učení

◆ *Popis opatření:*

Ve Středočeském kraji je celkem 120 tis. obyvatel s vysokoškolským vzděláním, z tohoto počtu je cca 1800 obyvatel nezaměstnaných. V roce 2011/2012 studovalo 37 791 obyvatel kraje vysokou školu, z toho 29 137 veřejnou VŠ a 8 735 soukromou VŠ. Do projektu UNIV 2 KRAJE je zapojeno 33 středních škol a učilišť ve Středočeském kraji. Cílem projektu UNIV 2 KRAJE je proměna středních (především odborných) škol v otevřené instituce, centra celoživotního učení, která budou aktivně naplňovat koncept celoživotního učení. Od roku 2009 vytvořila každá ze zapojených organizací 3 programy dalšího vzdělávání s pestrou nabídkou vzdělávacích modulů. Od 1.3. 2012 do 31.4.2014 je realizován projekt UNIV 3, jehož cílem je zkvalitnit systém rekvalifikací širokou podporou procesu uznávání výsledků předchozího učení a modernizací procesu akreditací. Cílovou skupinou jsou účastníci dalšího vzdělávání a pracovníci vzdělávacích institucí.

Prioritou Středočeského kraje je umožňovat celoživotní vzdělávání pro všechny dospělé, ať zaměstnané usilující o postoupení na vyšší kvalifikační stupeň či nezaměstnané, kteří se potřebují rekvalifikovat.

Zásadním opatřením Středočeského kraje je zřízení a rozvoj Vzdělávacího institutu Středočeského kraje (VISK) jako akreditovaného subjektu zřizovaného krajem, jehož hlavním úkolem je realizace veřejně prospěšné činnosti v oblasti celoživotního vzdělávání, s důrazem zejména na vzdělávání pedagogických pracovníků, vzdělávání pracovníků ve veřejné správě, pracovníků v sociálních službách, seniorů a široké veřejnosti. Středočeský kraj vědomý si důležitosti dalšího vzdělávání zřídil a rozvíjí VISK jako jedno z klíčových opatření rozvoje vzdělanosti obyvatelstva v regionu. VISK nabízí velmi široké spektrum oborů a oblastí dalšího vzdělávání, které zásadně vychází z analýzy potřeb obyvatelstva, jednotlivých profesí a kraje jako takového. Jednotlivé akreditované vzdělávací programy jsou realizovány ve všech potřebných formách podle požadavků cílových skupin jako studium prezenční, kombinované nebo ve vybraných případech jako e-learningové a to včetně programů na míru podle požadavků zadavatelů a realizovaných na místě zadavatelem určeným. VISK je akreditovanou institucí MŠMT, MV a MPSV. Činnosti VISK Středočeský kraj zakotvil usnesením Zastupitelstva Středočeského kraje ze dne 19.03.2012 schválením Dlouhodobého záměru vzdělávání a

rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2012 jako v jednom ze zásadních strategických koncepčních dokumentů kraje.

◆ **Cíle opatření:**

- Zvýšení povědomí o možnostech celoživotního vzdělávání mezi zaměstnanými, nezaměstnanými a v podnikatelské sféře
- Zvýšení uplatnění se občanů na trhu práce
- Zvýšení zaměstnanosti i zaměstnatelnosti
- Zvýšení vzdělanosti obyvatelstva kraje a jeho konkurenceschopnosti na trhu práce
- Zvýšení kvality výkonu práce a plnění hlavního účelu a předmětu činnosti v oblasti vzdělávání, veřejné správy a sociálních služeb
- Zvýšení kvality života seniorů

◆ **Aktivita, naplňující opatření**

- Podpora analýzy potřeb kvalifikací a následného návrhu oborů vzdělávání v rámci celoživotního vzdělávání
- Podpora zaměstnanosti absolventů škol - dotace podnikatelským subjektům na vytváření absolventských míst
- Podpora motivace a ochoty k celoživotnímu vzdělávání
- Podpora žáků a studentů s výbornými výsledky – stipendia, stáže, účast na konferencích
- Podpora komunikace mezi podnikatelskými subjekty a školami
- Podpora umístění pracovišť (výzkumných pracovišť, fakult apod.).
- Podpora vzdělávání v oborech žádaných na trhu práce např. formou stipendií poskytovaných žákům těchto oborů
- Využití volných kapacit středních škol k dalšímu vzdělávání v rámci celoživotního vzdělávání dospělých
- Zavádění nových forem vzdělávání
- Podpora realizace a zastřešení rekvalifikačních programů a programů dalšího vzdělávání v rámci Středočeského kraje

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Průměrná míra nezaměstnanosti
- Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo
- Počet žáků gymnázií
- Počet žáků středních odborných škol ukončených maturitou
- Počet žáků středních odborných škol ukončených výučním listem
- Výše podpory (stipendií) žáků středních odborných škol v nedostatkových oborech
- Počet osob podpořených v rámci aktivní politiky zaměstnanosti

◆ **Cílové skupiny**

- Občané
- Podnikatelské subjekty
- Školy a školská zařízení, vzdělávací instituce

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj – Krajský úřad, Odbor školství a sportu ve spolupráci s dalšími odbory
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Školy a školská zařízení
- Podnikatelské subjekty

◆ **Možnosti financování**

- Rozpočet Středočeského kraje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Další veřejné a soukromé zdroje

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, 4A2.1, A3.1, A3.2, A4.1, B2.1, B4.1, C1.2, C1.3, C2.1, C2.2, D1.2, D2.1, D2.2, E3.1

C1.2 Vytvoření podmínek pro zvyšování kvality vzdělání, efektivní a funkční rozvoj vzdělávací soustavy

◆ Popis opatření

Monitorování a hodnocení kvality poskytovaných vzdělávacích služeb patří mezi priority vzdělávací politiky Středočeského kraje definované v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy. Vzdělávání ve Středočeském kraji je sledováno jak přímo školami, tak i zřizovateli (obcemi a Středočeským krajem) škol a školských zařízení. Mezi zřizovatelem a jeho školou je třeba i do budoucna zajišťovat úzkou spolupráci. Kraj pomáhá při zajištění plnění priorit a záměrů rozvojových plánů škol a školských zařízení, které zřizuje, spolupracuje při hodnocení účinnosti a efektivity strategického řízení, provádí hodnocení práce jednotlivých ředitelů škol a školských zařízení a poskytuje informace uchazečům o studium a jejich rodičům, vydává zápisové lístky. Středočeské základní školy a víceletá gymnázia se pravidelně zúčastňují i mezinárodních výzkumů (např. PISA a TIMSS). Od roku 2004 jsou vyhlašovány evaluační programy, jejichž cílem je vytváření takových podmínek, které efektivně vedou k zvyšování kvality řízení školy. Význam hodnocení je uveden i v současné školské legislativě, která školám ukládá povinnost realizovat autoevaluaci školy jako opěrný bod pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy (viz § 12 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů).

Podpora celoživotního učení a dalšího vzdělávání dospělých je definována jako jedna z hlavních a klíčových priorit kraje, která vychází z vědomí zásadní důležitosti investic do lidských zdrojů. Pro její naplnění Středočeský kraj vytváří podmínky nejrůznějšími způsoby a formami podpory: zejména podporou finanční a materiální, ale i koncepční podporou činnosti vzdělávacích institucí, které zřizuje, a které se jako hlavní nebo další činností zabývají vzděláváním dospělých. Požadavky moderní industriální a občanské společnosti se promítají do potřeby růstu vzdělanostní úrovně obyvatel regionu. Zvýšené nároky na obyvatele vyvolávají pak stále větší požadavky na vytvoření efektivního systému celoživotního vzdělávání lidí žijících ve společnosti.

Středočeský kraj podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků jako klíčové systémové a efektivní opatření ke zvýšení kvality vzdělávání a vzdělávací soustavy kraje a další vzdělávání pracovníků ve veřejné správě, které vede ke kvalitnímu a efektivnímu výkonu veřejné správy jako služby obyvatelům kraje.

V rámci podpory odborného vzdělávání Středočeský kraj dále usiluje o vytvoření podmínek pro koordinovanou spolupráci škol, školských zařízení a dalších institucí, které zřizuje, v oblasti poskytování rekvalifikací pro široké spektrum cílových skupin.

Středočeský kraj si je vědom důležitosti zapojení seniorů do života společnosti a prospěšnosti jejich dalšího vzdělávání jak pro ně samotné, tak pro společnost. To má významný dopad do ekonomické a sociální oblasti. Středočeský kraj podporuje všechny aktivity, které jsou školami a školskými zařízeními a dalšími institucemi, které zřizuje, v této oblasti realizovány.

Středočeský kraj rozvíjí podporu dalšího vzdělávání v rámci celoživotního učení přímo prostřednictvím jím zřízeného vzdělávacího institutu pro vzdělávání dospělých (VISK) a dále prostřednictvím středních a vyšších odborných škol případně dalších zařízení, které zřizuje.

◆ **Cíle opatření:**

- Zabezpečení vysoké kvality vzdělávání ve všech úrovních
- Uplatnění absolventů škol na trhu práce
- Vysoká technická vybavenost škol
- Modernizace školských objektů
- Podpora využívání programů na celoživotní vzdělávání učitelů, zvyšování kvality dalšího vzdělávání pedagogických a dalších pracovníků

◆ **Aktivity, naplňující opatření**

- Pokračovat v podpoře rozvoje informační a počítačové gramotnosti na školách,
- Podporovat školy v záměru realizovat modulárně uspořádané programy
- Podpora rozvoje nabídky dalšího vzdělávání na středních školách,
- Podpora budování systému vnitřního řízení kvality poskytovaných vzdělávacích služeb na školách,
- Podpora Vzdělávacího institutu Středočeského kraje v oblasti dalšího vzdělávání dospělých zejména v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, dalšího vzdělávání pracovníků ve veřejné správě, dalšího vzdělávání v sociálních službách, vzdělávání seniorů a dalších cílových skupin občanů kraje

- Podpora spolupráci vyšších odborných škol a vysokých škol při zavádění bakalářských programů na vyšších odborných školách
- Podpora zvyšování úrovně cizojazyčného vzdělávání na školách,
- Podpora výměnných pobytů žáků škol zřizovaných Středočeským krajem v rámci smluv uzavřených mezi Středočeským krajem a zahraničními regiony, v rámci bilaterálních vztahů jednotlivých škol a dále v rámci celostátních programů spolupráce.
- Zlepšení podmínek pro péči o talentovanou mládež v jednotlivých oborech vzdělávání, a to zejména technických a přírodovědných.
- Podpora zpracování návrhu rozvoje a podpory mezinárodní spolupráce Odboru školství a sportu, škol a školských zařízení v rámci smluvní mezinárodní regionální spolupráce mezi Středočeským krajem a partnerskými regiony.
- Podpora škol v rozvoji informační a počítačové gramotnosti
- Podpora projektu Středočeského kraje zaměřeného na podporu a využívání moderních technologií ve výuce.
- Podpora iniciace projektu na vybudování informačního systému o regionálním školství,
- Podpora zvyšování efektivity poradenských služeb – školení zaměstnanců, workshopy s odborníky apod.
- Podpora účasti mládeže na zachování a rozvíjení sportovních aktivit týkajících se reprezentace kraje na mezinárodních soutěžích, olympiádách dětí a mládeže, republikových, krajských i regionálních soutěžích
- Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich profesní rozvoj s cílem zvýšení jejich kvalifikovanosti a kvality vzdělávání
- Zlepšení vyhledávání nadaných žáků a péče o ně, vytvoření systémové podpory talentů

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Počet obyvatel nad 15 let s základním vzděláním/středním s maturitou/středním bez maturity/vysokoškolským vzděláním
- Počet ekonomických subjektů činných ve vzdělávání
- Počet počítačů na 100 žáků ZŠ/připojení na internet
- Počet vzdělávacích společností profesního vzdělávání

- Počet neumístěných dětí do MŠ
- Počet základních škol/tříd/žáků/učitelů
- Počet žáků gymnázií
- Počet žáků středních odborných škol ukončených maturitou
- Počet žáků středních odborných škol ukončených výučním listem

◆ **Cílové skupiny**

- Děti, žáci, studenti
- Pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj – Krajský úřad, Odbor školství a sportu
- Obce a jimi zřizované instituce
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Školská zařízení, zřizovatelé škol

◆ **Možnosti financování**

- Rozpočet Středočeského kraje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Další veřejné a soukromé zdroje

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.2, A2.1, A3.1, A4.1, B2.1, B3.1, B4.1, C1.1, C1.3, C2.1, D1.1, D1.4, E3.1

C1.3 Vzdělávání a zaměstnávání osob se speciálními potřebami a vzdělávání dospělých

◆ Popis opatření:

Opatření je zaměřeno na umožnění bezproblémové integrace do škol a zaměstnání žákům, studentům a absolventům se speciálními potřebami, které jsou zdravotně postižení či sociálně znevýhodnění.

◆ Cíle opatření:

- Rozvoj škol pro děti, žáky a studenty zejména s těžkými zdravotními postiženími
- Zajištění informovanosti o možnostech vzdělávání a zaměstnávání osob se speciálními potřebami
- Zajištění informovanosti pedagogických pracovníků o speciálních potřebách žáků

◆ Aktivita, naplňující opatření

- Podpora budování stavebních úprav pro zdravotně postižené ve školských zařízeních
- Podpora dopravy žáků do škol
- Podpora zaměstnávání asistentů pedagoga a rozšíření školních poradenských pracovišť do škol
- Dotace na nákup kompenzačních pomůcek a výpočetní techniky, přizpůsobené pro zdravotně postižené
- Podpora spolupráce škol, školských zařízení, zdravotnických zařízení a sociálních služeb
- Podpora spolupráce školských, zdravotnických a sociálních zařízení
- Podpora vzniku speciálních tříd pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami při základních školách
- Podpora dětským domovům při přechodu klientů do běžného života
- Podpora motivace rodičů a žáků, zejména sociálně ohrožených skupin obyvatelstva k plnění školní docházky, popř. k dalšímu studiu
- Podpora multikulturní výchovy a vzdělávání cizinců

◆ Indikátory účinnosti opatření

- Výše výdajů na vybavení škol kompenzačními pomůckami a na asistenty pedagogů

- Počet neumístěných občanů se zdravotním postižením do zaměstnání
- Počet organizací, zaměstnávajících více než 50% osob se zdrav. postižením nebo osob se zdrav. postižením samostatně výdělečně činných
- Počet evidovaných uchazečů o práci se ZP
- Počet vzdělávacích společností profesního vzdělávání
- Počet vymezených chráněných pracovních míst
- Počet uchazečů a rekvalifikaci

◆ **Cílové skupiny**

- Děti, žáci, studenti
- Školy a školská zařízení
- Zřizovatelé škol a školských zařízení
- Pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj – odbor školství a sportu
- Obce a jimi zřizované instituce
- Pedagogicko – psychologické poradny
- Zdravotnická zařízení
- Dětské domovy
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Školy a školská zařízení a jejich zřizovatelé

◆ **Možnosti financování**

- Rozpočet Středočeského kraje
- Rozpočet Středočeského kraje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Další veřejné a soukromé zdroje

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A2.1, A3.1, A3.2, A4.1, B2.1, B4.1, C1.1, C1.2, C2.1, C2.2

C.2 Podpora dostupnosti a zvyšování kvality sociální a zdravotní péče

C2.1 Sociální péče

◆ **Popis opatření:**

Opatření je zaměřeno na zachování a zvyšování úrovně a kvality sociální péče ve všech jejích druzích. Středočeský kraj zpracoval a pravidelně aktualizuje Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb - aktuální je verze pro roky 2012 až 2013. Návrh opatření vychází z tohoto dokumentu.

◆ **Cíle opatření:**

- Rovnoměrné pokrytí sociálních služeb v regionech kraje
- Dostatečný počet zařízení pro poskytování sociálních služeb a pro oblast prevence patologických jevů
- Dostatečná kapacitní síť terénních sociálních služeb
- Vzdělanost a informovanost pracovníků poskytujících sociální služby
- Podpora aktivit poskytovatelů sociálních služeb

◆ **Aktivity, naplňující opatření**

Senioři:

- Podpora rozšiřování terénní péče – víkendy, 24 hodinová péče pro snížení potřebných kapacit domovů a zlepšení pohody seniorů v domácím prostředí
- Nízká kapacita a předpokládané zvyšování poptávky na kapacity pobytových sociálních služeb pro seniory – podpora budování domovů pro seniory
- Podpora kvality bydlení v domovech seniorů – např. pokoje pro manželské páry, oddělení pro uživatele s demencemi

Osoby se zdravotním postižením:

- Naplňování opatření z vypracovaného Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením

- Podpora rozšiřování služeb pro zdravotně postižené na základě konkrétních potřeb každého jedince
- Podpora zaměstnanosti zdravotně postižených (dotace na pracovní místo, vznik chráněných dílen, dotace na individuální dopravu zaměstnanců do místa zaměstnání, podpora domácí práce)
- Podpora budování bezbariérových přístupů a chráněného bydlení pro zdravotně postižené
- Podpora rozšiřování terénní péče – víkendy, 24 hodinová péče

Rodina, mládež a děti

- Podpora zřizování a provozu a rovnoměrného pokrytí poraden pro rodiny s dětmi a její propojení s ostatními organizacemi poskytujícími služby rodinné péče
- Podpora budování sítě azylového bydlení a zřizování sociálních nebo obecních bytů
- Podpora poradenských služeb pro rodiny s dětmi se zdravotním či psychiatrickým onemocněním, s dětmi se závislostmi
- Zřízení a podpora sítě asistenčních služeb
- Podpora zřizování mateřských škol nebo mateřských center, zejména v obcích s intenzivní bytovou výstavbou
- Podpora zřizování služeb pro rodiny s dětmi v „periferiích“ kraje a v sociálně vyloučených lokalitách
- Podpora rozvoje služeb pro rodiny s dětmi v NRP – poradenství, doprovázení
- Podpora rozvoje služeb pro mladé lidi opouštějící ústavní zařízení nebo NRP

Osoby v přechodné krizi

- Podpora vzniku a fungování azylových domů, zabezpečování utajovaného bydlení a krizových lůžek,
- Podpora následné péče – komunitních center, poraden

Osoby ohrožené sociálním vyloučením

- Zachování stávající sítě terénní sociální péče v romských komunitách a romských asistentů na školách
- Poskytování dotací z Humanitárního fondu Středočeského kraje

- Podpora poradenských center, terénních pracovníků a větší informovanosti osob ohrožených sociálním vyloučením,
- Podpora intervenčních center pomoci pro osoby ohrožené násilným chováním
- Podpora vzniku chráněného bydlení pro celé rodiny i pro jedince po odchodu z dětských domovů
- Podpora chráněného a „tréninkového“ bydlení
- Podpora služeb a programů pro dlouhodobě nezaměstnané
- Podpora aktivit, snižujících nezaměstnanost
- Podpora terénních aktivit pro osoby bez domova, po propuštění z výkonu trestu,

Osoby ohrožené drogou

- Pokračování v členství Evropském fóru pro městskou bezpečnost a v projektu Demokracie, City & Drugs II
- Podpora fungování Krajské protidrogové komise, krajského protidrogového koordinátora, regionálních koordinátorů a kontaktních osob.
- Podpora vzniku a rozvoje stávajících nízkoprahových center
- Podpora programů protidrogové politiky
- Podpora a vznik komunitních center pro léčbu závislostí
- Provázání aktivit zaměřených na protidrogovou politiku se zdravotním sektorem
- Rozvoj spolupráce, předávání zkušeností v protidrogové politice se zahraničními partnery

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Počet míst v domovech pro seniory/stacionářích/domovech pro osoby se zdr. postižením/byt. jednotek v domech s pečov. službou/ostatních zařízeních
- Počet neumístěných žadatelů o místa v domovech pro seniory/stacionářích/domovech pro osoby se zdr. postižením/ostatních zařízeních
- Počet poskytovatelů sociálních služeb celkem/odborného soc. poradenství/sociální péče/sociální prevence
- Výdaje na sociální službu

◆ **Cílové skupiny**

- Obyvatelé Středočeského kraje
- Zřizovatelé a provozovatelé sociálních služeb

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj – odbor sociálních věcí
- Zřizovatelé a provozovatelé sociálních služeb
- Školící centra pro sociální služby

◆ **Možnosti financování**

- Rozpočet Středočeského kraje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Další veřejné a soukromé zdroje
- Horizont 2020

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A3.1, A3.2, A4.1, B2.1, B3.1, B3.2, B4.1, C1.1, C1.2, C1.3, C2.2, C3.1, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4

C2.2 Zdravotní péče

◆ **Popis opatření:**

Opatření je zaměřeno na zachování a zvyšování úrovně, kvality a efektivity zdravotní péče ve všech jejích druzích a místech regionu. Toho je možné dosáhnout pomocí modernizace zdravotnických zařízení, využívání moderních technologických a léčebných procesů, rekonstrukce zdravotnických objektů. Důležitá je i spolupráce s organizacemi zajišťujícími další zdravotní péči, osvětu, informovanost a programy v oblasti prevence.

◆ **Cíle opatření:**

- Kvalitní zdravotní péče pro všechny obyvatele kraje
- Moderní a vybavená zdravotnická zařízení
- Informovanost obyvatel v oblasti prevence a zdravého životního stylu
- Spolupráce subjektů zajišťujících zdravotní péči (praktičtí lékaři, nemocnice, následná péče, sociální péče)
- Kraj zajišťuje a podporuje preventivní programy, programy protidrogové prevence a další činnosti podporující zdraví,
- Poskytování kvalitní paliativní péče a péče o zdravotně hendikepované občany

◆ **Aktivita, naplňující opatření**

- Podpora rekonstrukce zdravotnických zařízení
- Dotace na modernizaci vybavení zdravotnických zařízení a záchranné služby,
- Podpora hospicové péče
- Podpora preventivních programů a činností podporujících zdraví obyvatel kraje
- Podpora potřeb osob se zdravotním postižením
- Podpora postgraduálního vzdělávání lékařských pracovníků
- Podpora dobrovolnické činnosti
- Povedení analýzy potřeb a aktualizace koncepčních materiálů v oblasti zdravotnictví

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Počet lékařů na 1000 obyvatel
- Počet lůžek v nemocnicích
- Počet samostatných ordinací lékařů

- Výdaje kraje na zdravotnictví
- Počet pacientů s hypertenzními nemocemi/ischemickou chorobou srdeční/cévními nemocemi mozku

◆ **Cílové skupiny**

- Obyvatelé Středočeského kraje
- Poskytovatelé zdravotnických služeb
- Obce a svazky obcí
- Subjekty a organizace podílející se na programech zaměřených na podporu zdraví

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj - Odbor zdravotnictví
- Poskytovatelé zdravotnických služeb
- Obce a svazky obcí
- Oborové svazy lékařů a pacientů
- Krajská hygienická stanice

◆ **Možnosti financování**

- Rozpočet Středočeského kraje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Další veřejné a soukromé zdroje
- Horizont 2020

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A2.1, A3.1, A3.2, A4.1, B2.1, B3.1, B3.2, B4.1, C1.1, C1.2, C1.3, C2.1, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4

C.3 Zlepšení možnosti trávení volného času dospělých a dětí, podpora kulturních, sportovních a zájmových činností a uskupení

C.3.1 Zlepšení možnosti trávení volného času dospělých a dětí, podpora kulturních, sportovních a zájmových činností a uskupení

◆ Popis opatření:

Opatření je zaměřeno na podporu trávení volného času dětí i dospělých, jako doplnění kvality života v obcích a městech, pro zvýšení turistického ruchu i pro prevenci patologických jevů ve společnosti.

◆ Cíle opatření:

- Zvýšení kvality trávení volného času
- Rozšíření nabídky kulturních, společenských a sportovních akcí
- Zvýšení atraktivity a návštěvnosti kulturních a sportovních zařízení
- Revitalizace nevyužívaných objektů a ploch
- Rozvoj cyklistických stezek a doplňující infrastruktury
- Prevence před nežádoucími vlivy

◆ Aktivita, naplňující opatření

- Podpora provozu a zlepšení technického stavu kulturních zařízení (divadla, kina, knihovny apod.)
- Podpora sportovních, společenských a kulturních aktivit dětí, mládeže i dospělých
- Podpora vytváření prostorů pro tyto aktivity (sportoviště, parky a hřiště, klubovny, apod.)
- Podpora rozvoje bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy pro účely turistiky a rekreace
- Podpora rozvoje cykloturistiky, pěší a vodácké turistiky a navazujících aktivit typu parkoviště, půjčovny sportovního náčiní apod. - tedy těch funkcí, které tvoří standard tohoto odvětví

- Podpora zájmových uskupení v oblasti využití volného času (ochotnické spolky, sportovní kluby, zájmové kroužky apod.)
- Podpora údržby a budování sportovišť a míst pro trávení volného času
- Popularizace sportu a zdravého životního stylu
- Podpora škol a školských zařízení vytvářet aktivity a prostředí pro trávení volného času dětí (Střediska volného času, Základní umělecké školy)
- Vzdělávání pracovníků, zabývajících se volnočasovými aktivitami a sportovními aktivitami

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Délka cyklostezek/cyklotras
- Počet kulturních akcí v Databázi kulturních akcí kraje
- Výše příspěvků kraje v grantových programech na podporu volného času a sportu/počet žádostí
- Počet ZUŠ a středisek volného času
- Výše dotací na financování prevence rizikového chování a protidrogové prevence ve školách
- Počet ekonom. subjektů ve sportovní, zábavní a rekreační činnosti
- Počet poboček veřejných knihoven

◆ **Cílové skupiny**

- Žáci škol a školských zařízení
- Obyvatelé a návštěvníci kraje
- Zájmové spolky a sdružení
- Kulturní a sportovní instituce
- Vlastníci a provozovatelé kulturních a sportovních zařízení
- Pracovníci v oblasti kultury a sportu

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj – odbor kultury a památkové péče, odbor školství a sportu, odbor sociálních věcí

- Obce a sdružení obcí
- Zájmové spolky a sdružení
- Kulturní a sportovní instituce
- Vlastníci a provozovatelé kulturních a sportovních zařízení
- Školy a školská zařízení

◆ **Možnosti financování**

- Rozpočet Středočeského kraje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Další veřejné a soukromé zdroje
- Dotační programy MŠMT
- Program rozvoje venkova
- Státní program podpory cestovního ruchu

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.2, A1.3, A4.1, B2.1, B3.1, B3.2, B4.1, C2.1, D1.1, D1.3, D1.4, D2.2, E1.1, E3.1

**PRIORITA D:
VENKOV A ZEMĚDĚLSTVÍ**

Strategické cíle a opatření prioritní osy D:

D.1 Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání v malých obcích. Dopravní dostupnost a občanská vybavenost malých obcí

D.1.1 Dostupnost a vybavenost venkovských obcí

D.1.2 Podpora podnikání a vytváření pracovních příležitostí na venkově

D.1.3 Podpora spolupráce venkovských obcí a jejich vzájemné komunikace

D.1.4 Regenerace venkovských sídel

D.2 Rozvoj zemědělské výroby a lesnictví, podpora alternativního zemědělství, agroturistiky

D 2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví

D 2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

D.1 Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání ve venkovských obcích. Dopravní dostupnost a vybavenost venkovských obcí

D1.1 Dostupnost a vybavenost venkovských obcí

◆ Popis opatření:

Převážná část obyvatel Středočeského kraje žije ve venkovských obcích. Středočeský kraj je krajem s nejvyšším podílem obcí do 2000 obyvatel, ve kterých žije celkem 43,4% obyvatel kraje. Na obyvatele zejména odlehlých obcí jsou však kladeny nároky na dojížděku do zaměstnání, za službami, obchodem apod.

Zásady územního rozvoje Středočeského kraje vymezují specifické oblasti, jež jsou problematické z hlediska udržitelného rozvoje, např. jsou zde identifikovány problémy se zajištěním příznivého životního prostředí, hospodářského rozvoje nebo soudržnosti společenství obyvatel. V krajském měřítku se jedná o oblasti:

- Brdy – Rožmitálsko
- Klučenicko – Petrovicko
- Neustupovsko – Načeradsko
- Dolní Kralovicko – Zbýšovsko
- Kněžicko – Rožďalovicko
- Mšensko
- Bílichovsko - Pochvalovsko
- Jesenicko – Čistecsko.

Zásady územního rozvoje stanovují pro každou ze specifických oblastí zásady pro usměrňování územního rozvoje, rozhodování o změnách v území a úkoly pro územní plánování.

V budoucnu se jeví jako účinným nástrojem rozvoje venkovských oblastí využití metody LEADER, která klade důraz na vzájemnou spolupráci společenství a partnerství místních občanů, veřejné správy, podnikatelského sektoru a neziskových organizací. Tyto subjekty vytvářejí společně tzv. místní akční skupiny (MAS), které znají lokální problémy, slabé i silné stránky příslušné lokality a jsou schopné cíleně doporučit a připravit projekty, realizovatelné z dotací operačních programů Evropské unie, týkající se rozvoje venkova a venkovských oblastí. V roce 2011 byl zpracován Národní strategický plán LEADER 2014+, jež je časově a tematicky zaměřený na rozvoj venkova po roce 2013.

◆ **Cíle opatření:**

- Zlepšení fungování obcí
- Zlepšení dopravní dostupnosti venkovních obcí
- zlepšení efektivní spolupráce regionů v kraji i spolupráce regionů v mezikrajské úrovni
- Stabilizace a zlepšení života stálých obyvatel
- Zvýšení atraktivity venkova pro návštěvníky a turisty kraje

◆ **Aktivity, naplňující opatření**

- Zajištění dopravní obslužnosti - integrovaný systém dopravy, zlepšení kvality komunikací
- Podpora vzájemné spolupráce obcí
- Podpora dostupnosti zdravotních a sociálních služeb (mobilní služby)
- Podpora školských zařízení s malým počtem žáků
- Podpora budování technické infrastruktury – dotace na kanalizaci, vodovod, čištění odpadních vod apod.
- Prosazování zásad územního rozvoje ve specifických oblastech

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Investice na silnice v rámci kraje/délka zrekonstruovaných komunikací II. a III. tř
- Podíl obyvatel venkovských obcí
- Vyjíždka do zaměstnání a škol - obce do 2000 obyvatel/celý kraj
- Počet poboček veřejných knihoven

◆ **Cílové skupiny**

- Obyvatelé venkovských obcí
- Obce, svazky obcí
- Vlastníci infrastruktury
- Zájmová sdružení v obcích
- Středočeský kraj a kraje sousední se Středočeským krajem

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj – odbor regionálního rozvoje
- Obce, svazky obcí
- Zájmová sdružení v obcích

◆ **Možnosti financování**

- Rozpočet Středočeského kraje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Další veřejné a soukromé zdroje
- Program podpory bydlení
- Program rozvoje venkova
- Státní fond rozvoje bydlení

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A3.1, A3.2, A4.1, B1.1, B1.2, B2.1, B3.1, B3.2, B4.1, C2.1, C2.2, C3.1, D1.2, D1.3, D1.4, D2.1, D2.2, E1.1, E2.1, E2.2, E2.3, E3.1

D1.2 Podpora podnikání a vytváření pracovních příležitostí na venkově

◆ Popis opatření:

Opatření se soustředí na rozvoj drobného podnikání, vznik podnikatelských subjektů pro zajištění dostatku pracovních příležitostí na venkově, pokrytí potřeb venkovských obyvatel chybějícími službami, rozvoj turistického ruchu apod.

◆ Cíle opatření:

- Zlepšení kvality života na venkově
- Dostupnost služeb
- Omezení dojížděky za zaměstnáním
- Zvýšení turistického ruchu na venkově
- Snížení nezaměstnanosti venkovských obyvatel

◆ Aktivita, naplňující opatření

- Podpora drobných podnikatelů a řemeslných činností ve venkovských obcích
- Podpora propagace místních a tradičních produktů
- Podpora a motivace velkých zpracovatelů k využívání surovin z místních zdrojů

◆ Indikátory účinnosti opatření

- Počet zaměstnanců v zemědělství, lesnictví a rybářství
- Počet zaměstnanců v ubytování, stravování a pohostinství
- Vyjížděka do zaměstnání a škol – obce do 2000 obyvatel/celý kraj
- Počet nově vytvořených pracovních míst ve venkovských oblastech

◆ Cílové skupiny

- Podnikatelské subjekty
- Nezaměstnaní a dojíždějící za prací
- Obce a sdružení obcí

- Obyvatelé venkovských obcí
- Zájmová sdružení a nevládní organizace

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj – odbor regionálního rozvoje, životního prostředí a zemědělství,
- Obce a sdružení obcí
- Krajský živnostenský úřad
- Hospodářská komora, Agrární komora, Krajská hospodářská komora
- Ministerstvo pro místní rozvoj

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné a soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Program rozvoje venkova

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A3.1, A3.2, A4.1, B2.1, B3.1, B3.2, B4.1, C2.1, C2.2, D1.1, D1.3, D1.4,
D2.1, D2.2

D1.3 Podpora spolupráce venkovských obcí a jejich vzájemná komunikace

◆ Popis opatření:

Opatření je zaměřeno na vzájemnou komunikaci obcí a vytváření svazků a společenství obcí, které povede k jejich rovnoměrnému rozvoji. Tato spolupráce by měla být podpořena na úrovni územního plánování, zajišťování dopravní a technické infrastruktury, občanské vybavenosti, zvyšování turistického ruchu, poskytování služeb apod.

◆ Cíle opatření:

- Snížení závislosti venkovských obcí na městech
- Koordinované územní plánování obcí, velkých územních celků a kraje
- Podpora rozvoje obcí v okrajových regionech kraje
- Vznik partnerství obcí či svazků obcí se stejnými či podobnými prioritami rozvoje

◆ Aktivita, naplňující opatření

- Podpora vzájemné informovanosti obcí venkovského prostoru
- Podpora územního plánování obcí a regionů
- Podpora vzniku regionálního uskupení obcí
- Podpora a koordinace budování dopravní a technické infrastruktury ve venkovských obcích
- Podpora partnerství a sdružení obcí

◆ Indikátory účinnosti opatření

- Počet místních akčních skupin (MAS)/počet členů národní sítě MAS
- Počet mikroregionů v kraji
- Počet podpořených projektů v příslušných operačních programech, zaměřených na rozvoj venkova

◆ Cílové skupiny

- Obce a svazky obcí

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj, odbor regionálního rozvoje
- Ministerstvo místního průmyslu
- Obce a svazky obcí

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Program rozvoje venkova

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.3, A4.1, B1.1, B1.2, B2.1, B3.1, B3.2, B4.1, C2.1, C2.2, C3.1, D1.1, D1.2, D1.4, D2.1, D2.2, E1.1, E2.3

D1.4 Regenerace venkovských sídel

◆ Popis opatření:

Opatření je zaměřeno na zlepšení vzhledu a životního prostředí venkovských oblastí a jejich okolí.

◆ Cíle opatření:

- Stabilizace obyvatelstva na venkově
- Obnova a rekonstrukce památkových objektů
- Revitalizace a rekonstrukce veřejných ploch
- Zvýšení atraktivity venkovských sídel pro bydlení a turistiku

◆ Aktivita, naplňující opatření

- Podpora rekonstrukce a nového využívání v současné době nevyužívaných objektů
- Podpora obnovy památkových objektů a pamětihodností
- Podpora veřejného života na venkově a místních zájmových sdružení
- Podpora udržování tradičních zvyků
- Podpora a motivace obyvatel venkovských obcí k péči o své prostředí - např. vyhlašování Vesnice roku
- Podpora obcí při revitalizaci veřejných ploch, zeleně a vodních ploch ve venkovských obcích
- Podpora zajištění kulturního, technického a společenského zázemí v obcích (veřejný rozhlas, hasičské zbrojnice, hřiště, sportoviště)

◆ Indikátory účinnosti opatření

- Počet poboček veřejných knihoven
- Počet poboček pošt
- Počet kulturních akcí v Databázi kulturních akcí kraje
- Výše dotací ministerstva kultury v Programu péče o vesnické památkové rezervace zóny

- Výdaje kraje na Středočeský fond kultury a obnovy památek
- Výdaje kraje na Středočeský fond rozvoje obcí a měst

◆ **Cílové skupiny**

- Obce a sdružení obcí
- Obyvatelé venkovských obcí
- Podnikatelské subjekty
- Turisté a návštěvníci kraje

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj - odbor regionálního rozvoje, životního prostředí a zemědělství, památkové péče
- Obce a sdružení obcí
- Podnikatelské subjekty
- Vlastníci domů objektů
- Občanská sdružení, neziskové organizace

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné a soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Program rozvoje venkova
- Program podpory bydlení
- Státní fond rozvoje bydlení

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A4.1, B1.1, B1.2, B2.1, B3.1, B3.2, B4.1, C2.1, C2.2, C3.1, D1.1, D1.2, D1.3, D2.1, D2.2, E1.1, E2.2, E2.3, E3.1

D.2 Rozvoj zemědělské výroby a lesnictví, alternativního zemědělství a agroturistiky

D2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví

◆ *Popis opatření*

Opatření je zaměřeno na zvýšení konkurenceschopnosti domácí zemědělské výroby, podporu tradičních a regionálních produktů zemědělství, zvýšení informovanosti o možných dotacích zemědělské výroby. V souvislosti s intenzivní výstavou na „zelené louce“ v posledním období je třeba zvýšit ochranu zemědělského půdního fondu. Středočeský kraj je poměrně málo zalesněn, proto je třeba provádět ochranu pozemků k plnění funkce lesa a podporovat výsadbu lesních porostů.

◆ *Cíle opatření*

- Konkurenceschopnost zemědělství na národní i nadnárodní úrovni
- Produkce tradičních výrobků a regionálních produktů
- Modernizace zemědělských technologií, rekonstruované zemědělské objekty
- Nižší podíl záborů zemědělského půdního fondu a pozemků určených k plnění funkce lesa
- Zvýšení informovanosti o možnostech dotací a poradenství při zpracování žádostí o dotace

◆ *Aktivita, naplňující opatření*

- Podpora rekonstrukcí zemědělských objektů a zavádění moderních technologií do zemědělství
- Propagace a podpora marketingu místních zemědělských produktů
- Vyhodnocování územně plánovací dokumentace z hlediska záborů ZPF PUPFL
- Podpora dotačních programů pro zemědělství a lesnictví
- Podpora poradenských center pro zemědělce a vlastníky lesů

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Počet ekonomických subjektů v zemědělství, lesnictví a rybářství
- Počet ekonomických subjektů v ubytování, stravování a pohostinství
- Počet zaměstnanců v zemědělství, lesnictví a rybářství
- Počet zaměstnanců v ubytování, stravování a pohostinství
- Výměra zemědělské půdy

◆ **Cílové skupiny**

- Zemědělci a vlastníci zemědělských pozemků
- Obce
- Vlastníci lesních pozemků
- Podnikatelské subjekty

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj – odbor regionálního rozvoje, odbor životního prostředí a zemědělství
- Podnikatelské subjekty
- Poradenská centra
- Ministerstvo zemědělství
- Ministerstvo životního prostředí
- Oborové organizace zemědělců a lesníků

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné a soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Program rozvoje venkova
- Horizont 2020

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A3.1, A4.1, B2.1, B4.1, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, D2.2, E1.1, E2.2, E2.3, E3.1

D2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika

◆ Popis opatření:

Opatření je zaměřeno na rozšíření nabídky pracovních míst a zaměstnanosti ve venkovských a zemědělských oblastech, dále na zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských výrobků, zvýšení počtu turistů a návštěvníků kraje.

◆ Cíle opatření

- Nová pracovní místa na venkově
- Zvýšení turistického ruchu na venkově
- Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských produktů

◆ Aktivity, naplňující opatření

- Podpora a propagace zemědělských produktů z biohospodářství
- Podpora rekonstrukce zemědělských objektů pro účely agroturistiky
- Podpora budování doplňkových služeb pro agroturisty (sportoviště, cyklostezky, hippostezky)
- Podpora informovanosti zemědělců o možnostech dotačních programů a při zpracování žádostí o dotace

◆ Indikátory účinnosti opatření

- Počet ekologických subjektů v registru ekologických podnikatelů
- Výměra půdy v ekologickém zemědělství

◆ Cílové skupiny

- Obyvatelé kraje
- Turisté a návštěvníci
- Zemědělci a majitelé zemědělských objektů
- Podnikatelské subjekty zabývající se agroturistikou

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj
- Obce a města
- Agentury pro rozvoj turistiky (Czechturism)
- Podnikatelské subjekty zabývající se agroturistikou
- Ministerstvo zemědělství
- Ministerstvo životního prostředí
- Oborové organizace zemědělců a lesníků

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné a soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Program rozvoje venkova
- Program rozvoje venkova
- Horizont 2020

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A3.1, A3.2, A4.1, B2.1, B3.1, B3.2, B4.1, C3.1, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, D2.1, E1.1, E2.1, E2.2, E2.3, E3.1

**PRIORITA E:
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

Strategické cíle a opatření prioritní osy E:

E.1 Péče a ochrana jednotlivých složek životního prostředí

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků,
ochrana neživé přírody

E.2 Eliminace rizik spojených s ochranou životního prostředí

E. 2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie

E. 2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

E. 2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší

E.3 Vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí

E. 3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

E.1 Péče a ochrana jednotlivých složek životního prostředí

E1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

◆ **Popis opatření:**

Středočeský kraj zpracoval dokument Koncepti ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006 – 2016. V tomto dokumentu jsou definovány hlavní cíle, opatření a akční plán, který je průběžně naplňován. Návrh opatření Programu rozvoje vychází z uvedeného koncepčního materiálu. Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků se soustředí na zvýšení kvality životního prostředí a péče o něj s ohledem na předpokládaný rozvoj sídel. V tomto směru je třeba využít důsledně nástroje územního plánování, které zmapují stávající stav a s ohledem na rozvojové aktivity obcí a měst navrhnou a doplní stávající systémy prvků životního prostředí.

◆ **Cíle opatření:**

- Zvýšení ekologické stability krajiny
- Ochrana přírodovědecky nebo esteticky významných území
- Kvalitní péče o chráněná území
- Vytvoření sítě nezastavitelných a chráněných území formou „zelených klínů“ a zajištění jejich funkčnosti
- Šetrné obhospodařování lesů, diverzita lesních porostů
- Zajištění monitoringu a péče o EVL a soustavy Natura 2000
- Obnova vodního režimu krajiny, zvýšení retenční schopnosti krajiny
- Šetrné využívání ložisek nerostných surovin

◆ **Aktivity, naplňující opatření**

- Vyhodnocování dosud nechráněných území a navrhování jejich ochrany
- Respektování a ochrana ÚSES v plánovacích dokumentacích, vytváření podmínek k jejich funkčnosti
- Podpora zachovávání a vysazování nelesní zeleně

- Podpora vzniků nových přírodních parků a rekreačních oblastí - v rámci a působnosti Středočeského kraje se uvažuje s využitím bývalých vojenských újezdů a vojenských areálů typu Bělá pod Bezdězem, letiště Mladá, popř. Brdy a jejich otevření veřejnosti
- Vytvoření sítě nezastavitelných a chráněných území formou „zelených klínů“ a zajištění jejich funkčnosti
- Aktualizace informací o krajinných hodnotách krajiny a na tomto základě posuzování vlivů na krajinný ráz
- Podpora zlepšení stavů městské zeleně
- Podpora ochrany pramenišť, retence krajiny, obnovy přirozených toků a rozlivů bez rizika škod na stavbách a zemědělské půdě
- Podpora ochrany významných krajinných prvků
- Podpora vyhlášení CHKO Brdy po zrušení vojenského újezdu a využití nástrojů územního plánování k ochraně přírodních a krajinných hodnot tohoto území
- Uplatňování vlivu na plánování tras nadřazených sítí dopravní a technické infrastruktury
- Podpora spolků a organizací na ochranu přírody, záchranných stanic
- Využívání nástrojů územního plánování a osvěta veřejné správy pro využívání nerostných surovin
- Uchování geolomorfologicky významných jevů,
- Zachování lokalit s paleontologickými nalezišti, péče o krasové lokality apod.
- Prezentace kraje jako regiony s významnými prvky životního prostředí (Biosférická rezervace a Geopark, registrované mokřady, národní parky apod.) a neživé přírody (krasové jeskyně, paleontologická naleziště apod.)

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Rozloha chráněných krajinných oblastí
- Rozloha maloplošných chráněných území
- Rozloha evropsky významných lokalit / ptačích oblastí podle soustavy Natura 2000
- Výměra zemědělské půdy
- Výměra lesních pozemků
- Počet podpořených projektů

◆ **Cílové skupiny**

- Obyvatelé a návštěvníci kraje
- Vlastníci nemovitostí
- Obce a sdružení obcí
- Spolky a organizace, zabývající se ochranou životního prostředí

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj
- Odborná veřejnost, ekologičtí pracovníci, ochránci přírody
- Spolky a organizace, zabývající se ochranou životního prostředí
- Ministerstvo životního prostředí
- správy chráněných krajinných oblastí
- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné a soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Program rozvoje venkova

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A3.1, A3.2, A4.1, B2.1, B3.1, B3.2, B4.1, C3.1, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, D2.1, E1.1, E2.1, E2.2, E2.3, E3.1

E.2 Eliminace rizik spojených s ochranou životního prostředí

E2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie

◆ **Popis opatření:**

Opatření je zaměřeno na snižování energetické náročnosti budov a areálů, snižování spotřeb neobnovitelných zdrojů energie a na podporu využívání alternativních zdrojů energie s ohledem na životní prostředí.

◆ **Cíle opatření:**

- Snižování podílů energie získané z fosilních a neobnovitelných zdrojů
- Snižování energetické náročnosti objektů
- Snižování emisí z paliv určených pro vytápění

◆ **Aktivita, naplňující opatření**

- Podpora budování zařízení a zavádění nových technologií pro výrobu energií z alternativních zdrojů (biomasa, bioplyn, tepelná čerpadla, solární energie)
- Podpora výstavby nízkoenergetických budov
- Informovanost a osvěta v možnostech užívání alternativních zdrojů energie
- Aplikace zásad využívání alternativních zdrojů energie nebo nízkoemisních paliv při budování a rekonstrukcích objektů, zřizovaných nebo vlastněných Středočeským krajem

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Investice na ochranu životního prostředí podle kraje místa investice
- Výše investic kraje na snižování energetické náročnosti budov
- Podíl fotovoltaických, vodních a větrných elektráren na celkové výrobě el. energie v kraji

◆ **Cílové skupiny**

- Obyvatelé

- Podnikatelské subjekty
- Obce a sdružení obcí
- Středočeský kraj

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj
- Obce a sdružení obcí
- Ministerstvo životního prostředí
- Státní fond životního prostředí

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné a soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Program rozvoje venkova
- Horizont 2020

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.3, A2.1, A4.1, B1.1, B1.2, B2.1, B3.1, B3.2, B4.1, C3.1, D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, D2.1, D2.2, E2.1, E2.2, E2.3, E3.1

E2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

◆ **Popis opatření:**

Opatření navazuje a plní cíle, které jsou obsahem Plánu odpadového hospodářství Středočeského kraje. Podstatná část cílů byla stanovena k roku 2012 a předpokládá se, že proběhne jeho další aktualizace. Z vyhodnocení plnění cílů POH pro rok 2011 je patrná zvyšující se míra využívání odpadů, rostoucí trend lze pozorovat zejména u recyklace stavebních odpadů, materiálového využití biologicky rozložitelných odpadů a recyklace spotřebitelských obalů a dochází k postupnému snižování odpadů ukládaných na skládky.

Na území Středočeského kraje se nachází množství lokalit s ekologickými zátěžemi. Jedná se o průmyslové areály, bývalé vojenské prostory, čerpací stanice pohonných hmot apod. Ekologické zátěže představují potenciální nebezpečí pro okolní prostředí, řešení jejich odstraňování je především otázkou nákladů.

V současné době Středočeský kraj ve spolupráci s dalšími územními samosprávnými celky připravuje Integrovaný systém nakládání s odpady Středočeského kraje, který je zaměřen zejména na řešení těchto oblastí:

- předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností,
- zvýšení využívání komunálních odpadů s upřednostněním materiálového využití (recyklace), včetně řešení nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a využití energetického potenciálu směsných komunálních odpadů,
- vytváření podmínek pro využívání ostatních druhů komunálních odpadů a to včetně využití směsných (zbytkových) komunálních odpadů,
- vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s komunálními odpady na území kraje v podobě integrovaného systému nakládání s komunálními odpady se zdůrazněním významu energetického využití odpadů.

◆ **Cíle opatření:**

- Informovanost a aktivní zapojení obyvatel a obcí do správného nakládání s odpady,
- Příprava, aktualizace a vyhodnocování Plánu odpadového hospodářství Středočeského kraje,
- Zvyšování využití komunálních odpadů

- Snížení podílů odpadu ukládaného na skládky
- Snižování nebo odstraňování starých ekologických zátěží a podpora nového využití těchto území

◆ **Aktivity, naplňující opatření**

- Aktivní přístup kraje k navrhovaným legislativní úpravám právních předpisů v oblasti odpadového hospodářství
- Kontrola dodržování právních předpisů v oblasti odpadového hospodářství
- Podpora či pořádání informačních kampaní pro občany o správném způsobu nakládání s odpady
- Zajištění informovanosti o možnostech nakládání s odpady na území kraje – správa a údržba existujícího informačního portálu
- Podpora separace odpadů a zpětného odběru použitých výrobků (informovanost, zřizování míst zpětného odběru)
- Pokračování v pracích, které navazují na „Návrh vytvoření integrovaného systému nakládání s odpady za účelem zvyšování využití směsného komunálního odpadu a snižování počtu sládkovaných komunálních bioodpadů“
- Podpora spolupráce obcí a společnostmi, zabývajícími se likvidací a využíváním odpadu
- Posouzení a tvorba řešení odstranění starých ekologických zátěží
- Podpora při hledání nového způsobu využití zdevastovaných území

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Celková produkce odpadů/produkce odpadů na 1 obyvatele (bez druhu odpadu)
- Podíl využitých odpadů, bez druhu odpadu
- Výťažnost separovaného sběru využitelných složek komunálního odpadu na obyvatele
- Počet starých ekologických zátěží s nerealizovaným nápravným opatřením

◆ **Cílové skupiny**

- Obyvatelé
- Podnikatelské subjekty

- Společnosti, zabývající se odpadovým hospodářstvím
- Obce a sdružení obcí

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj
- Obce a sdružení obcí
- Společnosti, zabývající se odpadovým hospodářstvím
- Podnikatelské subjekty
- Ministerstvo životního prostředí
- Státní fond životního prostředí
- Ministerstvo průmyslu a obchodu

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné a soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Program rozvoje venkova
- Horizont 2020
- Státní fond životního prostředí

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A2.1, A4.1, B1.1, B1.2, B2.1, B3.1, B4.1, D1.1, D1.3, D1.4, E1.1, E2.1, E2.3, E3.1

E2.3 Snižování emisí a ochrana kvality ovzduší

◆ **Popis opatření:**

Opatření je zaměřeno na snižování emisí základních znečišťujících látek do ovzduší. Středočeský kraj má zpracován Program snižování emisí Středočeského kraje a Integrovaný krajský program ke zlepšení kvality ovzduší Středočeského kraje. Prioritou v tomto programu je zejména snižování emisí tuhých znečišťujících látek do ovzduší. Dalšími prioritami je snížení emisí oxidů dusíku, těkavých látek a amonných látek, provádění sledování a vyhodnocování znečištění ovzduší, a podpora opatření, které znečištění eliminují.

◆ **Cíle opatření:**

- Snižování emisí tuhých znečišťujících látek
- Snižování emisí oxidů dusíku, těkavých látek a amonných látek,
- Vyhodnocování a kontrola stavu a přijímání opatření pro zlepšení kvality ovzduší
- Další využívání kompetencí v rozsahu samostatné a přenesené působnosti kraje v oblasti ochrany ovzduší

◆ **Aktivita, naplňující opatření**

- Podpora přeměny systémů vytápění – plynofikace, modernizace stávajících zařízení, alternativní způsoby vytápění, obnovitelné zdroje
- Kontroly a působení na zavádění nových technologií pro omezení emisí prachu ze stacionárních zdrojů (kamenolomy, cementárny, betonárny, staveniště, sušičky, překladiště sypkých materiálů, apod.),
- Kontroly a působení na kvalitu i četnost úklidu komunikací v extravilánu,
- Používání nástrojů územního plánování a rozhodování – databáze podkladů o kvalitě ovzduší, prosazování hledisek ochrany ovzduší v územních plánech, podpora nízkooenergetické výstavby, podpora plánování zelených ploch v místech hrozících erozí, umisťování technologií a provozů na vhodných místech, podpora budování cyklostezek, systémů Bike and Ride, obchvatů měst, pěších zón
- Podpora ekologizace veřejné dopravy, jejího zkvalitňování a dostatečné kapacitní sítě,
- Údržba a aktualizace databáze zdrojů znečišťování ovzduší a stavu znečištění ovzduší, optimalizace regionální sítě monitoringů.

- Podpora omezování erozí na nezatravněných a nezpevněných plochách – používání nástrojů územního plánování
- Informovanost a vzdělávání v oblasti ochrany ovzduší obyvatel, pracovníků stavebních úřadů apod.
- Vytváření motivačního prostředí a podpora dobrovolných přístupů při snižování emisí z průmyslových a energetických zdrojů.

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Investice na ochranu životního prostředí podle kraje místa investice
- Hodnoty emisí základních znečišťujících látek REZZO 1-4 (emise tuhé/oxid siřičitý/oxidy dusíku/oxid uhelnatý)
- Počet zákazníků/spotřeba plynu v kraji
- Výše investic kraje na snižování energetické náročnosti budov

◆ **Cílové skupiny**

- Obyvatelé
- Obce a sdružení obcí
- Podnikatelské subjekty
- Zástupci veřejné správy

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj
- Obce a sdružení obcí
- Podnikatelské subjekty
- Ministerstvo životního prostředí
- Státní fond životního prostředí
- Ministerstvo průmyslu a obchodu

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné a soukromé zdroje

- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Horizont 2020
- Státní fond životního prostředí
- Program rozvoje venkova

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A2.1, A4.1, B1.1, B1.2, B2.1, B4.1, D1.1, D1.3, D1.4, E1.1, E2.1, E2.2, E3.1

E.3 Vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí

E3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

◆ **Popis opatření**

Opatření je směřováno k posílení ekologického povědomí obyvatel Středočeského kraje. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta je součástí všeobecné vzdělanosti a přispívá k dosažení udržitelného rozvoje kraje, zejména v environmentální oblasti.

Středočeský kraj vypracoval v roce 2010 Koncept environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje v letech 2011-2020. Součástí tohoto koncepčního dokumentu jsou návrhy opatření a akční plán, který bude postupně naplňován a vyhodnocován.

Cílové skupiny, na něž je koncepce zaměřena jsou tvořeny oblastí školství, mimoškolní výchovou, veřejnou správou, podnikatelskými subjekty a veřejností.

◆ **Cíle opatření**

- Rozvíjení zájmu o přírodu u dětí a mládeže
- Informovaná, zodpovědná a motivovaná veřejnost k zájmu ochrany přírody a ekologickému jednání
- Veřejná správa rozhodující s principy udržitelného rozvoje a komunikující s občany v otázkách životního prostředí
- Orientace podniků na ekologicky šetrný provoz
- Ekologizace provozu veřejných budov

◆ **Aktivity, naplňující opatření**

- Podpora a pořádání akcí, soutěží, pobytových kursů apod. s tématem ochrany životního prostředí
- Podpora a pořádání školení, exkurzí pro zaměstnance veřejné správy, učitele, dobrovolné spolupracovníky, správy, učitele, management podniků apod.
- Podpora činnosti a rozšiřování středisek EVVO
- Podpora informovanosti o možnostech zavádění ekologicky šetrných provozů ve veřejných budovách a podnikatelských objektech

- Podpora zřízení a provozu informační sítě pro děti i dospělé o možnostech ochrany životního prostředí
- Podpora a propagace ekologicky šetrných výrobků, produktů, projektů
- Naplňování a vyhodnocování Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje v letech 2011-2020 a jejího akčního plánu.

◆ **Indikátory účinnosti opatření**

- Ekologické výukové programy pro školy na 1000 žáků (MŠ, ZŠ, SŠ)
- Vzdělávací akce EVVO pro dospělé na 1000 obyvatel starších 15 let

◆ **Cílové skupiny**

- Obyvatelé
- Obce a sdružení obcí
- Nestátní neziskové organizace
- Podnikatelské subjekty
- školy a školská zařízení

◆ **Garant a spolupráce**

- Středočeský kraj
- Ministerstvo životního prostředí
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,
- Ministerstvo pro místní rozvoj
- Ministerstvo zemědělství
- Obce a svazky obcí
- Nestátní neziskové organizace
- Obyvatelé
- Podnikatelské subjekty

◆ **Možnosti financování**

- Veřejné a soukromé zdroje
- Fondy EU (programové období 2014 – 2020)
- Program rozvoje venkova
- Státní fond životního prostředí

◆ **Vazby na jiná opatření**

A1.1, A1.2, A1.3, A2.1, A4.1, B4.1, C1.1, C1.2, C1.3, C2.1, C2.2, C3.1, D1.3, D1.4, D2.1, D2.2,
E1.1, E2.1, E2.2, E2.3

6. REALIZACE PROGRAMU

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje je dokument, který nabízí ve střednědobém výhledu řešení zásadních priorit rozvoje kraje formou naplňování navrhovaných opatření. Zastává úlohu koncepčního dokumentu, na nějž budou dále navazovat další dokumenty, které budou v rámci priorit přesněji vymezovat konkrétní úkoly a akční plány.

Pozice kraje v plnění Programu rozvoje je daná jeho kompetencemi v rámci vykonávání samostatné či přenesené působnosti. V tomto smyslu může kraj na realizaci opatření působit:

- přímo – realizací vlastních záměrů (např. ve zdravotnictví, sociální oblasti, veřejné dopravě, územním plánování), kontrolní činností a vydáváním stanovisek (např. investiční záměry, stav složek životního prostředí, tvorba dlouhodobých záměrů a strategií) nebo podporou činností naplňujících opatření Programu (např. zprostředkováním informací, vlastními dotačními programy), nebo
- nepřímo – zejména vyjadřováním svých stanovisek vůči koncepcím a dokumentům státního či mezinárodního (evropského) významu.

6.1 Implementace a monitoring

Pro úspěšnou realizaci cílů Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje je bezpodmínečně zajištění a promítnutí jeho jednotlivých opatření do koncepčních dokumentů jednotlivých odborů kraje jako garantů, spolupráce s dalšími dotčenými organizacemi, městy, obcemi nebo jejich svazky, soukromými a státními institucemi.

6.1.1 Implementace

Cíle a aktivity pro úspěšné plnění jednotlivých opatření Programu rozvoje je nutné postupně začlenit v podobě konkrétních projektů v rámci působnosti jednotlivých odborů krajského úřadu. Odbory sestavují strategické specificky zaměřené strategické dokumenty rozvoje na obvykle kratší časové období, nebo průběžně tyto dokumenty aktualizují. Součástí rozvojových dokumentů odborů jsou akční plány, které budou obsahovat ve vazbě na jednotlivá opatření investiční i neinvestiční projekty. Akční plán bude obsahovat projekty jak

krátkodobé projekty, vzešlé z aktuálního vývoje situace v oblasti - trvání 1 až 2 roky, tak střednědobé projekty s delším časovým horizontem. Součástí akčního plánu bude finanční náročnost projektu a možnosti jejího pokrytí z různých zdrojů financování.

6.1.2 Monitoring

Monitoring Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje bude prováděn formou pravidelných (ročních) zpráv, které budou obsahovat naplňování cílů jednotlivých opatření z hlediska účinnosti navržených aktivit i efektivity vynakládaných prostředků. Další částí monitoringu Programu bude sledování hodnot indikátorů účinnosti opatření. Navrhované indikátory opatření je možné vysledovat a vyhodnocovat jak z veřejně dostupných zdrojů, či z příslušných odborů Krajského úřadu Středočeského kraje. Zatímco hodnocení naplňování aktivit je možné vztáhnou přesně k předcházejícímu období, hodnoty indikátorů mohou mít rozdílné datové řady podle četnosti uveřejňovaných údajů. V přehledu na následujících stranách jsou uvedeny dostupné vstupní hodnoty indikátorů pro jednotlivá opatření Programu.

A. PODNIKÁNÍ A ZAMĚSTNANOST

A.1 Zlepšování podmínek pro podnikání v kraji, zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů

A.1.1 Podpora vytváření příznivého podnikatelského prostředí a podnikatelské infrastruktury

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Počet ekonomických subjektů ve SK	322 855	subjektů	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Organizační statistika
Průměrná hrubá měsíční mzda	24 064	Kč	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Trh práce
Podíl kraje na HDP ČR	10,70	%	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Makroekonomické ukazatele
Investice v kraji – počet projektů	264	projektů	1993-2012	Czechinvest (http://www.czechinvest.org/sp-investice)
Investice v kraji – výše investice	139 054	mil. Kč	1993-2012	Czechinvest (http://www.czechinvest.org/sp-investice)
Investice v kraji – počet nově vytvořených pracovních míst	38 143	prac. míst	1993-2012	Czechinvest (http://www.czechinvest.org/sp-investice)
Plocha průmyslových zón	1 477	ha	2012	Regionální informační servis (www.risy.cz) – vyhledávače
Počet průmyslových zón	16	průmysl. zón	2012	Regionální informační servis (www.risy.cz) – vyhledávače
Plocha brownfields	72,88	ha	2012	Czechinvest (http://www.brownfieldy.cz)
Počet brownfields	20	brownfields	2012	Czechinvest (http://www.brownfieldy.cz)
Počet podpořených projektů z OP		projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

A.1.2 Podpora malého a středního podnikání a inovačních aktivit

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Počet ekon. subjektů se 6-249 zaměstnanci (malé a střední podniky)	8 644	subjektů	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Organizační statistika
Průměrná hrubá měsíční mzda	24 064	Kč	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Trh práce
Průměrná míra nezaměstnanosti	7,00	%	2011	MPSV – Statistická ročenka trhu práce, Úřady práce
Počet klastrů a klastrových iniciativ	7	klastrů a klastr. iniciativ	2012	Czechinvest (http://www.czechinvest.org/1klastry-a-klastrove-iniciativy-v-ceske-republice)
Výš příspěvků na rozvoj produkčního sektoru a podnikání	2 000	tis. Kč	2013	Středočeský kraj – rozpočet, kap. Regionální rozvoj
Počet podpořených projektů z OP		projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

A.1.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení (rezidenti/nerezidenti)	533 805 / 161 308	návštěvníků	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Cestovní ruch

A.1.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Kapacity hromadných ubytovacích zařízení v kraji (počet zařízení/pokoje/lůžka)	579 / 12 024 / 32 184	počet	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Cestovní ruch
Průměrný počet přenocování na jednoho návštěvníka	2,60	přenocování	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Cestovní ruch
Délka cyklostezek/cyklotras	3 961/230	km	2012	Středočeský kraj, www.cyklostrategie.cz
Výše podpory na rozvoj cest. ruchu v kraji	10 000	tis. Kč	2013	Středočeský kraj - rozpočet, kap. Regionální rozvoj
Počet podpořených projektů z OP		projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

A.2 Podpora inovací, vědeckovýzkumných projektů, vzájemné spolupráce podnikatelských subjektů a výzkumu

A.2.1 Podpora inovačních aktivit, vědeckovýzkumných projektů, regionální, národní a nadnárodní spolupráce

<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Výdaje na vědu a výzkum	14 082	mil. Kč	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Věda a výzkum
Počet pracovišť výzkumu a vývoje	245	pracovišť	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Věda a výzkum
Počet klastrů a klastrových iniciativ	7	klastrů a klastr. iniciativ	2011	Czechinvest http://www.czechinvest.org/1klastry-a-klastrove-iniciativy-v-ceske-republice
Počet zaměstnanců výzkumu a vývoje	2 976	zaměstnanců	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Věda a výzkum
Investice v kraji – počet projektů	264	projektů	1993-2012	Czechinvest (http://www.czechinvest.org/sp-investice)
Investice v kraji – výše investice	139 054	mil. Kč	1993-2012	Czechinvest (http://www.czechinvest.org/sp-investice)
Počet podpořených projektů z OP	-	projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

A.3 Zvyšování zaměstnanosti a zlepšení podmínek na trhu práce

A.3.1 Využití nabídky pracovní síly

<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Podíl kraje na HDP ČR	10,70	%	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Makroekonomické ukazatele
Průměrná míra nezaměstnanosti	7,00	%	2011	MPSV - Statistická ročenka trhu práce, Úřady práce
Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo	12,48	počet	2011	MPSV - Statistická ročenka trhu práce, Úřady práce
Počet neumístěných absolventů škol a mladistvých	3 215	neumístěných	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Trh práce
Počet podpořených projektů z OP	-	projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

A.3.2 Zlepšení podmínek uplatnění znevýhodněných osob na trhu práce

<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
---------------------------	----------------	-----------------	------------------	--------------

A.3.2 Zlepšení podmínek uplatnění znevýhodněných osob na trhu práce				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Počet organizací, zaměstnávajících více než 50% osob se zdrav. postižením nebo osob se zdrav. postižením SVČ	64	organizací	2012	Úřad práce, Katalog zaměstnavatelů OZP
Počet držitelů průkazů ZP	56 532	osob	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Sociální zabezpečení
Počet evidovaných uchazečů o práci se ZP	5 978	osob	2011	MPSV - Statistická ročenka trhu práce, Úřady práce
Počet podpořených projektů z OP	-	projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

A.4 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou				
A.4.1 Podpora spolupráce a komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Investice v kraji - počet projektů	264	projektů	1993-2012	Czechinvest (http://www.czechinvest.org/sp-investice)
Investice v kraji - výše investice	139 054	mil. Kč	1993-2012	Czechinvest (http://www.czechinvest.org/sp-investice)
Investice v kraji - počet nově vytvořených pracovních míst	38 143	pracovních míst	1993-2012	Czechinvest (http://www.czechinvest.org/sp-investice)
Počet organizovaných workshopů/jejich účastníků na podporu podnikání		počet	2014	Středočeský kraj
Počet podpořených projektů z OP	-	projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

B. INFRASTRUKTURA A ÚZEMNÍ ROZVOJ

B.1 Zajištění kvalitní sítě dopravní a technické infrastruktury

B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Délka dálnic/silnic I. tř/silnic II. tř/silnic III. tř	194 / 815 / 2376 / 6 525	km	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Doprava
Investice na silnice v rámci kraje/délka zrekonstruovaných komunikací II. a III. tř	1 050 401 / xx	tis. Kč	2 013	Středočeský kraj - rozpočet kap. Doprava
Počet dopravních nehod	10 595	počet	2012	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Kriminalita a nehody
Provozní délka železničních tratí	1 278	km	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Doprava
Délka modernizovaných železničních tratí	112	km	2004-2013	Správa železničních a dopravních cest (www.szdc.cz)
Délka cyklostezek/cyklotras	3 961 / 230	km	2012	Středočeský kraj, www.cyklostrategie.cz
Vlakové spoje v rámci kraje	32 230	počet	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Doprava
Přeprava věcí v rámci kraje - lodní doprava	210	tis. tun	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Doprava
Počet přepravených cestujících leteckou dopravou/počet pohybů letadel	nezjištěno / 11 565	počet	2010	Letiště Vodochody - výroční zpráva
Počet podpořených projektů z OP	-	projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

B.1.2 Rozvoj a modernizace technické infrastruktury

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu	84,50	%	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Životní prostředí
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu (%) ¹⁾	68,90	%	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Životní prostředí
Podíl čištěných odpadních vod (%)	99,20	%	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Životní prostředí
Podíl domácností vybavených osobním počítačem/internetem	65,00 / 63,50	%	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Informační a komunikační technologie
Počet přípojek k vysokorychlostnímu internetu	284	tis.	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Informační a komunikační technologie
Počet podpořených projektů z OP	-	projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

B.2 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje				
B.2.1 Zlepšení dopravní obslužnosti Středočeského kraje - veřejná doprava				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Investice na silnice v rámci kraje/délka zrekonstruovaných komunikací II. a III. tř	1 050 401 / xx	tis. Kč	2 013	Středočeský kraj - rozpočet kap. Doprava
Přeprava cestujících v rámci kraje - veřejná doprava	52 928	tis. osob	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Doprava
Přeprava cestujících v rámci kraje - železniční doprava	9 191	tis. osob	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Doprava
Autobusové spoje v rámci kraje	88 441	spojů	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Doprava
Vlakové spoje v rámci kraje	32 230	spojů	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Doprava
Výdaje na provoz veřejné silniční dopravy v rámci kraje	661 699	tis. Kč	2013	Středočeský kraj - rozpočet kap. Doprava
Výdaje na provoz veřejné železniční dopravy v rámci kraje	975 000	tis. Kč	2013	Středočeský kraj - rozpočet kap. Doprava
Počet podpořených projektů z OP	-	projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

B.3 Podpora dostupnosti občanské vybavenosti v obcích. Vytváření podmínek pro stabilizaci obyvatel				
B.3.1 Podpora bydlení a budování občanské vybavenosti v obcích				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Dokončené byty	6 376	bytů	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Stavebnictví, bytová výstavba
Počet stavebních povolení a ohlášení	20 377	počet	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Stavebnictví, bytová výstavba
Počet mateřských škol/tříd/děti/učitelů	684 / 1 816 / 42 318 / 3 256	počet	2011-2012	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Vzdělávání
Počet základních škol/tříd/žáků/učitelů	524 / 5 096 / 97 190 / 6 929	počet	2011-2012	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Vzdělávání
Počet samostatných ordinací lékařů	1 896	ordinací	2011	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, Zdravotnická ročenka
Počet poboček veřejných knihoven	814	poboček	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Kultura
Počet podpořených projektů z OP	-	projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

B.3.2 Péče o památky a kulturní dědictví				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Počet muzeí galerií a památníků v provozu	69	počet	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Kultura
Počet návštěvníků památkových objektů	1 015	tis. osob	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Kultura
Výše na rozvojové projekty příspěvkových organizací kraje	5 000	ti. Kč	2013	Středočeský kraj - rozpočet, kap. Kultura a památková péče

B.3.2 Péče o památky a kulturní dědictví				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Počet podpořených projektů z OP	-	projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

B.4 Zajištění rovnoměrného a udržitelného rozvoje Středočeského kraje				
B.4.1 Využívání strategického a územního plánování pro trvalý a koordinovaný rozvoj Středočeského kraje				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Podíl obcí s rozpracovanou, vydanou nebo schválenou územně plánovací dokumentací	88,60	%	2012	Ústav územního rozvoje – evidence územně plánovací činnosti
Počet subjektů zapojených v MA 21	15	subjektů	2012	http://ma21.cenia.cz/
Počet místních akčních skupin (MAS)/počet členů národní sítě MAS	22 / 15	členů	2012	Národní síť místních akčních skupin ČR, www.nsmascr.cz
Počet podpořených projektů z OP	-	projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

B.5 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje				
B.5.1 Zajištění bezpečnosti občanů Středočeského kraje				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Počet trestných činů	37 654	tr. činů	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Kriminalita a nehody
Zásahy jednotek požární ochrany	12 554	zásahů	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Kriminalita a nehody
Počet výjezdů Zdravotnické záchranné služby SK	nezjištěno	výjezdů	2011	Zdravotnická záchranná služba Středočeského kraje
Výše podpory a investic do IZS	nezjištěno	tis. Kč	2011	Středočeský kraj - rozpočet
Počet podpořených projektů z OP	-	projektů	2014	www.strukturalni-fondy.eu

C. LIDSKÉ ZDROJE A VZDĚLÁVÁNÍ

C.1 Zajištění podmínek vzdělávání obyvatel. Zlepšení uplatnění obyvatel na trhu práce

C.1.1 Zvyšování vzdělanosti obyvatel a celoživotní učení

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Průměrná míra nezaměstnanosti	7,00	%	2011	MPSV - Statistická ročenka trhu práce, Úřady práce
Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo	12,48	počet	2011	MPSV - Statistická ročenka trhu práce, Úřady práce
Počet žáků gymnázií	12 179	žáků	2011-2012	Středočeský kraj, Odbor školství, mládeže a sportu - Výroční zpráva o rozvoji vzdělávací soustavy
Počet žáků středních odborných škol ukončených maturitou	17 953	žáků	2011-2012	Středočeský kraj, Odbor školství, mládeže a sportu - Výroční zpráva o rozvoji vzdělávací soustavy
počet žáků středních odborných škol ukončených výučním listem	9 970	žáků	2011-2012	Středočeský kraj, Odbor školství, mládeže a sportu - Výroční zpráva o rozvoji vzdělávací soustavy
Výše podpory (stipendií) žáků středních odborných škol v nedostatkových oborech	7 500	tis. Kč	2013	Středočeský kraj - rozpočet, kap. Školství a sportu
Počet osob podpořených v rámci aktivní politiky zaměstnanosti	4 035	osob	2012	MPSV - Statistická ročenka trhu práce, Úřady práce

C.1.2 Vytvoření podmínek pro zvyšování kvality vzdělání, rozvoj vzdělávací soustavy

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Počet obyvatel nad 15 let s základním vzděláním/středním s maturitou/středním bez maturity/vysokoškolským vzděláním	157,3/389,3/382,7/145,4	tis. osob	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Trh práce
Počet ekonomických subjektů činných ve vzdělávání	4974	počet	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Organizační statistika
Počet počítačů na 100 žáků ZŠ/připojení na internet	17,4/16,5	počítačů/připojení	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Informační a komunikační technologie
Počet vzdělávacích společností profesního vzdělávání	95	společností	2013	Databáze DAT CZ (www.eu-dat.cz)
Počet neumístěných dětí do MŠ	9 600	děti	2011-2012	Středočeský kraj, Odbor školství, mládeže a sportu - Výroční zpráva o rozvoji vzdělávací soustavy
Počet základních škol/tříd/žáků/učitelů	524/5 096/ 97 190 /6 929	škol/tříd/žáků /učitelů	2011-2012	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Vzdělávání
Počet žáků gymnázií	12 179	žáků	2011-2012	Středočeský kraj, Odbor školství, mládeže a sportu - Výroční zpráva o rozvoji vzdělávací soustavy
Počet žáků středních odborných škol ukončených maturitou	17 953	žáků	2011-2012	Středočeský kraj, Odbor školství, mládeže a sportu - Výroční zpráva o rozvoji vzdělávací soustavy
Počet žáků středních odborných škol ukončených výučním listem	9 970	žáků	2011-2012	Středočeský kraj, Odbor školství, mládeže a sportu - Výroční zpráva o rozvoji vzdělávací soustavy

C.1.2 Vytvoření podmínek pro zvyšování kvality vzdělání, rozvoj vzdělávací soustavy				
C.1.3 Vzdělávání a zaměstnávání osob se speciálními potřebami				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Výše výdajů na vybavení škol kompenzačními pomůckami a na asistenty pedagogů	1 524	tis.Kč	2012	Středočeský kraj - Čerpání rozpočtu Středočeského kraje
Počet neumístěných občanů se zdravotním postižením do zaměstnání	5 967	osob	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Trh práce
Počet organizací, zaměstnávajících více než 50% osob se zdrav. postižením nebo osob se zdrav. postižením SVČ	64	organizací	2012	Úřad práce, Katalog zaměstnavatelů OZP
Počet evidovaných uchazečů o práci se ZP	5 978	osob	2011	MPSV - Statistická ročenka trhu práce, Úřady práce
Počet vzdělávacích společností profesního vzdělávání	95	společností	2013	Databáze DAT CZ (www.eu-dat.cz)
Počet vymezených chráněných pracovních míst	67	míst	2012	MPSV - Statistická ročenka trhu práce, Úřady práce
Počet uchazečů a rekvalifikací	51	uchazečů	2012	MPSV - Statistická ročenka trhu práce, Úřady práce

C.2 Podpora dostupnosti a zvyšování kvality sociální a zdravotní péče				
C.2.1 Sociální péče				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Počet míst v domovech pro seniory/stacionářích/domovech pro osoby se zdr. postižením/byt. jednotek v domech s pečov. službou/ostatních zařízeních	4 982/620/1 490/3 731/2 397	počet	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Sociální zabezpečení
Počet neumístěných žadatelů o místa v domovech pro seniory/stacionářích/domovech pro osoby se zdr. postižením/ostatních zařízeních	6 394 / 42 / 2072	počet	2011	MPSV - Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí
Počet poskytovatelů sociálních služeb celkem/odborného soc. poradenství/sociální péče/sociální prevence	545 / 58 / 350 / 137	registr. poskytovatelů	2011	Středočeský kraj, Odbor sociálních věcí
Výdaje na sociální službu	215 662	tis.Kč	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Sociální zabezpečení

C.2.2 Zdravotní péče				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Počet lékařů na 1000 obyvatel	3,10	lékařů	2011	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, Zdravotnická ročenka
Počet lůžek v nemocnicích	5 804	lůžek	2011	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, Zdravotnická ročenka
Počet samostatných ordinací lékařů	1 896	ordinací	2011	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, Zdravotnická ročenka

C.2.2 Zdravotní péče				
Výdaje kraje na zdravotnictví	542 900	tis. Kč	2013	Středočeský kraj – rozpočet, kap. Zdravotnictví
Počet pacientů s hypertenzními nemocemi/ischemickou chorobou srdeční/cévními nemocemi mozku	190 111 / 88 039 / 27 100	pacientů	2011	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, Zdravotnická ročenka

C.3 Zlepšení možností trávení volného času dospělých i dětí, podpora kulturních, společenských a zájmových činností a uskupení				
C.3.1 Rozvoj a podpora volnočasových aktivit - kultura, sport, zájmové činnosti				
Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Délka cyklostezek/cyklotras	3 961 / 230	km	2012	Středočeský kraj, www.cyklostrategie.cz
Počet kulturních akcí v Databázi kulturních akcí kraje	181	akcí	2013	Středočeský kraj, Odbor kultury a památkové péče
Výše příspěvků kraje v grantových programech na podporu volného času a sportu/počet žádostí	25 000 000 / 945	Kč/žádostí	2012	Středočeský kraj, Odbor školství, mládeže a sportu - Výroční zpráva o rozvoji vzdělávací soustavy
Počet ZUŠ a středisek volného času	55/21	počet	2011-2012	Středočeský kraj, Odbor školství, mládeže a sportu - Výroční zpráva o rozvoji vzdělávací soustavy
Výše dotací na financování prevence rizikového chování a protidrogové prevence ve školách	2 500	tis.Kč	2013	Středočeský kraj - rozpočet, kap. Školství a sportu, Regionální rozvoj
Počet ekonom. subjektů ve sportovní, zábavní a rekreační činnosti	6 298	subjektů	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Organizační statistika
Počet poboček veřejných knihoven	814	poboček	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Kultura

D. VENKOV A ZEMĚDĚLSTVÍ

D.1 Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání v malých obcích. Dopravní dostupnost a občanská vybavenost obcí.

D.1.1 Dostupnost a vybavenost malých obcí

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Investice na silnice v rámci kraje/délka zrekonstruovaných komunikací II. a III. tř	1 050 401 / xx	tis. Kč	2 013	Středočeský kraj - rozpočet, kap. Doprava
Podíl obyvatel venkovských obcí	47	%	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Území a podnebí
Vyjížďka do zaměstnání a škol - obce do 2000 obyvatel/celý kraj	156 181/367 980	osob	2010	ČSÚ, SLDB
Počet poboček veřejných knihoven	814		2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Kultura

D.1.2 Podpora podnikání a vytváření pracovních příležitostí na venkově

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Počet zaměstnanců v zemědělství, lesnictví a rybařství	14,00	tis. osob	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Trh práce
Počet zaměstnanců v ubytování, stravování a pohostinství	10,60	tis. osob	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Trh práce
Vyjížďka do zaměstnání a škol - obce do 2000 obyvatel/celý kraj	156 181/367 980	osob	2010	ČSÚ, SLDB
Počet nově vytvořených pracovních míst ve venkovských oblastech		míst	2011	Úřad práce, obce

D.1.3 Podpora spolupráce venkovských obcí a jejich vzájemné komunikace

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Počet místních akčních skupin (MAS)/počet členů národní sítě MAS	22 / 15	členů	2012	Národní síť místních akčních skupin ČR, www.nsmas.cz
Počet mikroregionů v kraji	67		2013	Regionální informační servis - Vyhledávače - mikroregiony (www.risy.cz)
Počet podpořených projektů v příslušných operačních programech, zaměřených na rozvoj venkova			2014	Regionální informační servis - Vyhledávače - Projekty EU (www.risy.cz)

D.1.4 Regenerace venkovských sídel

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Počet poboček veřejných knihoven	814	poboček	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Kultura
Počet poboček pošt	472	poboček	2012	Česká pošta

D.1.4 Regenerace venkovských sídel				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Počet kulturních akcí v Databázi kulturních akcí kraje	181	akcí	2013	Středočeský kraj, Odbor kultury a památkové péče
Výše dotací min. kultury v Programu péče o vesnické památkové rezervace zóny	1 973	tis. Kč	2011	NPÚ, Územní odbor. pracoviště Středních Čech - výroční zpráva
Výdaje kraje na Středočeský fond kultury a obnovy památek	8 000	tis. Kč	2013	Středočeský kraj - rozpočet, kap. Středočeské fondy v rámci jednotlivých kapitol
Výdaje kraje na Středočeský fond rozvoje obcí a měst	263 142	tis. Kč	2013	Středočeský kraj - rozpočet, kap. Středočeské fondy v rámci jednotlivých kapitol

D.2 Zlepšování podmínek pro bydlení a zaměstnání v malých obcích. Dopravní dostupnost a občanská vybavenost obcí.

D.2.1 Podpora rozvoje zemědělské výroby a lesnictví				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Počet ekonomických subjektů v zemědělství, lesnictví a rybářství	13 337	subjektů	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Organizační statistika
Počet ekonomických subjektů v ubytování, stravování a pohostinství	15 810	subjektů	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Organizační statistika
Počet zaměstnanců v zemědělství, lesnictví a rybářství	14,00	tis. osob	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Trh práce
Počet zaměstnanců v ubytování, stravování a pohostinství	10,60	tis. osob	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Trh práce
Výměra zemědělské půdy	663 087	ha	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Území a podnebí

D.2.2 Podpora alternativních aktivit zemědělců, agroturistika				
<i>Indikátor opatření</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Jednotka</i>	<i>Za období</i>	<i>Zdroj</i>
Počet ekologických subjektů v registru ekologických podnikatelů	312	subjektů	2013	Registr ekologických podnikatelů (http://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Prehled.aspx?find=A&clear=A&stamp=1373455239823)
Výměra půdy v ekologickém zemědělství	15 207,19	ha	2013	Registr ekologických podnikatelů (http://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/StatistikaKraj.aspx?stamp=1373455103932)

E. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

E.1 Péče a ochrana jednotlivých složek životního prostředí

E.1.1 Ochrana významných a chráněných území, krajiny a krajinných prvků, ochrana neživé přírody

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Rozloha chráněných krajinných oblastí	87 743	ha	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Životní prostředí
Rozloha maloplošných chráněných území	11 547	ha	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Životní prostředí
Rozloha evropsky významných lokalit / ptačích oblastí podle soustavy Natura 2000	33 710 / 39 154	ha	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Životní prostředí
Výměra zemědělské půdy	663 087	ha	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Území a podnebí
Výměra lesních pozemků	305 997	ha	2011	ČSÚ - Statistická ročenka Středočeského kraje, Území a podnebí
Počet podpořených projektů				www.strukturalni-fondy.eu

E.2 Eliminace rizik spojených s ochranou životního prostředí

E.2.1 Snižování energetické náročnosti a využívání alternativních zdrojů energie

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Investice na ochranu životního prostředí podle kraje místa investice	3 188 692	tis.Kč	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Životní prostředí
Výše investic kraje na snižování energetické náročnosti budov	nezjištěno	tis. Kč	2013	Středočeský kraj, Plán investic
Podíl fotovoltaických, vodních a větrných elektráren na celkové výrobě el. energie v kraji	15,02	%	2012	ERÚ, Elektřina – Statistika – Roční zprávy o provozu

E.2.2 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže

Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Celková produkce odpadů/produkce odpadů na 1 obyvatele (bez druhu odpadu)	3 460,85 / 2 718,46	tis.t/kg	2 011	Vyhodnocení POH Středočeského kraje
Podíl využitých odpadů, bez druhu odpadu	114,27	%	2011	Vyhodnocení POH Středočeského kraje
Výtěžnost separovaného sběru využitelných složek komunálního odpadu na obyvatele	55	kg/obyvatel	2011	Vyhodnocení POH Středočeského kraje
Počet starých ekologických zátěží s nere realizovaným nápravným opatřením	7	počet	2011	Středočeský kraj, Odbor ŽP a zemědělství, Systém evidence kontaminovaných míst (www.sekm.cz)

E.2.3 Snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší				
Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Investice na ochranu životního prostředí podle kraje místa investice	3 188 692	tis.Kč	2011	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Životní prostředí
Hodnoty emisí základních znečišťujících látek REZZO 1-4 (emise tuhé/oxid siřičitý/oxidy dusíku/oxid uhelnatý)	11 091,0 / 23 186,0 / 35 415,5 / 53 493,5	t	2010	ČSÚ – Statistická ročenka Středočeského kraje, Životní prostředí
Počet zákazníků/spotřeba plynu v kraji	247982/98504 7	zákazníků/tis .m3	2012	ERÚ, Plyn – Statistika – Roční zprávy o provozu plynárenské soustavy
Výše investic kraje na snižování energetické náročnosti budov			2014	Středočeský kraj – rozpočet

E.3 Vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí				
E.3.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta				
Indikátor opatření	Hodnota	Jednotka	Za období	Zdroj
Ekologické výukové programy pro školy na 1000 žáků (MŠ, ZŠ, SŠ)/na 1000	145,50	dítě/hodina	2010	Statistická ročenka životního prostředí (www.cenia.cz)
Vzdělávací akce EVVO pro dospělé na 1000 obyvatel starších 15 let	0,20	účastník/hodina		Statistická ročenka životního prostředí (www.cenia.cz)

6.1.3 Financování

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje zahrnuje koncepci rozvoje do roku 2020. Součástí navrhovaných opatření je jsou i možnosti financování, kde jsou, kromě jiných, uváděny možné zdroje financování z fondů Evropské unie pro programové období 2014 až 2020. Vláda České republiky vzala na vědomí svým usnesením č. 867 ze dne 28. listopadu 2012 dokument „Podklad pro přípravu Dohody o partnerství pro programové období let 2014 až 2020 - Vymezení programů a další postup při přípravě České republiky pro efektivní čerpání fondů Společného strategického rámce“. Usnesením byl schválen postup přípravy programů spolufinancovaných z fondů Společného strategického rámce. Vláda rovněž schválila následující vymezení operačních programů pro Evropský fond regionálního rozvoje, Fond soudržnosti a Evropský sociální fond (tj. pro jednotlivé fondy EU):

V rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost:

- Operační program „Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost“ řízený ministerstvem průmyslu a obchodu

- Operační program „Výzkum, vývoj a vzdělávání“ řízený ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
- Operační program „Zaměstnanost“ řízený ministerstvem práce a sociálních věcí
- Operační program „Doprava“ řízený ministerstvem dopravy
- Operační program „Životní prostředí“ řízený ministerstvem životního prostředí
- „Integrovaný regionální operační program“ řízený ministerstvem pro místní rozvoj
- Operační program „Praha – pól růstu ČR“ řízený Magistrátem hlavního města Prahy
- Operační program „Technická pomoc“ řízený ministerstvem pro místní rozvoj

V rámci cíle „Evropská územní spolupráce“:

- Operační program přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Polskou republikou řízený ministerstvem pro místní rozvoj
- Operační program přeshraniční spolupráce mezi Slovenskou republikou a Českou republikou koordinovaný na území České republiky ministerstvem pro místní rozvoj
- Operační program přeshraniční spolupráce mezi Rakouskou republikou a Českou republikou koordinovaný na území České republiky ministerstvem pro místní rozvoj
- Operační program přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Bavorsko a Českou republikou koordinovaný na území České republiky ministerstvem pro místní rozvoj
- Operační program přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou koordinovaný na území České republiky ministerstvem pro místní rozvoj
- Operační program nadnárodní spolupráce „Central Europe“ koordinovaný na území České republiky ministerstvem pro místní rozvoj
- Operační programy meziregionální spolupráce koordinované na území České republiky ministerstvem pro místní rozvoj

Pro možnosti financování z Evropského zemědělského fondu v rámci rozvoje venkova byl vymezen Program rozvoje venkova, a financování z Evropského námořního a rybářského fondu u pak Program Rybářství 2014-2020. Návrhy těchto programů bude rozpracovávat ministerstvo zemědělství.

Uvedené usnesení vlády nspecifikuje prioritní osy programů ani samotné návrhy jejich struktury. Programy budou dále v průběhu roku 2013 rozpracovány řídicími orgány v souladu s příslušnými nařízeními EU a metodickými dokumenty MMR. Přijetí a schválení programů Evropskou komisí se předpokládá v listopadu a prosinci 2013.

Tabulková část

7. SEZNAM TABULEK

- Tabulka č. 1: Základní charakteristika okresů Středočeského kraje (1. až 3. čtvrtletí 2012)
- Tabulka č. 2: Základní charakteristiky krajů ČR (k 31.12.2011)
- Tabulka č. 3: Počet obyvatel ve Středočeském kraji, ČR a EU (rok 2012)
- Tabulka č. 4: Největší města Středočeského kraje (k 1.1. 2012)
- Tabulka č. 5: Vývoj počtu obyvatel Středočeského kraje (k 31.12.2011)
- Tabulka č. 6: Nezaměstnanost podle okresů k 31. 12. 2012
- Tabulka č. 7: Míra nezaměstnanosti v členských státech EU ve věku 15 – 74 let
- Tabulka č. 8: Porovnání výše HDP v krajích
- Tabulka č. 9: Ekonomické subjekty podle převládající činnosti CZ-NACE ve Středočeském kraji a jeho okresech k 30. 9. 2012
- Tabulka č. 10: Vydaná stavební povolení a ohlášení podle okresů v roce 2011
- Tabulka č. 10a: Dokončené byty v okresech a krajích České republiky v letech 1997 - 2011)
- Tabulka č. 11: Orientační hodnota staveb podle okresů v roce 2011
- Tabulka č. 12: Živnostenská oprávnění ve Středočeském kraji a v ostatních krajích ČR k 31.12. 2011
- Tabulka č. 13: Významné investice ve Středočeském kraji za rok 2012
- Tabulka č. 14: Investice v krajích ČR od roku 1993 do 1.pol. 2012
- Tabulka č. 15: Největší podniky se sídlem ve Středočeském kraji (1000 a více zaměstnanců)
- Tabulka č. 16: Vybrané údaje z dopravní infrastruktury
- Tabulka č. 17: Vývoj spotřeby el. energie ve Středočeském kraji
- Tabulka č. 18: Plánované investice distribuční soustavy el. energie
- Tabulka č. 19: Vybrané údaje za Středočeský kraj - PC, internet
- Tabulka č. 20: Občanská vybavenost obcí venkovského prostoru v roce 2000 a 2006 (2007)
- Tabulka č. 21: Občanská vybavenost obcí venkovského prostoru v roce 2000 a 2006 (2007) - lékařská péče, pečovatelská služba
- Tabulka č. 22: Technická vybavenost obcí venkovského prostoru v roce 2000 a 2006 (2007)
- Tabulka č. 23: Využití půdy ve Středočeském kraji
- Tabulka č. 24: Hodnoty emisí základních znečišťujících látek REZZO 1–3 podle okresů Středočeského kraje v roce 2010 a porovnání s ostatními krají a ČR
- Tabulka č. 25: Překročení imisního limitu (LV) a cílového imisního limitu (TV) v rámci zóny – Středočeský kraj (bez přízemního ozonu), % plochy územního celku, 2009
- Tabulka č. 26: Seznam lokalit s ekologickými zátěžemi, hrozící vznikem neakceptovatelného zdravotního rizika (P4), včetně stavu nápravných opatření
- Tabulka č. 27: Produkce průmyslového odpadu
- Tabulka č. 28: Produkce komunálního odpadu
- Tabulka č. 29: Plocha chráněných území na území Středočeského kraje
- Tabulka č. 30: Maloplošná chráněná území podle krajů k 31.12.2009
- Tabulka č. 31: Evropsky významné lokality na území Středočeského kraje
- Tabulka č. 32: Pohyb obyvatelstva na území Středočeského kraje 2001 - 2011
- Tabulka č. 33: Počet obyvatel ve Středočeském kraji a jeho okresech k 30.9.2012

- Tabulka č. 34: Průměrná míra registrované nezaměstnanosti v ČR a krajích
- Tabulka č. 35: Průměrná míra registrované nezaměstnanosti v okresech Středočeského kraje
- Tabulka č. 36: Průměrná hrubá měsíční mzda v regionech
- Tabulka č. 37: Vývoj vzdělanostní struktury ve Středočeském kraji – obyvatelstvo ve věku 15 let a více
- Tabulka č. 38: Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání podle krajů
- Tabulka č. 39: Počty žáků mateřských, základních, středních a vysokých škol ve Středočeském kraji
- Tabulka č. 40: Vybrané ukazatele zdravotnictví ve Středočeském kraji
- Tabulka č. 41: Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích (NUTS III) v roce 2011
- Tabulka č. 42: Kapacity hromadných ubytovacích zařízení ve Středočeském kraji podle kategorie v roce 2011
- Tabulka č. 43: Kapacita hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie ubytovacího zařízení v roce 2011

Tabulka č. 1: Základní charakteristika okresů Středočeského kraje (1. až 3. čtvrtletí 2012)

	Kraj celkem	v tom okresy											
		Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	Praha- východ	Praha- západ	Příbram	Rakovník
ZÁKLADNÍ ÚDAJE (k 1. 1. 2010)													
Rozloha v km ²	11 015	1 475	662	720	744	917	701	1 023	850	755	580	1 692	896
Obce	1 145	114	85	100	89	88	69	120	87	110	79	121	83
Části obcí	2 800	549	150	163	178	300	165	266	157	198	121	411	142
OBYVATELSTVO													
Živě narození	10 922	806	722	1 313	802	563	816	1 002	783	1 604	1 247	857	407
Zemřelí	9 467	756	665	1 262	783	668	772	824	696	965	703	936	437
Přistěhovalí	20 075	1 188	1 669	2 274	1 568	912	1785	1 699	1 821	5 438	4 445	1 209	828
Vystěhovalí	11 930	870	814	1 673	1 147	793	1759	1 348	1 210	2 958	2 401	928	790
Počet obyvatel ¹⁾	1 288 945	95 813	86 968	159 785	97 143	74 347	104 239	124 265	95 058	154 570	127 387	113 864	55 506
NEZAMĚSTNANOST (podle MPSV)¹⁾													
Neumístění uchazeči o zaměstnání	50 170	2 866	3 250	7 835	4 982	3 836	4 866	3 552	4 470	3 187	2 953	5 674	2 699
z toho ženy	26 370	1 469	1 753	4 037	2 619	2 076	2 594	1 983	2 345	1 634	1 552	2 825	1 483
Volná pracovní místa	4 314	288	352	376	255	222	391	651	553	340	362	336	188
Míra registrované nezaměstnanosti (%)	6,96	5,76	6,48	8,70	9,32	9,60	7,86	4,79	8,65	3,50	4,37	9,24	8,80
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	11,6	10,0	9,2	20,8	19,5	17,3	12,4	5,5	8,1	9,4	8,2	16,9	14,4
ORGANIZAČNÍ STATISTIKA¹⁾													
Ekonomické subjekty celkem	322 855	25 736	21 564	35 289	21 767	17 059	24 406	28 295	22 891	43 572	39 203	30 296	12 777
z toho: fyzické osoby	253 228	21 462	16 770	27 442	17 749	14 051	19 287	20 815	18 902	33 448	28 909	24 869	9 524
obchodní společnosti	30 488	1 615	2 075	3 904	1 769	1 024	1 907	2 252	1 643	5 173	6 028	2 210	888
družstva	1 016	60	42	75	48	50	218	61	60	145	131	80	46
STAVEBNÍ OHLÁŠENÍ A POVOLENÍ													
Stavební ohlášení a povolení celkem	13 688	1 265	1 146	1 198	694	607	1 061	833	1 192	1 993	1 748	1 587	364
Orientační hodnota staveb (mil. Kč)	27 043	1 488	1 881	2 314	1 478	1 651	1 874	4 418	2 010	4 062	3 534	1 779	554
BYTOVÁ VÝSTAVBA													
Dokončené byty	4 118	281	330	372	345	135	273	209	157	1 125	615	196	80
Zahájené byty	3 861	209	375	319	235	121	319	262	182	694	846	215	84

Zdroj: ČSÚ Středočeský kraj, Meziokresní srovnání

Tabulka č. 2: Základní charakteristiky krajů ČR (k 31.12.2011)

Kraj	počet obcí		rozloha		počet obyvatel		hustota obyvatel na 1km ²
	abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.	
Praha	1	0,02%	496	0,63%	1 237 943	11,79%	2 495,9
Středočeský	1 145	18,32%	11 015	13,97%	1 273 094	12,13%	115,6
Jihočeský	623	9,97%	10 057	12,75%	635 907	6,06%	63,2
Plzeňský	501	8,02%	7 561	9,59%	571 497	5,44%	75,6
Karlovarský	132	2,11%	3 314	4,20%	303 519	2,89%	91,6
Ústecký	354	5,66%	5 335	6,76%	828 595	7,89%	155,3
Liberecký	215	3,44%	3 163	4,01%	438 132	4,17%	138,5
Královéhradecký	448	7,17%	4 759	6,03%	554 050	5,28%	116,4
Pardubický	451	7,22%	4 519	5,73%	516 260	4,92%	114,2
Vysočina	704	11,27%	6 796	8,62%	511 972	4,88%	75,3
Jihomoravský	673	10,77%	7 195	9,12%	1 164 633	11,10%	161,9
Olomoucký	398	6,37%	5 267	6,68%	638 848	6,09%	121,3
Zlínský	305	4,88%	3 964	5,03%	589 596	5,62%	148,7
Moravskoslezský	299	4,78%	5 427	6,88%	1 232 626	11,74%	227,1
Česká republika	6 249	100,00%	78 865	100,00%	10 496 672	100,00%	133,1

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze

Tabulka č. 3: Počet obyvatel ve Středočeském kraji, ČR a EU

	počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Hustota obyvatel na 1 km ²
Středočeský kraj	1 273 094	11 015	115,6
Česká republika	10 496 672	78 865	133,1
EU (27)	502 404 702	4 975 131	101,0

Zdroj: ČSÚ - Česká republika v číslech 2012, Databáze Eurostat – obyvatelstvo celkem

Tabulka č. 4: Největší města Středočeského kraje (k 1.1. 2012)

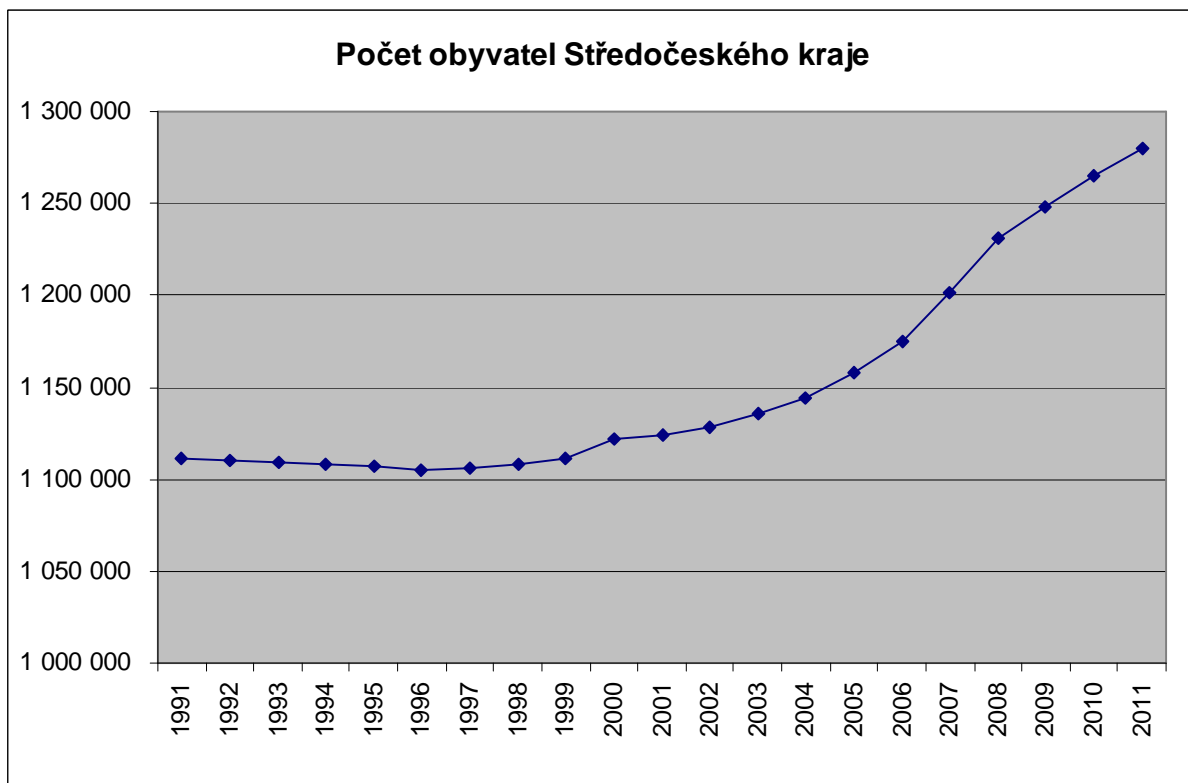
Název obce	Počet obyvatel	Okres
Kladno	68 682	Kladno
Mladá Boleslav	44 252	Mladá Boleslav
Příbram	33 793	Příbram
Kolín	31 042	Kolín
Kutná Hora	20 604	Kutná Hora
Mělník	19 532	Mělník
Beroun	18 778	Beroun
Kralupy nad Vltavou	18 098	Mělník
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	17 389	Praha-východ
Rakovník	16 611	Rakovník
Neratovice	16 472	Mělník
Benešov	16 460	Benešov
Slaný	15 353	Kladno
Nymburk	14 793	Nymburk
Poděbrady	13 894	Nymburk
Říčany	13 856	Praha-východ
Vlašim	11 867	Benešov
Čelákovice	11 615	Praha-východ
Čáslav	10 157	Kutná Hora

Zdroj: ČSÚ - Počet obyvatel v obcích k 1.1.2012

Tabulka č. 5: Vývoj počtu obyvatel Středočeského kraje (k 31.12.2011)

Rok	Počet obyvatel celkem	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Meziroční přírůstek/úbytek obyvatel
1991	1 111 244	13 147	15 040	11 507	12 487	-
1992	1 110 114	12 609	14 355	11 721	11 105	-1 130
1993	1 108 935	12 468	14 205	11 551	10 993	-1 179
1994	1 108 007	10 852	13 990	10 954	8 744	-928
1995	1 106 738	10 044	14 033	10 994	8 275	-1 269
1996	1 105 234	9 386	13 384	10 413	7 944	-1 504
1997	1 105 964	9 647	13 288	11 874	7 503	730
1998	1 108 465	9 529	12 530	12 991	7 489	2 501
1999	1 111 354	9 524	13 143	13 712	7 204	2 889
2000	1 121 591	9 936	12 777	13 821	7 296	10 237
2001	1 123 931	10 035	12 552	15 842	10 985	2 340
2002	1 128 674	10 483	12 401	20 656	13 995	4 743
2003	1 135 795	10 633	13 050	24 710	15 172	7 121
2004	1 144 071	11 289	12 597	24 630	15 046	8 276
2005	1 158 108	12 113	12 850	27 387	12 613	14 037
2006	1 175 254	12 741	12 067	31 295	14 823	17 146
2007	1 201 827	14 279	12 210	43 053	18 549	26 573
2008	1 230 691	15 246	12 255	39 734	13 861	28 864
2009	1 247 533	15 219	12 722	30 452	16 107	16 842
2010	1 264 978	15 212	12 440	30 091	15 418	17 445

Zdroj: ČSÚ - Demografická ročenka krajů ČR

Tabulka č. 6: Nezaměstnanost podle okresů v roce 2012

Okres	Průměrná míra nezaměstnanosti v roce 2012 (%)
Benešov	5,7
Beroun	6,5
Kladno	8,9
Kolín	9,6
Kutná Hora	9,6
Mělník	8,0
Mladá Boleslav	4,8
Nymburk	9,1
Praha-východ	3,4
Praha-západ	4,2
Příbram	9,6
Rakovník	8,8
Středočeský kraj	7,0

Zdroj dat: MPSV

Tab. 7 - Míra nezaměstnanosti v členských státech EU ve věku 15 - 74 let

Stát	Míra nezaměstnanosti v roce 2011 (%)
EU (27 zemí)	9,6
Belgie	7,2
Bulharsko	11,3
Česká republika	6,7
Dánsko	7,6
Německo	5,9
Estonsko	12,5
Irsko	14,7
Řecko	17,7
Španělsko	21,7
Francie	9,6
Itálie	8,4
Kypr	7,9
Lotyšsko	16,2
Litva	15,3
Lucembursko	4,8
Maďarsko	10,9
Malta	6,5
Nizozemsko	4,4
Rakousko	4,2
Polsko	9,6
Portugalsko	12,9
Rumunsko	7,4
Slovinsko	8,2
Slovensko	13,6
Finsko	7,8
Švédsko	7,5
Spojené království	8,0

Zdroj dat: ČSÚ - databáze Eurostat

Tab. 8 - Porovnání výše HDP v krajích

Hrubý domácí produkt (údaje za rok 2009)	Podíl na HDP, ČR = 100	HDP na 1 obyvatele ve standardu kupní síly	ČR = 100	EU 27 = 100
	%	Kč	%	%
Hlavní město Praha	25,8	776 968	216,5	172,3
Středočeský kraj	10,7	322 811	89,9	71,6
Jihočeský kraj	5,2	306 833	85,5	68,0
Plzeňský kraj	4,6	306 628	85,4	68,0
Karlovarský kraj	2,1	259 560	72,3	57,6
Ústecký kraj	6,6	299 435	83,4	66,4
Liberecký kraj	3,1	268 480	74,8	59,5
Královéhradecký kraj	4,5	308 946	86,1	68,5
Pardubický kraj	3,9	283 710	79,0	62,9
Vysočina	4,0	292 669	81,5	64,9
Jihomoravský kraj	10,3	335 983	93,6	74,5
Olomoucký kraj	4,6	270 987	75,5	60,1
Zlínský kraj	4,7	301 442	84,0	66,8
Moravskoslezský kraj	9,8	297 177	82,8	65,9

Zdroj: ČSÚ, Statistická ročenka České republiky 2012

Tab. 9 - Ekonomické subjekty podle převažující činnosti CZ-NACE ve Středočeském kraji a jeho okresech k 30. 9. 2012

Převažující činnost (sekce, oddíl)	Kraj celkem	v tom okresy:											
		Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	Praha- východ	Praha- západ	Příbram	Rakovník
Celkem	322 855	25 736	21 564	35 289	21 767	17 059	24 406	28 295	22 891	43 572	39 203	30 296	12 777
v tom:													
A Zemědělství, lesnictví a rybářství	13 337	1 721	810	923	812	895	1 176	1 077	1 073	1 290	1 029	1 614	917
01 Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	11 897	1 487	660	859	745	776	1 105	984	1 007	1 200	939	1 343	792
02 Lesnictví a těžba dřeva	1 366	227	149	59	62	105	66	90	60	84	86	254	124
03 Rybolov a akvakultura	74	7	1	5	5	14	5	3	6	6	4	17	1
Průmysl celkem (B až E)	40 098	3 537	2 752	3 911	2 909	2 436	3 033	3 401	3 181	4 921	4 384	4 118	1 515
B Těžba a dobývání	106	6	7	8	12	3	6	8	6	15	7	21	7
05 Těžba a úprava černého a hnědého uhlí	3	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-
08 Ostatní těžba a dobývání	98	5	7	5	11	3	6	8	6	13	7	20	7
09 Podpůrné činnosti při těžbě	5	1	-	1	1	-	-	-	-	1	-	1	-
C Zpracovatelský průmysl	37 885	3 386	2 621	3 705	2 780	2 335	2 855	3 230	3 040	4 584	4 078	3 858	1 413
10 Výroba potravinářských výrobků	2 048	180	108	263	121	120	133	161	165	257	276	156	108
11 Výroba nápojů	140	6	2	13	10	11	9	25	9	17	18	12	8
12 Výroba tabákových výrobků	4	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-
13 Výroba textilií	386	29	28	35	14	22	21	22	32	71	36	50	26
14 Výroba oděvů	4 241	302	213	429	293	392	299	386	436	479	448	444	120
15 Výroba usní a souvisejících výrobků	129	26	7	10	11	11	4	11	6	19	11	7	6
16 Zprac. dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrob., kromě nábytku	5 017	411	434	458	292	338	291	367	391	635	465	720	215
17 Výroba papíru a výrobků z papíru	134	7	23	17	6	13	12	11	14	14	8	8	1
18 Tisk a rozmnožování nahaných nosičů	1 082	56	83	110	79	57	56	57	62	181	209	96	36
19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	15	1	1	5	1	-	3	1	-	2	1	-	-
20 Výroba chemických látek a chemic. přípravků	284	18	18	29	31	25	39	18	14	26	28	17	21
21 Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků	21	-	-	2	2	2	3	-	-	3	7	2	-
22 Výroba pryžových a plastových výrobků	753	88	58	47	34	29	59	76	39	120	99	76	28

Tab. 9 - Ekonomické subjekty podle převažující činnosti CZ-NACE ve Středočeském kraji a jeho okresech k 30. 9. 2012

Převažující činnost (sekce, oddíl)	Kraj celkem	v tom okresy:											
		Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	Praha- východ	Praha- západ	Příbram	Rakovník
23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	1 287	128	89	106	82	80	76	115	146	153	160	106	46
24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárství	183	12	16	21	10	18	13	21	14	19	19	13	7
25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	10 313	814	760	1 047	903	544	914	1 025	796	1 161	972	1 010	367
26 Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	222	15	16	35	10	9	6	20	11	30	45	22	3
27 Výroba elektrických zařízení	3 155	248	258	327	322	169	238	199	205	452	340	287	110
28 Výroba strojů a zařízení jinde neuvedených	738	75	60	60	96	39	38	46	43	94	86	82	19
29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	170	14	12	14	17	11	5	43	7	21	9	13	4
30 Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	124	11	10	11	11	3	14	8	14	15	13	12	2
31 Výroba nábytku	2 869	435	143	188	142	215	210	239	249	350	261	337	100
32 Ostatní zpracovatelský průmysl	1 777	107	105	236	112	75	107	141	143	231	283	180	57
33 Opravy a instalace strojů a zařízení	2 793	403	177	242	181	149	304	238	244	234	284	208	129
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla, klimatizovaného vzduchu	657	58	50	54	32	21	44	60	30	125	106	47	30
E Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	1 450	87	74	144	85	77	128	103	105	197	193	192	65
36 Shromažďování, úprava a rozvod vody	69	4	4	3	2	4	10	5	8	13	11	4	1
37 Činnosti související s odpadními vodami	60	4	5	7	1	-	8	4	4	8	8	6	5
38 Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití	1 320	79	65	133	82	73	110	94	93	176	174	182	59
39 Sanace a jiné činnosti související s odpady	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
F Stavebnictví	43 588	3 790	2 917	4 736	3 391	2 722	3 630	3 567	3 153	5 404	4 086	4 654	1 538
41 Výstavba budov	15 905	1 557	1 110	1 848	1 144	983	1 312	1 155	1 129	1 716	1 318	1 902	731
42 Inženýrské stavitelství	192	15	7	24	22	9	17	15	5	31	32	10	5
43 Specializované stavební činnosti	27 491	2 218	1 800	2 864	2 225	1 730	2 301	2 397	2 019	3 657	2 736	2 742	802
G Velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	79 043	5 620	5 180	9 539	5 349	3 989	5 591	7 641	5 654	10 871	9 317	7 015	3 277

Tab. 9 - Ekonomické subjekty podle převažující činnosti CZ-NACE ve Středočeském kraji a jeho okresech k 30. 9. 2012

Převažující činnost (sekce, oddíl)	Kraj celkem	v tom okresy:											
		Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	Praha- východ	Praha- západ	Příbram	Rakovník
45 Velkoobch., maloobch. a opravy motor. vozidel	8 369	687	563	909	599	498	585	970	514	1 043	813	883	305
46 Velkoobchod, kromě motorových vozidel	31 575	2 481	1 643	3 914	2 539	1 413	2 837	2 467	2 081	4 637	4 103	2 227	1 233
47 Maloobchod, kromě motorových vozidel	39 099	2 452	2 974	4 716	2 211	2 078	2 169	4 204	3 059	5 191	4 401	3 905	1 739
H Doprava a skladování	10 846	736	805	1 248	790	470	982	722	725	1 749	1 520	682	417
49 Pozemní a potrubní doprava	9 851	661	713	1 140	740	440	918	624	645	1 596	1 375	603	396
50 Vodní doprava	20	2	-	1	-	-	1	1	4	3	5	3	-
51 Letecká doprava	3	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
52 Skladování a vedlejší činnosti v dopravě	917	67	91	101	47	26	60	88	73	139	130	74	21
53 Poštovní a kurýrní činnosti	55	5	1	6	3	4	3	8	3	10	10	2	-
I Ubytování, stravování a pohostinství	15 810	1 316	1 114	1 649	1 037	916	1 207	1 628	1 275	1 814	1 727	1 487	640
55 Ubytování	1 359	110	95	105	63	68	79	188	66	174	230	124	57
56 Stravování a pohostinství	14 451	1 206	1 019	1 544	974	848	1 128	1 440	1 209	1 640	1 497	1 363	583
J Informační a komunikační činnosti	6 405	350	394	752	386	246	390	445	415	1 181	1 233	479	134
58 Vydavatelské činnosti	1 027	60	92	116	55	32	58	53	69	169	212	80	31
59 Činnosti v oblasti filmů, videozáznamů a televiz. programů, pořizování zvukových nahrávek a hudební vydavatelské činnosti	473	38	21	47	29	24	31	16	23	94	97	31	22
60 Tvorba programů a vysílání	22	4	1	2	1	-	1	3	1	5	2	2	-
61 Telekomunikační činnosti	72	4	5	7	11	1	6	9	3	11	6	6	3
62 Činnosti v oblasti informačních technologií	3 866	186	200	477	229	150	230	314	234	737	725	317	67
63 Informační činnosti	945	58	75	103	61	39	64	50	85	165	191	43	11
K Peněžnictví a pojišťovnictví	4 071	549	205	378	259	213	531	291	308	375	282	434	246
64 Finanční zprostředkování, kromě pojišťovnictví a penzijního financování	787	92	44	64	52	40	155	41	48	65	60	49	77
65 Pojištění, zajištění a penzijní financování, kromě povinného sociálního zabezpečení	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
66 Ostatní finanční činnosti	3 283	457	161	314	207	173	375	250	260	310	222	385	169
L Činnosti v oblasti nemovitostí	14 177	685	1 081	1 663	750	627	985	1 156	841	2 233	2 521	1 109	526
M Profesionální, vědecké a technické činnosti	36 151	2 324	2 160	4 108	2 287	1 581	2 203	2 926	2 232	5 851	6 081	3 377	1 021

Tab. 9 - Ekonomické subjekty podle převažující činnosti CZ-NACE ve Středočeském kraji a jeho okresech k 30. 9. 2012

Převažující činnost (sekce, oddíl)	Kraj celkem	v tom okresy:											
		Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	Praha- východ	Praha- západ	Příbram	Rakovník
69 Právní a účetnické činnosti	10 546	848	769	1 236	659	454	742	659	706	1 716	1 524	924	309
70 Činnosti vedení podniků; poradenství v oblasti řízení	4 233	300	223	448	294	192	235	274	234	737	935	256	105
71 Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy	5 738	366	310	651	399	251	384	519	342	828	978	537	173
72 Výzkum a vývoj	159	9	5	17	4	8	5	5	14	52	33	7	-
73 Reklama a průzkum trhu	2 986	154	156	321	185	94	148	317	171	565	529	295	51
74 Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti	11 924	582	666	1 394	696	540	650	1 087	726	1 892	2 028	1 309	354
75 Veterinární činnosti	565	65	31	41	50	42	39	65	39	61	54	49	29
N Administrativní a podpůrné činnosti	5 974	320	554	625	393	221	403	556	336	915	898	581	172
77 Činnosti v oblasti pronájmu a operativního leasingu	643	46	42	66	35	31	37	54	25	103	114	71	19
78 Činnosti související se zaměstnáním	78	7	2	8	7	3	5	15	2	11	11	3	4
79 Činnosti cestovních agentur, kancelářů a jiné rezervační a související činnosti	1 082	58	78	122	97	40	48	74	65	201	175	82	42
80 Bezpečnostní a pátrací činnosti	1 164	69	89	149	91	45	102	86	99	149	126	108	51
81 Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny	1 795	88	109	200	105	62	149	212	91	305	267	174	33
82 Administrativní, kancelářské a jiné podpůrné činnosti pro podnikání	1 212	52	234	80	58	40	62	115	54	146	205	143	23
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2 579	333	170	178	188	211	134	276	190	217	159	348	175
P Vzdělávání	4 974	348	332	562	328	225	339	527	323	720	713	400	157
Q Zdravotní a sociální péče	3 423	1 327	1 175	2 275	1 155	873	1 236	1 629	1 348	2 350	2 187	1 596	706
86 Zdravotní péče	2 960	221	171	420	210	185	215	256	239	315	327	279	122
87 Pobytové služby sociální péče	182	14	14	23	16	13	13	14	13	20	16	17	9
88 Ambulantní nebo terénní sociální služby	281	26	16	32	17	9	8	25	20	49	38	28	13
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	7 217	533	487	900	456	333	500	667	538	983	903	636	281
90 Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti	732	48	42	69	43	39	37	73	44	115	149	48	25
91 Činnosti knihoven, archivů, muzeí a jiných kulturních zařízení	107	6	4	13	7	11	9	6	8	13	10	11	9

Tab. 9 - Ekonomické subjekty podle převažující činnosti CZ-NACE ve Středočeském kraji a jeho okresech k 30. 9. 2012

Převažující činnost (sekce, oddíl)	Kraj celkem	v tom okresy:											
		Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	Praha- východ	Praha- západ	Příbram	Rakovník
92 Činnosti heren, kasin a sázkových kanceláří	80	4	9	6	3	11	6	2	3	16	11	7	2
93 Sportovní, zábavní a rekreační činnosti	6 298	475	432	812	403	272	448	586	483	839	733	570	245
S Ostatní činnosti	24 013	1 906	1 800	2 648	1 560	1 204	1 754	2 140	1 784	3 225	2 743	2 263	986
94 Činnosti organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů	8 424	742	676	1 057	603	468	622	686	571	967	962	702	368
95 Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	2 868	259	149	308	178	104	235	214	288	365	345	340	83
96 Poskytování ostatních osobních služeb	12 721	905	975	1 283	779	632	897	1 240	925	1 893	1 436	1 221	535
U Činnosti exteriorních organizací a orgánů	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Bez uvedení činnosti	11 148	1 407	602	994	629	562	1 312	980	591	1 439	1 226	775	631

Zdroj: ČSÚ, Statistický bulletin Středočeský kraj, 1. až 3. čtvrtletí 2012

Tabulka č. 10: Vydaná stavební povolení a ohlášení podle okresů v roce 2011

Kraj, okresy	Vydaná stavební ohlášení a povolení					Byty celkem (nové i stávající se stavebními úpravami)
	celkem	v tom na stavby				
		budovy		na ochranu životního prostředí	ostatní	
bytové	nebytové					
Středočeský kraj	20 377	6 856	3 626	3 357	6 538	7 542
Benešov	1 834	505	311	264	754	499
Beroun	1 549	505	173	187	684	714
Kladno	2 001	844	248	353	556	874
Kolín	1 018	424	186	25	383	380
Kutná Hora	857	270	194	129	264	411
Mělník	1 437	563	225	378	271	516
Mladá Boleslav	1 131	472	271	52	336	373
Nymburk	1 980	391	451	689	449	524
Praha-východ	3 313	1 306	424	454	1 129	1 290
Praha-západ	2 346	878	221	471	776	1 263
Příbram	2 340	478	794	337	731	457
Rakovník	571	220	128	18	205	241

Zdroj: ČSÚ, Statistická ročenka Středočeského kraje 2012

Tabulka č. 10a: Dokončené byty v okresech a krajích České republiky v letech 1999 - 2011

Kraj, okres	Počet dokončených bytů v roce											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Hlavní město Praha	3 593	3 210	3 950	4 415	5 924	6 564	5 186	9 422	6 328	7 397	6 151	3 480
Benešov	280	353	223	278	350	410	628	326	429	400	441	421
Beroun	157	238	189	177	439	358	376	342	561	521	611	391
Kladno	220	260	330	252	254	309	396	570	487	410	500	645
Kolín	189	163	296	155	287	302	378	846	479	376	494	335
Kutná Hora	169	162	287	276	160	186	151	248	288	216	235	172
Mělník	151	189	135	213	297	283	242	309	431	555	452	430
Mladá Boleslav	255	272	374	933	317	573	280	527	538	458	425	412
Nymburk	142	151	162	150	450	460	337	841	408	512	368	356
Praha-východ	465	552	767	853	1 689	1 211	1 396	1 939	2 041	2 031	2 133	1 762
Praha-západ	638	476	662	1 051	1 566	1 654	1 497	2 265	1 987	1 329	1 365	1 070
Příbram	292	269	209	241	239	223	229	313	318	546	292	287
Rakovník	68	91	66	92	79	115	47	73	74	67	89	95
Středočeský kraj celkem	3 026	3 176	3 700	4 671	6 127	6 084	5 957	8 599	8 041	7 421	7 405	6 376
Jihočeský kraj	1 502	1 819	1 900	1 460	2 193	1 956	1 909	2 088	2 707	2 149	2 137	2 028
Plzeňský kraj	1 689	1 697	1 845	1 719	2 032	1 975	2 067	1 905	2 662	2 051	1 903	1 457
Karlovarský kraj	416	565	449	524	503	1 149	638	543	628	512	866	626
Ústecký kraj	1 026	979	852	1 226	888	1 042	1 119	1 153	993	1 087	1 097	1 239
Liberecký kraj	1 001	869	983	1 143	1 316	1 133	1 024	1 198	1 355	1 480	1 256	957
Královéhradecký kraj	1 404	1 419	1 671	1 270	1 322	1 423	1 218	1 796	1 919	1 516	1 807	1 320
Pardubický kraj	1 542	1 479	1 424	1 189	1 580	1 400	1 515	1 866	1 847	1 612	1 644	1 274
Vysočina	1 397	1 327	1 558	1 325	1 581	1 573	1 495	1 681	1 729	1 416	1 773	1 347
Jihomoravský kraj	3 118	2 878	3 437	3 316	3 842	3 816	3 985	6 013	4 553	4 928	4 454	3 608
Olomoucký kraj	1 812	1 753	1 675	1 411	1 462	1 118	1 307	1 766	1 839	2 026	1 648	1 305

Tabulka č. 10a: Dokončené byty v okresech a krajích České republiky v letech 1999 - 2011

Kraj, okres	Počet dokončených bytů v roce											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Zlínský kraj	1 880	1 590	1 550	1 380	1 494	1 706	1 138	1 661	1 326	1 894	1 403	1 090
Moravskoslezský kraj	1 801	1 997	2 297	2 078	2 004	1 924	1 632	1 958	2 453	2 984	2 898	2 523
Česká republika	25 207	24 758	27 291	27 127	32 268	32 863	30 190	41 649	38 380	38 473	36 442	28 630

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze

Tabulka č. 11: Orientační hodnota staveb podle okresů Středočeského kraje v roce 2011

Kraj, okresy	Orientační hodnota staveb, na něž byla vydána stavební ohlášení a povolení (mil. Kč)					Průměrná hodnota na 1 stavební ohlášení a povolení (tis. Kč)
	celkem	v tom na stavby				
		budovy		na ochranu životního prostředí	ostatní	
		bytové	nebytové			
Středočeský kraj	50 731	18 976	18 233	4 559	8 963	2 490
Benešov	2 981	1 068	915	397	601	1 625
Beroun	3 069	1 526	605	319	619	1 981
Kladno	10 946	1 679	7 378	545	1 344	5 470
Kolín	2 542	1 070	400	267	805	2 497
Kutná Hora	3 504	1 108	1 043	420	933	4 089
Mělník	2 337	1 243	583	67	444	1 626
Mladá Boleslav	6 067	1 172	3 073	590	1 232	5 364
Nymburk	4 224	1 042	1 453	974	755	2 133
Praha-východ	5 903	3 761	1 031	334	777	1 782
Praha-západ	5 761	3 892	890	339	640	2 456
Příbram	2 328	997	593	245	493	995
Rakovník	1 069	418	269	62	320	1 872

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze

Tabulka č. 12: Živnostenská oprávnění ve Středočeském kraji a v ostatních krajích ČR k 31.12. 2011

Kraj	Hlavní město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Moravskoslezský	Zlínský
ŽO - celkem	572 699	373 519	187 087	166 847	90 837	206 280	137 977	162 437	138 767	126 917	348 111	163 331	302 258	168 946
ŽO - jen koncesované	20 936	17 012	6 850	6 377	3 420	8 166	4 439	5 719	5 191	5 104	12 413	6 319	10 689	6 599
ŽO - jen vázané	55 039	32 057	15 144	13 897	7 339	17 443	11 409	13 502	11 359	9 973	31 734	14 011	27 250	14 427
ŽO - jen řemeslné	102 134	110 674	58 730	49 309	26 477	64 285	41 560	51 991	45 158	42 387	99 332	50 985	86 054	55 943
ŽO - jen volné	394 590	213 776	106 363	97 264	53 601	116 386	80 569	91 225	77 059	69 453	204 632	92 016	178 265	91 977
ŽO pro fyzické osoby	382 837	323 064	160 548	141 832	78 493	176 158	120 312	140 181	118 606	109 820	277 425	139 827	254 790	141 997
ŽO pro právnické osoby	189 862	50 455	26 539	25 015	12 344	30 122	17 665	22 256	20 161	17 097	70 686	23 504	47 468	26 949
ŽO pro cizince	30 494	12 469	4 293	8 443	7 084	9 164	4 017	3 690	2 885	2 367	9 953	2 509	5 370	2 381
Podnikatelé - celkem	439 431	271 100	134 514	122 160	66 618	147 709	101 291	225 071	97 386	89 233	252 828	117 699	216 346	121 044
Podnikatelé - fyzické o.	309 671	242 534	120 271	108 510	59 246	131 865	91 093	103 750	87 368	80 920	211 891	105 263	190 987	106 954
Podnikatelé - právnické o.	129 760	28 566	14 243	13 650	7 372	15 844	10 198	121 321	10 018	8 313	40 937	12 436	25 359	14 090
Podnikatelé - cizinci	28 437	11 123	3 727	7 511	5 739	7 540	3 428	3 289	2 610	2 092	9 002	2 169	4 411	1 981
Počet obyvatel	1 262 106	1 276 550	639 096	572 517	306 952	836 047	440 490	554 337	517 365	514 404	1 156 930	641 558	1 240 432	589 743
ŽO na 1000 obyvatel	454	293	293	291,43	295,93	246,73	313,24	293,03	268,22	246,73	300,89	254,59	243,67	286,47
Podnikatelů na 1000 obyvatel	348	212	210	213,37	217,03	176,68	229,95	209,05	188,24	173,47	218,53	183,46	174,41	205,25
Počet ŽO na podnikatele	1,30	1,38	1,39	1,37	1,36	1,40	1,36	1,40	1,43	1,42	1,38	1,39	1,40	1,40

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Tabulka č. 13: Významné investice ve Středočeském kraji za rok 2012

Investor	Země původu	Místo
AERO Vodochody a.s.	Česká republika	Odolena Voda
AREKO, spol. s r.o.	Česká republika	Benátky nad Jizerou
AUFEER DESIGN, s.r.o.	Česká republika	Mladá Boleslav
EXBIO Praha, a.s.	Česká republika	Vestec
Ingersoll-Rand Equipment Manufacturing Czech Republic s.r.o.	Česká republika	Hostivice
KERVAL a.s.	Česká republika	Karlštejn
LAVAT a.s.	Česká republika	Chotutice
MEDIWARE a.s.	Česká republika	Kladno
NAREX ZDICE, s.r.o.	Česká republika	Zdice
POZEMNÍ KOMUNIKACE BOHEMIA, a.s.	Česká republika	Kladno
PŽS - Engineering s.r.o.	Česká republika	Kladno
Redrock Construction s.r.o.	Česká republika	Nymburk
VAKOS XT a.s.	Česká republika	Příbram
WASTECH a.s.	Česká republika	Dubeneč
Apollo Multimedia s.r.o.	Česká republika	není specifikováno
AspectWorks, s.r.o.	Česká republika	není specifikováno
Cloud4com, a.s.	Česká republika	není specifikováno
Colsys s.r.o.	Česká republika	není specifikováno
DAIN s.r.o.	Česká republika	není specifikováno
DAISY spol. s r.o.	Česká republika	není specifikováno
EXON s.r.o.	Česká republika	není specifikováno
ict. max s.r.o.	Česká republika	není specifikováno
PeakPointNet, s.r.o.	Česká republika	není specifikováno
PIKLIO s.r.o.	Česká republika	není specifikováno
WBI Systems a.s.	Česká republika	není specifikováno
YOUR SYSTEM, spol.s r.o.	Česká republika	není specifikováno
není specifikováno.	Spojené státy americké	není specifikováno

Zdroj: Czechinvest

Tabulka č 14: Investice v krajích ČR od roku 1993 do 1.pol. 2012

Kraj	Počet projektů	Výše investice (mil.CZK)	Výše investice (mil. USD)	Pracovní místa
Hl. m. Praha	85	26 945,85	988,16	16 001
Jihočeský kraj	71	22 925,57	901,57	7 314
Jihomoravský kraj	370	61 883,53	2 618,95	33 122
Karlovarský kraj	24	10 304,22	426,03	2 061
Královéhradecký kraj	85	31 893,71	1 308,96	11 560
Liberecký kraj	72	28 908,23	1 024,42	7 471
Moravskoslezský kraj	267	103 732,47	4 367,68	28 487
Olomoucký kraj	122	36 065,58	1 372,69	13 269
Pardubický kraj	86	33 360,35	1 287,48	13 057
Plzeňský kraj	144	35 152,62	1 431,03	15 051
Středočeský kraj	264	139 054,07	4 948,73	38 143
Ústecký kraj	216	123 410,45	4 785,73	31 527
Vysočina	76	39 995,57	1 503,72	9 607
Zlínský kraj	109	26 285,27	1 082,65	6 217
CELKEM	1991	719 917,50	28 047,80	232 889

Zdroj: <http://czechinvest.org/data/files/1993-1-pol-2012-public-62-cz.xls>

Tabulka č. 15: Největší podniky se sídlem ve Středočeském kraji (1000 a více zaměstnanců)

Největší podniky se sídlem ve Středočeském kraji
(podniky s uvedeným počtem zaměstnanců 1 000 a více)

Okres	Firma	činnost (podle NACE)
Beroun	KOSTAL CR, spol. s r.o.	Výroba elektrického a elektronického zařízení pro motorová vozidla
	Carrier Refrigeration Operation Czech Republic s.r.o.	Výroba průmyslových chladicích a klimatizačních zařízení
	TIPSPORT a.s.	Činnosti heren, kasin a sázkových kanceláří
Kladno	Celestica Czech Republic, s.r.o.	Výroba osazených elektronických desek
	ESA s.r.o.	Ostatní vedlejší činnosti v dopravě
Kolín	Toyota Peugeot Citroën Automobile Czech, s.r.o.	Výroba motorových vozidel a jejich motorů
	Oblastní nemocnice Kolín, a.s.	Ústavní zdravotní péče
Kutná Hora	ČKD Kutná Hora, a.s.	Výroba odlitků z oceli
	Philip Morris ČR a.s.	Výroba tabákových výrobků
Mladá Boleslav	ŠKODA AUTO a.s.	Výroba motorových vozidel a jejich motorů
	Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a.s.	Ústavní zdravotní péče
	Behr Czech s.r.o.	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla
	TRW-Carr s.r.o.	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla
Praha-východ	Continental Automotive Czech Republic s.r.o.	Výroba spotřební elektroniky
	Penny Market s.r.o.	Maloobchod s převahou potravin v nesespecializovaných prodejnách
	AGP PLUS SERVICE s.r.o.	Činnosti agentur zprostředkujících práci na přechodnou dobu
	AERO Vodochody a.s.	Výroba letadel a jejich motorů, kosmických lodí a souvisejících zařízení
	Mountfield a.s.	Maloobchod s železářským zbožím, barvami, sklem a potřebami pro kutily
	BILLA, spol. s r. o.	Maloobchod s převahou potravin v nesespecializovaných prodejnách
	Ústav jaderného výzkumu Řež a.s.	Výzkum a vývoj v oblasti technických věd
Praha-západ	AAA AUTO a.s.	Obchod s automobily a jinými lehkými motorovými vozidly
	Příbram	Ústavní zdravotní péče

Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 16: Vybrané údaje z dopravní infrastruktury

Pramen: Ministerstvo dopravy ČR, Centrální registr vozidel (Ministerstvo vnitra ČR), Ředitelství silnic a dálnic ČR

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Délka silnic a dálnic (km)	9 565	9 566	9 564	9 564	9 574	9 574	9 597	9 602	9 613	9 617	9 637	9 637
v tom dálnice	167	172	172	172	174	174	192	195	194	194	194	194
silnice I. třídy	785	775	775	775	780	780	778	780	796	795	813	815
silnice II. třídy	2 364	2 371	2 369	2 369	2 369	2 369	2 367	2 368	2 368	2 372	2 373	2 376
silnice III. třídy	6 249	6 249	6 248	6 249	6 251	6 251	6 259	6 260	6 255	6 255	6 256	6 252
Motorová vozidla (stav k 31. 12.)	683 576	703 576	736 522	745 064	769 939	801 845	838 864	882 419	925 573	938 037	957 010	979 454
z toho osobní automobily vč. dodávkových	410 268	424 475	443 488	453 600	470 939	490 403	513 089	537 582	561 609	567 862	578 338	591 186
nákladní automobily	34 838	37 751	41 735	44 196	48 149	53 144	59 184	66 360	73 327	74 105	75 467	76 823
silniční tahače	3 237	3 674	3 916	3 925	3 698	3 537	3 202	2 939	2 761	2 394	2 257	2 091
návěsy	4 117	4 491	5 008	4 218	4 378	4 527	7 099	8 006	8 762	8 604	8 818	9 520
autobusy	2 179	2 163	2 608	2 519	2 528	2 527	2 533	2 602	2 535	2 348	2 333	2 290
motocykly	97 165	98 049	103 411	101 716	103 043	106 450	110 492	116 099	121 330	123 774	126 940	130 103
Provozní délka železničních tratí (km)	.	.	.	1 250	1 247	1 279	1 278	1 277	1 279	1 278	1 278	1 278

Zdroj: ČSÚ, Středočeský kraj, statistiky - doprava

Tabulka č. 17: Vývoj spotřeby el. energie ve Středočeském kraji

Rok	Průmysl	Energetika	Doprava	Stavebnictví	Zemědělství	Domácnosti	Služby	Ostatní	Celkem
2005	3 843,10	1 201,90	258,9	44	152,9	2 382,80	490,1	1 558,40	9 932,00
2006	3 869,50	1 314,50	261,5	29,6	144,3	2 386,80	680,4	1 625,20	10 311,80
2007	3 982,70	1 275,20	255,7	28,9	137,6	2 442,40	643,6	1 592,60	10 358,70
2008	4 036,20	1 233,00	292,1	30,8	135,7	2 459,00	667,2	1 686,30	10 540,30
2009	3 333,20	1 230,30	259,9	29,1	130,6	2 499,50	704,4	1 692,20	9 879
2010	3 287,30	1 097,80	267,1	32,7	169,6	2 601,30	672,7	1 755,50	9 884
2011	3 330,30	1 086,10	268,2	32,3	160,8	2 421,60	638,7	1 661,60	9 599,60

Zdroj: Energetický regulační úřad, Roční zprávy o provozu

Tabulka č. 18: Plánované investice distribuční soustavy el. energie

Oblast Střed
Posílení Vd 110 kV Štěchovice - Benešov
Posílení Vd 110 kV Říčany . Strančice - Benešov
Posílení Vd 110 kV Čechy střed - Nymburk
Posílení Vd 110 kV Čechy střed - Kolín západ
Posílení Vd 100 kV Kamýk - Slapy
Posílení vedení 110 kV ECKG - Kladno západ - Tuchlovice
Posílení Vd 110 kV Stehelčevy - Roztoky - Praha sever
Nové Vd 110 kV Sedlčany - Votice
Nové Vd 110 kV Votice - Benešov
Posílení TR 110/22 kV Kralupy
Posílení TR 110/22 kV Slaný
Posílení TR 110/22 kV Kolín západ
Posílení TR 110/22 kV Nymburk
Nová TR 110/22 kV Mnichovo Hradiště + Vd 110 kV + vývody 22 kV
Nová TR 110/22 kV Mníšek město + vývody 22 kV
Nová TR 110/22 kV Chýně + vývody 22 kV
Nová TR 110/22 kV Pyšely + vývody 22 kV
Nová TR 110/22 kV Brandýs + Vd 110 kV + vývody 22 kV
Nová TR 110/22 kV Tuchoměřice + vývody 22 kV
Nová TR 110/22 kV Klecany + Vd 110 kV + vývody 22 kV
Nová TR 110/22 kV Votice + vývody 22 kV
Nová TR 110/22 kV Dobříš + Vd 110 kV + vývody 22 kV
Nová TR 110/22 kV Bavoryně + vývody 22 kV
Nová TR 110/22 kV Pečky + vývody 22 kV
Nová TR 110/22 kV Nehvizdy + vývody 22 kV
Optický trakt TR Chýně - TR Řeporyje
Optický trakt TR Dřín - TR Tuchoměřice
Posílení vedení 22 kV 80-11 DŘÍNUČ
Nová spínací stanice 22 kV Bakov nad Jizerou
Nová spínací stanice 22 kV Nelahozeves
Nové kabelové vedení 22 kV TR Mladá Boleslav - SP 10
Nové Vd 22 kV Vehlovice - Mělník město
Nová R 22 kV v TR 110/22 kV Mladá Boleslav
Nové propojovací vedení 22 kV Libeň - Zlatníky
Nové propojovací vedení 22 kV OSNICE - TAXAT

Zdroj: ČEZ Distribuce, a.s.

Tabulka č. 19: Vybrané údaje za Středočeský kraj - PC, internet

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Podíl domácností vybavených:							
osobním počítačem	31,0	33,8	39,6	45,8	53,0	58,8	65,0
připojením k internetu	24,4	27,7	34,9	40,8	49,1	55,9	63,5
Pevné vysokorychlostní přípojky k internetu (v tis.)							
xDSL vedení	-	-	-	-	-	132,0	142,0
kabelová televize (CATV)	-	-	-	-	-	22,0	25,0
optická vlákna (FTTx)	-	-	-	-	-	11,0	15,0
bezdrátový přístup (WLL)	-	-	-	-	-	87,0	102,0
Podíl jednotlivců v populaci ²⁾ :							
uživatelů osobního počítače	45,8	49,4	55,7	57,8	62,8	66,2	70,3
uživatelů internetu	36,6	41,1	49,9	53,8	60,1	63,1	69,7
V oblasti informačních technologií:							
odborníci (v tis. fyzických osob)	9,5	10,6	10,3	10,7	12,0	12,7	16,7
prům. hr. měsíční mzda odborníků IT (v Kč)	-	-	36 125	38 491	40 518	40 974	44 079
Podíl samostatných ordinací praktických lékařů ³⁾ :							
s vlastní webovou stránkou	-	9,5	11,3	11,5	18,1	22,1	24,1
mající zdravotnickou dokumentaci na počítači	-	-	-	74,2	80,0	76,5	67,9
mající zdravotnickou dokumentaci na internetu	-	-	-	7,8	7,2	8,1	9,0
Podíl obecních úřadů poskytující občanům ⁴⁾ :							
přístup k internetu v prostorách úřadu	-	-	54,6	58,2	60,2	61,1	63,3
bezplatný bezdrátový internet prostřednictvím WIFI sítě	-	-	9,7	9,2	8,0	7,0	9,2

Zdroj: ČSÚ, Statistická ročenka Středočeského kraje 2012

Tabulka č. 20: Občanská vybavenost obcí venkovského prostoru v roce 2000 a 2006 (2007)

	Podíl obcí se školou				Podíl dětí ve věku 6–14 let v obcích bez základní školy		Podíl obcí s veřejnou knihovnou		Podíl obcí s poštou	
	mateřskou		základní							
	2000/01	2006/07	2000/01	2006/07	2000	2006	2000	2006	2000	2006
ČR bez hl. m. Prahy	49,3	47,8	37,6	36,5	28,4	31,7	82,2	76,2	39,3	38,9
Středočeský	40,8	40,6	31,1	29,2	38,3	43	80,6	61,9	35	33,1
Jihočeský	37	33,9	26,6	24,9	35	39	76,1	73,4	32,2	31,7
Plzeňský	36	34,3	27,8	27,2	33,7	37,2	79,7	74,1	35,3	34,7
Karlovarský	59,5	53,2	45	40,5	25,1	30,1	86,5	84,7	60,4	60,4
Ústecký	53,7	50,8	35,4	31,8	32,4	40,2	76,5	72,7	47,3	46,9
Liberecký	58,2	57,7	51,3	52,4	18,7	20,1	84,7	85,7	53,4	53,4
Královéhradecký	48,6	47,6	38,9	37,2	29,1	32,4	80,7	78	47,1	47,1
Pardubický	48,2	46,6	36,9	36,4	29,9	31,8	80,1	76,8	36,4	35,5
Vysočina	35,3	33,8	28,5	27,5	32,9	36,7	73,6	68,2	27,5	27,5
Jihomoravský	63,9	60,5	45,8	45,6	26,4	27,5	92,8	90,8	42	41,2
Olomoucký	68,8	67,4	52,1	51,8	19,2	21	92,9	92,9	42,2	45,2
Zlínský	71,7	71,4	53,2	53,9	21,2	22	97,4	98,9	39,4	38,7
Moravskoslezský	77,1	78,3	66,3	65,4	15,1	16,1	83,3	86,3	65	67,5

Zdroj: Deník veřejné správy

Tabulka č. 21: Občanská vybavenost obcí venkovského prostoru v roce 2000 a 2006 (2007) - lékařská péče, pečovatelská služba

	Podíl obcí s ordinací ⁴ (%)						Podíl obcí se zařízením lékařské péče ⁴ (%)		Počet bytů v domech s pečovatelskou službou na 1000 obyv. 65+	
	praktického lékaře pro dospělé		praktického lékaře pro děti a dorost		stomatologa					
	2000	2007	2000	2007	2000	2007	2000	2007	2000	2007
ČR bez hl. m. Prahy	24	23,9	18,9	17,5	15,4	13,9	5,7	7,1	7,7	15,6
Středočeský	23,3	22,1	16,6	15,3	12,7	11,2	4,3	4,9	7,8	7,1
Jihočeský	22,3	22,5	22,7	18,7	13,6	12,4	6,3	7,7	11,6	21,9
Plzeňský	21,6	21,2	16,9	14,3	13,1	12	5,8	7,7	5,3	23,3
Karlovarský	35,1	37,8	16,2	14,4	21,6	15,3	9	9	10,8	15,1
Ústecký	29,6	29,6	16,4	15,8	16,1	14,5	5,8	8,4	9,4	18
Liberecký	29,1	27,5	16,4	17,5	19	15,3	6,9	6,9	22,1	33,7
Královéhradecký	20,8	21	11,6	10,6	17,6	15,2	5,1	7	4,7	11,3
Pardubický	16,1	15,8	12,8	13	13,2	12,3	5,7	7,3	5,6	23,1
Vysočina	13,7	15,5	13,6	13,9	10,8	9,7	3,4	3,8	5,4	10,4
Jihomoravský	21,9	22,2	23,7	20,3	14,4	12,9	5,9	8,3	3,9	9,9
Olomoucký	34,2	33,4	21,9	23,8	23,3	21,9	6,6	9	9,1	19,4
Zlínský	36,4	37,2	42,4	34,6	20,8	20,1	10	11,9	10,5	16,3
Moravskoslezský	43,8	41,7	25,8	28,3	28,3	25,4	7,9	9,2	4,8	18,2

1. 1.–5. nebo 1.–9. ročník

2. včetně poboček

3. včetně poštovních středisek, poštoven a podacích pošt

4. včetně detašovaných pracovišť

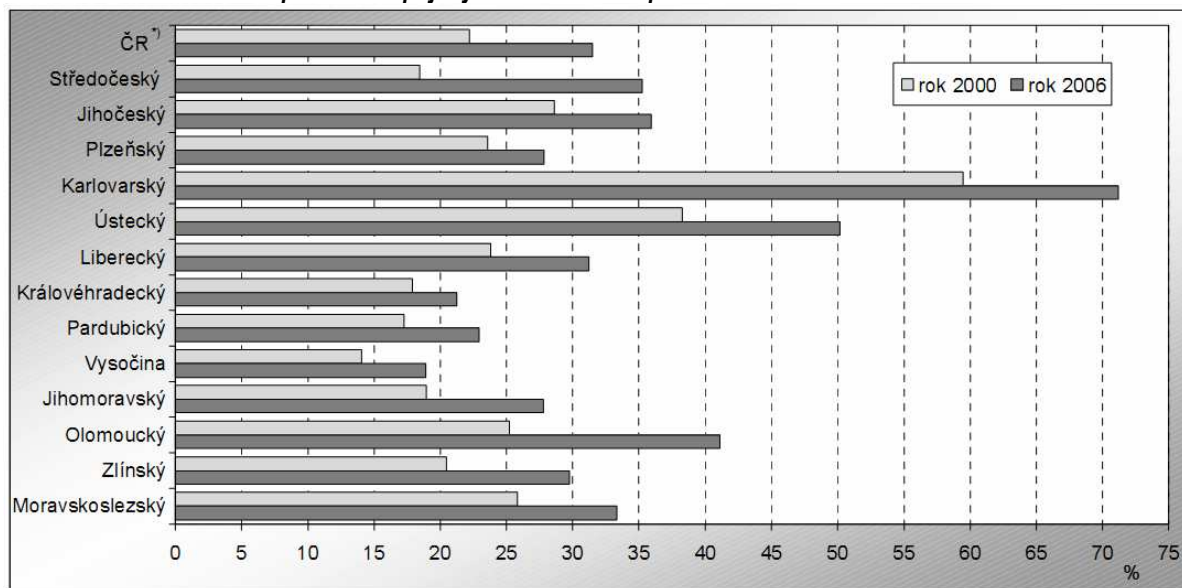
Zdroj: Deník veřejné správy

Tabulka č. 22: Technická vybavenost obcí venkovského prostoru v roce 2000 a 2006 (2007)

	Podíl obcí připojených na veřejný vodovod		Podíl obcí připojených na kanalizační síť s ČOV		Podíl obcí připojených na rozvod plynu		Podíl obcí s železniční zastávkou		Podíl obcí se schválenou územně plánovací dokumentací	
	2000	2006	2000	2006	2000	2006	2000	2006	2000	2007
ČR bez hl. m. Prahy	79,2	84,3	22,2	31,5	42,5	61,1	22,6	23	27,9	57,9
Středočeský	59,9	71,9	18,4	35,3	14,3	39,1	23,7	24,3	26,3	51,8
Jihočeský	79,9	80,2	28,6	35,9	21,3	33,6	22,8	22,3	21,6	56,2
Plzeňský	68,7	68,7	23,6	27,8	23,6	47,8	22,1	23,6	23,6	48,4
Karlovarský	95,5	95,5	59,5	71,2	48,6	58,6	32,4	43,2	31,5	82,9
Ústecký	96,1	96,8	38,3	50,2	41,5	57,2	46,6	43,1	32,8	61,7
Liberecký	94,2	95,2	23,8	31,2	27,5	38,6	35,4	37	27	49,2
Královéhradecký	78,5	84,8	17,9	21,3	38,6	57,5	23,2	23,7	24,2	61,4
Pardubický	89,4	92,4	17,3	22,9	52,7	77,3	19,6	21	23,9	69,3
Vysočina	79,3	85,5	14	18,9	41,9	69,7	13,3	13,4	12,4	30,6
Jihomoravský	84,8	90,8	19	27,8	81,9	92,8	14,9	13,9	32	56,4
Olomoucký	83	89,9	25,2	41,1	71,5	86,6	21,9	22,5	26	76,7
Zlínský	87	92,2	20,4	29,7	79,2	92,2	19,7	19,3	71	91,4
Moravskoslezský	95,8	97,1	25,8	33,3	71,7	75	27,5	27,5	52,5	87,1

Zdroj: ČSÚ, Postavení venkova ve Středočeském kraji, vydáno 2009

Podíl obcí ve venkovském prostoru napojených na čistírnu odpadních vod v roce 2000 a 2006:

¹⁾ Česká republika bez Hlavního města Prahy

Zdroj: ČSÚ, Postavení venkova ve Středočeském kraji, vydáno 2009

Tabulka č. 23: Využití půdy ve Středočeském kraji

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celková výměra (ha)	1 101 461	1 101 442	1 101 613	1 101 450	1 101 464	1 101 464	1 101 473	1 101 478	1 101 499	1 101 493	1 101 531	1 101 529
zemědělská půda	669 994	669 666	668 722	668 196	667 629	666 793	666 067	665 547	664 804	664 285	663 524	663 087
v tom orná	559 223	558 212	557 052	556 080	555 543	554 576	553 891	553 184	552 471	551 884	551 096	550 320
zahrady	25 826	25 881	25 946	26 098	26 217	26 321	26 433	26 548	26 670	26 772	26 829	26 905
ovocné sady	11 792	11 787	11 716	11 598	11 527	11 390	11 291	11 243	11 162	11 185	11 059	11 088
chmelnice	3 430	3 432	3 427	3 453	3 452	3 441	3 372	3 343	3 331	3 234	3 220	71 223
vinice	294	296	298	332	341	343	343	345	340	340	341	3 210
trvalé travní porosty	69 429	70 058	70 283	70 635	70 549	70 722	70 737	70 884	70 830	70 870	70 978	341
nezemědělská půda	431 467	431 776	432 891	433 254	433 835	434 671	435 406	435 931	436 696	437 208	438 007	438 442
v tom lesní pozemky	304 316	304 737	304 976	304 906	305 032	305 191	305 311	305 439	305 475	305 576	305 902	305 997
vodní plochy	20 616	20 628	20 645	20 663	20 705	20 752	20 768	20 811	20 882	20 888	20 869	20 891
zastavěné plochy a nádvoří	20 608	20 687	20 767	20 829	20 908	20 962	21 054	21 156	21 245	21 312	21 444	21 470
ostatní plochy	85 927	85 724	86 503	86 856	87 190	87 767	88 274	88 525	89 094	89 432	89 792	90 084

Zdroj: ČSÚ Středočeský kraj, Statistická ročenka Středočeského kraje 2012

Tabulka č. 24: Hodnoty emisí základních znečišťujících látek REZZO 1–3 podle okresů Středočeského kraje v roce 2010 a porovnání s ostatními kraji a ČR

ČR, kraje, okresy	Emise (v tunách)				Měrné emise (v tunách/km ²)			
	tuhé ²	Oxid siřičitý (SO ₂)	Oxidy dusíku (NO _x)	Oxid uhelnatý (CO)	tuhé ²	Oxid siřičitý (SO ₂)	Oxidy dusíku (NO _x)	Oxid uhelnatý (CO)
Česká republika	29 060,1	169 731,6	131 298,4	234 726,3	0,4	2,2	1,7	3,0
Hlavní město Praha	415,8	1 513,9	2 657,6	2 056,7	0,8	3,1	5,4	4,1
Středočeský kraj	4 660,1	23 075,5	15 451,4	23 628,1	0,4	2,1	1,4	2,1
Benešov	473,3	911,6	367,6	2 467,4	0,3	0,6	0,2	1,7
Beroun	266,9	448,6	256,4	2 391,7	0,4	0,7	0,4	3,6
Kladno	408,4	3 501,6	2 145,0	1 737,9	0,6	4,9	3,0	2,4
Kolín	310,3	2 054,2	703,2	1 687,3	0,4	2,8	0,9	2,3
Kutná Hora	303,3	622,9	163,0	1 481,5	0,3	0,7	0,2	1,6
Mělník	817,3	9 536,7	9 448,1	2 540,3	1,2	13,6	13,5	3,6
Mladá Boleslav	376,5	1 477,3	841,4	2 147,2	0,4	1,4	0,8	2,1
Nymburk	268,1	558,0	236,0	1 495,3	0,3	0,7	0,3	1,8
Praha-východ	333,7	529,9	198,1	1 653,5	0,4	0,7	0,3	2,2
Praha-západ	259,8	541,3	194,8	1 500,3	0,4	0,9	0,3	2,6
Příbram	575,5	2 289,3	707,1	3 213,0	0,3	1,4	0,4	1,9
Rakovník	267,0	604,1	190,7	1 312,7	0,3	0,7	0,2	1,5
Jihočeský kraj	2 543,5	10 309,3	3 593,9	10 120,4	0,3	1,0	0,4	1,0
Plzeňský kraj	2 041,1	7 675,5	3 410,0	8 363,0	0,3	1,0	0,5	1,1
Karlovarský kraj	1 304,7	9 657,4	8 024,4	3 869,7	0,4	2,9	2,4	1,2
Ústecký kraj	3 228,0	57 969,3	51 013,4	14 878,6	0,6	10,9	9,6	2,8
Liberecký kraj	1 168,4	2 421,8	1 161,0	5 955,2	0,4	0,8	0,4	1,9
Pardubický kraj	1 905,9	6 263,9	1 906,8	8 192,0	0,4	1,3	0,4	1,7
Kraj Vysočina	1 751,3	12 900,4	10 518,3	7 258,5	0,4	2,9	2,3	1,6
Jihomoravský kraj	1 956,6	2 958,1	2 297,5	7 907,6	0,3	0,4	0,3	1,2
Olomoucký kraj	1 230,9	3 393,9	4 211,2	6 758,9	0,2	0,5	0,6	0,9
Zlínský kraj	1 374,9	4 406,6	3 379,7	6 250,7	0,3	0,8	0,6	1,2
Moravskoslezský kraj	962,2	4 911,4	2 915,1	3 684,6	0,2	1,2	0,7	0,9

Poznámky

- 1 Zdroj informací: Český hydrometeorologický ústav, REZZO = registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší
- 2 od roku 2007 bez plošných tuhých emisí REZZO 3

Tabulka č. 25: Překročení imisního limitu (LV) a cílového imisního limitu (TV) v rámci zóny Středočeský kraj (bez přízemního ozonu), % plochy územního celku, 2009

Obce s rozšířenou působností	SO ₂	PM ₁₀	PM ₁₀	NO ₂	Benzen	Souhrn překročení LV	As	BaP	Souhrn překročení TV
	4. max 24h průměr >125 µg.m ⁻³	roční průměr	36. max. 24h průměr	roční průměr	roční průměr		roční průměr	roční průměr	
		>40 µg.m ⁻³	>50 µg.m ⁻³	>40 µg.m ⁻³	>5 µg.m ⁻³		>6 ng.m ⁻³	>1 ng.m ⁻³	
Beroun	-	-	1,0	-	-	1,0	-	2,9	2,9
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	-	-	-	-	-	-	-	5,0	5,0
Černošice	-	-	4,4	0,4	-	4,8	-	1,4	1,4
Český Brod	-	-	-	-	-	-	-	1,1	1,1
Dobříš	-	-	-	-	-	-	-	0,6	0,6
Hořovice	-	-	-	-	-	-	-	1,2	1,2
Kladno	-	0,3	27,0	-	-	27,0	0,3	9,3	9,3
Kolín	-	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5
Kralupy nad Vltavou	-	-	4,4	-	-	4,4	-	6,2	6,2
Lysá nad Labem	-	-	-	-	-	-	-	5,0	5,0
Mělník	-	-	-	-	-	-	-	1,9	1,9
Mladá Boleslav	-	-	-	-	-	-	-	2,0	2,0
Mnichovo Hradiště	-	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5
Neratovice	-	-	-	-	-	-	-	6,3	6,3
Nymburk	-	-	-	-	-	-	-	1,1	1,1
Poděbrady	-	-	-	-	-	-	-	0,6	0,6
Rakovník	-	-	-	-	-	-	-	0,8	0,8
Říčany	-	-	-	-	-	-	-	1,0	1,0
Slaný	-	-	3,0	-	-	3,0	-	1,9	1,9
zóna	-	0,01	1,28	0,02	-	1,30	0,01	1,39	1,39
Zdroj: Český hydrometeorologický ústav									

Tabulka č. 26: Seznam lokalit s ekologickými zátěžemi, hrozící vznikem neakceptovatelného zdravotního rizika (P4), včetně stavu nápravných opatření

Název lokality	Obec	Stav dekontaminace	Spolufinancování z Havarijního fondu ¹⁾
Aero Vodochody a.s.	Dolínek	nápravné opatření probíhá	
Benzina s.r.o. ČSPHM Čáslav	Čáslav	dosud nerozhodnuto	
Bukovany	Bukovany u Týnce nad Sázavou	nápravné opatření probíhá	ano
Bývalá úpravna uran. rudy 1 Máj	Háje u Příbramě	nápravné opatření probíhá	
Carborundum Electrite a.s.	Nové Benátky	nápravné opatření dokončeno	
Crystal BOHEMIA, a.s.	Opočnice	nápravné opatření probíhá	
ČEZ Distribuce, a.s. Mochov	Mochov	nápravné opatření dosud nezahájeno	
ČEZ, a.s. Distribuce rozvodna	Dražice	nápravné opatření dokončeno	
Hůrka	Vranovská Lhota	nápravné opatření dosud nezahájeno	ano
Jímací území Rakovnický potok	Rakovník	nápravné opatření dokončeno	ano
KDS Sedlčany	Sedlčany	nápravné opatření probíhá	ano
Kouřim - Molitorov	Kouřim	nápravné opatření probíhá	ano
Kovohutě Příbram a.s.	Příbram	nápravné opatření probíhá	
Lučební závody Draslovka, a.s	Kolín	nápravné opatření dokončeno	
Milovice-letišť Boží Dar	Milovice nad Labem	nápravné opatření probíhá	
Pátek - znečištění CIU	Pátek u Poděbrad	nápravné opatření dosud nezahájeno	ano
Pečky –býv. areál ZPA Čakovice	Pečky	nápravné opatření dokončeno	ano
Permon s.r.o.	Roztoky u Křivoklátu	nápravné opatření probíhá	
SPOLANA a.s.	Neratovice	nápravné opatření probíhá	
STROS-PEGA LIFT-F Sedlčany	Sedlčany	nápravné opatření dosud nezahájeno	
ÚJV Řež, a.s.	Husinec u Řeže	nápravné opatření probíhá	
UNIPETROL, a.s.	Lobeček	nápravné opatření probíhá	
ÚVR Mníšek pod Brdy	Mníšek pod Brdy	nápravné opatření dosud nezahájeno	
Vlčí Důl Zásmyky	Zásmyky	nápravné opatření probíhá	ano
Všejanya - LES	Všejanya	neznámo	
Walter, a.s. Stará Boleslav	Hlavenec	nápravné opatření probíhá	

Zdroj: Středočeský kraj, Odbor životního prostředí a zemědělství, oddělení ochrany přírody a krajiny

¹⁾ Havarijní fond pro ochranu jakosti vod Středočeského kraje a řešení havarijního stavu v zásobování obyvatel pitnou vodou

Tabulka č. 27: Produkce průmyslového odpadu

Rok	2006		2007		2008		2009		2010		2011	
ČR, kraj	Průmyslové odpady v tunách	Průmyslový odpad v kg/obyvatele	Průmyslové odpady v tunách	Průmyslový odpad v kg/obyvatele	Průmyslové odpady v tunách	Průmyslový odpad v kg/obyvatele	Průmyslové odpady v tunách	Průmyslový odpad v kg/obyvatele	Průmyslové odpady v tunách	Průmyslový odpad v kg/obyvatele	Průmyslové odpady v tunách	Průmyslový odpad v kg/obyvatele
Česká republika	6 865 608	670	5 926 736	574	5 756 019	552	4 231 948	403	4 202 463	400	4 780 000	455
v tom:	0	0	0	0	0	0						
Hl. m. Praha	453 622	384	430 085	359	492 447	402	349 260	281	312 855	250	353 359	286
Středočeský	675 890	584	648 098	546	674 885	555	581 718	469	529 958	422	562 613	442
Jihočeský	231 793	369	272 221	431	236 144	372	237 153	372	191 161	300	221 211	348
Plzeňský	528 480	958	417 376	749	370 213	654	270 622	474	261 637	457	253 500	444
Karlovarský	84 150	277	63 038	206	70 076	227	46 581	151	47 674	155	42 784	141
Ústecký	576 194	700	572 504	694	513 796	616	348 938	417	352 161	421	465 256	562
Liberecký	183 737	428	181 906	421	146 984	337	118 848	271	115 262	262	116 546	266
Královéhradecký	208 036	379	227 898	414	209 362	378	148 213	267	154 180	278	192 135	347
Pardubický	152 799	302	166 655	327	179 720	350	116 389	226	145 814	282	172 942	335
Vysočina	546 696	1 070	222 701	434	251 543	489	171 570	333	187 667	365	208 719	408
Jihomoravský	982 823	869	507 450	447	455 317	398	294 653	256	340 181	295	319 705	275
Olomoucký	348 609	545	422 586	660	380 503	593	252 196	393	239 726	374	244 082	382
Zlínský	257 679	437	218 878	371	207 424	351	147 958	250	163 366	277	144 229	245
Moravskoslezský	1 635 099	1 307	1 575 340	1 261	1 567 604	1 254	1 147 849	919	1 160 822	933	1 482 920	1 203

Zdroj: ČSÚ– Produkce, využití a odstranění odpadů 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011

Tabulka č. 28: Produkce komunálního odpadu

Rok	2006		2007		2008		2009		2010		2011	
ČR, kraj	Komunální odpady v tunách	Komunální odpad v kg/obyv.	Komunální odpady v tunách	Komunální odpad v kg/obyv.	Komunální odpady v tunách	Komunální odpad v kg/obyv.	Komunální odpady v tunách	Komunální odpad v kg/obyv.	Komunální odpady v tunách	Komunální odpad v kg/obyv.	Komunální odpady v tunách	Komunální odpad v kg/obyv.
Česká republika	3 038 702	296	3 024 781	293	3 175 934	305	3 309 667	315	3 334 240	317	3 357 877	319
v tom:	0	0	0	0	0	0						
Hl. m. Praha	330 276	280	344 131	288	366 276	299	375 065	302	372 145	297	379 557	307
Středočeský	397 501	343	414 114	349	433 835	357	451 104	364	523 201	416	657 448	517
Jihočeský	181 941	289	177 417	281	175 258	276	179 987	283	217 918	342	197 130	310
Plzeňský	168 605	306	174 183	313	159 927	283	177 654	311	136 904	239	137 205	240
Karlovarský	92 001	302	97 813	320	94 209	305	95 630	311	92 661	301	94 300	311
Ústecký	262 723	319	247 966	300	286 412	343	279 723	335	256 231	307	264 726	320
Liberecký	118 866	277	123 523	286	137 395	315	124 613	284	123 892	282	125 776	287
Královéhradecký	153 099	279	153 837	279	155 391	281	155 336	280	148 225	267	153 303	277
Pardubický	147 384	291	143 954	283	147 706	288	146 208	283	176 498	342	140 780	273
Vysočina	155 718	305	141 509	276	151 095	294	175 149	340	155 268	302	159 196	311
Jihomoravský	320 127	283	312 269	275	321 186	281	341 289	297	340 991	296	324 370	279
Olomoucký	180 826	283	184 883	289	202 657	316	213 789	333	197 100	307	191 633	300
Zlínský	170 101	288	169 329	287	167 098	283	188 239	318	175 948	298	171 683	291
Moravskoslezský	359 532	287	339 852	272	377 489	302	405 881	325	417 260	335	360 771	293

Zdroj: ČSÚ – Produkce, využití a odstranění odpadů 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011

Tabulka č. 29: Plocha chráněných území na území Středočeského kraje

ČR, kraje, okresy	Národní parky	Chráněné krajinné oblasti	Maloplošná chráněná území				
			celkem	v tom			
				národní přírodní památka	národní přírodní rezervace	přírodní památka	přírodní rezervace
Česká republika	119 489	1 086 737	93 744,0	3 915,0	28 961,0	22 552,0	38 316,0
Středočeský kraj	-	87 743	15 479,5	894,4	6 265,4	1 470,2	6 849,5
Benešov	-	4 000	485,7	34,0	42,3	46,7	362,7
Beroun	-	26 517	3 146,3	75,3	2 711,1	52,3	307,7
Kladno	-	4 746	421,2	9,1	226,2	110,5	75,4
Kolín	-	0	1 741,8	304,4	1 095,0	50,9	291,5
Kutná Hora	-	0	324,1	3,4	0,0	261,7	59,0
Mělník	-	13 045	2 763,9	27,1	8,2	62,5	2 666,1
Mladá Boleslav	-	4 489	1 145,6	29,3	0,0	138,5	977,7
Nymburk	-	0	1 554,6	367,1	646,2	268,6	272,7
Praha-východ	-	0	1 073,7	0,0	708,2	29,8	335,7
Praha-západ	-	2 756	958,5	44,8	0,0	151,7	762,1
Příbram	-	0	416,4	0,0	61,0	138,1	217,3
Rakovník	-	32 190	1 447,8	0,0	767,3	158,8	521,7

Poznámka: Údaje o rozlohách MCHÚ vycházejí z rozlohy jejich polygonů, kterými jsou plošně vymezeny. Tyto skutečné rozlohy nemusí korespondovat s rozlohami uvedenými v příslušných zřizovacích dokumentech

Zdroj: Středočeský kraj, odbor životního prostředí a zemědělství, oddělení ochrany přírody a krajiny

Tabulka č. 30: Maloplošná chráněná území podle krajů k 31.12.2009

Území	Počet MCHÚ	Plocha MCHÚ (ha)	Podíl z celkové rozlohy území, kraje v %	Podíl z celkové rozlohy MCHÚ v ČR v %
Česká republika	2 258	93 901	1,2	100,0
Hl. m. Praha	90	2 150	1,3	2,3
Středočeský	239	15 480	1,3	16,5
Jihočeský	309	14 522	1,4	15,5
Plzeňský	182	8 905	1,2	9,5
Karlovarský	70	3 381	1	3,6
Ústecký	140	3 486	0,7	3,7
Liberecký	112	5 212	1,7	5,6
Královéhradecký	111	6 296	1,3	6,7
Pardubický	97	5 235	1,2	5,6
Vysočina	171	5 467	0,8	5,8
Jihomoravský	282	8 267	1,2	8,8
Olomoucký	139	6 518	1,2	6,9
Zlínský	168	2 067	0,5	2,2
Moravskoslezský	148	6 915	1,3	7,4

Zdroj: Středočeský kraj, odbor životního prostředí a zemědělství, oddělení ochrany přírody a krajiny

Tabulka č. 31: Evropsky významné lokality na území Středočeského kraje

	Kód EVL	Název EVL	Rozloha (ha)
1.	CZ0114001	Radotínské údolí	109,4
2.	CZ0213086	Aglaiia	520,8
3.	CZ0214005	Andělské schody	186,8
4.	CZ0213600	Bělá pod Bezdězem - zámek	1,2
5.	CZ0213776	Bezděčín	81,2
6.	CZ0213008	Bezděkovský lom	1,1
7.	CZ0213777	Bohostice	5,5
8.	CZ0212001	Březinský rybník	4,1
9.	CZ0213013	Březnice - Oblouček	17,1
10.	CZ0213779	Břežanské údolí	496,5
11.	CZ0214004	Černý Orel	226,7
12.	CZ0212002	Červené dolíky	2,2
13.	CZ0213015	Dobříšský park	38,1
14.	CZ0213602	Dobříšský zámek	0,5
15.	CZ0213068	Dolní Sázava	398,0
16.	CZ0214010	Dománovický les	296,0
17.	CZ0213017	Dražská Koupě	8,4
18.	CZ0212006	Drhleny	17,1
19.	CZ0213783	Felbabka	11,4
20.	CZ0212008	Hadce u Hrnčič	2,8
21.	CZ0213784	Horní a Dolní obděnický rybník	31,6
22.	CZ0213785	Horní solopyský rybník	20,8
23.	CZ0210010	Housina	211,5
24.	CZ0210172	Hrabanovská černava	55,0
25.	CZ0213787	Hrachoviště	62,8
26.	CZ0213023	Hrdlička - Žďánská hora	68,1
27.	CZ0212010	Hvozdčanské Háje	3,1
28.	CZ0213789	Jablonná - mokřad	12,9
29.	CZ0213790	Jabůrek	16,5
30.	CZ0213791	Jezera	4,7
31.	CZ0213601	Jungmannova škola v Berouně	0,2
32.	CZ0213792	Kačina	196,8
33.	CZ0213028	Kalivody	13,1
34.	CZ0213029	Kalspot	4,2
35.	CZ0214007	Káraný - Hrbáčkovy tůně	107,5
36.	CZ0214002	Karlické údolí	524,9
37.	CZ0214017	Karlštejn - Koda	2 658,0
38.	CZ0213794	Kerské rybníčky	9,2
39.	CZ0214013	Kokořínsko	9 679,8
40.	CZ0213796	Kolín - letiště	22,4
41.	CZ0214037	Kotýz	28,9
42.	CZ0213610	Křivoklát - hrad	1,2
43.	CZ0210409	Kulivá hora	37,7
44.	CZ0213038	Kyšice - Kobyla	20,4

Tabulka č. 31: Evropsky významné lokality na území Středočeského kraje

	Kód EVL	Název EVL	Rozloha (ha)
45.	CZ0213039	Labe - Liběchov	116,9
46.	CZ0214008	Lánská obora	2 999,5
47.	CZ0213611	Ledce - hájovna	0,0
48.	CZ0213814	Ledný potok	0,9
49.	CZ0214009	Libické luhy	1 478,7
50.	CZ0213058	Lom na Plachtě	0,8
51.	CZ0213042	Losinský potok	0,7
52.	CZ0213612	Loučeň - hotel Jivák	0,0
53.	CZ0210011	Lounín	18,9
54.	CZ0213613	Malešov	0,0
55.	CZ0214006	Milovice - Mladá	1 234,3
56.	CZ0212016	Milská stráž	12,2
57.	CZ0213047	Minartice	2,7
58.	CZ0213048	Mydlovarský luh	3,4
59.	CZ0213817	Obecnický potok	1,1
60.	CZ0213818	Octárna	15,1
61.	CZ0213050	Ohrazenický potok	1,6
62.	CZ0213051	Oškobrh	94,2
63.	CZ0212023	Píščina u Tišic	0,6
64.	CZ0214014	Podlesí	2,0
65.	CZ0213055	Podolí	0,2
66.	CZ0210152	Polabí u Kostelce	61,8
67.	CZ0214012	Příhrazské skály	519,3
68.	CZ0213063	Rakovník - za koupalištěm	10,0
69.	CZ0212020	Rečkov	29,3
70.	CZ0213064	Rožmitál pod Třemšínem	56,9
71.	CZ0213066	Rybník Vočert a Lazy	23,0
72.	CZ0213067	Sázava	72,8
73.	CZ0213069	Sedlečský potok	2,7
74.	CZ0213512	Skočová - pískovna	3,1
75.	CZ0210173	Slaná louka u Újezdce	1,3
76.	CZ0213070	Slánsko - Byseňský potok	26,3
77.	CZ0212021	Slatinná louka u Velenky	7,6
78.	CZ0213071	Slavkov	4,7
79.	CZ0212022	Slepeč	8,5
80.	CZ0213072	Smečno	70,2
81.	CZ0212019	Smradovna	159,5
82.	CZ0213077	Suchdolský rybník	10,9
83.	CZ0213626	Suchomasty - zámeček	0,0
84.	CZ0213631	Svatá Dobrotivá	0,4
85.	CZ0213076	Štěpánovský potok	16,5
86.	CZ0213615	Štola Jarnice	0,0
87.	CZ0213620	Štola Mořic	0,0
88.	CZ0213621	Štoly Velké Ameriky	33,5

Tabulka č. 31: Evropsky významné lokality na území Středočeského kraje

	Kód EVL	Název EVL	Rozloha (ha)
89.	CZ0213628	Točnick - hrad	0,4
90.	CZ0213078	Trhovky	17,7
91.	CZ0213059	Třebichovická olšinka	0,4
92.	CZ0213043	Třeštibok	29,0
93.	CZ0213629	Týnecká rotunda	0,0
94.	CZ0213061	Týnecké mokřiny	77,1
95.	CZ0214011	Týřov - Oupořský potok	1 341,2
96.	CZ0214025	Údolí Plakánek	90,1
97.	CZ0210186	Úpor - Černínovsko	85,2
98.	CZ0213802	V Hladomoři	146,6
99.	CZ0213006	Valcha	2,2
100.	CZ0213081	Vápenické jezero	8,4
101.	CZ0213082	Velký Raputovský rybník	0,5
102.	CZ0213083	Veltrusy	297,4
103.	CZ0213009	Vlašimská Blanice	404,2
104.	CZ0213084	Vlčkovice - Dubský rybník	7,8
105.	CZ0210034	Všetatská černava	11,0
106.	CZ0214015	Vůznice	397,2
107.	CZ0213630	Vysoký Újezd - kostel	0,1
108.	CZ0210008	Zámecký park Liblice	33,7
109.	CZ0214003	Zlatý kůň	105,7
110.	CZ0214016	Želivka	1 329,2
111.	CZ0313140	Závišínský potok	9,4
112.	CZ0323812	Klabava	2,4
113.	CZ0323156	Mešenský potok	1,0
114.	CZ0520009	Perna	119,9
115.	CZ0110154	Kaňon Vltavy u Sedlce	0,5
116.	CZ0210100	Bílchovské údolí	106,9
117.	CZ0214047	Brda	66,2
118.	CZ0210704	Čertova skála	3,9
119.	CZ0210150	Čtvrtě	112,0
120.	CZ0210101	Dymokursko	4 309,2
121.	CZ0210043	Hradec a Kuchyňka	150,2
122.	CZ0210109	Chlum u Nepřevázky	223,3
123.	CZ0210732	Kaliště	6,0
124.	CZ0210105	Kalivodské bučiny	182,0
125.	CZ0214044	Kersko	217,2
126.	CZ0210022	Kosí hůra	39,5
127.	CZ0210107	Krnčí a Voleška	33,0
128.	CZ0210720	Loučeňské rybníčky	0,8
129.	CZ0210058	Louky u Budenína	28,6
130.	CZ0214040	Louky u Drahlína	10,7
131.	CZ0210113	Louky u rybníka Proudnice	27,7
132.	CZ0210714	Lžovické tůně	18,8

Tabulka č. 31: Evropsky významné lokality na území Středočeského kraje

	Kód EVL	Název EVL	Rozloha (ha)
133.	CZ0212004	Malíkovická stráž	9,6
134.	CZ0210719	Milčice	3,9
135.	CZ0210421	Mramor	127,5
136.	CZ0213065	Na Babě	29,2
137.	CZ0210044	Na horách u Křešina	4,7
138.	CZ0210003	Na pramenech	2,3
139.	CZ0214043	Niva Bělé u Klokočky	4,1
140.	CZ0214041	Niva Kotelského potoka	186,8
141.	CZ0213001	Nový rybník u Kačiny	14,2
142.	CZ0214042	Padrťsko	687,8
143.	CZ0210733	Pahorek u Ledčic	1,3
144.	CZ0210111	Paterovské stráně	18,4
145.	CZ0210721	Pěnovce u rybníka Lutovnik	1,0
146.	CZ0210730	Píščina u Byšiček	0,5
147.	CZ0214049	Píščina u Tuháně	0,4
148.	CZ0210064	Písečný přesyp u Píst	3,6
149.	CZ0210713	Polabské hůry	13,0
150.	CZ0210028	Posázavské bučiny	18,6
151.	CZ0214045	Prameny Klíčavy	62,7
152.	CZ0210023	Pustá seč	6,9
153.	CZ0210114	Radouč	31,3
154.	CZ0213004	Rybník Starý u Lichov	3,1
155.	CZ0214046	Rybník Vidlák	5,9
156.	CZ0210731	Řísnice	4,9
157.	CZ0214039	Stroupínský potok	5,9
158.	CZ0210053	Střední Povtaví u Drbákova	81,1
159.	CZ0210708	Stříbrný luh	104,7
160.	CZ0213005	Šáchovec	2,4
161.	CZ0210062	Teslíny	39,4
162.	CZ0210054	Tok	92,7
163.	CZ0210056	Trokavecké louky	11,0
164.	CZ0210047	Třemšín a Hřebence	157,9
165.	CZ0213822	V Hlinišťatech	1,3
166.	CZ0210118	V jezírkách	2,9
167.	CZ0210726	Vápnomilný bor u Líského	4,1
168.	CZ0210729	Větrušické rokle	36,8
169.	CZ0210027	Voděradské bučiny	317,4
170.	CZ0210029	Zadní Hrádek	12,8
171.	CZ0213016	Zákolanský potok	10,1
172.	CZ0210153	Zvolská homole	49,6
173.	CZ0214050	Žehuňsko	9,8
174.	CZ0210066	Žerka	7,5
175.	CZ0210175	Žlunice - Skochovice	489,1
176.	CZ0320053	Kohoutov	1 262,6
Celkem			37 314,1

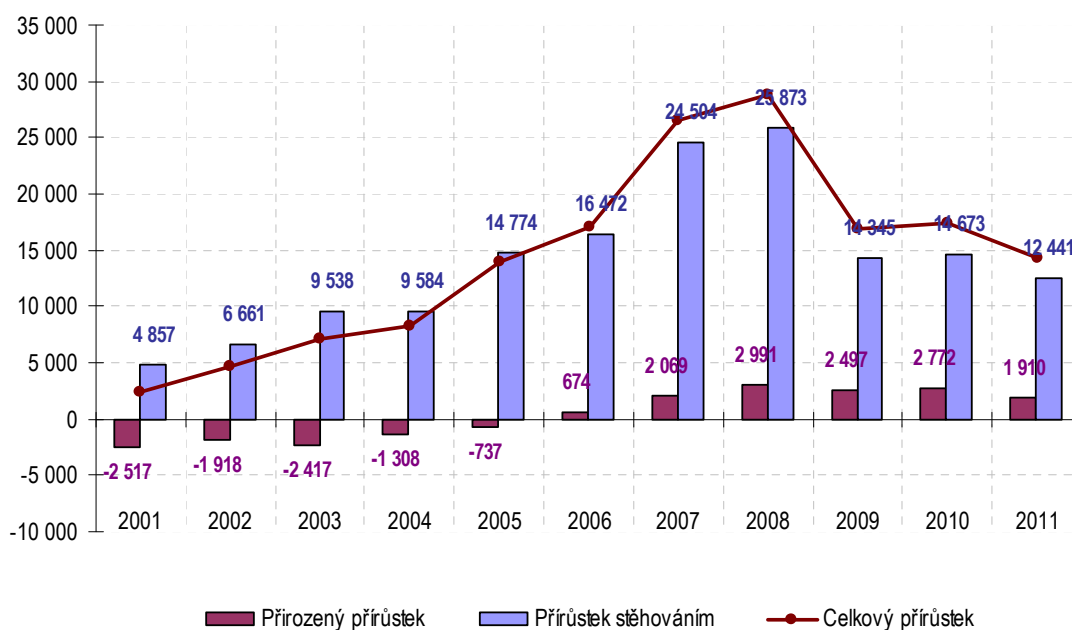
Zdroj: Středočeský kraj, odbor životního prostředí a zemědělství, oddělení ochrany přírody a krajiny

Poznámka: Údaje o rozlohách EVL vycházejí z rozlohy jejich polygonů, kterými jsou plošně vymezeny. Tyto skutečné rozlohy nemusí korespondovat s rozlohami uvedenými v příslušných zřizovacích dokumentech

Tabulka č. 32: Pohyb obyvatelstva na území Středočeského kraje 2001 - 2011

rok	Přirozený přírůstek	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek
2001	-2 517	4 857	2 340
2002	-1 918	6 661	4 743
2003	-2 417	9 538	7 121
2004	-1 308	9 584	8 276
2005	-737	14 774	14 037
2006	674	16 472	17 146
2007	2 069	24 504	26 573
2008	2 991	25 873	28 864
2009	2 497	14 345	16 842
2010	2 772	14 673	17 445
2011	1 910	12 441	14 359

Zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze, Pohyb obyvatelstva v krajích

Tabulka č. 33: Počet obyvatel ve Středočeském kraji a jeho okresech k 30.9.2012

	Stav na konci období 30. září 2012		
	celkem	muži	ženy
	Kraj celkem	1 288 945	636 311
v tom okresy:			
Benešov	95 813	47 345	48 468
Beroun	86 968	42 874	44 094
Kladno	159 785	78 149	81 636
Kolín	97 143	48 038	49 105
Kutná Hora	74 347	36 698	37 649
Mělník	104 239	51 745	52 494
Mladá Boleslav	124 265	62 273	61 992
Nymburk	95 058	46 504	48 554
Praha-východ	154 570	76 187	78 383
Praha-západ	127 387	62 698	64 689
Příbram	113 864	56 155	57 709
Rakovník	55 506	27 645	27 861

Zdroj: ČSÚ, Statistický bulletin Středočeského kraje, 1. až 3. čtvrtletí 2012

Tabulka č. 34: Průměrná míra registrované nezaměstnanosti v ČR a krajích

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Česká republika	9,19	8,96	8,13	6,62	5,44	7,98	9,01	8,60
Praha	3,6	3,45	2,97	2,45	2,09	2,98	3,94	4,00
Středočeský kraj	6,64	6,35	5,7	4,64	3,96	5,85	7,14	7,10
Jihočeský kraj	6,07	6,33	6,01	4,76	4,04	6,51	7,44	7,30
Plzeňský kraj	6,67	6,39	5,87	4,87	4,18	6,97	7,82	7,10
Karlovarský kraj	10,2	10,2	9,47	8,01	6,86	9,94	10,83	10,20
Ústecký kraj	15,89	15,42	14,48	12,18	9,89	12,38	13,4	12,90
Liberecký kraj	8,39	7,85	7,36	6,48	6,02	9,98	10,63	9,60
Královéhradecký kraj	7,12	7,34	6,62	5,18	4,19	6,83	7,67	7,20
Pardubický kraj	8,29	8,32	7,28	5,78	5	7,98	9,12	8,30
Vysočina	8,29	8,21	7,4	6,08	5,22	8,67	9,55	9,10
Jihomoravský kraj	10,25	10,13	9,24	7,57	6,23	8,86	10,16	9,60
Olomoucký kraj	11,16	10,97	9,59	7,45	6,15	10,19	11,46	11,10
Zlínský kraj	9,36	9,21	8,39	6,59	5,52	9,08	10,39	9,40
Moravskoslezský kraj	15,43	14,7	13,4	11	8,43	11,14	11,92	11,30

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze

Tabulka č. 35: Průměrná míra registrované nezaměstnanosti v okresech Středočeského kraje

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2011
Česká republika	9,19	8,96	8,13	6,62	5,44	7,98	8,60
Benešov	4,3	4,47	4,11	3,42	2,81	4,29	5,40
Beroun	5,29	5,37	4,58	4,08	3,38	5,48	6,90
Kladno	8,87	8,6	7,98	6,7	5,42	7,47	8,90
Kolín	8,78	8,2	6,6	5,69	5,18	7,47	9,70
Kutná Hora	10,03	9,48	8,63	6,93	5,48	8,24	9,00
Mělník	8	7,9	7,46	5,85	5,18	6,89	8,20
Mladá Boleslav	4,61	3,91	3,41	2,62	2,2	3,97	4,80
Nymburk	8,34	8,4	8,08	6,54	5,75	8,18	9,90
Praha-východ	3,49	3,07	2,33	1,98	1,66	2,71	3,60
Praha-západ	2,79	2,65	2,41	1,75	1,75	3,12	4,00
Příbram	8,05	7,74	7,31	6,09	5,51	8,03	9,70
Rakovník	6,97	6,55	6,17	5,43	4,96	7,3	8,10

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze

Tabulka č. 36: Průměrná hrubá měsíční mzda v regionech

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ČR ÚHRNEM	18 583	19 584	20 844	22 384	24 282	23 488	23 951	23 496
Hl. m. Praha	23 181	24 626	26 160	27 805	30 496	29 631	29 744	29 768
Středočeský kraj	18 223	19 182	20 428	22 310	23 735	22 625	23 186	23 226
Jihočeský kraj	17 334	17 170	18 320	19 726	21 070	20 472	21 027	21 269
Plzeňský kraj	16 792	18 165	19 356	20 641	22 277	22 003	22 642	22 489
Karlovarský kraj	16 659	16 516	17 543	18 699	19 967	19 543	20 179	20 304
Ústecký kraj	16 444	17 485	18 527	20 047	21 462	21 179	21 521	21 527
Liberecký kraj	16 262	17 493	18 582	20 056	21 763	20 941	21 878	21 591
Královéhradecký kraj	16 073	16 937	17 913	19 237	20 877	20 551	21 107	21 543
Pardubický kraj	16 322	16 919	17 871	19 156	20 713	20 208	20 666	20 820
Vysočina	16 811	16 747	18 069	19 419	21 098	20 279	20 992	21 128
Jihomoravský kraj	16 573	17 629	19 016	20 603	22 337	21 913	22 143	22 692
Olomoucký kraj	16 061	16 679	17 639	19 102	20 619	20 155	20 793	20 906
Zlínský kraj	15 982	16 900	17 866	19 279	20 937	19 957	20 637	20 849
Moravskoslezský kraj	17 310	18 051	19 145	20 549	22 096	21 377	22 043	22 239

Zdroj: ČSÚ, Evidenční počet zaměstnanců a jejich mzdy v ČR, 2005-2011

Tabulka č. 37: Vývoj vzdělanostní struktury ve Středočeském kraji – obyvatelstvo ve věku 15 let a více

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2011
Celkem (tis. osob)	933,2	944,5	950,2	958,0	966,5	976,2	990,4	1 009,5	1 032,9	1 055,1	1 089,9
v tom:											
muži	451,3	458,3	460,8	464,7	468,8	473,8	481,8	492,4	505,6	518,6	534,8
ženy	481,9	486,2	489,4	493,3	497,6	502,4	508,6	517,1	527,3	536,6	555,1
v tom podle dosaženého vzdělání:											
základní vzdělání a bez vzdělání	226,1	230,0	228,9	221,3	214,3	192,1	187,5	188,3	189,4	174,9	189,1
střední bez maturity	386,2	374,5	374,6	379,6	382,2	393,4	387,8	389,6	388,1	401,3	366,3
střední s maturitou	263,0	274,3	282,3	286,1	292,9	310,9	331,5	342,9	350,8	363,6	353,7
vysokoškolské	57,9	65,7	63,6	69,9	76,7	79,4	83,7	88,7	104,4	115,2	124,9
nezjištěno	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55,9

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze

Tabulka č. 38: Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání podle krajů

	Česká republika		Kraj												
	Celkem	Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Píseňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Celkem (tis. osob)	9 035,5	1 110,4	1 075,8	544,2	493,3	265,5	703,3	372,8	474,7	441,8	437,7	1 003,7	547,4	506,8	1 057,0
Bez vzdělání a předškolní výchova	47,3	2,9	5,4	2,8	2,3	2,4	6,3	2,3	2,5	2,1	2,0	4,3	3,1	2,4	6,5
Vzdělání : základní	1 574,9	114,1	181,9	98,2	88,6	57,1	151,2	68,9	82,7	78,0	79,5	176,4	99,7	94,8	203,7
střední bez maturity	2 964,0	227,4	361,7	188,6	170,3	88,1	243,2	132,9	166,9	160,3	162,4	324,4	192,1	179,1	366,7
střední s maturitou	2 795,0	381,9	346,2	171,5	152,0	72,6	197,8	110,7	150,0	137,2	136,4	307,7	167,1	154,0	310,0
vysokoškolské	1 117,8	249,7	120,5	60,3	51,6	19,1	54,6	36,4	49,5	45,0	43,6	144,0	63,9	59,2	120,7
z toho v % :															
Bez vzdělání a předškolní výchova	0,5	0,3	0,5	0,5	0,5	0,9	0,9	0,6	0,5	0,5	0,5	0,4	0,6	0,5	0,6
Vzdělání : základní	17,4	10,3	16,9	18,0	18,0	21,5	21,5	18,5	17,4	17,6	18,2	17,6	18,2	18,7	19,3
střední bez maturity	32,8	20,5	33,6	34,7	34,5	33,2	34,6	35,7	35,2	36,3	37,1	32,3	35,1	35,3	34,7
střední s maturitou	30,9	34,4	32,2	31,5	30,8	27,3	28,1	29,7	31,6	31,1	31,2	30,7	30,5	30,4	29,3
vysokoškolské	12,4	22,5	11,2	11,1	10,4	7,2	7,8	9,8	10,4	10,2	10,0	14,3	11,7	11,7	11,4

Zdroj : ČSÚ, výsledky SLDB 2011

Tabulka č. 39: Počty žáků mateřských, základních, středních a vysokých škol ve Středočeském kraji

	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Mateřské školy	714	708	700	637	633	626	629	629	635	649	663	684
děti	30 310	30 153	30 680	31 217	31 463	31 738	32 673	33 818	35 343	36 954	39 420	42 317
Základní školy	608	611	601	591	582	555	525	524	522	522	524	524
žáci	117 500	114 863	111 889	109 252	105 448	102 246	98 728	96 442	94 719	93 988	94 809	97 190
Střední školy celkem ¹⁾	148	151	150	151	153	155
žáci	.	.	48 963	49 467	49 512	49 527	50 132	49 932	50 156	49 531	48 014	45 391
v tom vyučující obory:												
gymnázii	33	33	33	33	33	34	34	34	34	34	34	34
žáci	12 617	12 391	12 868	12 884	12 771	12 924	12 991	12 987	12 972	12 807	12 554	12 179
odborného vzdělání (bez nástavb. studia)	117	122	121	121	123	125
žáci	.	.	.	32 875	32 767	32 510	33 204	32 863	32 795	32 401	31 110	29 259
nástavbového studia	43	43	46	47	47	45
žáci	.	.	.	3 708	3 974	4 093	3 937	4 082	4 389	4 323	4 350	3 953
Konzervatoře	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
žáci	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Vyšší odborné školy	18	19	18	17	18	18	18	18	19	21	19	20
studenti	2 260	2 493	2 675	2 874	2 684	2 425	2 414	2 477	2 687	2 960	3 068	2 983
Vysoké školy	1	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
studenti (státní občanství ČR) ²⁾	.	132	350	755	1 153	1 626	2 082	2 609	2 883	3 201	3 377	3 772

¹⁾ údaje za všechny resorty a za všechny formy a druhy studia; včetně škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

¹⁾ uvedeny počty škol vyučujících jednotlivé obory (obory gymnázii, obory odborného vzdělání, obory nástavbového studia), v jedné škole může být realizováno více druhů oborů

²⁾ ve fyzických osobách, bez státních vysokých škol, podle místa studia

Zdroj : Ústav pro informace ve vzdělávání, ČSÚ, [http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/skolstvi-xs/\\$File/stc_2_skolstvi.xls](http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/skolstvi-xs/$File/stc_2_skolstvi.xls)

Tabulka č. 40: Vybrané ukazatele zdravotnictví ve Středočeském kraji

	2007	2008	2009	2010	2011
Lékaři celkem (přepočtený počet)	3 752	3 826	3 920	3 963	3 985
z toho					
lékaři v nestátních zařízeních	3 643	3 733	3 823	3 896	3 917
Lékaři na 1 000 obyvatel	3,2	3,1	3,2	3,2	3,1
Obyvatelé na 1 lékaře	316	318	316	317	319
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (přepočtený počet)	8 693	8 788	9 058	8 983	9 032
Nemocnice	25	25	25	25	25
počet lůžek	5 589	5 577	5 796	5 908	5 804
hospitalizovaní pacienti ¹⁾					
absolutně	198 121	199 821	204 286	203 679	204 167
na 1 000 obyvatel	167	164	165	162,0	160,4
ošetřovací dny					
absolutně	1 496 810	1 440 409	1 506 910	1 498 804	1 488 739
na 1 000 obyvatel	1 261	1 184	1 216	1 192,2	1 169,4
průměrná ošetřovací doba (dny)	8	7	7	7,4	7,3
využití lůžek (dny)	265	259	261	256,3	255,1
Odborné léčebné ústavy ²⁾	18	19	17	16	16
počet lůžek	2 412	2 460	2 285	2 271	2 293
z toho léčebny pro dlouhodobě nemocné	9	9	7	6	6
počet lůžek	884	884	694	680	680
Samostatné ordinace lékařů:					
praktických pro dospělé	456	459	462	459	465
praktických pro děti a dorost	233	233	234	235	236
stomatologů	480	481	475	486	497
gynekologů	116	117	118	118	125
specialistů	544	564	579	574	573
Ostatní samostatná zdravotnická zařízení	346	351	364	375	375
Lékárny (vč. odloučených pracovišť)	239	249	260	266	272

¹⁾ ukončené případy hospitalizace = propuštění a zemřelí pacienti

²⁾ včetně detašovaných pracovišť

Zdroj: ČSÚ Statistická ročenka Středočeského kraje 2012

Tabulka č. 41: Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích (NUTS III) v roce 2011

Rok	ČR celkem			Hlavní město Praha			Středočeský kraj		
	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti
2000	10 863 772	4 772 794	6 090 978	2 619 395	2 319 272	300 123	965 604	411 647	553 957
2001	11 283 185	5 405 239	5 877 946	3 008 277	2 670 798	337 479	884 933	368 805	516 128
2002	10 415 255	4 742 773	5 672 482	2 534 126	2 231 683	302 443	674 262	216 960	457 302
2003	11 346 482	5 075 756	6 270 726	3 024 575	2 648 896	375 679	834 240	238 139	596 101
2004	12 219 689	6 061 225	6 158 464	3 863 894	3 470 211	393 683	851 612	267 474	584 138
2005	12 361 793	6 336 128	6 025 665	4 108 565	3 725 180	383 385	770 670	230 857	539 813
2006	12 724 926	6 435 474	6 289 452	4 142 538	3 702 116	440 422	767 477	224 215	543 262
2007	12 960 921	6 679 704	6 281 217	4 485 372	4 009 463	475 909	713 507	204 600	508 907
2008	12 835 886	6 649 410	6 186 476	4 587 483	4 051 137	536 346	665 178	176 555	488 623
2009	11 985 909	6 032 370	5 953 539	4 346 839	3 808 959	537 880	645 443	148 183	497 260
2010	12 211 878	6 333 996	5 877 882	4 743 373	4 116 867	626 506	631 356	142 575	488 781
2011	12 898 712	6 715 067	6 183 645	5 050 923	4 360 390	690 533	695 113	161 308	533 805

Rok	Jihočeský kraj			Plzeňský kraj			Karlovarský kraj		
	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti
2000	937 999	218 342	719 657	457 661	119 175	338 486	550 936	359 044	191 892
2001	920 097	241 802	678 295	467 099	162 839	304 260	576 148	396 020	180 128
2002	796 265	245 864	550 401	442 741	155 133	287 608	615 551	399 109	216 442
2003	936 338	246 145	690 193	495 122	159 869	335 253	532 402	352 935	179 467
2004	1 067 843	318 487	749 356	517 256	169 422	347 834	563 709	386 371	177 338
2005	1 023 289	326 962	696 327	469 280	155 153	314 127	589 838	405 969	183 869
2006	1 101 216	333 402	767 814	487 927	154 828	333 099	669 905	479 742	190 163
2007	978 717	315 629	663 088	514 126	168 137	345 989	679 102	472 635	206 467
2008	936 032	301 115	634 917	487 490	154 685	332 805	679 996	475 277	204 719
2009	917 033	283 187	633 846	478 995	144 287	334 708	666 094	456 726	209 368
2010	892 962	287 703	605 259	484 178	154 122	330 056	670 457	458 499	211 958
2011	915 542	283 521	632 021	495 609	172 810	322 799	709 733	484 828	224 905

Rok	Ústecký kraj			Liberecký kraj			Královéhradecký kraj		
	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti
2000	393 458	176 383	217 075	840 134	259 663	580 471	966 028	246 072	719 956
2001	488 994	184 955	304 039	830 177	308 213	521 964	1 018 510	317 057	701 453
2002	445 871	173 441	272 430	870 801	281 307	589 494	1 004 370	266 202	738 168
2003	385 204	156 028	229 176	796 138	245 145	550 993	966 265	287 579	678 686
2004	353 122	148 348	204 774	754 776	251 402	503 374	955 513	298 781	656 732
2005	385 056	166 648	218 408	768 061	242 445	525 616	972 391	325 271	647 120
2006	392 388	167 380	225 008	802 499	243 166	559 333	982 077	332 840	649 237
2007	376 140	147 566	228 574	709 225	211 999	497 226	909 319	287 933	621 386
2008	366 530	129 169	237 361	703 787	200 664	503 123	902 713	290 150	612 563
2009	335 939	104 906	231 033	652 987	165 482	487 505	810 136	223 961	586 175
2010	289 528	98 001	191 527	632 568	148 269	484 299	804 270	207 992	596 278

Tabulka č. 41: Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích (NUTS III) v roce 2011

2011	336 909	122 121	214 788	632 794	145 829	486 965	825 621	202 154	623 467
------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Rok	Pardubický kraj			Vysočina			Jihomoravský kraj		
	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti
2000	322 987	53 060	269 927	380 515	58 394	322 121	910 762	320 263	590 499
2001	312 970	66 544	246 426	370 511	69 903	300 608	901 582	305 650	595 932
2002	284 249	61 308	222 941	371 774	66 344	305 430	817 457	315 548	501 909
2003	307 180	53 535	253 645	390 167	55 245	334 922	1 050 316	331 327	718 989
2004	338 289	53 012	285 277	392 067	64 136	327 931	1 022 646	346 324	676 322
2005	329 395	52 749	276 646	389 135	59 282	329 853	1 056 307	367 439	688 868
2006	353 089	58 586	294 503	407 720	59 399	348 321	1 069 258	397 239	672 019
2007	388 240	63 724	324 516	418 701	63 059	355 642	1 178 114	432 318	745 796
2008	360 903	58 742	302 161	395 820	54 532	341 288	1 185 770	451 388	734 382
2009	320 972	46 503	274 469	358 863	47 797	311 066	1 041 492	348 076	693 416
2010	317 087	45 516	271 571	336 225	46 690	289 535	1 042 070	379 674	662 396
2011	323 867	46 987	276 880	358 332	50 462	307 870	1 115 349	422 774	692 575

Rok	Olomoucký kraj			Zlínský kraj			Moravskoslezský kraj		
	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti	Počet hostů	nerezidenti	rezidenti
2000	416 560	74 786	341 774	464 245	60 005	404 240	637 488	96 688	540 800
2001	392 761	104 372	288 389	443 704	86 972	356 732	667 422	121 309	546 113
2002	416 110	107 132	308 978	474 026	84 446	389 580	667 652	138 296	529 356
2003	450 855	106 977	343 878	520 872	75 716	445 156	656 808	118 220	538 588
2004	419 246	97 590	321 656	522 425	81 718	440 707	597 291	107 949	489 342
2005	414 910	99 563	315 347	488 766	71 050	417 716	596 130	107 560	488 570
2006	430 839	97 873	332 966	508 557	72 020	436 537	609 436	112 668	496 768
2007	434 960	93 287	341 673	532 482	77 308	455 174	642 916	132 046	510 870
2008	426 604	96 742	329 862	497 452	72 938	424 514	640 128	136 316	503 812
2009	377 200	81 777	295 423	448 222	59 236	388 986	585 694	113 290	472 404
2010	377 748	88 817	288 931	462 676	57 939	404 737	527 380	101 332	426 048
2011	397 279	85 897	311 382	469 335	64 723	404 612	572 306	111 263	461 043

Tabulka č. 42: Kapacity hromadných ubytovacích zařízení ve Středočeském kraji podle kategorie v r. 2011

		Počet zařízení	Pokoje	Lůžka
Hromadná ubytovací zařízení celkem		579	12 024	32 184
v tom:	Hotel *****	1	důvěrný údaj	důvěrný údaj
	Hotel, motel, hotel ****	29	1 310	2 069
	Hotel, motel, hotel ***	109	3 560	7 641
	Hotel, motel, hotel **	19	376	904
	Hotel, motel, hotel *	8	důvěrný údaj	důvěrný údaj
	Hotel garní ****, ***, **, *,	6	důvěrný údaj	důvěrný údaj
	Penzion	173	1 641	4 392
	Kemp	63	799	2 835
	Chatová osada	43	důvěrný údaj	důvěrný údaj
	Turistická ubytovna	26	důvěrný údaj	důvěrný údaj
	Ostatní HUŽ	102	2 712	

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze – Služby – Cestovní ruch

Tabulka č. 43: Kapacita hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie ubytovacího zařízení v roce 2011

(i.d. = důvěrný údaj)

	Středočeský kraj	v tom okresy											
		Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	Praha-východ	Praha-západ	Příbram	Rakovník
Hromadná ubytovací zařízení													
Celkem	577	70	35	22	17	48	40	71	46	44	39	103	42
v tom podle kategorie:													
hotely*****	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
hotely****	29	4	3	1	1	2	1	4	4	4	3	2	-
hotely***	109	13	3	8	3	6	5	14	13	15	11	12	6
hotely**	19	4	3	2	-	1	-	-	3	1	1	4	-
hotely*	8	3	-	-	-	1	1	-	-	1	1	1	-
hotely garni	6	-	2	-	1	-	-	1	1	-	1	-	-
penziony	173	17	11	5	7	16	16	24	16	12	11	28	10
kempy	63	6	7	-	1	7	3	6	2	2	6	12	11
chatové osady	43	7	2	-	1	8	1	5	-	-	2	14	3
turistické ubytovny	24	2	2	3	1	1	3	2	-	2	-	7	1
ostatní jinde neuvedená	102	14	2	3	2	6	10	15	7	6	3	23	11
Pokoje													
Celkem	12 024	1 586	601	502	240	987	849	1 074	1 452	1 261	822	1 955	695
v tom podle kategorie:													
hotely*****	-	-	-	-	-	-	-	-	-	i.d.	-	-	-
hotely****	1 018	102	138	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	113	175	379	i.d.	i.d.	-
hotely***	3 348	475	152	282	68	184	242	299	659	432	347	274	146
hotely**	-	93	36	i.d.	-	i.d.	-	-	73	i.d.	i.d.	i.d.	-
hotely*	-	70	-	-	-	i.d.	i.d.	+	-	i.d.	i.d.	i.d.	-
hotely garni	160	-	i.d.	-	i.d.	-	-	i.d.	i.d.	-	i.d.	-	-
penziony	1 403	169	107	41	45	120	114	240	251	100	90	233	131
kempy	779	88	95	-	i.d.	120	146	86	i.d.	i.d.	i.d.	37	88
chatové osady	1 069	i.d.	i.d.	-	i.d.	178	i.d.	i.d.	-	-	i.d.	300	80
turistické ubytovny	207	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	79	i.d.	-	i.d.	-	157	50
ostatní jinde neuvedená	2 518	422	i.d.	71	i.d.	288	i.d.	221	i.d.	210	i.d.	758	200
Lůžka													

Tabulka č. 43: Kapacita hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie ubytovacího zařízení v roce 2011

(i.d. = důvěrný údaj)

	Středočeský kraj	v tom okresy											
		Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	Praha-východ	Praha-západ	Příbram	Rakovník
Celkem	32 184	4 163	1 425	1 102	528	3 210	2 208	3 140	3 028	2 868	2 061	6 072	2 379
v tom podle kategorie:													
hotely*****		-	-	-	-	-	-	-	-	i.d.	-	-	-
hotely****		231	283	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	196	347	771	i.d.	i.d.	-
hotely***		1 055	297	648	147	432	512	591	1 264	1 035	749	609	302
hotely**		214	72	i.d.	-	i.d.	-	-	184	i.d.	i.d.	i.d.	-
hotely*		153	-	-	-	i.d.	i.d.	-	-	i.d.	i.d.	i.d.	-
hotely garni		-	i.d.	-	i.d.	-	-	i.d.	i.d.	-	i.d.	-	-
penziony		445	240	105	92	291	351	615	527	261	229	772	464
kempy		247	314	-	i.d.	517	443	313	i.d.	i.d.	i.d.	177	321
chatové osady		i.d.	i.d.	-	i.d.	652	i.d.	i.d.	-	-	i.d.	1 161	373
turistické ubytovny		i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	165	i.d.	-	i.d.	-	448	201
ostatní jinde neuvedená		1 239	i.d.	156	i.d.	1 068	i.d.	1 038	i.d.	484	i.d.	2 456	708
Místa pro stany a karavany													
Celkem	6 375	813	643	-	40	448	260	835	205	62	435	1 482	1 152
v tom podle kategorie:													
hotely*****		.	-	-	-	-	-	-	-	i.d.	-	-	-
hotely****		-	-	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	-	-	-	i.d.	i.d.	-
hotely***		-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-
hotely**		.	-	i.d.	-	i.d.	-	-	-	i.d.	i.d.	i.d.	-
hotely*		.	-	-	-	i.d.	i.d.	-	-	i.d.	i.d.	i.d.	-
hotely garni		-	i.d.	-	i.d.	-	-	i.d.	i.d.	-	i.d.	-	-
penziony		50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kempy		715	633	-	i.d.	408	230	485	i.d.	i.d.	i.d.	1 477	1 080
chatové osady		i.d.	i.d.	-	i.d.	10	i.d.	i.d.	-	-	i.d.	-	40
turistické ubytovny		i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	-	i.d.	-	i.d.	-	-	-
ostatní jinde neuvedená		15	i.d.	-	i.d.	30	i.d.	350	i.d.	-	i.d.	35	32

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze – Služby – Cestovní ruch

8. SEZNAM ZKRATEK

ATP	Alternativní palivo
B+R	Bike and Ride
BVVP	Bývalý vojenský výcvikový prostor
CTR	Centrální tankoviště ropy
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DS	Distribuční soustava
EO	Ekvivalentní obyvatel
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EU 24	Evropská unie - 27 unijních států
EVL	Evropsky významné lokality
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IDS	Integrovaný dopravní systém
IKL	Ropovod Ingolstadt - Kralupy - Litvínov
LVC	Labská vodní cesta
MD	Ministerstvo dopravy
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OAR	Objemová aktivita radonu
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
OZE	Obnovitelné zdroje energie
P+R	Park and Ride
PEZ	Primární energetické zdroje
PID	Pražská integrovaná doprava
POH	Plán odpadového hospodářství
PPS	Purchasing power standards (standard kupní síly) - měnová jednotka užívaná k mezinárodnímu srovnání
PRaK	Modernizovaná železnice Praha - Kladno
PRO	Průmyslový odpad
PS	Přenosová soustava

PÚR	Politika územního rozvoje
RES	Registr ekonomických subjektů
REZZO	Registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší
REZZO 1	Velké stacionární zdroje znečišťování
REZZO 2	Střední stacionární zdroje znečišťování
REZZO 3	Malé stacionární zdroje znečišťování
REZZO 4	Mobilní zdroje znečišťování
RS	Regulační stanice (plynovodu)
SEKM	Systém evidence kontaminovaných míst
SID	Středočeská integrovaná doprava
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO	Správní obvod
SO POU	Správní obvod pověřeného obecního úřadu
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
STL	Středotlaký (plynovod)
SVČ	Středisko volného času
TKO	Tuhý komunální odpad
TZL	Tuhé znečišťující látky
UNESCO	United Nation Educational, Scientific and Cultural Organization - Vzdělávací, vědecká a kulturní organizace Organizace spojených národů
ÚP	Územní plán
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VD	Vodní dílo
VŠPS	Výběrové šetření pracovních sil
VTL	Vysokotlaký (plynovod)
VÚ	Vojenský újezd
VÚC	Vyšší územní celek
VVTL	Velmi vysokotlaký (plynovod)
ZCHÚ	Zvláště chráněná území
ZP	Zdravotní postižení
ZUŠ	Základní umělecká škola
ZÚR SK	Zásady územního rozvoje Středočeského kraje

Fotografie z titulní strany dokumentu byly převzaty z prezentací a brožur z webových stránek Středočeského kraje.